

CONCEPT
STRATEGISCHE VISIE
OP HET
VETERINAIRE DOMEIN

Maart 2006

1. Inleiding

P.M.

2. Trends en ontwikkelingen in de markt

Nederland is van oudsher een belangrijke speler op de wereldmarkt van agrarische producten. Niet alleen de Nederlandse kaas is bekend. Ook vlees- en visproducten gaan de hele wereld over. De Nederlandse productie staat bekend om zijn hoogwaardige technologie, vakmanschap en natuurlijk de gezonde dosis handelsgeest.

Nederland is echter een relatief duur land. De grondprijzen kunnen gerekend worden tot de duurste ter wereld en ook de loonkosten liggen hoog. Wil Nederland dus concurrerend blijven op de wereldmarkt, dan moet er zeer efficiënt geproduceerd worden. Een belangrijke trend die in dat kader al enige tijd is waar te nemen, is de schaalvergroting in de gehele productiekolom. Het aantal veehouderijbedrijven neemt elk jaar af, maar het aantal gehouden dieren blijft min of meer gelijk. Ook in de verwerkende industrie is die trend duidelijk waarneembaar. Zo heeft ongeveer 2/3 van de varkensvleesproductie in handen.

De schaalvergroting beperkt zich in veel gevallen ook niet tot Nederland. Veel grotere bedrijven hebben vestigingen in meerdere landen, zoals, het al eerder genoemde en de kipproducten producent. Een aanhoudende trend van schaalvergroting heeft effect op het veterinair toezicht. Niet alleen vanwege het kleinere aantal bedrijven en de hogere productie per bedrijf, maar ook doordat de sector zich anders zal gaan organiseren. Nu al zie je regelmatig dat de grote bedrijven rechtstreeks met de beleidsmakers willen communiceren in plaats van via hun standsorganisaties. Daar komt bij dat standsorganisaties de sector ook geld kosten en in het licht van de internationale concurrentiepositie is dat de nodige ballast. Als de markt dus verder krimpt, is de vraag hoe lang er nog behoefte is aan standsorganisaties.

Bij schaalvergroting en globalisering zie je tegelijkertijd een tegentrend ontstaan: een groeiende vraag naar traditionele streekproducten. Het is dus niet zo dat er op termijn alleen nog maar grote multinationals zullen overblijven. Er zal altijd een markt blijven bestaan voor ambachtelijk gemaakte streekproducten. Dit vraagt een grote flexibiliteit van het veterinaire toezicht, want grootschalige productie vraagt een geheel ander toezicht dan de kleinschalige ambachtelijke productie.

Een ander aspect waar agrarisch Nederland groot mee geworden is, is de kunst om ook de bij het productieproces ontstane afval- of restproducten te verwaarden. Deze producten worden dierlijke bijproducten genoemd, waarbij moet worden gedacht aan huiden, beenmerg voor de productie van gelatine, slachtafvallen voor de petfood industrie, enzovoort. De Europese verordening 1774/2002 reguleert de stroom dierlijke bijproducten. Dit biedt kansen tot uitbreiding van de mogelijkheden en toepassingen voor de verwerking van dierlijke bijproducten.

Ongeveer tweederde van de Nederlandse agrarische productie is bestemd voor de export. Logischerwijs veronderstelt dit dat Nederland ongeveer driemaal zelfvoorzienend is. Die redenering is echter te simpel, want de invoer van goedkopere producten uit derde landen zoals Brazilië en verschillende Aziatische landen groeit de laatste jaren sterk. Het voedselpakket is de afgelopen jaren sterk uitgebreid en gemonialiseerd. Niet in de laatste plaats vanwege het feit dat de transportkosten relatief goedkoop zijn. Nederland importeert producten uit alle delen van de wereld en zet zelf ook allerlei typisch Nederlandse producten op de wereldmarkt af. De mondialisering van het voedselpakket heeft er ongetwijfeld aan bijgedragen dat de afstand tussen consument en producent steeds groter is geworden. Wie kent niet de anekdote van de moeder die aan haar zoontje vraagt waar de melk vandaan komt en dat het jochie zegt: “uit de supermarkt”. Productie en consumptie zijn niet meer aan elkaar

gekoppeld met als gevolg dat de consument veel eisen stelt aan het product, maar niet bereid is daar extra voor te betalen. Dit simpelweg omdat men niet beseft wat er allemaal bij komt kijken om die eisen te waarborgen.

De hoge eisen die de consument stelt aan het product hebben, vaak geregisseerd door de retailsector, geleid tot een hoge mate van kwaliteitsdenken in de markt. Dit kwaliteitsdenken heeft ook een belangrijk effect op het veterinaire toezicht, want private kwaliteitssystemen kunnen bijdragen aan de waarborging van de voedselveiligheid.

Hoewel het voedselpakket qua samenstelling relatief stabiel is, kunnen potentiële volksgezondheidsrisico's zoals BSE en recentelijk de dreigende vogelgriep wel verschuivingen in het consumptiepatroon teweeg brengen. BSE heeft enige tijd tot een daling van de roodvleesconsumptie geleid. De ontdekking van vogelgriep leidde er onlangs in Italië toe dat de consumptie van pluimveevlees met 70% daalde. Dat heeft ongetwijfeld tot gevolg dat de vraag naar andere eiwitdragers, zoals vis, toeneemt. Dergelijke ontwikkelingen hebben voor het veterinaire toezicht tot gevolg dat enerzijds de niet verkoopbare producten voor langere tijd worden opgeslagen in koel- en vrieshuizen en anderzijds de invoer van bijvoorbeeld vis toeneemt.

Samenvatting trends in de markt:

- *Krimpemde markt*
- *Schaalvergroting verwerkende industrie*
- *Minder roodvleesconsumptie -> compensatie in vis en pluimveevlees consumptie*
- *Ca. 2/3 van de productie bestemd voor export (intra en derde landen)*
- *Invoer (goedkopere) producten uit derde landen (o.a. Brazilië, Azië)*
- *Kwaliteitsdenken in de markt*
- *Niet langer sectorale aanpak -> steeds minder via georganiseerd bedrijfsleven*
- *Internationalisering*
- *Verschillende snelheden*
- *Productie en consumptie zijn niet gekoppeld*
- *Afstand tussen consument en producent wordt steeds groter*
- *Transport relatief goedkoop*
- *Uitbreiding mogelijkheden en toepassingen verwerking dierlijke bijproducten*

3. Trends en ontwikkelingen in politiek en beleid

Het landbouwbeleid wordt al jarenlang in belangrijke mate in Brussel bepaald. De Brusselse invloed lijkt ook steeds groter te worden. Waar Europese regelgeving eerder in richtlijnen werd vormgegeven, wordt nu steeds vaker gebruik gemaakt van verordeningen die rechtstreeks en bindend van toepassing zijn in de Lidstaten. Verordeningen laten nog maar weinig nationale beleidsruimte over. De Algemene Levensmiddelenwetgeving (General Food Law; GFL), de hygiëneverordeningen en de al eerder genoemde dierlijke bijproductenverordening zijn daar voorbeelden van. De rechtstreekse werkingssfeer van de regelgeving is niet de enige belangrijke Europese ontwikkeling. De regelgeving is bovendien sterk vereenvoudigd en 'horizontaler' oftewel op een breder terrein van toepassing en daarmee minder versnipperd. Tot slot is de Europese regelgeving meer risicogebaseerd opgesteld en wordt de verantwoordelijkheid veel meer dan voorheen primair bij de producent gelegd.

Dit laatste sluit goed aan bij het beleid dat het kabinet Balkenende II heeft ingezet. Verschuiving van overheidsverantwoordelijkheid naar eigen verantwoordelijkheid van de private sector is een belangrijk devies van dit kabinet. "Van zorgen voor naar zorgen dat....." is een veel gehoorde kreet. Belangrijke agendapunten in dit kader zijn de administratieve lastenverlichting en het streven naar minder regels.

Minister Veerman van LNV heeft een aantal voor de VWA relevante punten op zijn politieke agenda staan, zoals het streven naar een meer risico gebaseerd toezicht, openbaarheid van inspectiegegevens en het streven naar 'Level Playing Field' oftewel het streven naar gelijkwaardige regels in de verschillende Europese Lidstaten. In Europa is de minister voorop gegaan in de strijd om het non-vaccinatiebeleid ter discussie te stellen. Geholpen door de steeds verder oprukkende Aviaire Influenza krijgt hij hiervoor steeds meer medestanders in Brussel. Dit bevestigt het imago van voorloper dat Nederland in Brussel heeft. Tegelijkertijd wordt het imago van de Nederlandse handel, vooral dat van de handelaren in levend vee, steeds slechter.

Zoals gezegd is de ruimte voor het maken van nationaal landbouwbeleid en zeker veterinair beleid beperkt. Dit verklaart wellicht voor een deel waarom de nationale politiek zich nogal uitdrukkelijk richt op de rol van de toezichthouder. Zo heeft het CDA een 90 punten lijst opgesteld waarin onder andere het signaal wordt afgegeven dat er teveel macht bij de toezichthouder zou zijn komen te liggen. In dezelfde lijst laat het CDA zich aan de andere kant kritisch uit over zelfregulering. Dat zijn nogal tegengestelde signalen, waaruit het voor een toekomstvisie lastig is om trends uit te destilleren. Het is nog niet zo lang geleden dat onder politieke druk de controle op de diervoedersector werd overgeheveld van het Productschap Diervoeder naar de VWA. Nu lijkt met het streven naar toezicht op controle de discussie weer de andere kant op te gaan. Als er al een trend in de politiek is waar te nemen dan is dat de constatering dat de politiek wel erg incident gestuurd is. Daarbij lijken wisselingen van politieke inzichten elkaar steeds sneller op te volgen.

Toch is er een aantal zaken dat steeds terugkomt in de politieke discussies. Op de eerste plaats is dat de politieke wens om te komen tot minder inspectiediensten (motie Aptroot). Alle grote politieke partijen steunen die wens. In het kader van de bestuurlijke vernieuwing kan niet worden uitgesloten dat alle bestaande inspectiediensten worden samengevoegd tot een inspectiedienst. Dezelfde bestuurlijke vernieuwing kan daarnaast leiden tot een herindeling van departementale verantwoordelijkheden. De genoemde inspectiedienst zou daarbij kunnen

gaan vallen onder de verantwoordelijkheid van een nieuw te vormen Ministerie van Veiligheid.

Op de tweede plaats kan worden vastgesteld dat de politiek steeds minder geld over heeft voor het toezicht op voedselveiligheid. Zeker nu voedselveiligheid wat lager op de politieke agenda is gekomen en de aandacht meer uitgaat naar gezonde voeding. Dat is een gevaarlijke trend omdat de grenzen van wat minimaal benodigd is om de voedselveiligheid te kunnen waarborgen bereikt zijn.

Tot slot kan worden vastgesteld dat allerlei beleidsinitiatieven, zoals het project samenwerkende rijksinspecties, de politieke trends bevestigen. LNV staat in dit kader een ketenbenadering voor die tot doel heeft belangrijke spelers in de keten zelf verantwoordelijk te laten zijn voor de gezondheidswaarborgen (toezicht op controle).

Samenvatting trends en ontwikkelingen in politiek en beleid:

- *Administratieve lastenverlichting & minder regels*
- *Ketenbenadering*
- *Politiek kritisch op zelfregulering*
- *Toezicht op controle*
- *Level Playing Field - internationaal*
- *Signaal van teveel macht bij de toezichthouder (CDA – 90 puntenlijst)*
- *Nederland in Brussel imago van voorloper, maar imago van NL handel wordt in Brussel steeds slechter*
- *Wisseling politieke inzichten volgen elkaar steeds sneller op*
- *Erg incident gestuurd*
- *Nationale beleidsruimte is erg klein*
- *Minimalisering -> steeds minder geld over voor toezicht*
- *Vereenvoudiging regelgeving EU*
- *Risico gebaseerd*
- *Openbaarheid inspectiegegevens*
- *Verschuiving verantwoordelijkheid naar de sector*
- *Van voedselveiligheid naar gezonde voeding*

4. Trends in de eigen organisatie

De VWA bestaat formeel als eigenstandige inspectiedienst sinds 1 januari 2006. Er is waarschijnlijk niet een nieuw gevormde inspectiedienst, die zoveel onder vuur heeft gelegen nog voor deze goed en wel was gestart als de VWA. Dat is jammer want het mag best een prestatie genoemd worden hoe snel de fusie tussen KvW en RVV tot stand is gebracht. Nu de organisatie er staat is het zaak om met een gezamenlijk gedragen visie naar buiten te treden. Op hoofdlijnen is die visie er wel, maar in de nadere uitwerking zijn er nog wel een paar noten te kraken. De hoofdlijn van de visie van de VWA is de risicogebaseerde benadering met de driehoek tussen toezicht, risicobeoordeling en risicocommunicatie als uitgangspunt. Dit heeft in ieder geval geleid tot het uitwerken van de filosofie 'Effectief Toezicht', die uitgaat van het doen van o.a. nulmetingen en ketenanalyses om te bepalen waar de reële risico's zitten en daar het toezicht op toe te spitsen. Het streven naar meer systeemtoezicht en minder producttoezicht maakt daar onderdeel van uit (toezicht op controle).

De VWA wil in het kader van de Europese controleverordening (882/2004) de bevoegde autoriteit zijn op het gebied van voedsel- en productveiligheid. De genoemde verordening, die op 1 januari 2008 (?) geïmplementeerd moet zijn, spreekt alleen maar van de bevoegde autoriteit en zogenaamde control bodies. Dit past prima in de benadering van toezicht op controle. De opdrachtgevers VWS en LNV verschillen echter nog van mening over wie de bevoegde autoriteit moet zijn. VWS deelt de mening van de VWA, maar bij LNV vindt men dat de minister de bevoegde autoriteit is. De verschillen van mening tussen de opdrachtgevers maken het er voor de VWA niet eenvoudiger op om tot een samenhangende visie op de toekomst te komen.

Op veterinair terrein is de overdracht van de bandkeuring naar KDS in de roodvleessector een voorbeeld van het streven naar toezicht op controle. Daarmee zijn de vroegere keurmeesters van de VWA/RVV overgegaan naar een onafhankelijke stichting. Doel is op de eerste plaats efficiency winst, maar in het kader van toezicht op controle is de positie van de VWA dierenarts onafhankelijker geworden ten opzichte van de keurmeesters, die overigens in de nieuwe setting keuringassistenten heten. Ook in de diervoedersector is een vorm van toezicht op controle ontwikkeld onder de naam TrusQ, dat met name informatie-uitwisseling inhoudt tussen de deelnemende bedrijven en de VWA.

Ook de structuur in de zuivel-, eieren- en vissector lenen zich uitstekend voor een toezicht op controle systematiek maar daar is de dialoog nog niet uitgekristalliseerd.

Belangrijk streven van de VWA is het streven naar transparantie. Een transparantie organisatie wekt vertrouwen. Een van de concrete ontwikkelingen op dit terrein is de accreditatie van de veterinaire buitengrens inspectie posten (BIP). Een andere ontwikkeling in het streven naar transparantie is het onderzoeken van de mogelijkheden van het openbaar maken van inspectiegegevens. In dit kader kan de term 'compliance assistance' niet onvermeld blijven. Compliance assistance is vrij vertaald nalevingadvisering en wordt steeds vaker als in te zetten handhavinginstrument genoemd. Dat is een interessante ontwikkeling, want in het veterinair toezicht rustte er mede ten gevolge van een aantal vervelende incidenten lange tijd een taboe op het geven van adviezen.

Zoals gezegd zijn er nog wel een paar stevige noten te kraken binnen de VWA om te komen tot een gezamenlijk gedragen visie. Deze zijn voor een belangrijk deel terug te voeren op de

culcuursverschillen die de VWA als erfenis heeft meegekregen. Een belangrijk discussiepunt is de vraag of de VWA de eigen laboratoria in de toekomst moet handhaven of niet. Hierover lopen de meningen uiteen. Het standpunt van VDD in deze discussie is rationeel en zakelijk: als het labonderzoek elders goedkoper kan met dezelfde waarborgen, moet je dat niet nalaten. Vergelijkbaar is de algemenere discussie of de VWA nu een grote inspectiedienst moet zijn die vooral veel inspectiewerk zelf verricht of moet het een compacte flexibele organisatie worden die zoveel mogelijk 'eenvoudig' inspectiewerk uitbesteedt cq. aan de marktpartijen zelf overlaat.

Zoals eerder gemeld maakt de politieke discussie over de Rijksinspecties het ontwikkelen van een strategische visie voor de VWA er niet gemakkelijker op. De politiek gaat er steeds meer van uit dat er algemene inspecteurs moeten komen die allerlei inspectietaken (van arbo tot horeca controles) kunnen uitvoeren. Generalisten dus, die van alles een beetje weten. Het VWA toezicht is op onderdelen, in ieder geval op veterinaire terrein, heel specialistisch inspectiewerk met inspecteurs die van een beetje alles weten. VDD is van mening dat de VWA zich niet moet laten afleiden door de politieke discussie. Uitgaan van de eigen kracht is het devies. Eerst maar een visie op de eigen core business van de VWA.

Samenvatting trends in de eigen organisatie:

- *Toezicht op controle*
- *Bevoegde autoriteitsdiscussie*
- *Overdracht bandkeuring*
- *Effectief toezicht*
- *Compliance assistance*
- *Discussie over grote inspectiedienst die vooral veel zelf inspecteert versus kleine flexibele organisatie die zoveel mogelijk 'eenvoudig' inspectiewerk uitbesteedt cq. aan de marktpartijen zelf overlaat*
- *Discussie labs*
- *Specialisten versus generalisten*
- *Accreditatie van organisatieonderdelen*
- *Transparantie*
- *Controle verordening*

5. Waar zitten de veterinaire risico's

Om tot een weloverwogen meerjarenvisie op het veterinaire domein te komen is het van belang om vast te stellen waar de risico's zitten in de dierlijke productieketen. VDD is van mening dat de omstandigheden waaronder dierlijke producten in Nederland worden geproduceerd en verwerkt van dien aard zijn dat het risico dat de volksgezondheid in het geding komt beperkt is. De toenemende stroom producten die worden ingevoerd uit derde landen vormt veeleer een aandachtspunt. Volksgezondheidsrisico's kunnen worden veroorzaakt door zoönosen (ziektekiemen afkomstig van dieren die besmettelijk zijn voor de mens), chemische stoffen (zoals zware metalen, dioxine) en andere gevaarlijke stoffen zoals hormonen.

Hoewel zoönosen met het hanteren van hygiëne maatregelen en inachtneming van de juiste bereidingswijze goed zijn te controleren, zullen zij altijd een belangrijk aandachtspunt blijven. Zoönosen kunnen namelijk op veel punten in de voedselkolom op of in het product terechtkomen. Omdat niet vast te stellen is in welke schakel van de voedselkolom de infectie is geïntroduceerd, in de primaire sector, tijdens het be- of verwerkingsproces of in de keuken, is een gedegen ketenaanpak met een goede informatie-uitwisseling van belang.

Met enige regelmaat worden we opgeschrikt door incidenten van verhoogde gehalten gevaarlijke stoffen in dierlijke producten of diervoedergrondstoffen. Milieuverontreiniging is hiervan in bijna alle gevallen de oorzaak. Het is interessant om te constateren dat dergelijke verontreinigingen vaak al langere tijd bekend zijn, maar pas in de politieke belangstelling komen als de voedselveiligheidsnormen worden overschreden en dan bijna steevast in de incidentensfeer. In een dicht bevolkt land als Nederland is de milieudruk hoog, zodat met enige regelmaat normoverschrijdingen te verwachten zijn. Er is daarom veel winst te behalen door een nauwere samenwerking met VROM, die kan leiden tot een gestructureerde aanpak van normoverschrijdingen veroorzaakt door milieuverontreiniging. De recente ervaringen met dergelijke incidenten leren ons overigens dat er weliswaar sprake is van normoverschrijding, maar dat er van volksgezondheidsrisico's geen sprake is. Tussen overschrijding van de (EU) norm en gevaar voor de volksgezondheid zit een ruime marge. De normoverschrijding heeft daarom meer het karakter van een Early Warning. Dat is op zich goed, maar wel lastig uit te leggen aan het publiek.

In elke sector zal altijd sprake zijn van een beperkte groep malafide ondernemers die uit oogpunt van kostenbesparing risicovol gedrag vertonen en/of de wet overtreden. Voorbeelden hiervan zijn het illegaal gebruik van hormonen in de primaire sector en het gebruik van risicovolle reststromen in diervoeders.

De belangrijkste risico's voor de diergezondheid (oftewel de kans op uitbraken van besmettelijke dierziekten) zitten vooral bij de internationale handel in levende dieren. Niet alleen de invoer van dieren uit andere landen vormt een risico, ook de transportmiddelen die gebruikt worden voor de export van Nederlandse dieren kunnen ziektekiemen mee terugnemen. Het is immers een illusie om te denken dat veetransporten na aflevering van de exportpartij linea recta leeg terugkeren naar Nederland. De Europese klachtenstromen tussen CVO's (Chief Veterinary Officers) leert dat er Nederlandse transporteurs betrokken zijn bij bijv. veetransporten van Spanje naar Tsjechië. De extra aandacht in Nederland voor het reinigen en ontsmetten van transportmiddelen ten gevolge van de verschillende dierziekte-uitbraken de afgelopen jaren, is wat dat betreft geen overbodige luxe. Wel moet geconstateerd

worden dat het kwaliteitsverschil tussen de Nederlandse aanpak en de aanpak in verschillende medelidstaten erg groot is.

Samengevat zijn de veterinaire risico's relatief beperkt. VDD is van mening dat het afbreukrisico ten gevolge van kwaliteitsverlies van de vrijwaringverplichtingen die de organisatie als wettelijk opgedragen taken wordt geacht uit te voeren, veel groter is dan de veterinaire risico's an sich. Zoals eerder gemeld zijn als gevolg van bezuinigingen de grenzen van wat minimaal nodig is om de wettelijk uit te voeren taken naar behoren te kunnen invullen al lang bereikt. Bij de recente FVO missie in de vleessector kwam naar voren dat een bepaald koel- en vrieshuis al enkele jaren niet meer was bezocht, terwijl het uitgangspunt is dat er minimaal eenmaal per jaar een inspectiebezoek wordt uitgevoerd. Bij capaciteitsproblemen in de handhaving krijgen (logischerwijs) de reguliere keuringstaken voorrang ten opzicht van inspecties en audits. Dit heeft echter tot gevolg dat de overeengekomen inspectiefrequenties niet worden gehaald. Voor het onderhouden van de erkenning van exportverzamelplaatsen wordt de toch al lage frequentie van 2x per jaar steevast niet gehaald.

Daarbij komt dat de veterinaire regelgeving in verschillende sectoren complex en zeer dynamisch is. Met de regelmaat van de klok wordt regelgeving gewijzigd. In sommige sectoren, zoals in de exportcertificering van levend vee, is het voor de toezichthouder bijna niet meer bij te benen. Een dierenarts die bijvoorbeeld achter elkaar een partij varkens, een partij runderen, een koppel schapen en daarna nog een paard gaat certificeren, krijgt met een groot wetgevingspakket te maken. Per diersoort zijn er in de loop der jaren (lees: ten gevolge van dierziektecrises) allerlei extra maatregelen, uitzonderingen en ontheffingsclausules nationaal bovenop de Europese regelgeving gestapeld. Het bijspijkeren van wetkennis doet men veelal in de eigen tijd of men doet het niet, met alle risico's van dien. Tot slot speelt bij dit laatste ook een belangrijke rol dat in het veterinair toezicht professionals werkzaam zijn. Als een toezichthouder vanuit zijn eigen veterinaire deskundigheid het belang niet onderkent van bepaalde maatregelen, zal het moeilijk zijn om hem of haar ervan te overtuigen die taak uit te voeren.

Kortom, de kwaliteit van de eigen medewerkers is een belangrijk, zo niet het belangrijkste aandachtspunt.

Samenvatting veterinaire risico's

- Volksgezondheidsrisico's vanuit veterinair beperkt
- Belangrijkste risico's diergezondheid bij invoer
- Afbreukrisico's voor de organisatie -> kwaliteit vrijwaringverplichting

6. Strategische visie

De constatering in de voorafgaande hoofdstukken brengen ons tot de volgende strategische visie op het veterinaire domein waar in de periode 2007 – 2010 aan gebouwd kan worden.

a. effectief toezicht met de keuze voor compacte flexibele organisatie

In de visie van VDD leent het veterinaire domein zich goed voor het nader invullen van het concept van toezicht op controle. Met de overdracht van de bandkeuring zijn de taken van de keurmeesters in principe van de VWA overgeheveld naar een onafhankelijke stichting. De reguliere keuringstaken van de dierenarts kunnen dit voorbeeld volgen. Bij de VWA wordt nu al veelvuldig gebruik gemaakt van praktiserende dierenartsen, die als ‘practitioner’ worden ingehuurd voor het uitvoeren van keuringstaken. Aangezien het aantal veehouderijbedrijven snel afneemt, zullen dierenartspraktijken (DAPs) gaan omzien naar andere werkzaamheden. Het overhevelen van reguliere VWA keuringstaken zal een welkome aanvulling zijn op het takenpakket van de DAPs. Om het systeem in de EU geaccepteerd te krijgen zal een vergelijkbare constructie als bij de overdracht van de bandkeuring moeten worden ontwikkeld. Dit betekent dat de dierenarts door de VWA ingehuurd zal worden. Dat wijkt in principe niet af van de constructie die we nu al hanteren met de practitioners. België hanteert een vergelijkbaar systeem. Daar worden keuringswerkzaamheden ook door practitioners of contractdierenartsen uitgevoerd. In tegenstelling tot hoe het in België wordt ingevuld, pleit VDD ervoor om er voor de Nederlandse situatie een toezicht op controle systematiek aan te koppelen. Dit houdt in dat de VWA zelf inspectieteams behoudt die steekproefsgewijs inspecties uitvoeren op de reguliere keuringstaken in slachthuizen en bij export. Bij voorkeur zouden deze teams moeten bestaan uit twee medewerkers, een veterinaire deskundige en een deskundige op het gebied van administratieve controles. Voordeel van dit systeem ten opzichte van het Belgische systeem is dat met de constructie van toezicht op controle meer waarborgen kunnen worden gegeven met betrekking tot de onafhankelijkheid van het toezicht. Dat is een van de belangrijkste problemen waar België mee worstelt.

Bij deze constructie kan ervoor gekozen worden om de keuringsactiviteiten retribueerbaar te maken en de inspectieteams te financieren uit de algemene middelen. Daarmee worden de tarieven voor de sector overzichtelijker. Overigens blijven de reeds door de VWA uitgevoerde inspecties (EG erkenningen) ongewijzigd bij de VWA. Dit betekent dat inkomsten uit tarieven via dit kanaal wel blijven gehandhaafd.

Een dergelijke constructie sluit veel beter aan bij de wijze waarop in andere onderdelen van de VWA wordt geïnspecteerd. Bovendien kan de VWA op deze manier veel actiegerichter te werk gaan. Bij gesignaleerde problemen op veemarkten kunnen genoemde inspectieteams eenvoudig een gerichte landelijke actie op de veemarkten uitvoeren.

Deze constructie leidt onherroepelijk tot een verdere verkleining van de organisatie. Gelet op het aantal exporten en het aantal slachthuizen kan het aantal inspectieteams per regio relatief klein blijven.

b. Vereenvoudiging regelgeving en versterken handhavinginstrumentarium

Voorwaarde voor invoering van het bovengenoemde systeem is op de eerste plaats dat een verdere vereenvoudiging van regelgeving wordt nagestreefd. Dit houdt concreet in dat het beleid wordt geadviseerd een exercitie uit te voeren waarbij alle nationale ballast in de regelgeving overboord wordt gezet om te kijken waar we op uitkomen als we sec uitgaan van de Europese basisregelgeving. Vervolgens kunnen op basis van een risicoanalyse de hoogstnoodzakelijke extra nationale waarborgen er aan gekoppeld worden. Deze exercitie is

nodig om te komen tot een eenvoudig en uitvoerbaar toezichtpakket. “Keep it simple” moet het motto zijn, want zoals eerder aangegeven is complexe wetgeving moeilijk uitvoerbaar en handhaafbaar.

Op de tweede plaats pleit VDD voor een versterking van het handhavinginstrumentarium. Op het veterinaire domein heeft de VWA nauwelijks effectieve sanctioneringsmogelijkheden. Weliswaar heeft de VWA hier het ultieme middel ter beschikking, namelijk het kunnen stilleggen van de productie. De weg daarnaar toe is echter uiterst zwak, want we kunnen in het voortraject slechts een aantal waarschuwingen geven. De rechter beoordeelt de uiteindelijke stillegging dan ook regelmatig als een disproportionele maatregel. Het kunnen opleggen van aansprekende (bestuurlijke) boetes die bij recidivisten uiteindelijk leidt tot intrekking van de erkenning is in de optiek van VDD een perfecte combinatie. De huidige GWWvD geeft die mogelijkheden niet, maar deze wetgeving wordt herzien.

c. Verstevigen voorloperimago in Brussel

Nederland heeft in Brussel de naam voorop te willen lopen met nieuwe ontwikkelingen. VDD kiest ervoor om in de komende 4 jaar extra te investeren in het verstevigen van dat imago. Onderwerpen als zichtkeuring en CLIENT lenen zich hier goed voor. Nederland loopt met de invoering van zichtkeuring ver voor de andere lidstaten uit. Aangezien Vion met haar vestigingen in Duitsland ook daar wil streven naar invoering van het systeem, is de verwachting dat Duitse steun niet lang zal uitblijven. Bovendien heeft Brussel met de GFL aangetoond meer verantwoordelijkheid bij de sector te willen leggen, iets dat jarenlang werd gezien als Nederlands gedachtengoed.

d. Op koers blijven met GFL en hygiënepakket

Deze Europese wetgeving betekent een duidelijke vereenvoudiging ten opzichte van de vroegere verticale richtlijnen. De regelgeving is risicogebaseerd en legt de verantwoordelijkheid in belangrijke mate bij de sector neer. Aangezien de wetgeving de gehele voedselkolom beslaat, biedt dit een uitstekende basis om de samenwerking met HILG verder vorm te geven. Hierbij moet worden gedacht aan de nadere invulling van HACCP, maar ook aan de samenhang van inspecties in de gehele voedsel kolom.

e. Accent op controleverordening (882/2004)

In de optiek van VDD is de controleverordening het fundament voor de VWA. De verordening spreekt van bevoegde autoriteit en control bodies. VDD is van mening dat de VWA de bevoegde autoriteit op het gebied voedselveiligheid moet zijn. De politieke discussie over de positie van de Rijksinspectie mag daar niets aan af doen. In 2008 moet de verordening geïmplementeerd zijn en dan zou ook het fundament voor de positie van bevoegde autoriteit gelegd moeten zijn.

f. Voedselveiligheid versus gezonde voeding

VDD pleit ervoor om de komende jaren in samenwerking met het Bureau Risicobeoordeling en Onderzoek te onderzoeken of het veterinaire toezicht een bijdrage kan leveren aan het dossier Gezonde Voeding. Concrete ideeën hoe daar invulling aan zou kunnen worden gegeven zijn er momenteel niet, maar de samenhang tussen veterinair toezicht en bedrijfseigen kwaliteitssystemen in het kader van effectief toezicht zou daar wellicht een basis voor kunnen vormen. Verder valt te denken aan zaken als etikettering en het toezicht op toevoegingen.

g. Aandacht voor de cultuuromslag in de organisatie

Tot slot wil VDD de komende tijd veel investeren in de cultuur van de eigen organisatie. Onderwerpen als verzakelijking, transparantie, duidelijke prioriteiten stellen, het leveren van producten, het streven naar betere samenhang en samenwerking in de organisatie en daarbuiten nemen hierbij een belangrijke plaats in. Ook wordt gestreefd naar meer internationale samenwerking. Het uitwisselen van kennis en ervaringen met zusterorganisaties in andere lidstaten is van groot belang voor het verder bouwen aan de eigen organisatie.

Verder verdient het aandacht om de binnen de VWA beschikbare (inspectie)gegevens te inventariseren om te beoordelen hoe deze een bijdrage kunnen leveren aan effectief toezicht. In dit kader is wel eens stelling geponerd dat van de beschikbare gegevens momenteel nog geen 20% effectief wordt gebruikt.

Nulmeting Reisschema's

**Onderzoek naar het toezicht en de handhaving ten
aanzien van de reisschema's diertransporten**

In opdracht van VWA Noordwest

Nulmeting Reisschema's

Onderzoek naar het toezicht en de handhaving ten aanzien van de reisschema's diertransporten

**In opdracht van:
VWA Noordwest**

MEI 2006

**CMC/T11 Company
De Ruijterkade 128, 1011 AC Amsterdam
Postbus 2681, 1000 CR Amsterdam
www.t11.net**

Management samenvatting

De 'Tussenrapportage 0-meting Veetransport' (april 2006) wees uit dat een reconstructie op basis van de bestaande informatie een onvoldoende duidelijk beeld kon verschaffen van de naleving en handhaving van regelgeving op het gebied van diertransporten. Aanvullende informatie bleek nodig om een volledig beeld te krijgen

Met dit onderzoeksverslag wordt getracht dit hiaat te vullen. Het onderzoek bestaat uit een drietal aselechte steekproeven die zijn genomen op drie VWA regiokantoren. Op de drie kantoren, het VWA Noordwest, Oost en Zuid zijn gegevens over de naleving en het toezicht op de diertransporten verzameld en bewerkt tot het onderliggende rapport.

De belangrijkste bevindingen uit het onderzoek zijn:

- er ontbreken relatief veel reisschema's (17%), waardoor controle en toezicht niet mogelijk is;
- een kleiner aantal reisschema's is onvolledig en/of onleesbaar ingevuld.
- in de wel volledig en leesbaar ingevulde reisschema's zijn zeer weinig overtredingen en overschrijdingen te constateren.

Het moge duidelijk zijn dat door het ontbreken van sancties het voor vervoerders de gemakkelijkste methode is om het reisschema of niet of onvolledig te retourneren. Verbeterd toezicht en strengere handhaving op de reisschema's lijkt voorwaarde voor effectief handhavingsbeleid.

Aselechte steekproef

Op de drie kantoren zijn handmatig in totaal 191 dossiers bekeken en vergeleken met gegevens afkomstig uit de geautomatiseerde bestanden, een Access databank. Met de steekproef wordt beoogd om zicht te krijgen op de volgende vier aspecten:

1. in hoeverre vervoerders het roze reisschema terugzenden naar de VWA;
2. de mate waarin overschrijding van het afgesproken terugzendtermijn (binnen 14 dagen na einde reis) plaatsvindt;
3. het nakomen van de gegevens volgens het reisschema, en in geval van niet-nakomen, wat de afwijkingen inhouden en welke consequenties deze met zich mee brengen;
4. de wijze waarop er wordt toegezien op de reisduur en de reiscondities van de diertransporten.
5. melding exportrestitutie.

Ad 1 en 2 Retourneren

Ten aanzien van het (tijdig) retourneren van de (roze doorslag van de) reisschema's, komen de volgende aspecten uit de steekproeven naar voren.

- Het gemiddelde percentage *ontbrekende reisschema's* bedraagt 17%. Ook blijkt er een min of meer vaste kern te zijn van nalatige vervoerders. Vooral buitenlandse vervoerders scoren slecht op het terugzenden van het schema.
- Het *te laat retourneren* van de roze doorslag, dus niet binnen twee weken na het einde van de reis, komt veelvuldig voor. Over de totale steekproef overschrijdt 28% van de reisschema's de termijn van twee weken. Per regio varieert dit percentage van 17 tot 40%. Ook hier blijkt het te gaan om een vaste groep van vervoerders die te laat terugzendt.
- De inspanningen om te zorgen dat vervoerders de schema's alsnog retourneren verschillen per regio. In de regio's Noordwest en Oost werd standaard een herinneringsbrief verstuurd als de roze doorslag niet binnenkomt. In regio Zuid was dit geen gebruikelijke activiteit.

Ad 3 Omissies en gebreken reisschema's

Naast het niet-retourneren, vormt het onvolledig en/of onleesbaar invullen van het reisschema een knelpunt voor een adequate controle.

In de gevallen dat een reisschema retour komt en volledig is ingevuld, worden slechts in enkele gevallen overtredingen t.a.v. reisduur en -condities geconstateerd.

Belangrijkste conclusie is dat de VWA door het ontbreken van gegevens het in een relatief groot aantal gevallen moeilijk te controleren of de regels worden nageleefd. Strengere controle, en sancties lijken nodig om dit te verbeteren.

Om basis van de steekproeven kan niet worden geconstateerd dat er veel overtredingen plaatsvinden qua reis- en stoptijden, wel dat er veelal onvolledige informatie over de transporten beschikbaar is.

Ad 4 Controle bestemming

Daarnaast blijkt dat er geen controle plaatsvindt op de totale reisduur en -afstand. Op de planningsafdelingen blijkt dit geen routine te zijn; deels kan deze controle ook nog niet plaatsvinden, omdat de definitieve bestemming nog niet bekend is.

Deze controle blijft ook na 1 april 2006 de verantwoordelijkheid van de planningsafdelingen.

Ad 5 Exportrestitutie

Een verhaal op zichzelf is de melding van een transport dat in aanmerking komt voor exportrestitutie. Alleen in de regio Oost wordt standaard aan het PVE een melding gestuurd dat er restitutie moet plaatsvinden. De andere regio's melden dit niet.

Monitoren

Het lijkt zinvol om ook bij het Bureau Veetransport de gang van zaken rond de controle van het reisschema in kaart te brengen. Door deze nulmeting kan de nieuwe situatie dan vergeleken worden met de oude situatie. Het monitoren van de verschillende aspecten kan aan de hand van maandoverzichten uit de Acces database waarbij terugzending, tijdige retournering en compleet/leesbaar invullen wordt vastgelegd. Een handmatige steekproef lijkt daarnaast zinvol als controle op de administratie.

Knelpunten effectief toezicht

Zoals uit de gesprekken met betrokkenen naar voren kwam, kent ook de nieuwe situatie knelpunten als het ontbreken van waterdichte controles en sancties op niet (tijdig) retourneren of onvolledig/onleesbaar invullen van het reisschema.

Naast een direct effect op het dierenwelzijn tijdens het vervoer, kan het gebrek aan middelen ook bij betrokken VWA-medewerkers de motivatie verminderen.

Doordat waterdichte controle moeilijk is en sancties – met name door economische motieven en gebrek aan politieke steun - gevoelig liggen, is een mogelijke aanpak om te beginnen bij de vervoerders. Zo kan bijvoorbeeld de vervoersbranche worden gewezen op haar verantwoordelijkheden en het belang van een goed verloop van diertransporten voor henzelf en de Nederlandse vervoerssector.

Aanbevelingen

In het rapport worden in de laatste paragraaf een aantal aanbevelingen gedaan ten aanzien van het ontwikkelen van sanctiemogelijkheden, waarvan ook een preventieve werking kan uitgaan. Het gaat hierbij om zowel informatiemanagement als om handhaving waarbij dossieropbouw van notoire nalatige vervoerders centraal staat.

Het is zinvol daarbij te focussen is op notoire nalatige vervoerders, en op reizen waarvan de reisafstand en -duur in een grijs gebied zit, daarnaast is een specifieke aanpak van nalatige buitenlandse vervoerders nodig.

Een belangrijke constatering ten aanzien van dossieropbouw is er moet duidelijkheid komen in hoe streng de VAW wil en kan optreden tegen notoire overtreders in en buiten Nederland, anders is dossiervorming slechts een 'papieren tijger'. Dit kan ook een demotiverende werking hebben op de betrokken medewerkers.

Het krijgen van publieke en politieke steun en het hebben van bondgenoten in de zorg van VWA voor dierenwelzijn is relevant voor het van de grond krijgen van sanctiemogelijkheden. Ook samenwerking met instanties in het buitenland is noodzaak om meer grip te krijgen op buitenlandse vervoerders.

In de onderstaande tabel zijn de aanbevelingen schematisch weergegeven.

Tabel 1 Overzicht aanbevelingen

Onderdelen	Aanbevelingen	Prioriteit * tot ***** *= laag, *****= hoog
Registratie	Verbinding van de twee bij VWA gebruikte geautomatiseerde registratiesystemen, Acces en Traces.	*
Reisschema's: algemeen	Bedrijven en vervoersbranche aanspreken op verantwoordelijkheid voor diertransport volgens wettelijke bepalingen.	*****
	Bondgenoten netwerk ontwikkelen: organisaties op het gebied van dierenwelzijn om publieke aandacht en politieke steun voor dierenwelzijn tijdens diertransporten te vergroten.	****
	Opstellen met lijst met bestemmingen die door de dierenarts bij de keuring indien nodig is te raadplegen.	*****
Reisschema's: buitenlandse vervoerders	Aanpak buitenlandse vervoerders door contacten met de verantwoordelijke instanties in de desbetreffende landen.	*****
Dossieropbouw	Invloed op voorgenomen wetgeving dieren en dierlijke producten, m.n. op aspect sanctiemogelijkheden.	*****
	Jurisprudentie rechtzaak/zaken tegen vervoerders inventariseren en analyseren om te weten in welke gevallen juridische procedures tegen vervoerders zinvol zijn.	****
	Motivatie van medewerkers voor goede inrichting administratie en goede registratie.	****
	Organiseren maatschappelijke en politieke steun voor maatregelen tegen notoire in gebreke blijvende vervoerders	****

Inhoudsopgave

MANAGEMENT SAMENVATTING	2
INHOUDSOPGAVE	6
1. EFFECTIEF TOEZICHT DIERTRANSPORTEN	8
1.1. DOEL VAN DE NULMETING	8
1.2. ACHTERGROND	8
1.3. AANPAK NULMETING REISSCHEMA'S	9
2. SAMENVATTING STEEKPROEF	10
2.1. OMVANG STEEKPROEF	10
2.2. RETOURNEREN REISSCHEMA	10
2.3. OMISSIES EN GEBREKEN	11
2.4. CONTROLE BESTEMMING	12
2.5. EXPORTRESTITUTIE	13
3. RESULTATEN STEEKPROEVEN PER REGIO	15
3.1. INLEIDING	15
3.2. VWA REGIO NOORDWEST	15
3.2.1. <i>Retourzending roze doorslag Noordwest</i>	15
3.2.2. <i>Overtredingen Noordwest</i>	18
3.2.3. <i>Controle bestemming Noordwest</i>	18
3.2.4. <i>Exportrestitutie Noordwest</i>	18
3.3. VWA REGIO OOST	18
3.3.1. <i>Retourzending roze doorslag Oost</i>	18
3.3.2. <i>Overtredingen Oost</i>	19
3.3.3. <i>Controle bestemming Oost</i>	21
3.3.4. <i>Exportrestitutie Oost</i>	21
3.4. REGIO VWA REGIO ZUID	21
3.4.1. <i>Retourzending roze doorslag Zuid</i>	21
3.4.2. <i>Overtredingen Zuid</i>	22
3.4.3. <i>Controle bestemming Zuid</i>	24
3.4.4. <i>Exportrestitutie</i>	24
4. MONITORING DIERTRANSPORTEN	25
4.1. KNELPUNTEN TOEZICHT DIERTRANSPORTEN	25
4.1.1. <i>Ontbreken informatie</i>	25
4.1.2. <i>Gebrek aan controle en sancties</i>	25
4.2. VERVOLGMONITORING VAN DIERTRANSPORTEN	26
4.2.1. <i>Effectmeting Bureau Veetransport</i>	26
4.2.2. <i>Controle bestemming</i>	26
5. OVERZICHT NALEVING EN HANDHAVING DIERTRANSPORTEN	28
6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN REISSCHEMA'S	29
6.1. INFORMATIEMANAGEMENT	29
6.1.1. <i>Registratie</i>	29
6.1.2. <i>Ontbrekende informatie</i>	29
6.1.3. <i>Betrouwbaarheid informatie</i>	30
6.2. <i>Effectiever handhaven: dossiervorming</i>	30
BIJLAGEN	32
BIJLAGE 1 OVERZICHT ONDERZOEK VWA REGIO'S	32
BIJLAGE 2 OVERZICHT RETOURNEREN REISSCHEMA'S	33

BIJLAGE 3 OVERZICHT OMISSIES EN GEBREKEN	34
BIJLAGE 4 OVERZICHT BIJZONDERHEDEN OMISSIES EN GEBREKEN	35
BIJLAGE 5 REISTIJDEN EN TUSSENPOZEN	37
BIJLAGE 6 PROTOCOL HANDHAVING DOOR DE VWA BIJ OMISSIES INZAKE HET REISSHEMA	38

1. Effectief toezicht diertransporten

Op basis van de 'Tussenrapportage 0-meting Veetransport', april 2006, CMC/T11 Company, werd geconcludeerd dat voor een goede nulmeting aanvullend materiaal nodig was. Een reconstructie of samenvatting van bestaande informatie bleek niet voldoende om een duidelijk beeld te krijgen van de naleving en handhaving van regelgeving op het gebied van diertransporten.

Het aanvullende materiaal is in de afgelopen maand verzameld door middel van aselechte steekproeven op drie VWA regiokantoren en vervolgens verwerkt in het onderliggende rapport. De informatie uit het onderliggende rapport over de reisschema's is toegevoegd aan de eerder genoemde tussenrapportage en heeft geresulteerd in het rapport Nulmeting Diertransporten.

1.1. Doel van de nulmeting

Doel van de nulmeting is om de situatie vòòr 1 april 2006 op het gebied van naleving en handhaving t.a.v. diertransporten te kunnen vastleggen. De nulmeting dient als basis voor latere vervolgmetingen en monitoring.

Het onderzoek richt zich dus op de twee volgende doelen.

1. Het uitvoeren van een nulmeting;
2. Het aangeven hoe vervolgmetingen opgezet kunnen worden, waarmee de situatie na de nulmeting gemonitord en eventueel bijgesteld kan worden.

De nulmeting brengt de volgende aspecten t.a.v. de diertransporten in kaart.

6. in hoeverre vervoerders het roze reisschema na afloop van het transport terugzenden naar de VWA;
7. de mate waarin vervoerders zich houden aan de afgesproken termijn van terugzenden (14 dagen na einde reis);
8. het nakomen van de gegevens volgens het reisschema, en in geval van niet-nakomen, wat de afwijkingen inhouden en welke consequenties deze met zich mee brengen;
9. de wijze waarop er wordt toegezien op de reisduur en de reiscondities van de diertransporten;
10. Het melding doen aan het PVE te Zoetermeer van een export van fokrunderen naar derde landen.

De nulmeting legt de situatie vast zoals die bestond vóòr de oprichting van het Bureau Veetransport per 1 april 2006. Tot die datum waren de VWA regiokantoren zelf verantwoordelijk is de controle van de reisschema's. Na deze datum moeten de doorslagen van de reisschema's naar het nieuwe landelijke bureau worden geretourneerd, waar de reisschema's worden gecontroleerd en geregistreerd.

Door het vastleggen van de oude situatie rond de reisschema's kan als het Bureau Veetransport enige tijd in werking is, een effectmeting naar de nieuwe situatie worden gedaan. De nulmeting dient dan als basismateriaal waarmee de resultaten in de nieuwe situatie vergeleken kunnen worden.

1.2 Achtergrond

Centraal in dit onderzoek staat het verkrijgen van inzicht in de effectiviteit van het door de VWA uitgeoefende toezicht op de diertransporten. Het betreft de effectiviteit van de controle op een aantal fysieke regels waaraan de diertransporten dienen te voldoen. Deze fysieke regels betreffen de toestand van dieren, de reisduur en de reiscondities. Zie de tabel met de voorschriften in bijlage 2.

Hoe dit te controleren?

De export van levende dieren kan bij reizen die langer duren dan acht uur alleen plaatsvinden als er bij het gezondheidscertificaat een compleet ingevuld reisschema is gevoegd. Het reisschema wordt opgesteld door de vervoerder en door de certificerende dierenarts gecontroleerd en goedgekeurd.

Het daadwerkelijke verloop van de reis wordt geregistreerd door de vervoerder. Deze zendt na afloop van de reis de roze doorslag van het reisschema, waarin het verloop van de reis is vastgelegd, naar het desbetreffende regiokantoor. Verantwoordelijk voor de invulling van het reisschema gedurende het transport zijn daarnaast: de dierenarts op de vertrekplaats en de controlerende dierenarts op de halteplaatsen en slachthuizen.

De vervoerder is in de meeste gevallen belast met het registreren van de aankomsttijd. Ook dient hij zorg te dragen voor een tijdige retourzending van de compleet ingevulde roze doorslag na afloop van de reis. De controle van het verloop van de reis draagt derhalve grotendeels een administratief karakter en vindt plaats op basis van het reisschema en de verschillende doorslagen ervan.

1.3 Aanpak nulmeting reisschema's

In alle regio's is de volgende aanpak gehanteerd: de papieren dossiers met daarin de reisschema's zijn gecontroleerd op een aantal aspecten en vergeleken met een uitdraai vanuit de Access database over de onderzochte periode.

Uit deze databank kunnen verschillende overzichten worden gegenereerd, ondermeer de 'Exportrapportering van levende dieren'.

De (papieren) reisschema's en de informatie uit de Access databank zijn in de drie VWA-kantoren op volgende aspecten getoetst:

- aanwezigheid van roze en blauwe doorslag;
- vergelijking van roze en blauwe doorslagen;
- tijdige retournering van de roze doorslag;
- volledigheid en duidelijkheid;
- juiste verloop van de reis: maximale reistijd en verplichte tussenstops/rusttijden (afhankelijk van diersoort);
- controle bestemming;
- melding exportrestitutie.

Daarnaast hebben hoofden van de afdelingen VTA en medewerkers die verantwoordelijk zijn voor de reisschema's informatie gegeven over de gebruikelijke gang van zaken. Kort is ook met medewerkers van de planningsafdeling gesproken, met name over de controle op de bestemming.

2. Samenvatting steekproef

In deze paragraaf wordt een samenvatting gegeven van de steekproef bij de drie regiokantoren. Op de kantoren zijn handmatig in totaal 191 dossiers bekeken en vergeleken met gegevens afkomstig uit het geautomatiseerde bestand.

Met de steekproef werd beoogd om zicht te krijgen op de volgende vier aspecten:

11. in hoeverre vervoerders het roze reisschema terugzenden naar de VWA;
12. de mate waarin overschrijding van het afgesproken termijn van terugzenden (14 dagen na einde reis) plaatsvindt;
13. het nakomen van de gegevens volgens het reisschema, en in geval van niet-nakomen, wat de afwijkingen inhouden en welke consequenties deze met zich mee brengen;
14. de wijze waarop er wordt toegezien op de reisduur en de reiscondities van de diertransporten.

Incidenteel kwamen bij het naast elkaar leggen van reisschema's en het overzicht uit de Access databank enige administratieve gebreken aan het licht, zoals het registreren van een transport bij een andere transporteur dan die het transport heeft verzorgd. Het gaat om administratieve foutjes bij de VWA administratie, die met het verloop van het diertransport niets van doen hebben.

2.1 Omvang steekproef

In drie VWA regio's, de regio Noordwest, Oost en Zuid zijn nulmetingen gedaan naar de reisschema's in januari en februari 2006. In eerste instantie was het uitgangspunt bij de nulmetingen om in iedere regio een steekproef van één week te nemen. Omdat echter de hoeveelheid exporten - en dus reisschema's - per regio flink uiteen bleek te lopen, is in twee regio's (Zuid en Oost) een steekproefperiode van één week gehanteerd, terwijl in de regio Noordwest de transporten gedurende één maand zijn gecontroleerd.

De steekproef betrof de controle van in totaal 191 reisschema's in drie VWA regio's: Noordwest, Zuid en Oost. De verdeling van de gecontroleerde schema's over de regio's is in de onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 2 Steekproef diertransporten per regio.

Regio's	Periode steekproef	Aantal exporten
Regio Noordwest	15 jan. t/m 14 feb.2006	49
Regio Zuid	1 t/m 7 februari	70
Regio Oost	1 t/m 7 februari 2006	72
<i>Totaal</i>		<i>191</i>

2.2 Retourneren reisschema

Essentieel voor het toezicht op de diertransporten is het reisschema dat tijdens de reis wordt ingevuld en het verloop van de reis vastlegt.

Ten aanzien van het (tijdig) retourneren van de (roze doorslag van de) reisschema's kunnen de volgende conclusies worden getrokken uit de steekproef.¹

¹ Zie voor overzicht Bijlage 4 Retourneren reisschema's.

- Het gemiddelde percentage *ontbrekende reisschema's* bedraagt 17%. Ook hier komt uit de steekproef naar voren dat er een min of meer vaste groep vervoerders is die nalatig is. Vooral buitenlandse vervoerders scoren slecht op het terugzenden van het schema.
- Het *te laat retourneren* van de roze doorslag, dus niet binnen twee weken na het einde van de reis, komt veelvuldig voor. Over de totale steekproef overschrijdt 28% van de reisschema's de termijn van twee weken. Per regio varieert dit percentage van 17 tot 40%. Vaak blijkt het te gaan om dezelfde groep van vervoerders die te laat terugzendt.
- De inspanningen om te zorgen dat vervoerders de schema's alsnog retourneren verschillend per regio. In de regio's Noordwest en Oost wordt standaard een herinneringsbrief verstuurd als de roze doorslag niet binnenkomt. Vooral in de regio Oost lijkt dit zijn vruchten af te werpen, hetgeen resulteert in het laagste percentage in de categorie ontbrekende reisschema's, namelijk 4 stuks, ofwel 6%. In de andere twee liggen de percentages ontbrekende roze doorslagen aanzienlijk hoger, namelijk op 22% (Noordwest) en 24% (Zuid).

Tabel 3 Retourzending reisschema's.

Reisschema's	Totaal	Op tijd	Te laat	Ontbreken
Regio Oost	72	54%	40%	6%
Regio Zuid	70	59%	17%	24%
Regio Nw	49	49%	27%	22% ²
Totaal	191	54%	28%	17%

2.3 Omissies en gebreken

In de eerste plaats is de aanwezigheid van een geretourneerd reisschema voorwaarde voor controle, in de tweede plaats is een volledig en leesbaar ingevuld reisschema essentieel voor toetsing. Met betrekking tot het matchen van de blauwe en de roze doorslag en het controleren van de ingevulde gegevens bracht de steekproef een zeer gering aantal daadwerkelijke overtredingen aan het licht, echter een relatief groot aantal roze doorslagen blijkt onleesbaar, moeilijk leesbaar of er ontbreken gegevens.

In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de omissies die uit de totale steekproef naar voren zijn gekomen.

² Eén reisschema is ingevuld voor het vervoer van één paard, deze behoeft niet geretourneerd te worden.

Tabel 4 Overzicht omissies in totale steekproef (gebaseerd op Protocol Handhaving VWA, zie Bijlage 3).

Omissies	Aard van de omissie	Mate van voorkomen binnen de steekproef ³	Bijzonderheden
Controle roze doorslag na retour	Reisschema niet afgetekend op halteplaatsen.	0%	In een aantal gevallen is het schema moeilijk leesbaar en/of onduidelijk. Het complete adres van de halteplaats ontbreekt meestal.
	Reisschema niet afgetekend bij grens EU.	0%	Transporten buiten de EU maakten slechts een klein deel uit van de steekproef. In alle gevallen waren de reisschema's afgetekend.
	Reisschema niet afgetekend op bestemming.	Ongeveer 10%	Wel afgetekend, maar aankomsttijden ontbreken of zijn onduidelijk in ongeveer 15-20 transporten.
	De blauwe en roze doorslag matchen niet.	Zelden	Het gaat meestal om een vertrektijd die ontbreekt, gewijzigd of onduidelijk is.
	Roze doorslag niet binnen 14 dagen retour.	46%	Komt frequent voor in alle regio's.
	Roze doorslag komt niet retour.	17%	M.n. buitenlandse vervoerders zijn nalatig.
Controle reisduur	Langere reisduur dan opgegeven.	Incidenteel	Incidenteel geringe overschrijdingen tot hooguit een uur. In sommige gevallen is de reisduur moeilijk of niet controleerbaar; meestal door ontbreken van de aankomsttijd. In enkele gevallen ontbreekt de vertrektijd.
Controle rusttijden	Voorgeschreven rusttijden niet gevolgd.	0%	In enkele gevallen is zijn de rusttijden en -duur moeilijk leesbaar en/of onduidelijk.

2.4 Controle bestemming

Bij de regiokantoren dient er een controle plaats te vinden op de totale reisduur en/of afstand tussen vertrekplaats en de opgegeven bestemming. Dit geldt voor alle exporten, met uitzondering van de export van varkens waarvoor een versoepeling is ingegaan. Dit betekent dat bij aanvraag van het diertransport de bestemming door de exporteur moet worden opgegeven.

Ten aanzien van varkens geldt het brancheprotocol, waarin is afgesproken dat de vervoerder bij het vertrek ter plekke een uitdraai uit de routeplanner voorlegt aan de dierenarts.

Op geen van de regiokantoren blijkt een dergelijke controle op de bestemming te gebeuren.⁴ Dit betekent dat de afstand (en de reisduur) tot onbekende bestemmingen die 'ergens' in Zuid-Europa liggen, niet worden gecontroleerd.

De afdeling planning van de VWA lijkt de aangewezen afdeling voor zo'n controle. In veel gevallen kan daar echter (nog) niet worden gecontroleerd, zo geven medewerkers van de afdeling planning van regio Noordwest aan. De reden is volgens hen dat vervoerders bij het indienen van het voorlopig reisschema vaak nog geen definitieve bestemming kunnen opgeven, omdat deze dan nog niet bekend is.

³ Voor compleet overzicht zie Bijlage 5 Omissies en gebreken.

⁴ Informatie van de medewerkers planning en de medewerker reisschema's van alle drie regio's.

Ook de dierenarts die op de vertrekplaats het definitieve reisschema aftekent zou mogelijk de afstand kunnen controleren. Deze beschikt echter op dit moment niet over de achtergrondinformatie die daarvoor nodig is. Ten aanzien van de varkenstransporten is dit opgelost door de vervoerder te verplichten tot het voorleggen aan de dierenarts op de vertrekplaats van een uitdraai uit de routeplanner.

Ook na 1 april 2006 blijft controle van de totale reisduur en reisafstand de verantwoordelijkheid van de regiokantoren.

2.5 Exportrestitutie

In geval van de export van fokrunderen naar derde landen, heeft de exporteur volgens Europese wetgeving recht op een exportrestitutie.⁵ In geval van exportrestitutie dient het regiokantoor een ontvangstbewijs retour te zenden aan de betrokken exporteur. Onduidelijk of er ook een melding naar de coördinerende instantie, de PVE, moet gaan. Ter controle van de aanvragen van de exporteurs behoeft de PVE gegevens over de export van de VWA regiokantoren.

Alleen in de regio Oost werd standaard aan het PVE een melding verstuurd dat een transport naar een derde land plaats had gevonden.

De verantwoordelijkheid voor de afstemming rond de exportrestitutie en de communicatie met de PVE ligt per 1 april bij het Groningse Bureau Veetransport.

⁵ Regeling Exportrestitutie levende runderen.

Tabel 5 Naleving en Handhaving Reisplannen en Exportrestitutie situatie vòòr 1 april 2006.

Regels	Doelgroep	Aantal	Naleving	Handhaving	Knelpunten	Overall beeld
1. Terugzenden roze doorslag reisschema. In de oude situatie moesten reisplannen bij terugkomst binnen 14 dagen worden toegezonden naar het VWA regiokantoor. In de nieuwe situatie binnen 1 week naar het Bureau Veetransport, VWA Groningen.	Transporteurs	Steekproef 191 reisschema's	Gemiddeld op tijd is 54%, niet-retour 17%, en te laat is gemiddeld 28 % van het totaal aantal reisplannen.	Controle op (tijdige) terugzending reisschema verschilt per kantoor. Veelal herinneringsbrieven, geen sancties	Ontbreken van sanctiemogelijkheden zorgt voor nalatig gedrag en mogelijk demotiveert het VWA-medewerkers.	Controle is moeilijk door hoge percentage niet-geretourneerde reisplannen..
2. Het reisplan geeft de reisduur en andere reiscondities aan.	Transporteurs	Steekproef 191 reisschema's	Slecht incidenteel een geringe overschrijding van reistijden.	Controle op regiokantoor na einde reis. Geen sancties op overtredingen en onvolledig en/of onduidelijk invullen.	In de gevallen dat de reisplannen volledig en leesbaar worden ingevuld, is er slechts zelden sprake van overschrijdingen en -tredingen. Knelpunt is het aantal onvolledige en/of onleesbaar geretourneerde reisplannen.	Controle is moeilijk door onvolledigheid en/of onleesbaarheid.
3. Controle reisduur en -afstand	Transporteurs	Steekproef 191 reisschema's	Onbekend, controle vindt niet plaats.	Controle en sancties ontbreken.	Controle op het feitelijk verloop van de reis onmogelijk. Geloofwaardigheid de VWA komt daarmee in geding.	Controle vindt niet plaats. Soms moeilijk door late bekendheid van bestemming.
4. Exportrestitutie: verzending van bericht naar PVE	Toezichhouders	Steekproef 191 reisschema's: er was slecht sprake van één transport dat bestond uit meer brieven.	Gebeurt op een van de drie kantoren.		Komt incidenteel voor, geen overtredingen. Op twee van de drie kantoren is dit geen routine te behoren.	Op twee regiokantoren ontbreken afspraken hierover.

3. Resultaten steekproeven per regio

3.1 Inleiding

In alle drie regio's dient de exporteur een voorlopig reisschema bij de afdeling planning in en worden de afgegeven gezondheidscertificaten in Traces geregistreerd. In de Access database wordt vervolgens de reisschema ingevoerd. Dit laatste gebeurde standaard in de regio's Noordwest en Oost, in de regio Zuid was een achterstand met de invoer in Access. Hier waren een aantal reisschema's wel in Traces, maar niet in de Access databank ingevoerd.

Uit het onderzoek bleek er per regio enige verschillen in de procedure en in de administratieve verwerking/archivering te zijn. De verschillen betroffen twee aspecten, namelijk de matching van blauwe en roze doorslagen en de wijze van ordening van de archiefmappen.

Als enige regio bewaart de VWA Zuid de beide doorslagen apart. De roze doorslagen worden na retournering opgeborgen in een map en zijn op datum geordend. De blauwe doorslagen zijn al eerder bij het exportcertificaat gevoegd en worden geordend op naam van dierenarts in de archiefruimte bewaard. Deze werkwijze betekent dat matching van roze en blauwe doorslag niet gebeurt. De kantoren Noordwest en Oost matchen wel de roze en blauwe doorslagen. Samen worden deze gearchiveerd. Noordwest hanteert hierbij een ordening op de naam van de exporteur, vervolgens zijn de reisschema's (roze en blauwe doorslagen) per exporteur op de datum waarop de export plaatsvond gearchiveerd. VWA Regio Oost ordent niet op exporteur maar archiveert alle reisschema's (roze en blauwe doorslagen) op exportdatum.

3.2 VWA regio Noordwest

De steekproef bij de VWA regio Noordwest te Amsterdam, betreft de periode 15 januari t/m 14 februari 2006. De steekproef vond plaats eind april, ongeveer anderhalf tot twee maanden na de onderzochte diertransporten. De periode van de steekproef is in Noordwest vier keer zo lang als in de andere twee onderzochte regio's, om toch tot een vergelijkbaar aantal gecontroleerde diertransporten te komen.

In de steekproefperiode hebben in totaal 49 diertransporten waarvoor een reisschema verplicht was, plaatsgevonden. Bij deze exporten waren in totaal 15 verschillende vervoerders betrokken. Daarnaast wordt in de registratie één aparte categorie voor buitenlandse vervoerders onderscheiden. Het aantal transporten in deze laatste categorie bedroeg in totaal vier.

3.2.1 Retourzending roze doorslag Noordwest

Uit de steekproef bleek dat van de 49 gecontroleerde exporten in twaalf gevallen de roze doorslag in de dossiers ontbreekt; de exporteur heeft deze niet teruggezonden.

In één geval gaat het om de export van één paard. Op een dergelijk transport hoeft geen controle op het reisschema plaats te vinden, zegt medewerkster, want het gaat immers om de export van een eigen paard en het is zeer aannemelijk dat de eigenaar met zorg het transport zal (laten) uitvoeren.

Bij één transport waarvan de roze doorslag niet is geretourneerd, ontbreekt het complete reisschema, ook het certificaatnummer is niet in het computersysteem ingevoerd. De verklaring van is dat het certificaatnummer onleesbaar is. Daardoor is het onduidelijk in welk jaar het reisschema is afgegeven; het kan 2006 zijn, maar ook 2005.

Van de 37 transporten waarvan het reisschema is geretourneerd, zijn 24 schema's tijdig geretourneerd. Dat is binnen twee weken na afloop van de reis. In dertien gevallen is de roze doorslag te laat teruggezonden. De overschrijdingsduur loopt uiteen van twee dagen tot ruim twee maanden.

Ingeval het de blauwe doorslag van het reisschema niet is geretourneerd, heeft VWA NW minimaal één herinneringsbrief aan de vervoerder verzonden, in sommige gevallen zijn er meerdere brieven de deur uitgegaan. In geen gevallen zijn er sancties opgelegd.

Eén vervoerder deelt, in reactie op de herinneringsbrief en ruim twee maanden na afloop van de reis, schriftelijk mee dat de roze en gele doorslag bij de klant zijn gebleven. Hij meldt tevens dat de reis binnen 12 uur is verlopen, wat gezien de bestemming overigens reëel lijkt, en hij vraagt het VWA om begrip voor zijn nalatigheid.

Tabel 6 Steekproef VWA regio Noordwest.

49 reisschema's	37 reisschema's: retour op moment steekproef	24 reisschema's: op tijd retour
		13 reisschema's: te laat retour
	12 reisschema's: ontbreken op moment steekproef, w.o. één schema voor transport van een paard	

Bij het controleren van het geautomatiseerde en het papieren bestanden (de doorslagen van de reisschema's) kwamen enkele geringe administratieve gebreken aan het licht: één export staat onder een andere bedrijfsnaam geboekt en bij een export naar Hongarije staat als bestemming Kapuvar Engeland vermeld.

Tabel 7 Administratie VWA regio Noordwest.

Administratieve gebreken	Aantal keren	bijzonderheden
Export foutief geboekt	1	Export staat bij verkeerde transporteur in het geautomatiseerde systeem.
Onduidelijk certificaatnummer	1	
Verkeerde bestemming vermeld	1	Engeland i.p.v. Hongarije

De ingevulde tekst op de formulieren is in veel moeilijk leesbaar, dit maakt controleren lastig en tijdrovend. In een klein aantal gevallen is controle onmogelijk. De oorzaken voor de geringe leesbaarheid zijn (een combinatie van) de volgende zaken: onduidelijk doordruk, slordig geschreven en stempels die over de tekst heen zijn geplaatst. Hieronder een overzicht van de ontbrekende en onduidelijke gegevens in de regio VWA Noordwest.

Tabel 8 Omissies en gebreken bij diertransporten VWA regio Noordwest.

Omissies en gebreken	Aantal	Bijzonderheden
1. Algemeen		
I.p.v. het roze is (kopie van) het originele witte formulier teruggezonden; maakt controle onmogelijk.		
Gele doorslag i.p.v. roze teruggestuurd.		
Achternaam en/of handtekening chauffeur ontbreken.		
Alleen voornaam chauffeur of achternaam onduidelijk.		
Meerdere certificaten op één reisschema.		
Vermoedelijke reisduur is niet ingevuld.	1	
Stempel dierenarts ontbreekt.		
2. Beschrijving dieren		
Onduidelijk welke soort dieren het transport betreft.	1	De vermelding is 'animi vivi', ook het vertrektijdstip is onduidelijk.
Aantal dieren is onduidelijk of ontbreekt.		
3. Vertrek		
Vertrektijd is met pen op blauw veranderd.		
Vertrektijd ontbreekt of is onduidelijk op blauwe doorslag.	1	Bij vertrektijdstip staat zowel 9.30 als 14.30 vermeld. In het eerste geval zou de wettelijke reistijd overschreden zijn.
Vertrektijd ontbreekt of is onduidelijk op roze en blauwe formulier.		
4. Halteplaats		
Dierenarts heeft halteplaats aangegeven, transporteur heeft deze echter niet ingevuld.		
Tijdstip van de stop/rust is onduidelijk of onleesbaar.		
Tijdstip van de stop/rust is niet ingevuld.	2	
Adres halteplaats is niet ingevuld.	vaak	In de meeste gevallen wordt alleen de plaatsnaam ingevuld door de dierenarts, geen compleet adres.
Duur van de onderbreking is onleesbaar en/of niet ingevuld.	1	
5. Aankomst		
Aankomsttijd ontbreekt.	2	
Aankomsttijd is onleesbaar/onduidelijk.	4	Door slechte doordruk en stempel is de aankomsttijd onleesbaar. In drie gevallen betreft het transport Hongarije. NB In meerdere gevallen is de aankomsttijd met moeite leesbaar.
Aankomsttijd is met pen op roze doorslag ingevuld.		
Handtekening vervoerder ontbreekt.	1	
<i>Totaal aantal emissies en onduidelijkheden</i>	13	

3.2.2 Overtredingen Noordwest

Uit de steekproef komt naar voren dat op basis van de informatie op de formulieren er slechts in een enkel geval een overschrijding van de reis- en/of stoptijden geconstateerd kan worden. In één geval is er sprake van een overschrijding van de totale toegestane reistijd, namelijk met een half uur.

In een aantal gevallen is het onduidelijk of er overschrijdingen plaats hebben gevonden, door gebrek aan informatie.

Tabel 9 Geconstateerde overtredingen VWA regio Noordwest.

Overtredingen	Aantal keren	bijzonderheden
Overschrijding reisduur	1	Een overschrijding met een half uur.

3.2.3 Controle bestemming Noordwest

Een controle op de reisafstand vindt bij de VWA regio Noordwest niet plaats. Bij navraag blijkt dat de afdeling planning in veel gevallen geen voorlopig reisplan ontvangt, omdat volgens de exporteur de benodigde gegevens in zo'n vroeg stadium nog niet bekend zijn.

De dierenarts op de vertrekplaats beschikt op de vertrekplaats niet over de middelen om te kunnen controleren wat de reisduur naar een onbekende Italiaanse of Portugese bestemming, bijvoorbeeld Santa Maria delle Solle, is.

3.2.4 Exportrestitutie Noordwest

Het doorgegeven van informatie over exporten die voor restitutie in aanmerking komen, blijkt niet tot de dagelijkse routine te behoren bij de VWA Noordwest.

Overigens hebben binnen de periode van de steekproef geen transporten plaatsgevonden die voor exportrestitutie in aanmerking zouden komen. Concreet zijn er dus geen gevallen aangetroffen waarbij de VWA Noordwest de PVE op de hoogte had moeten stellen van een transport dat voor exportrestitutie in aanmerking komt.

3.3 VWA regio Oost

De steekproef bij de VWA Oost betreft één week, namelijk de week van 1 tot en met 7 februari 2006. In deze periode hebben er in de regio Oost 72 diertransporten plaatsgevonden.

In ongeveer tien gevallen staan er meerdere gezondheidscertificaten op één reisschema vermeld. In andere gevallen staan gezondheidscertificaten die afgegeven zijn aan dieren die met dezelfde wagen worden vervoerd op aparte reisschema's vermeld. Het gaat dan meestal om een transport met verschillende afleveradressen.

Bij de 72 exporten waren in totaal 16 Nederlandse vervoerders en één categorie buitenlandse vervoerders betrokken. In de onderzochte periode hebben elf transporten naar derdelanden plaatsgevonden. Feitelijk gaat het slecht om een paar transporten naar derdelanden, want in verband met meerdere afleverplaatsen zijn er aparte reisschema's ingevuld.

Bij de VWA Oost werd standaard een zogenaamde tienprocentscontrole uitgevoerd: dit is een steekproef waarbij één op de tien reisschema's wordt gecontroleerd. De reisschema's naar derdelanden werden in alle gevallen gecontroleerd.

Uit de steekproef kwamen geen significante administratieve gebreken naar voren.

3.3.1 Retourzending roze doorslag Oost

Bij vier van de in totaal 72 exporten ontbreken er op het moment van de steekproef de roze doorslag. In alle vier gevallen betreft het niet-Nederlandse vervoerders.

Van de 68 tot nu toe geretourneerde reisschema's zijn 39 roze doorslagen op tijd, d.i. binnen twee weken na terugkomst in Nederland, bij de VWA binnengekomen. Het merendeel van de te laat

geretourneerde reisschema's, namelijk 27 van de 29 reisschema's, heeft de exporteur binnen een maand alsnog naar de VWA gezonden.

In de gevallen dat de retourtermijn van twee weken werd overschreden, heeft de VWA een brief naar de exporteur gestuurd met het verzoek de roze doorslag alsnog terug te zenden. In geen geval zijn er sancties uitgedeeld.

Uit de steekproef blijkt dat de drie grootste exporteurs in deze regio vrijwel altijd de roze doorslagen tijdig retour zenden.

Tabel 10 steekproef VWA regio Oost.

72 reisschema's	68 reisschema's: retour op moment steekproef	39 reisschema's: op tijd retour
		29 reisschema's: te laat retour
	4 reisschema's: ontbreken op moment steekproef	

3.3.2 Overtredingen Oost

Uit de controle van de reisschema's komt naar voren dat er slecht een gering aantal overtredingen van de voorschriften plaatsvindt op basis van de informatie die de vervoerder op het reisschema vermeldt. In drie gevallen wordt gemeld dat de voorgeschreven reistijd is overschreden; het gaat om maximaal één uur.

Een tweede constatering is dat het invullen van de reisschema's soms slordig, dat wil zeggen onvolledig en/of onduidelijk gebeurt. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt deels bij de dierenarts op de vertrekplaats, deels bij de transporteur en deels bij de controlerende dierenarts op de halte- en aankomstplaatsen. Het maakt controle allereerst lastig, en in sommige gevallen onmogelijk.

Een derde conclusie luidt dat door de omissies en onduidelijkheden in de reisschema's een waterdichte controle op het verloop van de reis (totale reisduur en voorgeschreven tussenstops) moeilijk is. Het betreft meestal het verloop van de reis. In een gering aantal gevallen ontbreekt het zicht op het aantal vervoerde dieren. Mogelijke reden voor het in ruim tien gevallen ontbreken van de vertrektijd op het blauwe formulier is, dat de dierenarts ruim voor vertrek de dieren heeft gekeurd. Soms is ook de veearts op de halte- of aankomstplaats schuld aan onleesbaarheden, vooral door over geschreven tekst heen te stempelen.

De regio Oost kent een hoge score van geretourneerde reisschema's, weliswaar veelal na herinnering. Op de buitenlandse vervoerders heeft de organisatie het minste grip.

Wel zijn op basis van de steekproef een aantal onduidelijkheden en omissies geconstateerd.

In de onderstaande tabel staat een overzicht van de bevindingen.

Tabel 11 Omissies en gebreken bij diertransporten VWA regio Oost.

Omissies	Aantal	Bijzonderheden
1. Algemeen		
I.p.v. het roze is (kopie van) het originele witte formulier teruggezonden; maakt controle onmogelijk.	2	
Gele doorslag i.p.v. roze teruggestuurd.	1	
I.p.v. het roze is het originele formulier teruggezonden; maakt controle onmogelijk.	2	
Achternaam en/of handtekening chauffeur ontbreken.	1	
Alleen voornaam chauffeur of achternaam onduidelijk.	1	
Meerdere certificaten op één reisschema.	4	
Vermoedelijke reisduur is niet ingevuld.	2	
Stempel dierenarts ontbreekt.		
2. Beschrijving dieren		
Onduidelijk welke soort dieren het transport betreft.	1	
Aantal dieren is onduidelijk of ontbreekt.	2	Het aantal dieren is later met pen op blauw ingevuld, op roze ontbreekt aantal dieren.
3. Vertrek		
Vertrektijd is met pen op blauw veranderd.	2	Vertrektijd op blauw 11.00, op roze 12.00; in beide gevallen binnen tijdslimiet (1x).
Vertrektijd ontbreekt of is onduidelijk op blauwe doorslag.	12	
Vertrektijdstip ontbreekt of is onduidelijk op roze en blauwe formulier.	2	
4. Halteplaats		
Dierenarts heeft halteplaats aangegeven, transporteur heeft deze echter niet ingevuld.	1	
Tijdstip van de stop/rust is onduidelijk of onleesbaar.	1	
Tijdstip van de stop/rust is niet ingevuld.		
Adres halteplaats niet ingevuld.	vaak	
Duur van de onderbreking is onleesbaar en/of niet ingevuld.		
5. Aankomst		
Aankomsttijd ontbreekt.	5	
Aankomsttijd is onleesbaar/onduidelijk.	2	
Aankomsttijd is met pen op roze doorslag ingevuld.		
Handtekening vervoerder ontbreekt.		
<i>Totaal aantal omissies en onduidelijkheden</i>	41	

Tabel 12 Geconstateerde overtredingen VWA regio Oost.

Overtredingen	Aantal keren	bijzonderheden
Overschrijding reisduur	3	Overschrijding reistijd met half uur voor deel lading en kwartier ander deel lading (1x). Overschrijding met 40 minuten (1x). Overschrijding reistijd met 1 uur (1x).

3.3.3 Controle bestemming Oost

Er wordt niet gecontroleerd op de reisafstand. Zowel het kantoor als de dierenarts doen hierop geen controle. Bij plaatsnamen waarvan de exacte reisafstand en ligging onbekend is, en zij zich vermoedelijk in Zuid-Europa bevinden, wordt ervan uitgegaan dat het binnen de regels t.a.v. reisduur en -afstand valt.

3.3.4 Exportrestitutie Oost

In geval van export van runderen naar derdelanden wordt er een bericht naar de exporteur en de PVE gezonden. In de periode van de steekproef vond er één export naar een derde land (Bosnië) plaats. Er is een map van transporten naar derde landen waarin dit wordt bijgehouden.

3.4 Regio VWA regio Zuid

Zoals van te voren al door het hoofd VTA aangegeven, bestaat er bij VWA regio Zuid een flinke achterstand met de verwerking van de reisschema's. Reden is ondermeer een te traag werkend systeem.

Deze achterstand betekent dat de diertransporten wel altijd in Traces zijn ingevoerd, maar nog niet altijd in de Access database. Het invoeren in de Access databank gebeurt aselectief. Dit betekent dat er gewoon een aselectieve steekproef over de ingevoerde reisschema's in de desbetreffende periode kan worden gemaakt. Niet ingevoerde reisschema's zijn dus niet in de steekproef opgenomen. Zij zitten in een grote stapel met nog te verwerken formulieren. Omdat het invoeren niet selectief gebeurt heeft dit geen effect op de resultaten van de steekproef.

3.4.1 Retourzending roze doorslag Zuid

In de gecontroleerde periode hebben er 70 diertransporten plaatsgevonden (die in Access zijn geregistreerd). Van de reisschema's voor deze transporten zijn 53 schema's op het moment van de steekproef geretourneerd, waarvan 41 op tijd. Eén transporteur, , neemt een groot gedeelte van de niet teruggezonden schema's voor zijn rekening; van deze transporteur ontbreken de roze doorslagen van al de transporten in deze periode, namelijk acht reizen.

In de onderzochte week werd er geen enkel geval een herinneringsbrief aan een in gebreke gebleven transporteur verstuurd.

Tabel 13 Steekproef VWA regio Zuid.

70 reisschema's	53 reisschema's: retour op moment steekproef	41 reisschema's: op tijd retour
		12 reisschema's: te laat retour
	17 reisschema's: ontbreken op moment steekproef	

Zoals eerder uiteengezet is er een achterstand met de verwerking van de reisschema's en de invoer in de database. Ook worden er door de regio Zuid geen herinneringsbrieven verstuurd.

Tabel 14 Administratie VWA regio Zuid.

Administratieve gebreken	Aantal keren	bijzonderheden
Administratieve achterstand m.b.t. invoer Access database	algemeen	
Onduidelijk certificaatnummer	1	Certificaatnummer ontbreekt, en is eerder veranderd.

De VWA Zuid hanteert een ander archiveringssysteem dan de twee andere onderzochte regio's Noordwest en Oost. De laatste twee regio's voegen de blauwe en de roze doorslagen samen en archiveren die samen. De ene regio archiveert deze vervolgens op datum, de andere op exporteur. In de regio Zuid worden de blauwe doorslagen samen met het gezondheidscertificaat via een dubbele nummercodering (certificaatnummer, formuliernummer, per dierenarts) in archiefdozen beneden in het archief zijn opgeslagen. Hierdoor was het ondoenlijk om van alle diertransporten de blauwe en de roze doorslagen te vergelijken. Daarom is de keuze gemaakt om een steekproef-binnen-de-steekproef te nemen. Bij vijf roze doorslagen is de blauwe doorslag in het archief opgezocht en gecontroleerd. De resultaten van deze substeekproef waren de volgende.

Bij drie van de vijf gecontroleerde transporten komt de informatie op de blauwe en roze doorslag volledig overeen. Eén blauwe doorslag bleek nog niet te gearhiveerd te zijn, en moet zich nog in de flinke stapel nog te archiveren papieren bevinden. Bij één van de vijf transporten bleek het certificaatnummer op de blauwe doorslag die in het archief wordt bewaard, te ontbreken. Op de aanwezige gele doorslag is het certificaatnummer doorgestreept en er is een ander certificaatnummer ondergezet.

3.4.2 Overtredingen Zuid

Uit de onderstaande tabel blijkt dat er een redelijk aantal onduidelijkheden en gebreken zijn bij het invullen. Veel van deze hiaten zijn gevolg van nalatigheid of slordigheid van de vervoerder. Dit zorgt ervoor dat een waterdichte controle van het verloop van de reis in veel gevallen moeilijk of niet mogelijk is.

Een opvallend verschil met de twee andere regio's is dat in de regio VWA Zuid de dierenarts een neutraal stempel van de VWA gebruikt. In Noordwest en Oost staat dat de naam van de dierenarts meestal door middel van een stempel duidelijk vermeld op de formulieren.

Tabel 15 Omissies en gebreken bij diertransporten VWA regio Zuid.

Omissies en gebreken	Aantal	bijzonderheden
1. Algemeen		
I.p.v. het roze is (kopie van) het originele witte formulier teruggezonden; maakt controle onmogelijk.	1	
Gele doorslag i.p.v. roze teruggestuurd.		
Achternaam en/of handtekening chauffeur ontbreken	3	
Alleen voornaam chauffeur of achternaam onduidelijk.	7	Door slechte doordruk (1x)
Meerdere certificaten op één reisschema.		
Vermoedelijke reisduur is niet ingevuld.	1	
Stempel dierenarts ontbreekt.	1	
2. Beschrijving dieren		
Onduidelijk welke soort dieren het transport betreft.		
Aantal dieren is onduidelijk of ontbreekt.		
3. Vertrek		
Vertrektijd is met pen op blauw veranderd.		
Vertrektijd ontbreekt of is onduidelijk op blauwe doorslag.		
Vertrektijd ontbreekt of is onduidelijk op roze en blauwe formulier.	4	
4. Halteplaats		
Dierenarts heeft halteplaats aangegeven, transporteur heeft deze echter niet ingevuld.		
Tijdstip van de stop/rust is onduidelijk of onleesbaar.	3	Onleesbaar door lichte doordruk (1x), zeer onduidelijk wat de stoptijden zijn (1x)
Tijdstip van de stop/rust is niet ingevuld.	3	Geen stoptijd, wel de duur van onderbreking (1x).
Adres halteplaats is niet ingevuld.	vaak	
Duur van de onderbreking is onleesbaar en/of niet ingevuld.		
5. Aankomst		
Aankomsttijd ontbreekt	6	
Aankomsttijd is onleesbaar/onduidelijk.	3	Onzichtbaar door stempel (2x)
Aankomsttijd is met pen op roze doorslag ingevuld.		
Handtekening vervoerder ontbreekt.		
<i>Totaal aantal omissies en onduidelijkheden</i>	32	

Daarentegen kunnen er op basis van de steekproef weinig daadwerkelijke overtredingen van de reisduur en -condities worden geconstateerd. Wel is in een redelijk aantal transporten onduidelijk of de vervoerder aan de verplichtingen heeft voldaan. Het onleesbaar of onvolledig invullen van het reisschema zorgt ervoor dat reisduur en stoptijden niet te controleren zijn. De vervoerder is in een aantal gevallen verantwoordelijk voor de nalatigheden. In andere gevallen, maakt het stempel van de dierenarts op de plaats van bestemming de gegevens onleesbaar.

Tabel 16 Geconstateerde overtredingen VWA regio Zuid.

Overtredingen	Aantal keren	bijzonderheden
Overschrijding reisduur	1	10 minuten (1x),
Vermoedelijke overschrijding reisduur	2	Onduidelijke vertrektijdstip, vermoedelijke overschrijding

3.4.3 Controle bestemming Zuid

Ook bij de VWA Zuid vindt er geen controle op de reisduur en -afstand plaats, deelt een medewerkster van de afdeling planning mee.

3.4.4 Exportrestitutie

Het melden van een exportrestitutie aan het PVE behoort niet tot de gebruikelijke routine in Zuid; zowel de invoermedewerker VTA als de medewerkster van de planning zijn ermee onbekend. In de gecontroleerde week vonden er overigens geen transporten plaats naar derdelanden en er waren derhalve geen exporten die voor restitutie in aanmerking zouden zijn gekomen.

4. Monitoring diertransporten

Met dit aanvullende onderzoek is er beter zicht op de mate van naleving en handhaving in de situatie voor de oprichting van het Bureau Veetransport op 1 april 2006. De nulmeting heeft gezorgd voor invulling van hiaten die in de tussenrapportage werd geconstateerd.

Op basis van de bevindingen kunnen conclusies ten aanzien van vervolgmetingen en monitoring van de naleving en handhaving in de nieuwe situatie worden getrokken. Het doel is om de naleving van de regelgeving met betrekking tot diertransporten te bewaken en de effectiviteit van toezicht en handhaving te meten.

Hieronder worden eerst de knelpunten besproken en vervolgens wordt aangegeven welke stappen voor het opzetten van vervolgmetingen en monitoring zinvol lijken te zijn.

4.1 Knelpunten toezicht diertransporten

4.1.1 Ontbreken informatie

Uit de Nulmeting kwam naar voren dat vooral het niveau van de naleving met betrekking tot het (tijdig) retourneren van de reisschema's na afloop van het transport te wensen overlaat. Ook het volledig en leesbaar invullen van reisschema's door de vervoerders is voor verbetering vatbaar. Als voornaamste knelpunt binnen de handhaving diertransporten kan dan ook het ontbreken van informatie worden gezien. Met name buitenlandse vervoersbedrijven zijn vaak nalatig m.b.t het terugzenden van de roze doorslag.

4.1.2 Gebrek aan controle en sancties

Overtredingen ten aanzien van verplichte stoptijden en de reisduur komen in de steekproeven nauwelijks voor. In de enkele gevallen dat overschrijdingen plaatsvinden, gaat het om geringe overtredingen in de totale reistijd.

Door het ontbreken van gegevens is het echter in een relatief groot aantal gevallen moeilijk te controleren of de regels worden nageleefd.

In geval van grove overschrijdingen lijkt het makkelijker voor een vervoerder om te besluiten om het reisplan niet te retourneren of onvolledig in te vullen, dan om het te melden. Het niet doorgeven van gegevens is een vorm van niet-naleving die weinig moeite kost.⁶ Het ontbreken van strenge controle, en het ontbreken van sancties lijkt dit nalevingsgedrag in de hand te werken.

Daarnaast blijken buitenlandse vervoerders veelal te behoren tot de hardnekkigste niet-retourneerders. Een specifieke aanpak hiervoor lijkt gewenst.

Een ander knelpunt betreft het feit dat de vervoerder zelf verantwoordelijk is voor het vastleggen van de aankomsttijd bij aankomst. Er is weinig controle op de juistheid van de vermelding van de aankomsttijd.

Niet alleen is de controle op de aankomsttijd, maar in sommige gevallen is er ook geen waterdichte controle op de vermelde vertrektijd. De oorzaak hiervan is dat bij sommige transporten de dierenarts na controle vaak doorgaat met een volgend transport en niet daadwerkelijk bij het (latere) vertrek aanwezig is. Het blijkt dat de vertrektijd dan niet door de dierenarts wordt ingevuld, maar dat dit aan de transporteur wordt overgelaten.

p.14.

4.2 Vervolgmonitoring van diertransporten

Voor goed toezicht op de diertransporten is in de eerste plaats vooral behoefte aan betrouwbare gegevens. Om basis van de steekproeven kunnen feitelijk weinig overtredingen en/of overschrijdingen worden geconstateerd, qua reis- en stoptijden. Wel is duidelijk dat de beschikbare informatie over het verloop van de reis en de betrouwbaarheid van deze informatie te wensen overlaat.

Het verkrijgen van gegevens over het verloop van het transport is dan ook een voorwaarde voor effectiever toezicht en betere controle.

Mogelijk kunnen sancties bijdrage aan een betere naleving van de retourneringsverplichting.

Daarnaast lijkt betrokkenheid van de vervoerssector belangrijk voor het verkrijgen van de juiste informatie. Meer inzicht in hun motieven en meningen over (de zin van) het reisschema zou ook kunnen bijdragen aan verbeteringen in de kwaliteit en kwantiteit van geretourneerde reisschema's.

Om de naleving, toezicht en handhaving ten aanzien van diertransporten in de toekomst te blijven monitoren is een aantal activiteiten zinvol.

De eerste activiteit zou het verrichten van steekproeven bij het Bureau Veetransport betreffen. De controle zou dan op dezelfde dimensies moeten gebeuren als bij de nulmeting.

De controle op de reisafstand en -duur (afhankelijk van de bestemming) is een ander verhaal, want dit blijft de verantwoordelijkheid van het regiokantoor. Betere afspraken en organisatie hiervan kunnen een verbeterd toezicht betekenen.

4.2.1. Effectmeting Bureau Veetransport

De effectmeting van de activiteiten van het Bureau Veetransport kan allereerst gebeuren op basis van aselechte steekproeven zoals deze bij de nulmeting op de drie regiokantoren zijn gedaan. Ook hier kunnen de resultaten van handmatige controle van de papieren bestanden met de overzichten uit de geautomatiseerde database met elkaar worden vergeleken. Doel van de metingen de effecten van de nieuwe situatie vast te leggen en te vergelijken met de oude situatie.

Deze aselechte steekproeven zouden met enige tussenpozen kunnen plaatsvinden. Het stramien zoals deze zijn gehanteerd bij de eerdere steekproeven in de regio's, kan als basis dienen voor de vervolgmetingen. Op deze wijze blijven de resultaten vergelijkbaar. Concreet betekent dit dat de drie overzichten (bijlage 2,3 en 4) gebruikt kunnen worden voor het vastleggen van de vervolgmetingen.

Naast de aselechte steekproeven die papieren en geautomatiseerde informatie combineren, kan ook op een vast moment in de maand een uitdraai uit de databestanden van Bureau Veetransport worden gemaakt en zo worden geïnventariseerd waar de knelpunten zitten.

Op basis van de verkregen informatie kan ook worden bepaald of het nieuwe naleefniveau voldoet aan de eisen of dat andere controle- en sanctiemogelijkheden noodzakelijk zijn.

Een andere taak van het bureau is het verstrekken van informatie met betrekking tot de exportrestitutie aan de PVE. Door de centralisatie lijkt de controle hierop overzichtelijker te zijn geworden en kan het effect hiervan makkelijk worden gemeten.

4.2.2 Controle bestemming

Om het toezicht op de reisduur en -afstand te verbeteren, zouden de regiokantoren de controle op dit onderdeel systematisch moeten organiseren.

In geval van transporten waarvan de bestemming al definitief is bij het indienen van de exportaanvraag, zou de afdeling planning de controle kunnen uitvoeren. Een alfabetisch (geautomatiseerd) bestand met de namen van veelvoorkomende Zuid-Europese bestemmingen lijkt uitkomst te bieden.

Ten aanzien van transporten waarvan de bestemming pas op de dag van vertrek bekend is, zou de dierenarts die het vertrek controleert een rol kunnen spelen. Als deze de beschikking zou hebben over een geprinte lijst met mogelijke bestemmingen, zou hij dit kunnen controleren.

Zoals eerder beschreven, zijn de regels ten aanzien van varkensexport soepeler. De vervoerder kan volstaan met een uitdraai van de routeplanner op de plek van vertrek.

Of een dergelijke controle op een onduidelijke bestemming inderdaad plaats heeft gevonden, zou in het geautomatiseerde dossier vastgelegd moeten kunnen worden. Controle op deze activiteit zou kunnen gebeuren door een maandelijks selectieve controle op ‘verdachte’ bestemmingen.

5. Overzicht Naleving en handhaving diertransporten

De informatie zoals in de eerdere ‘Tussenrapportage Nulmeting Diertransporten’ samengevat, kan uitgebreid worden door de bevindingen van de nulmeting. Hieronder een overzicht, waarin de resultaten van de steekproeven zorgen voor een aanvulling op de gegevens uit de tussenrapportage. In de eindrapportage ‘Nulmeting Diertransporten’ wordt hierop nader ingegaan.

Tabel 17 Reisplannen en gezondheidscertificaten

Regels	Doelgroep	Neerslagen van uitkomsten	Huidige naleving	Mogelijkheden vervolgmeting
1. Exportaanvraag (aantal dieren, bestemming en concept reisplan) dient voor export naar regiokantoor te worden gestuurd.	Exporteurs	Formulieren	100% (anders geen dierenarts bij vertrek)	Geen
2. Het reisplan geeft de reisduur en andere reiscondities aan.	Transporteurs	Reisplan	Gebrekkig inzicht door niet geretourneerde en/of onvolledige reisplannen. Van de geretourneerde reisplannen is 99% correct.	Door aselechte en selecte steekproeven (gericht op specifieke vervoerders). Voorwaarde is hoger niveau van terugzenden.
3. Vervoerders mogen geen zieke of gewonde dieren vervoeren.	Transporteurs	Goedkeuring door dierenartsen: certificaat	Geen inzicht.	Geen. Zieke gewonde dieren gaan niet mee en wagen wordt verzegeld. Bij varkens ook stalkeuring. Alleen AID controleert op de weg.
4. Reisplannen moeten bij terugkomst binnen 14 dagen worden toegezonden naar VWA Groningen.	Transporteurs	Groene en roze doorslagen van reisplan		Handmatige en geautomatiseerde steekproeven bij regiokantoren en Bureau Veetransport op: (tijdige) retournering.
5. De regelgeving t.a.v. reisduur en andere reiscondities moet worden nakomen, volgens reisplan bij vertrek en na terugkomst.	Transporteurs	Groene en roze doorslagen van reisplan	Gebrekkig inzicht door niet geretourneerde en/of onvolledige reisplannen. Van de geretourneerde reisplannen is 99% correct.	Handmatige en geautomatiseerde steekproeven bij regiokantoren en Bureau Veetransport op: (tijdige) juiste reisduur en -condities

6. Conclusies en aanbevelingen reisschema's

6.1 Informatiemanagement

6.1.1 Registratie

Ten tijde van de steekproeven registreerden alle onderzochte drie regiokantoren zowel in papieren als in digitale vorm het verloop van de diertransporten. De digitale bestanden zijn vastgelegd in de Access databank. Deze database biedt ondermeer de mogelijkheid om overzichten te maken over bepaalde periodes of van bepaalde vervoerders.

Afgezien van een beperkt aantal kleine administratieve fouten, kan worden geconcludeerd dat deze vormen van registratie voldoende informatie opleveren en dat de geautomatiseerde databank voldoende mogelijkheden tot het snel maken van verschillende soorten overzichten biedt.

Enige minpunt in de registratie is dat Access databank met de informatie over de reisschema's zit, niet is gekoppeld aan het andere binnen de VWA gebruikte geautomatiseerde informatiesysteem, Traces.

Centraal in de registratie staat het reisschema dat na afloop van het diertransport door de transporteur wordt ingevuld en naar de VWA teruggezonden. Op het reisschema's vult de vervoerder ondermeer de vertrek- stop- en aankomsttijden in. Het terugzenden van dit reisschema is dan ook cruciaal.

De registratie van de gegevens over de diertransporten op basis van de reisschema's voldoet, met name de geautomatiseerde database biedt voldoende mogelijkheden tot het maken van diverse overzichten. Een koppeling met de Traces databank zou de informatieverschaffing nog optimaliseren, maar het ontbreken ervan staat inzicht en overzicht niet in de weg.

Ten aanzien van de verbetering van de controle van de diertransporten is het voorwaarde dat ALLE vervoerders de reisschema's retourneren. Anders verliest de VWA haar geloofwaardigheid.

Het sturen van een herinneringsbrief was op het moment van de steekproef het enige instrument waarvan de VWA gebruik maakt. Het is zaak om ook stappen te (kunnen) ondernemen. Het beschikken over betere sanctioneringsmogelijkheden die bij de wet geregeld zijn is hierbij voorwaarde.

Mogelijk biedt de voorgenomen Wet dieren en dierlijke productie waarmee het ministerie van LNV bezig is. Dierenwelzijn waaronder het vervoer van dieren is een van de onderdelen van de nieuwe wet. Eigen verantwoordelijkheid van de ondernemer en de burger staat centraal in de wetgeving.

Het wetsvoorstel zal in oktober 2006 gereed zijn en dan voor commentaar worden voorgelegd aan maatschappelijke organisaties. Het is van belang dat de wet regelt dat de VWA effectieve instrumenten voor sanctionering tot haar beschikking krijgt. Dit betekent dat de VWA het belang van dergelijke sanctie-instrumenten onder de aandacht weet te brengen van politiek en beleidsmakers. De VWA kan dit direct (zelf) en indirect doen, namelijk door middel van organisaties die zich inzetten voor het welzijn van dieren-. Het zoeken van bondgenoten lijkt in dit kader een goede wijze om te zorgen dat middels de preventieve werking van sancties de sector tot betere naleving te brengen.

6.1.2 Ontbrekende informatie

De eerste constatering met betrekking tot informatiemanagement is dan ook dat een groot aantal reisschema ontbreekt en daarmee essentiële informatie over het verloop van de reis. Een relatief hoge percentage vervoerders (17%) stuurt het reisschema – ook na herhaaldelijke herinneringsbrieven – niet retour naar de VWA. Dit maakt controle en toezicht op een diertransport onmogelijk.

Overigens was het alleen in twee van de drie regio's waarin de steekproef is verricht, gebruikelijk om vervoerders standaard een of meer herinneringsbrieven te sturen, maar naar verwachting zal dit bij het Bureau Veetransport tot de routine behoren.

Uit de steekproef komt in de tweede plaats naar voren dat het hierbij gaat om een min of meer vaste kern van nalatige vervoerders. Daarnaast is er uiteraard ook een aanzienlijk aantal vervoerders dat zonder problemen standaard het reisschema na afloop van de reis ingevuld terugzendt.

Een derde constatering is dat buitenlandse vervoersbedrijven een relatief groot deel uitmaken van de groep nalatige vervoerders. De VWA lijkt (te) weinig grip op hen te hebben. Ten aanzien van Nederlandse vervoerders zijn de sanctiemogelijkheden al beperkt gebleken, voor sanctionering van buitenlandse vervoerders zou de VWA de hulp van de controlerende instantie in het desbetreffende land moeten inroepen.

Voor de Nederlandse vervoerders die zich wel aan de verplichtingen houden met de bijbehorende (financiële) consequenties, lijkt deze situatie dat buitenlandse vervoerders niet worden aangesproken op hun nalatig gedrag zuur. Feitelijk heeft de branche dan ook voordeel bij een betere handhaving. Actie van de VWA richting nalatige vervoerders, zowel de buitenlandse vervoerders als de Nederlandse, zou haar geloofwaardigheid ook versterken.

6.1.3 Betrouwbaarheid informatie

Tweede aspect met betrekking tot informatiemanagement is de betrouwbaarheid van de gegevens die de vervoerders op de reisschema's invullen en in hoeverre controle daarop mogelijk is.

Er kan op basis van de afstand tussen vertrek- en aankomstplaats een globale schatting worden gemaakt van het betrouwbaarheidsgehalte van de op de informatie. Bij een aantal reizen is het buiten kijf dat het transport binnen de richtlijnen is verlopen.

Op basis van de reisafstand kunnen een aantal reizen worden aangemerkt als 'risico' transporten; het gaat om bestemmingen in Oost- en Zuid-Europa. Bij aanvraag van een dergelijk transport is extra controle op de realiteit van de te verwachte reisduur wenselijk.

De reisduur blijft echter altijd een schatting, het daadwerkelijke reisverloop – bijvoorbeeld oponthoud door files – is niet controleerbaar. Alleen controles ter plekke zouden dit kunnen ondervangen.

Daarnaast is het ook de vraag hoe zwaar de VWA tilt aan overschrijdingen van bijvoorbeeld een half uur.

In dit verband is een knelpunt dat vervoerders pas op het laatste moment (d.i. als de dierenarts de keuring voor vertrek doet) de definitieve bestemming opgeven. De dierenarts kan uiteraard niet de ligging van en reisduur tot exotisch klinkende bestemmingen altijd kennen. Het opstellen van een (steeds aan te vullen) lijst met bestemmingen kan hierbij uitkomst bieden.

Het betrouwbaarheidsgehalte van de reisinformatie kan verhoogd worden door middel van controles tijdens de reis (bijvoorbeeld door selecte steekproeven bij slecht retournerende vervoerders). Van dergelijke onverwachte controles kan ook een preventieve werking uitgaan. Een andere optie die in de pen zit voor nieuwe vervoersmiddelen, is de verplichting dat vervoerders hun route-informatie afkomstig uit hun GSM aan de VWA te doen toekomen. De technische uitwerking hiervan heeft nog aandacht.

6.2 Effectiever handhaven: dossiervorming

Het blijkt goed mogelijk om op basis van zowel de informatie in het papieren archief als in de geautomatiseerde database overzichten te krijgen van vervoerders die, ook na het ontvangen van herinneringsbrieven, in gebreke blijven met het retourneren van reisschema's. Het is dus goed mogelijk om overzicht te hebben per vervoerder van de mate van retourneren.

Conclusie: dossieropbouw 'an sich' is geen probleem.

Een grotere 'bottle-neck' vormt de vraag welke acties volgen op dossiervorming en het aanwijzen van notoire overtreders.

Uit de steekproeven blijkt dat de enige actie op het niet retourneren van de reisschema's het versturen van een of meer herinneringsbrieven is. De betrokkenen medewerkers hadden ook geen instructies om andere acties te ondernemen.

De VWA lijkt te aarzelen over mogelijke vervolgstappen die na het signaleren van notoire nalatige vervoerders. Deels is dit te wijten aan gebrek van politieke steun voor een strengere aanpak van de vervoerssector. Dat het een groot aantal bedrijven wel voldoen aan de eisen en dat het in een groot aantal gevallen gaat om nalatige buitenlandse vervoerders lijkt overigens een argument dat de Nederlandse vervoerssector moet aanspreken.

Constatering: er moet duidelijkheid komen in hoe streng de VAW wil en kan optreden notoire overtreders, anders is dossiervorming slechts een 'papieren tijger'. Dit kan ook een demotiverende werking hebben op de betrokken medewerkers.

Om te kijken wanneer het aanpakken van notoire nalatige transporteurs juridisch mogelijkheden biedt, kan de bestudering van de jurisprudentie uitsluitsel geven. Deze analyse maakt duidelijk welke gevallen juridische procedures tegen vervoerders kans van slagen hebben.

Met betrekking tot buitenlandse transporteurs kan nadat notoire overtreders bekend zijn aan instanties verantwoordelijk voor dierenwelzijn in desbetreffende land(en) worden gevraagd hierop actie te ondernemen.

Bijlagen

Bijlage 1 Overzicht onderzoek VWA regio's

Organisatie	Medewerker reisschema's	Andere betrokken medewerkers	Datum onderzoek
VWA Noordwest			13 en 21 april 2006
VWA Zuid		:	4 mei 2006
VWA Oost			19 en 28 april 2006

Bijlage 2 Overzicht retourneren reisschema's

Reisschema	Totaal	Reisschema retour	Op tijd teruggezonden	Te laat teruggezonden	Reisschema ontbreekt	Bijzonderheid	% Retour	% Op tijd teruggezonden	% Te laat teruggezonden	% Reisschema ontbreekt	% Bijzonderheid
Regio Oost	72	68	39	29	4		94%	54%	40%	6%	0%
Regio Zuid	70	53	41	12	17		76%	59%	17%	24%	0%
Regio NW	49	37	24	13	11	1	76%	49%	27%	22%	2%
Totaal	191	158	104	54	32	1	83%	54%	28%	17%	1%

Bijlage 3 Overzicht omissies en gebreken

	Regio Oost	Regio Zuid	Regio NW	Totaal	Percentage t.o.v. totaal overtredingen
Omissies en gebreken					
Grootte steekproef	72	70	49	191	
1. Algemeen				25	30%
I.p.v. het roze is (kopie van) het originele witte formulier teruggezonden; maakt controle onmogelijk.	2	1		3	4%
Gele doorslag i.p.v. roze teruggestuurd.	1			1	1%
Achternaam en/of handtekening chauffeur ontbreken.	1	3		4	5%
Alleen voornaam chauffeur of achternaam onduidelijk.	1	7		8	10%
Meerdere certificaten op één reisschema.	4			4	5%
Vermoedelijke reisduur is niet ingevuld.	2	1	1	4	5%
Stempel dierenarts ontbreekt.		1		1	1%
2. Beschrijving dieren				4	5%
Onduidelijk welke soort dieren het transport betreft.	1		1	2	2%
Aantal dieren is onduidelijk of ontbreekt.	2			2	2%
3. Vertrek				21	25%
Vertrektijd is met pen op blauw veranderd.	2			2	2%
Vertrektijd ontbreekt of is onduidelijk op blauwe doorslag.	12		1	13	15%
Vertrektijdstip ontbreekt of is onduidelijk op roze en blauwe formulier.	2	4		6	7%
4. Halteplaats				11	13%
Dierenarts heeft halteplaats aangegeven, transporteur heeft deze echter niet ingevuld.	1			1	1%
Tijdstip van de stop/rust is onduidelijk of onleesbaar.	1	3		4	5%
Tijdstip van de stop/rust is niet ingevuld.		3	2	5	6%
Adres halteplaats is niet ingevuld.				0	0%
Duur van de onderbreking is onleesbaar en/of niet ingevuld.			1	1	1%
5. Aankomst				23	27%
Aankomsttijd ontbreekt.	5	6	2	13	15%
Aankomsttijd is onleesbaar/onduidelijk.	2	3	4	9	11%
Aankomsttijd is met pen op roze doorslag ingevuld.				0	0%
Handtekening vervoerder ontbreekt.			1	1	1%
Totaal aantal omissies en onduidelijkheden	39	32	13	84	
	54%	46%	27%	44%	100%

Bijlage 4 Overzicht bijzonderheden omissies en gebreken

Omissies en gebreken	bijzonderheden Oost	bijzonderheden Zuid	bijzonderheden Noordwest
Grootte steekproef			
1. Algemeen			
I.p.v. het roze is (kopie van) het originele witte formulier teruggezonden; maakt controle onmogelijk.			
Gele doorslag i.p.v. roze teruggestuurd.			
Achternaam en/of handtekening chauffeur ontbreken.			
Alleen voornaam chauffeur of achternaam onduidelijk.		Door slechte doordruk (1x)	
Meerdere certificaten op één reisschema.			
Vermoedelijke reisduur is niet ingevuld.			
Stempel dierenarts ontbreekt.			
2. Beschrijving dieren			
Onduidelijk welke soort dieren het transport betreft.			De vermelding is 'animi vivi', van dit transport is ook het vertrektijdstip onduidelijk.
Aantal dieren is onduidelijk of ontbreekt.	Het aantal dieren is later met pen op blauw ingevuld, op roze ontbreekt aantal dieren.		
3. Vertrek			
Vertrektijd is met pen op blauw veranderd.	Vertrektijd blauw is 11.00, vertrektijd op roze 12.00; in beide gevallen binnen tijdslimiet (1x).		

Vertrektijd ontbreekt of is onduidelijk op blauwe doorslag.			Bij vertrektijdstip staat zowel 9.30 als 14.30 vermeld. In het eerste geval zou de wettelijke reistijd overschreden zijn.
Vertrektijdstip ontbreekt of is onduidelijk op roze en blauwe formulier.			

4. Halteplaats			
Dierenarts heeft halteplaats aangegeven, transporteur heeft deze echter niet ingevuld.			
Tijdstip van de stop/rust is onduidelijk of onleesbaar.		Onleesbaar door lichte doordruk (1x), zeer onduidelijk wat de stoptijden zijn (1x)	
Tijdstip van de stop/rust is niet ingevuld.		Geen stoptijd, wel de duur van onderbreking (1x).	
Adres halteplaats is niet ingevuld.			In de meeste gevallen wordt alleen de plaatsnaam ingevuld door de dierenarts, geen compleet adres.
Duur van de onderbreking is onleesbaar en/of niet ingevuld.			

5. Aankomst			
Aankomsttijd ontbreekt.			
Aankomsttijd is onleesbaar/onduidelijk.		Onzichtbaar door stempel (2x)	Door slechte doordruk en stempel is de aankomsttijd onleesbaar. In drie gevallen betreft het transport Hongarije. NB In meerdere gevallen is de aankomsttijd met moeite leesbaar.
Aankomsttijd is met pen op roze doorslag ingevuld.			
Handtekening vervoerder ontbreekt.			

Bijlage 5 Reistijden en tussenpozen

Uit: Algemene instructie vervoer en reisschema (WLZVL-019), versie: 1.02, bijlage 2.

Van belang bij de reisplanning zijn de maximale reistijden en de tussenpozen voor de desbetreffende diersoort of -categorie. De totale maximale reistijd bestaat uit de netto maximale reistijd, met inbegrip van het in- en uitladen en van de tussenstops, waarbij de dieren niet worden uitgeladen. Tussenstops zijn verplicht voor alle veesoorten, behalve varkens.

Soort of categorie vee	Max. reistijd	Tussenstops	Totale max. reistijd
Alle, indien het voertuig niet voldoet aan de additionele voorwaarden.	8 uur	n.v.t.	8 uur (\pm 600 km)
Jonge dieren, d.w.z. –kalveren (kruishoogte lager dan 110 cm) lammeren en jonge geiten (jonger dan 12 weken, dan wel lichter dan 15 kg) niet gespeende veulens, niet gespeende biggen.	2 x 9 uur	Tenminste 1 uur	19 uur (\pm 1400 km)
Varkens (tijdens de reis voortdurend toegang tot water!).	24 uur	n.v.t.	24 uur (\pm 1800 km)
Eenhoevige huisdieren (m.u.v. geregistreerde paarden)	24 uur	Om de 8 uur drinken, evt. voederen	24 uur (\pm 1800 km)
Runderen, schapen en geiten, niet zijnde jonge dieren.	2 x 14 uur	Tenminste 1 uur	29 uur (\pm 2100 km)

Bijlage 6 Protocol handhaving door de VWA bij omissies inzake het reisschema

Uit: Algemene instructie vervoer en reisschema (WLZVL-019), versie: 1.02, bijlage 2.

Algemene maatregelen:

Export van levende dieren kan bij reizen die langer duren dan 8 uur alleen plaatsvinden als er bij het gezondheidscertificaat een compleet ingevuld reisschema is gevoegd. Indien blijkt dat het reisschema, dat is opgesteld door de exporteur/transporteur, bij de exportkeuring op de verplichte onderdelen niet volledig is ingevuld, is in vrijwel alle gevallen herstel van verzuim mogelijk;

is herstel niet mogelijk dan kunnen de certificeringwerkzaamheden worden gestaakt en moet de dierenarts de vervoerder/exporteur erop wijzen dat de export geen doorgang kan vinden. Wordt de export geweigerd dan kan de exporteur/transporteur een nieuwe exportkeuring aanvragen. Het weigeren van een export

wordt op schrift gesteld en aan de exporteur gemeld. In de weigering wordt met reden omschreven waarom de export wordt geweigerd. Tekortkomingen en daarop uitgevoerde handhavings sancties worden gerapporteerd en in het dossier van de betreffende vervoerder opgenomen. Indien er keuzes mogelijk zijn (bijvoorbeeld een nieuwe bestemming binnen 8 uur reistijd, of een bestemming in Nederland) dan is dit aan de exporteur. Dossieropbouw van de betreffende vervoerder is belangrijk; herhaalde onregelmatigheden kunnen aanleiding zijn om een procedure op te starten teneinde de erkenning als vervoerder te kunnen opschorten of intrekken.

	aard van omissie	wettelijke basis	constatering	maatregel
tijdens exportcertificering	het reisschema ontbreekt	artikel 59, tweede lid, onder e, van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren.	documenten	Herstel van Verzuim (HV) mogelijk; indien geen HV export weigeren; dossieropbouw van betreffende vervoerder en handelen conform de beleidsregels Dierenvervoer.
	gegevens reisschema komen niet overeen met de gegevens op het certificaat	artikel 59, tweede lid, onder e, van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren.	overeenstemming	HV mogelijk; indien geen HV export weigeren; dossieropbouw van betreffende vervoerder en handelen conform de beleidsregels Dierenvervoer.
controle roze doorslag na retour	reisschema niet afgetekend op halteplaatsen	artikel 6, derde lid, onder a, van het Besluit dierenvervoer 1994	documenten	dossieropbouw vervoerder + klacht/melding lidstaat van halteplaats
	reisschema niet afgetekend bij grens EU	artikel 6, derde lid, onder a, van het Besluit dierenvervoer 1994	documenten	dossieropbouw + klacht/melding BIP
	reisschema niet afgetekend op bestemming	artikel 6, derde lid, onder a, van het Besluit dierenvervoer 1994	documenten	dossieropbouw + klacht/melding bestemmingsland

	de blauwe en roze doorslag matchen niet*	geen wettelijke basis maar uitvoering van het bureau veetransport in de regio Noord.	documenten	AID inschakelen; dossieropbouw van betreffende vervoerder
	roze doorslag niet binnen 7 dagen retour	artikel 6, derde lid, onder e, van het Besluit dierenvervoer 1994	documenten	reminder naar vervoerder indien na 7 dagen nog geen doorslag reisplan is ontvangen; dossieropbouw van betreffende vervoerder
	roze doorslag komt niet retour	artikel 6, derde lid, onder e, van het Besluit dierenvervoer 1994	overeenstemming	AID inschakelen; dossieropbouw van betreffende vervoerder
contrôle reisduur	langere reisduur dan opgegeven;	artikel 7, eerste lid, van het Besluit dierenvervoer 1994	overeenstemming	BVT actie; dossieropbouw van betreffende vervoerder
controle rusttijden	voorgeschreven rusttijden niet gevolgd;	artikel 7, eerste lid, van het Besluit dierenvervoer 1994	overeenstemming	BVT actie; dossieropbouw van betreffende vervoerder
AID controle (tachograaf)**	langere reisduur dan opgegeven; constatering wordt door de AID aan de VWA gemeld.	artikel 7, eerste lid, van het Besluit dierenvervoer 1994	overeenstemming	AID actie; deze geeft informatie door aan de VWA; op basis van deze gegevens dossieropbouw van betreffende vervoerder door de VWA
AID controle (tachograaf)**	voorgeschreven rusttijden niet gevolgd; constatering wordt door de AID aan de VWA gemeld.	artikel 7, eerste lid, van het Besluit dierenvervoer 1994	overeenstemming	AID actie; deze geeft informatie door aan de VWA; op basis van deze gegevens dossieropbouw van betreffende vervoerder door de VWA

- * De match van de blauwe en de roze doorslag van het reisplan door het Bureau Veetransport is niet gebaseerd op wettelijke gronden. Noch in Richtlijn 91/628/EEG inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer, noch in het Besluit dierenvervoer 1994 staan bepalingen waar gesproken wordt over een blauwe of roze doorslag. Om tot uitbetaling van exportrestituties door de PVE te kunnen overgaan dient het reisschema echter overeenkomstig de wettelijke bepalingen te zijn ingevuld en dienen de gegevens die zijn ingevuld door de VWA dierenarts overeen te komen met de retour gestuurde roze doorslag. Het door de VWA-dierenarts ingevulde gedeelte (dat als blauwe doorslag gearchieveerd wordt met het certificaat) en de door de vervoerder teruggestuurde roze doorslag moeten overeenkomen voor wat betreft de invulling door de VWA-dierenarts.
- ** De in het schema genoemde AID controles vloeien niet direct voort uit bovenstaande instructie; het is echter van belang te weten dat de AID hierop toeziet en welke maatregelen er genomen kunnen worden.

Knelpuntenanalyse Veetransport

voedsel en waren autoriteit

Dienst Uitvoering/ Regio Noordwest
Afdeling Signalering & Ontwikkeling (Amsterdam)
Auteurs:
November 2005

Inhoudsopgave

1.	Reiniging en ontsmetting (R&O)	3
1.1	Risicolanden Controle Veewagens (RICOVEE).....	3
1.2	Geregistreerde wasplaatsen	4
1.2.1	Controle op geregistreerde wasplaatsen	5
1.2.2	Procedure waarschuwen AID en schorsen, intrekken registraties	7
2.	Procedure erkenning transporteurs	10
3.	Veterinaire klachten uit het buitenland, PV's via de AID	11
4.	Reisschema's	18
4.1	Exportrestituties levende runderen	20

1. Reiniging en ontsmetting (R&O)

Eén van de manieren waarop besmettelijke dierziekten zoals o.a. Varkenspest en Mond- en Klauwzeer (MKZ) worden verspreid, is het contact van dieren met niet goed gereinigde en ontsmette diertransportmiddelen. Deze ongereinigde transportmiddelen en gebruikte hulpmiddelen kunnen dierziekten ongemerkt over grote afstanden verspreiden.

Het internationale transport van dieren vormt een extra risico voor de insleep van dierziekten vanuit landen waar deze ziekten voorkomen. Het 'snelle economisch gewin' door een veewagen 'even' niet (goed) schoon te maken en te ontsmetten kan lijden tot grote economisch schade voor niet alleen de veehouderij maar de gehele Nederlandse economie (Varkenspest 1997, MKZ 2001) bij het uitbreken van een besmettelijke dierziekte.

Nederland heeft daarom destijds de volgende preventieve maatregelen genomen:

1.1 *Risicolanden Controle Veewagens (RICOVEE)*

In de "Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten en zoönosen en TSE's" is vastgelegd dat de gebruikte vervoermiddelen na elk transport van evenhoevigen (varkens, runderen, schapen en geiten) vanuit en naar risicolanden bij teugkomst in Nederland dienen te worden gereinigd en ontsmet op een geregistreerde wasplaats. Risicolanden zijn landen in de EU die niet vrij zijn van een besmettelijke dierziekte en genoemd worden in artikel 69 lid 3 van de reeds genoemde preventie regeling, plus alle derde landen.

Reiniging en ontsmetting na binnenkomst in Nederland vanuit niet-risicolanden is niet verplicht op een in Nederland erkende en geregistreerde wasplaats, deze reiniging en ontsmetting mag ook uitgevoerd worden in de lidstaat van bestemming. In principe is de verantwoordelijkheid voor reiniging en ontsmetting neergelegd bij de transporteur (vervoerder): deze dient ervoor zorg te dragen dat binnen 24 uur na binnenkomst in Nederland de reiniging en ontsmetting (kortweg R&O genoemd) van het veevervoermiddel (veewagen) daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Bovendien heeft de transporteur de plicht om het R&O bewijs binnen de gestelde termijn te melden aan het centrale meldpunt Ricovee in Groningen.

Voor de controle hierop heeft de VWA het systeem Ricovee ontwikkeld, wat staat voor Risicolanden Controle Veewagens. Ricovee is een administratieve systeem waarin de gegevens van de r&o van transporten van evenhoevigen naar het buitenland worden geregistreerd. Ricovee maakte voorheen gebruik van de gegevens uit het systeem ANI-mal Movement (Animo). Animo is in Nederland in januari 2005 vervangen door een nieuw meldingssysteem, nl. Trade Control and Expert System (Tracés). In Tracés worden meldingen geregistreerd van zendingen levende dieren en bepaalde dierlijke producten in het intra handelsverkeer. Tevens worden vanuit deze applicatie certificaat en transport gegevens doorgegeven (gemeld) aan de Ricovee applicatie.

N.B. Helaas is op dit moment de noodzakelijk automatische koppeling tussen Tracés en Ricovee (nog) niet tot stand gebracht.

1.2 *Geregistreerde wasplaatsen*

De Nederlandse regelgeving stelt eigenaren van EEG-slachterijen waar evenhoevigen worden aangevoerd en geslacht verplicht een reinigings- en ontsmettingsplaats voor veewagens in te richten waar een adequate en in overeenstemming met de voorschriften uitgevoerde reiniging en ontsmetting moet plaats vinden. Eigenaren (waaghouders) van verzamelplaatsen voor evenhoevigen zijn eveneens verplicht om over een dergelijke wasplaats te beschikken.

De reinigings- en ontsmettingsplaatsen moeten aan specifieke inrichting-, hygiëne- en gebruikseisen plus een aantal administratieve eisen voldoen, om in aanmerking te komen voor een erkenning/registratie. De eigenaar van een ge-

registreerde wasplaats is verantwoordelijk voor het op een deugdelijke wijze reinigen en ontsmetten van veewagens. Daarnaast is het voor transporteurs waarbij de veewagen is geregistreerd voor het vervoer van evenhoevigen, verplicht na elk transport van evenhoevigen, het vervoermiddel te reinigen en te ontsmetten. De eigenaar van de geregistreerde wasplaats heeft een toezichthoudende functie en dient hiertoe een toezichthouder (verantwoordelijke) aan te stellen.

Doel

Uitgangspunt is dat het bedrijfsleven verantwoordelijk is voor het toezicht houden op de reiniging en ontsmetting van transporten met evenhoevigen op de geregistreerde wasplaatsen. De VWA voert periodiek controles uit op de juiste naleving van de regeling preventie. Achterliggend doel van de controles zijn om de risico's t.a.v. de insleep van smetstof van besmettelijke dierziekten als gevolg van dierentransporten zoveel mogelijk te voorkomen hetzij te reduceren.

Probleembeschrijving

De uit te voeren VWA controle op de kwaliteit van de R&O van geneesmiddelen vindt op de volgende manieren plaats:

- bij exportcertificering van vee door de certificerende dierenarts.
Voor het laden van de dieren controleert de dierenarts de R&O van het transportmiddel
- bij terugkomst van de transporten in Nederland d.m.v het R&O-bewijs dat de transporteur dient terug te sturen naar RICOVEE.
- bij controlebezoeken op de geregistreerde wasplaatsen

⇒ De handhaving schiet op een aantal punten tekort, waardoor er vaak geen gevolgen zijn voor transporteurs en geregistreerde wasplaatsen indien de VWA tekortkomingen constateert.

1.2.1 Controle op geregistreerde wasplaatsen

Volgens de (werk)instructie 'Reiniging en ontsmetting RA 50' bepaalt de regiodirecteur de bezoekfrequentie aan geregistreerde wasplaatsen. Tot voor kort was het gebruikelijk dat een VWA-medewerker één maal per week toetst of de activiteiten die op de wasplaats worden uitgevoerd overeenkomen met de in het bedrijfsprotocol omschreven werkwijze, en de eisen van de regeling. De ingangstoets (audit) wordt uitgevoerd indien een bedrijf een aanvraag indient voor registratie van een wasplaats; bouwtechnische wijziging van de bestaande wasplaats; een onbehoorlijke achteruitgang van de outillage op de geregistreerde wasplaats.

Audit actie R&O wasplaatsen februari 2005

Nog vers in ons geheugen staan de laatste 3 crises: klassieke varkenspest 1997, mond-en klauwzeer 2001 en aviaire influenza 2003. Deze crises hadden zowel maatschappelijk als politiek een enorme impact. Een van de geconstateerde risico's is het reinigen en ontsmetten van veewagens. Aangezien de bovengenoemde crises in de winterperiode zijn begonnen verdient de uitvoering van het reinigen en ontsmetten van veewagens onder winterse omstandigheden extra aandacht. Onder het motto 'voorkomen is beter dan genezen' is daarom vanuit de VWA/RVV/Stafafdeling Dierziekten&Diergezondheid (D&D) voorgesteld in weken 6 en 7 extra controles op R&O wasplaatsen uit te voeren. Aan de VWA/ Afdeling Interne Audit (IA) is gevraagd een quick scan uit te voeren. De afdeling IA heeft in de maand februari 2005 extra controles uitgevoerd op geregistreerde wasplaatsen in Nederland. In overleg met de afdeling D&D is voor de volgende werkwijze gekozen: het houden van een schaduwcontrole bij 10% van de bedrijven geselecteerd uit de erkenningenmodule BERREG. Deze schaduwcontroles werden door medewerkers van de kring zelf uitgevoerd namens IA.

In deze schaduwcontrole werden de volgende speerpunten beoordeeld:

- of de bevindingen van de teams in overeenstemming zijn met de bevindingen van de schaduwcontrole;
- of de actie bij de geselecteerde bedrijven uniform wordt uitgevoerd;
- of de uitvoering van de R&O werkzaamheden in overeenstemming is met de instructie RA 50;
- het aantal controles, periodieke toetsen, die dit jaar zijn uitgevoerd buiten de actie.

Met betrekking tot de controle op extra controles op geregistreerde wasplaatsen zijn de volgende omissies geconstateerd;

Bevindingen algemeen

- De bezoekfrequentie voor de periodieke toetsen is per kring/ team verschillend. Er zijn bedrijven die wekelijks bezocht worden en bedrijven die 1 of 2 keer per vierwekelijkse periode worden bezocht.
- Op één uitzondering na kan worden geconstateerd dat de bevindingen van de schaduwcontrole overeenstemmen met de periodieke toetsen en de controles tijdens de actieweken. Alleen bij kring Zuid was een duidelijk verschil te zien tussen de schaduwcontrole in vergelijking met de overige controles. Het percentage A(36%) onder de kolom 'niet akkoord' tijdens de schaduwcontrole was beduidend hoger in vergelijking met de controles van deze kring respectievelijk 7% bij de periodiekentoets en 2% tijdens de actie.
- De afspraak was dat tijdens de actieweken per week per bedrijf 2 extra controles gehouden zouden worden. Met uitzondering van kring Zuid is deze norm niet gehaald. In de overige kringen zijn er totaal 23 controles i.p.v. 50 controles uitgevoerd.
- Gezien de geconstateerde omissies tijdens alle controles van de teams, is het opmerkelijk dat maar één bedrijf door VWA/RVV is gewaarschuwd. Volgens de controlelijsten is de AID nooit gewaarschuwd door de VWA/RVV. Noch bij de controles door de teams, noch bij de schaduwcontroles was hiervoor aanleiding; er zijn geen "laakbare overtredingen" geconstateerd, die een melding aan de AID noodzakelijk maakte.

Bevindingen bij de bedrijven tijdens schaduwcontrole

- Bij 2 van de 13 bezochte bedrijven geeft het reinigen en ontsmetten bij vorst problemen of is zelfs niet mogelijk.
- Bij 3 van de 13 bedrijven was de levering van warmwater van > 70° Celsius op het moment van de controle niet mogelijk. Als redenen worden genoemd: een defecte installatie, geen brandstof en het gebruik van verkeerde en defecte materialen.
- Bij 10 van de 14 bedrijven houdt men zich aan het doseringsvoorschrift van het ontsmettingsmiddel. Bij 2 bedrijven vindt geen controle plaats op het gebruik van de juiste doseringvoorschrift. Bij 2 bedrijven in kring Noord is het doseringsvoorschrift niet beoordeeld.
- Bij 2 bedrijven is waargenomen dat chauffeurs en bijrijders géén gebruik maken van de door het R&O bedrijf verstrekte werkkleding en schoeisel of draagt men slechts één van beide.
- Over het algemeen kan het reinigen van veewagens beter. Regelmatig wordt na reiniging en desinfectie nog stro, mest en zaagselresten aangetroffen.
- De ontsmetting van de veewagens is onvoldoende.

Na constatering van de bovengenoemde omissies zijn de volgende conclusies getrokken;

- Het permanente toezicht van de toezichthouder is onvoldoende gezien het aantal omissies dat tijdens de actie is geconstateerd. Met de achterliggende crises in onze gedachte blijkt de uitvoering van het reinigen en desinfecteren van veewagens bij sommige bedrijven onvoldoende. De toezichthouder heeft tijdens het uitvoeren van R&O werkzaamheden een belangrijke signalerende en corrigerende rol. Uit opmerkingen op de controlelijsten is op te maken dat de toezichthouders zelf omissies constateren en aangeven. Helaas blijft corrigerend optreden achterwege.
- De VWA/RVV heeft tijdens de actieweek de AID niet ingeschakeld. Daarvoor was geen aanleiding.

- Het aantal controles tijdens de actieweek was beduidend minder dan in het vooraf opgezette plan. Voor deze actie waren 56 extra controles ingepland waarvan echter 39 controles zijn uitgevoerd. Één kring heeft alle extra controles in het kader van de actie uitgevoerd.
- Hoewel er geen strikte norm in de instructie "Reiniging en ontsmetting (RA 50)" staat vermeld, wordt een bezoekfrequentie, van 1 maal per 2 weken, bij sommige R&O wasplaatsen al niet gehaald.
- Uit BERREG bleek, dat diverse art. 10 slachterijen, 20 van de 70, géén geregistreerde wasplaats hebben.
- Over het algemeen kan geconcludeerd worden dat de bevindingen, tijdens de periodieke toetsen en de controles tijdens de actieweek, met elkaar overeenkomen.

Bij de bezochte bedrijven zijn diverse omissies waargenomen tijdens de schaduw controle die al langer aanwezig zijn, namelijk: geen levering van warm water > 70°C, onvoldoende controle en borging op het doseringsvoorschrift van het ontsmettingsmiddel, het niet kunnen reinigen en ontsmetten tijdens een vorstperiode en toepassen van het kledingsvoorschrift tijdens de R&O werkzaamheden. De VWA/RVV heeft hierop onvoldoende actie ondernomen.

Bron: VWA/RVV/Afdeling Interne Audit

Nota "Audit actie R&O wasplaatsen februari 2005"

1.2.2 Procedure waarschuwen AID en schorsen, intrekken registraties

Indien de VWA-medewerker tijdens een toetsing waarneemt dat de reiniging en ontsmetting niet volgens de regels wordt uitgevoerd, dan stelt hij de toezichthouder en de eigenaar van de wasplaats hiervan op de hoogte (corrigerende maatregelen). Als de geconstateerde omissies niet binnen een redelijke (door de VWA gestelde) termijn worden hersteld, volgt een schriftelijke waarschuwing van de regiodirecteur aan de eigenaar van de betreffende wasplaats. Zijn de tekortkomingen niet binnen deze termijn hersteld, dan volgen bestuurlijke maatregelen.

Omissies en oorzaken daarvan

Met betrekking tot het toezicht op de reiniging en ontsmetting van transportmiddelen, welke evenhoevigen hebben vervoerd, zijn de volgende omissies geconstateerd;

- Het veeervoermiddel wordt na lossing onvoldoende gereinigd en ontsmet op de geregistreerde wasplaats.
- De toezichthouder op de geregistreerde wasplaats treedt niet of niet in voldoende mate corrigerend op richting de transporteur.
- De geconstateerde tekortkomingen worden niet hersteld door de transporteur. Het veeervoermiddel verlaat 'vuil' (niet schoon) het terrein van de geregistreerde wasplaats.
- De toezichthouder van de wasplaats stelt de VWA hiervan niet op de hoogte.
- De toezichthouder van de wasplaats waarschuwt niet de AID over de geconstateerde omissie.
- De transporteur begeeft zich met het 'vuile' ongeladen veeervoermiddel op de openbare weg.
- De eigenaar, exploitant of diens vertegenwoordiger (toezichthouder) houdt zich aan het gestelde in het bedrijfsprotocol van de wasplaats.

Van de reeds genoemde omissies zijn de volgende mogelijke oorzaken te noemen;

- De transporteur voert zijn/ haar werkzaamheden onverantwoord uit en voldoet daarbij niet aan de wettelijk gestelde voorschriften voor het reinigen en ontsmetten van veeervoermiddelen.
- De transporteur beschikt over onvoldoende kennis en begeleiding.
- Te weinig draagvlak bij de transportsector met betrekking tot de R&O-regelgeving.

-
- Te weinig draagvlak bij de eigenaren, exploitanten of diens vertegenwoordigers (toezichhouders) van geregistreerde wasplaatsen welke zijn verbonden aan slachterijen.
 - De eigenaar, exploitant of diens vertegenwoordiger (toezichhouder) voelt zich onvoldoende verantwoordelijk om corrigerend op te treden richting veetransporteurs.
 - De eigenaar, exploitant of diens vertegenwoordiger (toezichhouder) is in sommige gevallen nalatig.

Voorstellen tot verbetering(en)

- Verbeteren kwaliteit toezicht op geregistreerde wasplaatsen.
- Frequentier periodiek toetsen van geregistreerde wasplaatsen die onvoldoende scores. Bedrijven die wel voldoende scores minder vaak bezoeken. Soort 'bonusmalus systeem' invoeren.
- Handhaven geconstateerde omissies.
- Verbeteren communicatie tussen eigenaren, exploitanten of diens vertegenwoordigers (toezichhouders) met de VWA.
- Verbeteren communicatie tussen de VWA en de AID.
- Aanpassen waarschuwingsbrief ten behoeve van de AID.
- Overleg beleid LNV met de belangorganisaties van transport, verzamelplaatsen en slachterijen. Voorstellen tot kwaliteitsverbetering(en) vanuit de sector zelf naar diverse belanghebbende.

Bestuurlijke maatregelen

De tekortkomingen worden niet hersteld:

- De VWA-medewerker doet verslag bij de teamleider.
- De teamleider stelt de regiodirecteur in kennis en overlegt over te nemen maatregelen.
- De registratie van de wasplaats kan worden opgeschort of ingetrokken
- De VWA kan bestuursdwang toepassen
- De VWA meldt overtredingen aan de AID door middel van het Aanmeldingsformulier t.b.v. de AID.
- De AID kan optreden

De sanctionering kan gericht zijn aan de onderstaande rechtspersonen en kan de volgende maatregelen omvatten;

Eigenaren of exploitanten van wasplaatsen

- de regiodirecteur kan (namens de minister LNV) de erkenning stelt de eigenaar of exploitant op de hoogte over het niet voldoen aan de vergunningsvoorwaarden ten behoeve van de exploitatie van de wasplaats en het in de gelegenheid stellen om binnen een bepaalde termijn alsnog aan deze eisen te voldoen.
- de regiodirecteur kan (namens de minister LNV) de vergunning van de wasplaats voor een bepaalde termijn schorsen, indien de termijn is verstreken en de eigenaar of exploitant nog steeds niet voldoet aan één of meer onderdelen.
- de regiodirecteur kan (namens de minister LNV) de vergunning van de wasplaats intrekken, indien na afloop van de schorsing blijkt dat de eigenaar of exploitant nog steeds niet voldoet aan één of meer onderdelen.

Opschorten registratie wasplaats

Bij opschorting mag de wasplaats niet worden gebruikt voor een door de regiodirecteur bepaalde termijn. De eigenaar zorgt voor herstel van de tekortkomingen. Voor de duur van de opschorting is aanvoer van evenhoevigen verboden.

Intrekken registratie wasplaats

De directeur VWA is bevoegd de registratie in te trekken indien de situatie daartoe aanleiding geeft. Hij ontvangt hiertoe een advies van de regiodirecteur. De regiodirecteur stelt eveneens de AID in kennis van de ontstane situatie, waarna de AID in overleg met de regiodirecteur verdere actie onderneemt.

Beslissingen

De regiodirecteur stelt de eigenaar schriftelijk op de hoogte van beslissingen met uitzondering van de beslissing tot registratie of de beslissing tot het intrekken van de registratie. Beslissingen worden altijd gemotiveerd.

2. Procedure erkenning transporteurs

De EG heeft regelgeving voorgeschreven inzake de bescherming van gewervelde dieren tijdens het vervoer. Nederland heeft deze EG-regelgeving overgenomen en in nationale wetgeving geïmplementeerd. Bovendien zijn in het najaar van 2003 benodigde "Beleidsregels dierenwelzijn" opgesteld.

De problematiek ten aanzien van de procedure erkennen/ schorsen van transporteurs is gerelateerd aan alle in dit document genoemde hoofdstukken.

Bedrijfsmatige vervoerders dienen op grond van de Europese regelgeving erkend te zijn als vervoerder. Een dergelijke erkenning wordt verleend indien de vervoerder schriftelijk verklaard zich te houden aan de regelgeving. De erkenning dient elke vijf jaar verlengd te worden.

Omissies en oorzaken daarvan

Met betrekking tot het vervoer van evenhoevigen in Nederland zijn de volgende omissies geconstateerd;

- Niet adequaat uitvoeren van R&O transportmiddel.
- Niet tijdig retour melden R&O bewijzen.
- Overbelading van het gebruikte veevervoermiddel.
- Vervoer van zieke of wrakke dieren.
- Niet of niet tijdig terugsturen reisplannen
- Geen communicatie regio's onderling.
- Geen landelijke coördinatie en afstemming.

De sanctionering kan gericht zijn aan de onderstaande rechtspersoon en kan de volgende maatregelen omvatten;

Transporteurs

- de VWA regiodirecteur kan (namens de minister LNV) de erkenning voor het dierenvervoer schorsen of intrekken, indien een vervoerder van evenhoevigen de regels t.a.v. dierenwelzijn bij herhaling overtreedt.

Schorsen of intrekken erkenning dierenvervoer

De directeur VWA is bevoegd om de erkenning voor het dierenvervoer te schorsen en/of in te trekken indien de situatie daartoe aanleiding geeft. Hij ontvangt hiertoe een advies van de regiodirecteur. De regiodirecteur stelt eveneens de AID in kennis van de ontstane situatie, waarna de AID in overleg met de regiodirecteur verdere actie onderneemt.

Probleemstelling

In het verleden is gebleken dat het intrekken of schorsen van een erkenning bijna niet mogelijk was. In 2003 heeft de EU missie hier opmerkingen over gemaakt, wat heeft geleid tot aanpassen van de beleidsregels in het najaar van 2003. Sinds medio september 2004 ligt een concept Implementatieplan "Beleidsregels Dierenwelzijn" ter verbeteringen bij de voormalige afdeling VWA/RVV afdeling VTI in Den Haag. Maar tot op heden heeft er nog geen implementatie van deze beleidsregels plaatsgevonden.

Voorstellen tot verbetering(en)

Gezien het feit dat de vervoerders landelijk werken, is voor de uitvoering van deze regels één landelijk bureau nodig, dat alle overtredingen verzameld en de vervoerders de voorgeschreven waarschuwingen geeft, protocollen beoor-

deeld en centraal adviseert tot intrekking of schorsing van de erkenning. Het huidige centrale meldpunt Ricovee, momenteel gehuisvest in regiokantoor Noord te Groningen, zou deze taak in de toekomst mogelijk kunnen invullen.

3. Veterinaire klachten uit het buitenland, PV's via de AID

De Italiaanse Veterinaire Dienst (VD) meldt met enige regelmaat veterinaire klachten aan de ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden, LNV-Bureau te Rome. Deze buitenlandse klachten (kortom: LNV-ROM meldingen genoemd) omvatten geconstateerde onregelmatigheden bij de export/import en transport van levende dieren komend vanuit Nederland. Het gaat hierbij om zowel routinematige klachten als ernstige incidenten op het gebied van TRACÉS en dierenwelzijn.

'Alert- en Slagvaardig'

Om incidenten en crises adequaat te kunnen aanpakken, heeft de Voedsel en Waren Autoriteit een procedure voor de ontvangst, beoordeling en opvolging van meldingen opgesteld waarbij de expertise van de voormalige Keuringsdienst van Waren en Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees is gebundeld.

(LNV-ROM) Meldingen

De meldkamer van de VWA is de spin in het web bij het aannemen van meldingen op het terrein van voedsel en waren, diervoeders en dierenwelzijn. Met ingang van medio januari 2005 komen ook de LNV-ROM meldingen bij de meldkamer (MK) binnen of worden hier naar doorgeleid als ze op een andere plaats binnen komen. De backoffice MK registreert deze melding en zorgt er voor dat deze bij de juiste productmanager van de Hoofdinspectie VDD in Den Haag terecht komt voor beoordeling en afhandeling.

Beoordeling

Na het aannemen en registreren van de melding wordt deze beoordeeld op de ernst en wordt bepaald welke maatregelen getroffen moeten worden. De beoordeling gebeurt volgens het "meer-ogen-principe" waarbij wordt beoordeeld in een breed kader. Hierbij wordt niet alleen rekening gehouden met het gevaar voor de gezondheid van mens en dier maar ook met de internationale en maatschappelijke context. Verder wordt beoordeeld of het een incidenteel of structureel probleem betreft.

De eerste beoordeling van meldingen wordt uitgevoerd door de productmanager van de Directie Toezichtsbeleid en Communicatie (T&C). Bij de beoordeling worden criteria gehanteerd, op basis waarvan aan een melding een bepaalde ernst wordt toegekend. Dit is nodig om afgewogen te reageren op een melding. De volgende verdeling wordt gehanteerd: routine, incident, ernstig incident of crisis.

Afhandeling

De VWA heeft in de afgelopen periode gedetailleerde afspraken gemaakt over de afhandeling van meldingen, om daardoor uniform op te kunnen treden. Zo zijn er bijvoorbeeld diverse draaiboeken (dierziekten) en protocollen (bijvoorbeeld bij voedselvergiftigingen). Afhankelijk van de ernst van de melding kan worden besloten om de afhandeling centraal of in de regio te beleggen. Ook met andere diensten die betrokken zijn bij dit proces, bestaan werkafspraken, zoals met de AID. Duidelijk is dat de uitwisseling van informatie noodzakelijk is voor een adequate afhandeling.

De beoordeling van meldingen start altijd bij de VWA. Het management van de meldingen in de categorieën *routine*, *incident* en *ernstig incident* valt ook geheel onder de verantwoordelijkheid van de VWA. De departementen LNV en VWS zijn echter verantwoordelijk voor het management van meldingen van *crises* op hun werkterrein. De rol van de VWA tijdens een crisis is die van adviseur van de departementen en uitvoerder van de afgekondigde maatregelen. Ook verzorgt de VWA tijdens crises de publieksvoorlichting, de risicocommunicatie en de communicatie over de eigen werkzaamheden.

Bron: www.vwaweb.nl

Na beoordeling van de binnengekomen LNV-ROM melding stelt de productmanager, indien nodig, een (vervolg)actie in naar de betrokken export van levende dieren. Hij/zij verzoekt een bepaalde regio van de Dienst Uitvoering (DU) om een onderzoek in te stellen naar de onderhavige export. Volgens de A&S procedure is het gebruikelijk dat de instelling gebrachte regio haar bevindingen (onderzoeksresultaten en eventuele genomen maatregelen) binnen een bepaalde termijn terugmeldt aan de MK die haar doorleidt naar betrokken productmanager van de Directie T&C. Ingeval van te ontvangen LNV-ROM meldingen is de verantwoordelijkheid met betrekking tot het afhandelen van veterinaire klachten neergelegd bij de DU. Tot voor kort was de VWA Afdeling VTI hiervoor het landelijk aanspreekpunt. Mede als gevolg van de voortgaande reorganisatie binnen de VWA is deze afdeling opgeheven, hetgeen automatisch leidde tot onduidelijkheden met betrekking tot de op- en afhandeling van veterinaire klachten uit het buitenland.

Omissies en oorzaken m.b.t. de export/ transport van levende dieren naar het buitenland

De Italiaanse Veterinaire Dienst (VD) constateert met enige regelmaat de volgende omissies;

Routinematige klachten

- het begeleidende gezondheidscertificaat zou niet of niet juist gestempeld zijn, dan wel
- op het begeleidende gezondheidscertificaat is het aantal dieren niet vermeld.
- op het begeleidende gezondheidscertificaat is de handtekening van de dierenarts niet in overeenstemming met in de Tracés-melding aangeduide als officiële dierenarts, die gerechtigd is om het certificaat af te geven.
- bij controle op het bestemmingsbedrijf is gebleken dat voor het begeleidende gezondheidscertificaat afkomstig uit Nederland niet het in Ver. EG/599/2004 voorgeschreven formulier is gebruikt (geharmoniseerd "Tracés" model). Het formulier is alleen opgesteld in de Italiaanse taal, onjuist voor wat betreft punt 1.10 (land van bestemming Oostenrijk i.p.v. Italië) en niet voorzien van een stempel van de veterinaire autoriteiten.
- op het begeleidende reisschema zou niet naar behoren ingevuld zijn.
- voor de betrokken zending is geen TRACÉS melding te achterhalen.
- de bestemmingscontrole blijkt niet in overeenstemming te zijn met de betrokken TRACÉS-melding. In werkelijkheid zijn levende dieren getransporteerd met een vervoermiddel welke beschikt over een kenteken anders dan het in TRACÉS vermelde kenteken.
- de betrokken TRACÉS- melding geeft een foutief of onbekend bestemmingsadres in Italië weer. Het ontvangende bedrijf bevindt zich elders.
- bij bestemmingscontrole zou zijn gebleken dat er sprake was van overbelading. Het beladen gewicht van de truck (met een bepaald laadoppervlakte m²) is bij aankomst op de plaats van bestemming hoger dan bij vertrek. Tegen de vervoerder is hiervoor proces verbaal opgemaakt en hem is een bepaalde geldboete opgelegd. Verder is geconstateerd dat vanwege de overbelading niet alle dieren de drenkplekken konden bereiken en twee dieren duidelijke symptomen van stress vertoonden.
- bij aankomst op het bestemmingsadres blijkt dat een transporteur de maximale reistijd heeft overschreden. Hiervoor heeft de Italiaanse VD een bepaalde geldboete aan de transporteur opgelegd.

Ernstige incidenten

- Bij bestemmingscontrole zou zijn gebleken dat er sprake was bijzonder hoge mortaliteit: een groot aantal van de vervoerde dieren waren bezweken, onvoldoende stro en geen drinkwater aanwezig op het transportmiddel, de reisschema waren niet volledig ingevuld (rustperiode niet gerespecteerd), de transporteur zou geen autorisatie voor het transport hebben gehad. Tegen de betrokken vervoerder is proces verbaal opgemaakt en hem is een maximale geldboete.

Met betrekking tot de geconstateerde omissies kan de Italiaanse VD aan Nederland het volgende verzoeken;

- het aanleveren van een verklaring van het ontbreken van bepaalde TRACÉS meldingen.
- het aanleveren van de juiste (eind)bestemming van de zending.
- het versturen van een Follow-up (Reaction) waarin met daarin opgenomen de maatregelen welke zijn genomen om dergelijke situaties in de toekomst te vermijden. (bv. eventuele opschorting/intrekking van de transportvergunning conform RL 95/29/EG en 97/12/EG).

Van de reeds genoemde omissies zijn de volgende mogelijke oorzaken te noemen;

- de medewerker(s) op de VWA steunpunten/ regiokantoren die belast zijn met de controle op exportaanvragen en reisschema's beschikken over onvoldoende kennis.
- vanuit de VWA steunpunten/ regiokantoren vindt onvoldoende of geen coördinatie en bewaking plaats op de invulling van reisschema's en aanvragen voor export van levende dieren.
- de certificerende ambtenaar (officiële dierenarts/ assistent) is niet altijd even zorgvuldig en bewust van de verantwoordelijkheid bij de afgifte van een certificaat aan de aanvrager. De ambtenaar heeft zich niet vergewist van het feit dat aan alle in het exportcertificaat vermelde verklaringen is voldaan, alvorens hij/zij een exportcertificaat overhandigd aan de aanvrager.
- het exporterend bedrijf (aanvrager) levert, hetzij per ongeluk dan wel met opzet, foutieve gegevens aan voor de exportaanvraag en/of certificaattekst en/of reisschema's.
- de exporteur/ waaghouders/ transporteur gebruikt, hetzij per ongeluk dan wel met opzet voor het transport een veevoermiddel anders dan aangegeven in de exportaanvraag.

Verbeteringen noodzakelijk op de volgende items;

- instructie
- voorlichting
- communicatie
- harmonisatie
- coördinatie/ bewaking

Voorstellen tot verbetering(en)

- bijscholen, trainen en opnieuw opleiden van betrokken medewerkers VWA steunpunten/ regiokantoren.
- met enige regelmaat verzorgen van voorlichting en instructies aan betrokken VWA-medewerkers/ certificerende ambtenaren.
- selecteren en aanwijzen van een landelijke meldpunt (regiokantoor) voor de op- en afhandeling van veterinaire klachten.
- aanstellen van een landelijke coördinator met betrekking tot de op- en afhandeling van veterinaire klachten over transporteurs.(RICOVEE)

-
- maken van heldere afspraken met de brancheorganisaties van exporteurs/ waaghouders/ transporteurs over het indienen en retourneren van reisplannen. Bovendien duidelijk aangeven welke maatregelen (handhaving) gelden indien de procedure niet wordt gevolgd.
 - indien nodig, het verzorgen van voorlichtingsbijeenkomsten ten behoeve van de levend vee sector.

4. Reisschema's

In het kader van dierenwelzijn heeft de EU beperkende maatregelen uitgevaardigd t.a.v de bescherming van dieren tijdens het vervoer. De regelgeving is in Nederland geïmplementeerd in de regeling dierenvervoer en het besluit dierenvervoer. Er is per diersoort een maximum reistijd en bovendien moeten er voorzieningen getroffen zijn voor de verzorging van de dieren tijdens de reis. Voor reizen die langer dan 8 uur duren moet de transporteur een reisschema indienen bij de VWA, waarin de duur van de reis, de route en eventuele reisonderbrekingen worden ingevuld.

Doel

De VWA heeft als doel om bij dierentransporten toezicht te houden op de bescherming van het dierenwelzijn. Dit gebeurt o.a door de controles op de reisschema's.

Probleemstelling

De VWA voert de controle uit op het reisschema wat door de transporteur wordt ingediend.

Deze controle bestaat uit een aantal onderdelen:

- een eerste controle op het VWA steunpunt of regiokantoor op maximale reisduur van de geplande reis
- een tweede controle op leesbaarheid, volledigheid en juistheid door de certificerende dierenarts bij het laden van de dieren. De dierenarts voorziet het reisschema van een stempel indien alles akkoord is.
- een derde controle bij het VWA steunpunt/regiokantoor na afloop van de reis. Na afloop van de reis moet de transporteur namelijk het reisschema retourneren aan de VWA. De VWA controleert dan of de geplande reisduur en werkelijke reisduur overeenkomen

Omissies en oorzaken daarvan

Met betrekking tot de controle op reisschema's zijn in de uitvoering de volgende omissies geconstateerd;

- de vermelde gegevens op reisschema's blijken niet altijd correct en volledig.
- de reisplannen worden niet binnen de gestelde termijn van 2 weken geretourneerd aan de VWA.
- de reisplannen worden niet of in onvoldoende mate geretourneerd aan de VWA.

Van de bovengenoemde omissies zijn de volgende mogelijke oorzaken te noemen;

- de medewerker(s) op de VWA steunpunten/ regiokantoren die belast zijn met de controle op reisschema's beschikken over onvoldoende kennis.
- vanuit de VWA steunpunten/ regiokantoren vindt onvoldoende of geen bewaking plaats op te retourneren reisplannen na afloop van de reis.
- de exporteur/ waaghouders/ transporteur vermeldt, hetzij per ongeluk dan wel met opzet, foutieve gegevens op het reisschema.
- de reisschema's hebben geen uniek nummer, waardoor de traceerbaarheid onvoldoende is

Verbeteringen noodzakelijk op de volgende items;

- instructie
- voorlichting
- communicatie
- harmonisatie

-
- informatie communicatie systeem

Voorstellen tot verbetering(en)

- bijscholen, trainen en opnieuw opleiden van betrokken medewerkers VWA steunpunten/ regiokantoren.
 - met enige regelmaat verzorgen van voorlichting en instructies aan betrokken medewerkers.
 - selecteren en aanwijzen van een landelijke coördinator met betrekking tot ingediende reisschema's.
 - de controles van de reisschema's waarbij er sprake is van restitutie onderbrengen bij één centraal punt (RICOVEE)
 - aanpassen van het huidige VWA administratieve reisschema's systeem
 - het voorzien van een uniek nummer aan de reisschema's.
 - maken van heldere afspraken met de brancheorganisaties van exporteurs / transporteurs over het indienen en retourneren van reisplannen. Bovendien duidelijk aangeven welke maatregelen (handhaving) gelden indien de procedure niet wordt gevolgd.
 - aanpassen van de waarschuwingsbrieven aan de transporteurs
-

4.1 Exportrestituties levende runderen

De Europese Unie verstrekt een financiële vergoeding die wordt uitgekeerd als toeslag bij de uitvoer van levende runderen naar 3^e landen. Ten aanzien van die subsidieverstreking door de Europese Unie geldt als extra bepaling dat het vervoer aan alle welzijnseisen moet voldoen.

In Nederland is het Productschap voor Vee, Vlees en Eieren (PVE) het orgaan voor het uitbetalen van exportrestituties. De VWA heeft zich verplicht conform instructie WLZVL-021 het PVE bericht te sturen over het naleven van de transportvoorwaarden bij de uitvoer van levende runderen. Dit vindt plaats door een toetsing aan de regelgeving, van het door de transporteur retour gezonden reisschema. De VWA stelt middels een brief het PVE op de hoogte van de resultaten van deze toetsing, waarna het PVE beslist over de uitbetaling van de restitutie.

De VWA voert een controle uit op de plaats van uitgang en bestaat de controle uit de volgende onderdelen;

VWA BIP's

- Geschiktheid van de dieren voor de reis.
- Geschiktheid van het vervoermiddel
- Afhandeling Controle exemplaar T5
- Aftekening reisplan

VWA Regiokantoren

- Controle op het geretourneerde reisplan
- Inhoudelijke controle van het reisplan

Omissies en oorzaken daarvan

Met betrekking tot de controle op reisschema's zijn de volgende omissies geconstateerd;

- Niet geverifieerde reisschema's. De VWA/RVV controleert achteraf niet of niet in voldoende mate of de reis verlopen is zoals aangegeven op het schema.
- Ontoereikende verstrekking van informatie aan het PVE. Indien er sprake is van afwijkende reisschema's verstrekt de VWA onduidelijke informatie aan het PVE, waardoor zij niet weten of tot uitbetaling van restitutie kan worden overgegaan.

Van de reeds genoemde omissies zijn de volgende mogelijke oorzaken te noemen;

⇒ Zie genoemde oorzaken bij hoofdstuk 4 "Reisschema's".

Verbeteringen noodzakelijk op de volgende items;

- Controle reisplannen, waarbij sprake is van exportrestituties, onderbrengen bij centrale meldpunt Ricovee.
- Aanwijzen landelijk coördinator met betrekking tot de controle reisplannen.
- Overleg met PVE over wijze van informatie verstrekking.

Voorstellen tot verbetering(en)

De reeds genoemde instructie is in 2001 tot stand gekomen nadat bij een bezoek van de Europese Commissie bleek dat Nederland de regelgeving in deze niet correct naleefde. Dit heeft ook tot een boete geleid.

Bij een audit door de accountantsdienst in 2004 was de situatie nog steeds niet op het gewenste niveau. In november 2005 heeft opnieuw een audit door KIC plaatsgevonden. Momenteel zijn van deze audit nog geen resultaten beschikbaar.

Nulmeting Diertransporten

**Onderzoek naar het toezicht en handhaving
ten aanzien van diertransporten**

In opdracht van VWA Noordwest

CMC/T11 COMPANY
AMSTERDAM, MEI 2006

CMC/T11 Company

Nulmeting Diertransporten

Onderzoek naar het toezicht en de handhaving ten aanzien diertransporten

**In opdracht van:
VWA Noordwest**

MEI 2006

**CMC/T11 Company
De Ruijterkade 128, 1011 AC Amsterdam
Postbus 2681, 1000 CR Amsterdam
www.t11.net**

Inhoud

<u>INHOUD</u>	3
<u>1 OPZET NULMETING</u>	5
1.1 ACHTERGROND.....	5
1.2 PROBLEEM- EN DOELSTELLING	5
1.3 NULMETING	6
1.4 MOGELIJKHEDEN VAN DATAVERZAMELEN	7
<u>2 BESTAANDE SITUATIE: WASPLAATSEN EN R&O</u>	9
2.1 DE NORMEN	9
2.2 NALEVING	10
2.3 UNIFORMITEIT.....	10
2.4 HANDHAVING.....	10
2.5 KNELPUNTEN HANDHAVING EN METING NALEVING.....	10
2.6 CONCLUSIES	11
<u>3 BESTAANDE SITUATIE: REISPLANNEN EN GEZONDHEIDSCERTIFICAAT</u>	12
3.1 REGELS, TOEZICHT EN ADMINISTRATIEF PROCES.....	12
3.2 NALEVING	13
3.3 UNIFORMITEIT.....	14
3.4 HANDHAVING.....	14
3.5 KNELPUNTEN HANDHAVING EN METING NALEVING.....	14
3.6 CONCLUSIES	14
<u>4 BESTAANDE SITUATIE: EXPORTRESTITUTIE</u>	15
4.1 DE NORM.....	15
<u>5 OVERZICHT RECONSTRUCTIE DIERTRANSPORTEN</u>	16
<u>6 SAMENVATTING KNELPUNTEN</u>	22
6.1 KNELPUNTEN WASPLAATSEN	22
6.2 KNELPUNTEN TRANSPORTMIDDELEN	22
6.3 KNELPUNTEN DIERENWELZIJN EN EXPORTCERTIFICERING	23

6.4	KNELPUNTEN EXPORTRESTITUTIE.....	23
7	<u>CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....</u>	<u>24</u>
	<u>BIJLAGEN</u>	<u>25</u>
	BIJLAGE 1. OVERZICHT GERAADPLEEGDE DOCUMENTEN	25
	BIJLAGE 2 MANAGEMENT SAMENVATTING NULMETING REISSCHEMA'S.....	26

1 Opzet nulmeting

1.1 Achtergrond

De VWA wil effectiever toezicht gaan houden op het diertransport inclusief de uitvoering van de restitutieregeling. Aanleiding tot het voornemen tot beter toezicht is een in 2005 uitgevoerde knelpuntenanalyse. Op basis van deze analyse is vervolgens een plan van aanpak opgesteld om de handhaving te verbeteren. In maart 2006 zal een begin worden gemaakt met de uitvoering van dit plan, ondermeer door te starten met het Bureau Veetransport in de regio Noord (Groningen) dat het beoordelen en verwerking van reisschema's als taak heeft.

1.2 Probleem- en doelstelling

Het lijkt de VWA zinvol om de effecten van de nieuwe aanpak te meten. Om de gevolgen van het nieuwe beleid zichtbaar te kunnen maken, dient de situatie voordat er veranderingen zijn doorgevoerd zo goed mogelijk vastgelegd te zijn.¹ Deze zogenaamde 0-meting richt zich op de werkwijze voordat de eerste aanpassingen in het werkproces rond de diertransporten in maart 2006 zijn doorgevoerd. De reisschema's gaan sinds maart in de vorm van een groene kopie rechtstreeks naar het bureau in Groningen, i.p.v. naar een regiokantoor. Aan de hand van vervolgmetingen kan de situatie rond de diertransporten worden gemonitord en indien daartoe aanleiding is, bijgesteld.

Maar eerst de 0-meting. Centrale vragen zijn: welke gegevens zijn er nodig voor een goed beeld van de nalevings- en handhavingssituatie en zijn deze gegevens in voldoende mate beschikbaar?

In deze rapportage wordt de huidige situatie met betrekking tot het nalevings- en handhavingsniveau rond de diertransporten beschreven.

Dit gebeurt op basis van drie soorten informatie:

1. de beschikbare schriftelijke informatie;
2. gesprekken in het veld²;
3. en aanvullende onderzoek door middel van drie aselechte steekproeven bij drie regiokantoren (Noordwest, Oost en Zuid). Deze steekproef richt zich op de gang van zaken tijdens de diertransporten, welke wordt vastgelegd in een reisschema. Dit onderzoek naar de reisschema's wordt uitvoerig in de rapportage 'Nulmeting Reisschema's' beschreven.

De schriftelijke informatie is gebaseerd op een tiental documenten (zie bijlage 1). De meest relevante documenten zijn de onderstaande.

- Knelpuntenanalyse veetransport, VWA, nov. 2005;

¹ Een effect is een waarneembare verandering in hetgeen met de toezichts- en handhavingsactiviteiten van de inspectie wordt beoogd als gevolg van activiteiten van die inspectie, p. 13, In de Leidraad effectmeting bij Inspecties.

² O.a. gesprek op 1 februari 2006 met.

- samenvatting Rapport Audit Exportrestituties runderen; VWA/06/566 5 jan. 2006;
- Knelpuntenanalyse Levend Vee, CMC, jan. 2006;
- Plan van aanpak Landelijk bureau Veetransport;
- Jaarplan 2006 Voedsel en Waren Autoriteit, VWA, okt. 2005.

Na een beschrijving van de verschillende processen en activiteiten in de huidige situatie in de eerste paragrafen, volgt een schematisch overzicht van alle facetten en worden de knelpunten samengevat. Vervolgens wordt de informatie uit het literatuur- en dossieronderzoek toegevoegd. Tot slot komen we tot conclusies getrokken ten aanzien van de nalevings- en handhavingsproblematiek.

1.3 Nulmeting

De nulmeting richt zich op de volgende thema's:

- Wasplaatsen;
- Exportrestitutie;
- Administratieve organisatie rond het transport;
- Toezicht en handhaving;
- Attitude, met name de uniformiteit van de uitvoering.

Normaal gesproken richt een 0-meting binnen rechtshandhaving zich op het nalevings-niveau. In het werkveld van de VWA zal dit vaak betekenen dat wordt gemeten in welke mate de doelgroepen zich houden aan de gestelde eisen en voorwaarden. Daarnaast kan de 0-meting betrekking hebben op de mate waarin toezichthouders zelf zich aan de richtlijnen houden. Dit valt enigszins onder het kopje uniformiteit.

De vijf genoemde aandachtspunten voor een nulmeting lijken niet alle van hetzelfde niveau. We denken dat het volgende schema een geschikte ordening geeft. Het blijkt dan te gaan om twee onderwerpen, wasplaatsen en exportrestitutie, waarbij de eerste uiteenvalt in fysieke normen en administratieve normen. Het tweede onderwerp kent alleen administratieve normen, althans voor de VWA.

Tabel 1 Elementen nulmeting

Elementen van de 0-meting ->	Overtreding doelgroepen	Toezicht en handhaving	Attitude: met name uniformiteit	Situatie t.a.v. knelpunten
Domeinen				
Diertransport fysieke regels wasplaatsen				
Diertransport administratieve regels				
Restitutie: administratieve regels				

Dit schema zullen we in het rapport aanhouden. Het is mogelijk een groot aantal aspecten zowel kwantitatief als kwalitatief te meten (zoals overtredingspercentage), andere aspecten kunnen alleen kwalitatief (zoals knelpunten) worden bepaald.

Bij de diertransporten gaat het om verschillende activiteiten rond handhaving en naleving waarbij verschillende groepen betrokken zijn. Dit blijkt uit een aantal voorbeelden op bovengenoemde thema's:

1. De (eigenaar/toezichthouder van) de wasplaats moet aan regels voldoen, t.a.v. reiniging en ontsmetting, en inrichting. Dit wordt door de VWA gecontroleerd.
2. De transporteur moet een bewijs van R&O kunnen overleggen. Het bewijs van R & O wordt door de toezichthouder van de wasplaats afgegeven.
3. De transporteur dient een reisplan in, dat bij het laden door de dierenarts wordt gecontroleerd en van een reistempel voorzien. In de praktijk dient de exporteur vaak het reisplan in.
4. Een exporteur krijgt van Brussel een vergoeding voor de levering, van voornamelijk runderen, aan landen buiten de EU. Deze door Brussel verstrekte vergoeding wordt achteraf door de PVE op basis van (een kopie van) het reisplan aan de exporteur uitbetaald.

1.4 Mogelijkheden van dataverzamelen

Zoals aangegeven zijn er voor de huidige nulmeting twee soorten informatie verzameld.

1. Een reconstructie of samenvatting op basis van bestaande informatie.
2. Aanvullende informatie die CMC heeft verzameld en bewerkt.
3. Daarnaast wordt aangegeven hoe de VWA in de toekomst de effecten van haar toezicht en handhaving kan monitoren, o.a. door vast te stellen welke informatie moet worden verzameld als onderdeel van inspecties (toezicht, controles, audits).

ad 1. Reconstructie

Op dit moment is er beperkt materiaal voorhanden. De documenten die hiervoor beschikbaar zijn, staan vermeld in bijlage 1. Tabel 2 geeft een overzicht van situatie rond de diertransporten op basis van de huidige informatie. Omdat dit materiaal onvoldoende informatie voor een goede 0-meting leek op te leveren is besloten om dit aan te vullen met informatie uit een steekproed.

ad 2. Aanvullend materiaal.

Om een beter beeld te krijgen van wat er voor relevant aanvullend materiaal beschikbaar is, is er allereerst onderzoek ingesteld bij de VWA-vestiging in Groningen. O.a. op grond hiervan is besloten om aanvullend materiaal te verzamelen door middel van aselechte steekproeven op drie regiokantoren. Met de steekproeven wordt beoogd beter zicht te krijgen op de mate van (tijdige) retournering van reisschema's en op de compleetheid van de gegevens die daarop moeten worden ingevuld. In de rapportage Nulmeting Reisschema's VWA worden de resultaten in detail beschreven. In dit rapport worden deze gegevens gebruikt als aanvulling op de bestaande schriftelijke informatie.

ad 3. Opstellen operationele instructies

CMC/T11 Company

Voorzover de bovenstaande twee methoden onvoldoende opleveren, bijvoorbeeld omdat er onvoldoende geschikt materiaal, kan er naar een oplossing op langere termijn worden gestreefd. Dit wil zeggen dat informatie voor de nulmeting afkomstig zal moeten zijn uit hetzij reguliere toezichtsprocessen, hetzij periodieke speciale audits of projecten. In dit laatste geval zal de opdracht bestaan uit het concreet operationaliseren en plannen van de te volgen procedures.

Een mogelijk volgende stap is het opstellen van operationele instructies voor de vervolgmetingen.

2 Bestaande situatie: wasplaatsen en R&O

2.1 De normen

Met uitzondering van de exportrestitutie is de regelgeving er op gericht te waarborgen dat zich geen vuile veewagens op de openbare weg bevinden en dat daarmee de insleep van besmettelijke ziekten wordt voorkomen. We onderscheiden vier hoofdnormen.

1. Wasplaatsen moeten geregistreerd zijn
2. Veewagens die uit derde landen (buiten de EU) of risicolanden binnen de EU (Italië en Slowakije) komen, moeten binnen 24 uur gereinigd en ontsmet worden op een geregistreerde wasplaats in Nederland. In andere landen kan in het land van lossing worden gereinigd en ontsmet (R&O).

De periodiciteit van de controle van de wasplaatsen wordt bepaald door de regiodirecteur. In principe is er afgesproken dat dit eens per twee weken gebeurt.

Voor de periodieke controle worden geen kosten in rekening gebracht.

3. Per wasplaats is een toezichthouder (van het bedrijf = de wasplaats) aangesteld die er op moet toe zien dat R&O goed plaatsvindt. De rol van de toezichthouder is volledig vastgelegd in procedures. De toezichthouder verstrekt het bewijs van R&O.
4. Het bewijs van R&O moet binnen 24 uur na binnenkomst in Nederland per fax worden gezonden naar de VWA te Groningen.

De verschillende normen zijn in onderstaande tabel ondergebracht. Voor elke norm worden vervolgens een aantal aspecten aangegeven.

Tabel 2 Wasplaatsen en R&O

Regels	Doelgroep	Aantal	Huidige controle/ toezicht	Neerslagen van uitkomsten	Mogelijkheden 0-meting stap 2	Mogelijkheden 0-meting stap 3
1. Wasplaatsen moeten worden erkend (en moeten voldoen aan een aantal eisen)	Wasplaatsen	Ruim 150 erkende wasplaatsen	Audit; 1x per jaar	Rapporten van VWA		Nog nader in te vullen.
2. Controle van wasplaatsen	Toezichthouder/ eigenaar wasplaats		Periodieke controle; 1x per 2 weken		Handmatig op een regiokantoor een steekproef uit voeren over 2005.	
3. Veewagens moeten binnen 24 uur gewassen worden	Transporteurs	7000	geen inzicht	Zie 5.	Steekproef 2005	Instructies voor 2006.
4. Toezichthouders op wasplaatsen zien erop toe dat het wassen goed gebeurt	Toezichthouders/ eigenaar wasplaats	70	geen inzicht	Bewijs van reiniging en ontsmetting		
5. Bewijzen van R&O moeten binnen 24 uur gefaxt worden naar VWA Groningen	transporteurs	7000	geen inzicht	Administratie in Groningen	Steekproef op tijdigheid waarbij vergelijking tussen reisplan en R&O wordt uitgevoerd.	

2.2 Naleving

Over de naleving hieronder een aantal bevindingen en indrukken:

ad 1. In totaal zijn er ruim 150 erkende wasplaatsen. Er zijn drie soorten wasplaatsen: wasplaatsen bij een slachthuis, een exportverzamelplaats of een individuele wasplaats (bij de transporteur). De individuele wasplaatsen zijn klein in aantal, het merendeel van de wasplaatsen is of verbonden aan een slachtplaats, of is een exportverzamelplaats. Zie het overzicht van de wasplaatsen in bijlage 2.³

Naast de erkende wasplaatsen zijn er ook niet-erkende wasplaatsen. Deze zijn vaak bij een veehouder om de wagen zelf te reinigen, maar indien ze de wagen voor export gebruiken, moeten ze naar een erkende wasplaats.

ad 2. R&O. Onduidelijk is hoe vaak afwijkingen worden vastgesteld. Dit wordt niet gemeten. De indruk bestaat dat de veevagens over het algemeen wel beter gereinigd en ontsmet worden dan in het verleden.⁴ Zeker bij varkens en bij runderen is ook een verbetering zichtbaar.

ad 4. Uitvoering toezicht: administratief toezicht en periodieke controle.

ad 5. Toesturen bewijs R&O. Dit wordt wel uitgevoerd, maar vaak niet binnen de gestelde termijn. Er is geen koppeling tussen de geautomatiseerde systemen Traces en Ricovee om dit te monitoren. Voorgesteld wordt om het ICT probleem op te pakken en eerst een informatieanalyse uit te laten voeren.

2.3 Uniformiteit

Aansturing vindt plaats door de regiodirecteur (geen uniformiteit in frequentie).

Er zijn heldere werkinstructies (voor de toezichthouder op de wasplaats en voor de medewerker van de VWA), maar controles worden door de VWA niet uniform uitgevoerd. Hoe er omgegaan moet worden met afwijkingen is niet uitgewerkt.

Er is geen eenduidigheid over de ernst van eventuele overtredingen.

Om de knelpunten ten aanzien van de verschillen in attitude op te lossen wordt gedacht aan het aanstellen van een coördinator bij de Dienst Uitvoering die knelpunten in de attitude doorgeleidt naar de betreffende regiodirecteur. De regiodirecteuren zullen nog afspraken moeten maken hoe er moet worden omgegaan met correcties ten aanzien van attitudeproblemen.

Ook is besloten een centraal landelijk coördinatiepunt veetransport in te richten in Regio Noord. Hiermee wordt een verbetering van de organisatorische en administratieve zaken beoogd.

2.4 Handhaving

De medewerkers van de VWA doen de periodieke controle er vaak even bij als ze toch voor andere werkzaamheden al aanwezig zijn. Correcties van de toezichthouder en transporteur vinden wel plaats, sancties niet.

2.5 Knelpunten handhaving en meting naleving

Enkele specifieke knelpunten vielen op:

³ Informatie van Bureau Veetransport. Het overzicht geeft de stand van zaken in april 2006 weer.

⁴ Informatie gesprek met.

1. De toezichthouder (van het bedrijf) heeft geen direct belang en doet deze activiteit in kleinere slachterijen vaak naast andere werkzaamheden. Bij grotere slachterijen zijn toezichthouders vrijgesteld en houden alleen toezicht.
2. Er zijn verschillende (soorten) medewerkers die deze activiteit verrichten. Op dit moment zijn deze onvoldoende opgeleid en is er geen eenduidigheid over de mate van ernst bij een afwijking. De medewerkers van de VWA hebben een attitude die meer gericht is op dierenwelzijn dan op naleving.
3. Wasplaatsen zijn vaak al zeer vroeg geopend (02.00 uur). VWA voert vanaf 6.00 uur 's morgens toezicht uit.
4. Het is de vraag of bij de veronderstelde verbetering enige relatie met toezicht is of dat dit toe te schrijven is aan angst die door de varkenspest en de MKZ is veroorzaakt. Bij kleine transporten transporteert de veehouder zelf, in het merendeel van de transporten zijn zowel een veehouder als een transporteur betrokken. Een veehouder is vermoedelijk attent op schone veewagens, want hij loopt risico's als dit niet het geval is. Hoe verantwoordelijk transporteurs zich voelen, en in hoeverre zij gemakkelijk en goedkoop willen werken, is minder duidelijk. Daarnaast kan er gebrek aan kennis zijn bij de transportsector van de risico's.⁵ De onzichtbaarheid van de reinigingsactiviteit draagt bij aan mogelijk onvoldoende uitvoeren van het reinigen.

2.6 Conclusies

We trekken enkele voorlopige conclusies:

- Het proces is volledig beschreven; wellicht eerder een overdaad aan regels.⁶
- De rol van de toezichthouder bij de wasplaatsen lijkt meer ingegeven te zijn om een verantwoordelijke aan te wijzen, waardoor verantwoordelijkheden formeel zijn belegd, dan dat dit bijdraagt aan schone veewagens.
- Objectieve informatie gebaseerd ten aanzien van wasplaatsen is niet voorhanden ten aanzien van normen 2 en 3.
- Er zijn verschillende problemen met uniformiteit: periodiciteit, toezicht op wasplaatsen, controle op wasplaatsen.
- Instrumentarium van sanctionering is onvoldoende
- Medewerkers zijn onvoldoende opgeleid. In belangrijke mate zijn ook attitude en competentie een probleem.

⁵ Opmerking: branche-organisatie Saveetra houdt zich bezig met opleiding transporteurs.

⁶ Nog aangeven welke regels verplicht zijn opgelegd door de EU en welke zijn ingegeven door de Nederlandse regelgever.

3 Bestaande situatie: reisplannen en gezondheidscertificaat

3.1 Regels, toezicht en administratief proces

Het doel waarvoor reisplannen moeten worden ingediend vloeit voort uit de behoefte om op Europees niveau inzicht te hebben in de dierbewegingen die hebben plaatsgevonden en die op korte termijn zullen gaan plaatsvinden.

Mogelijk wordt de registratie van de reisplannen in de toekomst aan Traces (een Europees automatiseringssysteem) gekoppeld. In Traces worden de exportcertificaten geregistreerd. Momenteel is er dus geen koppeling tussen de registratie van de reisplannen en de exportcertificaten.

Reisplan

Tot voor kort bestond een reisplan - tot de instelling van het Bureau Veetransport - uit vier bladen: het witte formulier en drie doorslagen in de kleuren, blauw, roze en geel. Bij vertrek nam de dierenarts het blauwe formulier in. Dit formulier ging naar het VWA regiokantoor. Bij terugkomst diende de transporteur het roze formulier waarop de reistijden en halteplaatsen vermeld staan, binnen 14 dagen naar het VWA regiokantoor te zenden.

In de nieuwe werkwijze die m.i.v. 1 april 2006 van start ging, heeft het Bureau Veetransport een centrale rol. Het reisplan is uitgebreid en bestaat nu uit één formulier en vier doorslagen. Het formulier zelf gaat met de zending mee naar het land van bestemming. De groene doorslag wordt direct na vertrek door de veearts naar het Bureau Veetransport in Groningen gezonden per fax.

Gezondheidscertificaat

Eerder is de export al aangevraagd middels een concept reisplan dat naar het regiokantoor wordt gestuurd. Indien goedgekeurd kan de export ingepland worden en is er een dierenarts aanwezig bij het beladen van de veewagen. Deze toetst of er geen ziek of wrak vee wordt getransporteerd. De dierenarts verstrekt voor vertrek een gezondheidscertificaat. Zieke en gewonde dieren gaan niet mee en de wagen wordt verzegeld. Bij varkens vinden ook stalkeuringen plaats. Alleen de AID controleert op de weg.

De blauwe doorslag wordt bij het exportcertificaat gevoegd. De roze en gele doorslagen zijn voor de transporteur. De gele is voor de transporteur zelf, en de roze doorslag moet hij bij terugkomst binnen 14 dagen terugzenden naar het Bureau Veetransport.

Als er sprake is van export restitutie op levend vee dan zendt het Bureau Veetransport de formulieren vanuit Groningen door naar de PVE. De uitkering vanuit Brussel wordt door de PVE verzorgd en aan de exporteur uitbetaald.

Tabel 3 Reisplannen en gezondheidscertificaten

Regels	Doelgroep	Aantal	Huidige controle/toezicht
Concept reisplannen dienen voor de export naar het regiokantoor te worden gestuurd.	transporteurs	geen inzicht	Geen concept reisplan/ geen dierenarts voor keuring.
Vervoerders mogen geen zieke of gewonde dieren vervoeren.	transporteurs	geen inzicht	Dierenartsen moeten vee keuren en bij goedkeuring een gezondheidscertificaat afgeven. Deze wordt ingevoerd in Traces.
Reisplannen (roze kopie) moeten m.i.v. 1 april 2006 bij terugkomst worden gezonden naar Bureau Veetransport in Groningen, voorheen ging dit via de regiokantoren.	transporteurs	7000	Situatie voor 1 april 2006: controle en registratie verschilt per regio, er zijn vrijwel geen sanctiemogelijkheden.

3.2 Naleving

De steekproeven bij de verschillende regiokantoren zorgt voor aanvullende informatie. Daarvoor bestond er geen duidelijk beeld van de huidige naleving, al was de indruk dat ten aanzien van punt 3. de termijn bij het opsturen van certificaten de regel ruim en vaak wordt overtreden. Zoals uit het onderstaande overzicht blijkt, klopte deze indruk. Daarnaast komt uit het onderzoek naar voren dat de reisschema's onvolledig en soms onleesbaar ingevuld, daarentegen worden er weinig daadwerkelijke overtredingen van reistijden en -condities geconstateerd. Voor compleet beeld zie de Management samenvatting Nulmeting Reisschema's in bijlage 2.

Tabel 4 Reisplannen en gezondheidscertificaten

Regels	Doelgroep	Neerslagen van uitkomsten	Huidige naleving	Mogelijkheden 0-meting stap 2
1. Exportaanvraag (aantal dieren, bestemming en concept reisplan) dient voor export naar regiokantoor te worden gestuurd.	Transporteurs	Formulieren	100%	Geen
2. Het reisplan geeft de reisduur en andere reiscondities aan.	Transporteurs	Reisplan	Er worden weinig overtredingen geconstateerd, wel veel onduidelijkheden en omissies in de reisplannen.	Handmatige steekproef bij regiokantoren en Bureau Veetransport op: juiste reisduur en -condities
3. Vervoerders mogen geen zieke of gewonde dieren vervoeren.	Transporteurs	Goedkeuring door dierenartsen: certificaat	Geen inzicht.	Geen. Zieke gewonde dieren gaan niet mee en wagen wordt verzegeld. Bij varkens ook stalkeuring. Alleen AID controleert op

				de weg.
4. Reisplannen moeten bij terugkomst binnen 14 dagen worden toegezonden naar het regiokantoor, en na 1 april naar het Bureau Veetransport te Groningen.	Transporteurs	Groene en roze doorslagen van reisplan	28% van de reisschema's wordt te laat, en 17% van de reisschema's wordt NIET teruggezonden.	Steekproef bij regiokantoren en Bureau Veetransport op: 1. tijdig retourneren en 2. afspraken nakomen, vlg reisplan bij vertrek en na terugkomst.

3.3 Uniformiteit

In ieder van de drie gecontroleerde regio's worden de roze doorslagen van de reisschema's gecontroleerd en geadmistreerd. Dit vastleggen gebeurt zowel in een papieren als een geautomatiseerde bestand. Als uit controle blijkt dat de vervoerder niet binnen twee weken de roze doorslag heeft geretourneerd, wordt in twee regio's standaard een herinneringsbrief aan nalatige vervoerders verstuurd, in een regio gebeurt dit niet. In de nieuwe situatie, met een Bureau Veestransport zal de uniformiteit sowieso toenemen.

3.4 Handhaving

Voor het niet (tijdig) retourneren van de reisschema's worden door alle drie regiokantoren geen sancties uitgedeeld.

3.5 Knelpunten handhaving en meting naleving

Zoals uit de gesprekken met betrokkenen naar voren kwam, kennen zowel de oude als de nieuwe situatie verschillende knelpunten. Deze betreffen met name het ontbreken van waterdichte controles en sanctiemogelijkheden voor het niet (tijdig) retourneren of onvolledig/onleesbaar invullen van het reisschema.

Naast een direct effect op de diertransporten zelf, kan het gebrek aan controle- en sanctiemiddelen ook bij betrokken VWA-medewerkers leiden tot verminderde motivatie voor het houden van toezicht en controle.

3.6 Conclusies

Doordat waterdichte controle moeilijk is en sancties -o.a. door economische motieven- gevoelig liggen, is een mogelijke aanpak om te beginnen bij de vervoerders zelf. Zo kunnen bijvoorbeeld de vervoerders worden gewezen op haar verantwoordelijkheden en het belang van een goed verloop van diertransporten voor het eigen bedrijf en de Nederlandse vervoerssector.

Buitenlandse vervoerders lijken zich over het algemeen nog minder aan te trekken van de Nederlandse voorschriften om reisplannen te retourneren. Een specifieke plan van aanpak van deze groep lijkt noodzakelijk.

4 Bestaande situatie: exportrestitutie

4.1 De norm

Een exporteur krijgt een vergoeding voor de export van runderen, aan landen buiten de EU. Deze vergoeding wordt achteraf verstrekt door Brussel via de PVE op basis van het reisplan.

Het correct invullen van het reisplan is een verantwoordelijkheid van de transporteur. In de praktijk zijn het vaak de exporteurs die dit doen. Als er omissies of fouten worden gemaakt door de transporteur bij het invullen of deze verzuimt om het roze formulier van het reisplan tijdig terug te sturen, dan is de consequentie dat de exporteur geen vergoeding ontvangt, want de PVE gaat dan niet over tot restitutie.

5 Overzicht reconstructie diertransporten

Hieronder een tweetal overzichten van de huidige situatie rond de diertransporten zoals die gemaakt kan worden op basis van de huidige beschikbare informatie. Uit het overzicht in tabel 6. blijkt ook waar de knelpunten en hiaten liggen. De eerder geformuleerde opzet is nu zo goed mogelijk ingevuld. Het aantal knelpunten is groot, zodat deze nog apart in een volgende paragraaf zijn weergegeven.

De getallen in de kolom ernstisico komen overeen met de waarde 'belangrijkheid' zoals de groep experts deze in de Beoordeling knelpunten quickscan, p. 22 in de Knelpuntenanalyse Levend Vee, CMC, januari 2006 heeft toegekend.

Daarnaast is voor een aantal normen een meer gedetailleerde analyse van de ernstisico's gemaakt. In deze tabel worden verschillende typen ernstisico's onderscheiden. De onderstaande tabel is een aangepaste versie van de tabel in de Knelpuntenanalyse Levend Vee, p.17.

Tabel 5 Oorzaken overtreden, omgang en ernstisico's veetransporten

Item	Norm	Oorzaken overtreden				Omvang overtreden			Ernst				
		Niet kennen (T1a)	Niet kunnen (T1b)	Niet willen (T2-5)	Niet moeten (T6-10)	Hoeveel overtreders	Aandeel per ongeluk	Herhaldelijk overtreder	Gezondheid/veiligheid van de mens	Gezondheid / welzijn dieren	Financieel economische schade	Politieke gevoeligheid	Rampisico
Erkenningsverlening en onderhoud: verzamelcentra	Algemeen: moeten voldoen aan bepaalde hygienische eisen	1,2	2,2	6,5	5,9	4,9	1,0	4,8	2,0	7,4	7,2	7,8	6,0
Erkenningsverlening en onderhoud: verzamelcentra	Algemeen: moeten zorgen voor goede administratie om tracering mogelijk te maken	1,3	3,3	6,9	6,0	6,0	2,1	5,6	4,2	6,6	6,1	7,2	6,2
Exportcertificering levend vee en levende producten: exporteurs	Algemeen: juiste gezondheidsstatus van de dieren en de dieren moeten 'fit to travel' zijn	1,3	0,9	4,6	4,0	3,8	1,4	4,5	3,1	7,5	6,7	6,1	5,6
Registraties: eigenaren	wasplaatsen: goede reinigingsinstallatie onder alle klimatologische omstandigheden	0,2	0,9	4,4	5,1	4,1	0,6	5,4	1,4	7,5	5,5	6,3	7,0

Tabel 6 Normen, naleving, handhaving, risico's en knelpunten veetransporten

Normen	Naleving/ Overtreding	Ernst- risico ⁷	Hand- having	Attitude en unifor- miteit	Knelpunten ⁸
<i>Wasplaatsen voorschriften tav administratie</i>					
1. Wasplaatsen moeten zorgen voor een goede administratie om tracering mogelijk te maken.	Overtreding > 50%	7,5	Hoe?	Geen inzicht.	Intrekken van erkenning op grond van overtreden administratie ve regels is (bijna) niet haalbaar.
<i>Wasplaatsen voorschriften overige regels/fysiek</i>					
2. Erkenningsverlening wasplaatsen, deze moeten voldoen aan specifieke inrichting-, hygiëne- en gebruiks eisen.	Nog nooit vond sanctie of intrekking van EVP plaats.	7,4 7,1 5,6	Ingangstoets/ audit bij aanvraag en wijzigingen door VWA. Vervolgens jaarlijkse audit door VWA. Document Export Verzamelplaa ts (EVP) wordt afgegeven.	Vraagtekens bij de harmonisatie in de uitvoering. Hoe helder zijn de sancties en worden de sancties wel uniform toegepast?	Te lang 'pappen en nathouden', moeilijk om een buiten- staander, de rechter, duidelijk te maken waarom de maat nu vol is. Onvoldoende kennis bij de auditor en onvoldoende tijd om audits naar behoren uit te voeren. Jaarlijkse frequentie is niet gerelateerd aan risico.

⁷ De getallen in de kolom ernst-risico komen overeen met de waarde 'belangrijkheid' zoals de groep experts deze in de Beoordeling knelpunten quickscan, p. 22 in de Knelpuntenanalyse Levend Vee, CMC, januari 2006 heeft toegekend.

⁸ De opmerkingen in de kolom knelpunten komen uit de Knelpuntenanalyse Veetransport van de VWA en de quickscan gedaan in het kader van de Knelpuntenanalyse Levend Vee, CMC/t11 Company, januari 2006

Normen	Naleving/ Overtreding	Ernst- risico ⁷	Hand- having	Attitude en unifor- miteit	Knel- punten ⁸
3. R & O onder alle klimatologische omstandigheden.	Tijdens schaduwcontroles werden er bij het R&O verschillende omissies geconstateerd, o.a. problemen bij vorst, levering van water > 70 °C niet mogelijk, geen controle op juiste doseervoorschrift ontsmettingsmiddel, kledingvoorschriften niet nageleefd. En reiniging en ontsmetting van de veewagens is regelmatig onvoldoende.		De VWA voert periodiek controles uit op de juiste naleving van de regeling preventie. Dit is een periodieke toets: 1 x per 1 week tot voor kort of nu 2 weken?	De bezoek- frequentie voor de periodieke toetsen blijkt per kring/team te verschillen en loopt uiteen van 1x pw tot 1x 4w.	Bezoekfre- quentie van 1x2 weken wordt niet gehaald. De uitvoering laat door tijdsdruk en druk van het bedrijfsleven te wensen over. Corrigerend optreden blijkt achterwege.
4. Transporteurs zijn verplicht na elk transport van evenhoevigen, het vervoermiddel direct na lossing te reinigen en te ontsmetten. Ze moeten binnen 24 uur melden dat dit gebeurd is.	Niet adequaat uitvoeren van R&O van transportmiddel.		Bewijzen van R&O worden afgegeven door de toezichthoud- er van de wasplaats en moeten binnen 24 uur gefaxt worden naar VWA Groningen. De dierenarts controleert bij laden van dieren de R&O van het transportmid- del.	Geen inzicht.	Steekproef in 2005 geeft grote verschillen te zien.
5. Eigenaren veewagens/ transporteurs moeten zorgen dat het vervoermiddel geschikt is, zodat het welzijn van het dier niet geschaad wordt. (regeling en besluit dierenvervoer)	Verlopen registraties worden niet aangepakt.	6,6	1 x per vijf jaar keuren door VWA.	Geen inzicht.	Is dit vaak genoeg? Geen taak voor VWA, onvoldoende expertise, overdoen aan de RDW.

Normen	Naleving/ Overtreding	Ernst- risico ⁷	Hand- having	Attitude en unifor- miteit	Knel- punten ⁸
voorzien van stempel certificerende ambtenaar (officiële dierenarts).			reisverloop en -condities	plekke), maar vertrektijd en -route worden niet altijd van de voren ingevuld.	reisschema's hebben onvoldoende. Internationaal karakter bemoeilijkt controle. VWA medewerkers beschikken over te weinig kennis. Steunpunten bieden onvoldoende/ geen coördinatie en bewaking reisschema's en aanvragen export levende dieren.
9. Dierenartsen keuren vee en indien goedgekeurd geven exportcertificaat af.	Bij runderen is het aantal dieren soms niet vermeld.	7,3 en 6,2	Onbekend	Opmerking m.b.t. schapen: dierenartsen onderschatten de risico's zowel maatschappe- lijk als voor de organisatie De certifice- rende ambte- naar is niet altijd even zorgvuldig en bewust van verantwoorde- lijkheid bij de afgifte van een certifi- caat aan de aanvrager.	
10. Reisplannen moeten bij terugkomst worden	De reisplannen worden niet geretourneerd of niet	-	Regiokantore n controleren na afloop op	VWAinfor- meert PVE over reis ivm	Gebrek aan controle- en sanctie-

Normen	Naleving/ Overtreding	Ernst- risico⁷	Hand- having	Attitude en unifor- miteit	Knel- punten⁸
toegezonden naar het Bureau Veetransport, voorheen naar de VWA regiokantoren.	binnen gestelde termijn van twee weken. De vermelde gegevens op reisschema's zijn onvolledig en blijken niet te kloppen.		controle van terugzending en inhoud van roze doorslag .	uitbetaling restitutie: onduidelijke communicatie tussen VWA en PVE.	mogelijkheden. Motivatie vervoerder medeoorzaak ??
11. Bestemmingscontroles Traces: aselechte steekproeven	-	-	-	-	Bestemming-controles vinden op geen van de kantoren standaard plaats.
<i>Exportrestitutie tav administratie</i>					
12. De VWA heeft zich verplicht het PVE bericht te sturen over het naleven van transportvoorwaarden bij de uitvoer van levende runderen. Dit gebeurt door toetsing aan regelgeving van het door de transporteur retourgezonden reisschema.	Niet geverifieerde reisschema's. De VWA/RVV controleert achteraf niet of niet in voldoende mate of de reis verlopen is zoals aangegeven op het schema. Ontoereikende verstrekking van informatie aan het PVE. Indien afwijkende reisschema's verstrekt de VWA onduidelijke informatie aan het PVE.	-	Controle verschilt per regiokantoor.	Verschillen tussen regio-kantoren.	Onduidelijke interne afspraken bij sommige VWA-kantoren Onduidelijke communicatie tussen VWA en PVE. .

6 Samenvatting knelpunten

De knelpunten zijn vooral gedestilleerd uit de specifieke Knelpuntenanalyse Veetransport van de VWA en de algemene Knelpuntenanalyse zoals die door CMC voor de VWA is gemaakt.

6.1 *Knelpunten wasplaatsen*

- Sector neemt zelf geen verantwoordelijkheid voor misstanden.
- Het is (bijna) niet haalbaar om de erkenning tot officiële wasplaats op grond van het overtreden administratieve regels in te trekken; meer duidelijkheid over de sanctiemogelijkheden en –toepassingen lijkt geboden.
- De frequentie (jaarlijks) van de controles/audits van de wasplaatsen op specifieke inrichting-, hygiëne- en gebruikseisen is niet gerelateerd aan de risico's. Een reden voor de gelijke behandeling is dat er voor een audit moet worden betaald. Zodoende wil men alle wasplaatsen gelijk behandelen; vaker gecontroleerd worden brengt hogere kosten voor het bedrijf met zich mee. Toch zou het afstemmen van de frequentie op de status van het bedrijf en het risico - uiteraard met verantwoording van de controlefrequenties - de handhaving kunnen verbeteren.
- De sancties lijken weinig helder en lijken ook niet uniform te worden toegepast.
- De bezoekfrequentie voor de periodieke toetsen op de werking van de reinigingsinstallaties blijkt per kring/team te verschillen en loopt uiteen van 1 x per week tot 1 x per vier weken. De bezoekfrequentie van 1x in de twee weken wordt veelal niet gehaald. De uitvoering laat vooral door tijdsdruk en druk van het bedrijfsleven te wensen over. Bij overtredingen blijft corrigerend optreden achterwege. Een knelpunt is dat de AID die proces-verbaal dient op te maken andere prioriteiten heeft. Dit draagt niet bij aan de aanpak van overtredingen. De vraag is of andere sancties mogelijk zijn, bijvoorbeeld bestuursrechtelijk i.p.v. strafrechtelijk. Ook het opbouwen van dossiers lijkt zinvol.
- VWA heeft een te nadrukkelijke rol in R&O; mooi onderwerp voor Toezicht op controle.

6.2 *Knelpunten transportmiddelen*

- De vervoermiddelen dienen een geldige dierenvervoerplaat te hebben indien ze de grens overgaan, daardoor kunnen vervoermiddelen alleen een verlopen registratie hebben als zij in Nederland blijven.
Er is geen inzicht in attitude en uniformiteit. Er worden vraagtekens bij de keuringsfrequentie gezet. Daarnaast wordt opgemerkt dat het keuren geen taak is

voor de VWA vanwege onvoldoende expertise, en dat de RDW deze beter kan overnemen, hetgeen ook in de toekomst zal gebeuren.

- De transporteur dient direct na lossing het voertuig te laten reinigen en ontsmetten, en dit binnen 24 uur te melden. De toezichthouder van de wasplaats verstrekt het bewijs van R&O, welke binnen 24 naar de VWA Groningen moet worden doorgestuurd per fax. Er is echter weinig inzicht in de mate van naleving en controle.

6.3 Knelpunten dierenwelzijn en exportcertificering

- Net als bij de wasplaatsen wordt ook hier niet strikt op administratieve overtredingen gehandhaafd; met andere woorden het niet afgeven van een exportcertificaat vanwege een gebrekkige administratie komt niet voor. Het is onduidelijk of exporteurs per ongeluk of met opzet foutieve gegevens leveren, bijvoorbeeld voor de exportaanvraag en/of certificaattekst, en /of reisschema's. Ook worden voor het transport soms andere vervoermiddelen gebruikt dan aangegeven in de exportaanvraag.
- Ondanks geconstateerde overtredingen, zullen er geen sancties plaatsvinden, tenzij klachten uit het buitenland. Het intrekken of schorsen van de erkenning tot diervoer is in het verleden vrijwel onmogelijk gebleken. Mogelijke oplossing is een centraal meldpunt.
- De reisschema's hadden tot voor kort geen uniek nummer. Deze verbetering m.i.v. maart 2006 zorgt dat de traceerbaarheid is toegenomen. Ook bemoeilijkt het internationale karakter een goede aanpak/controle.
- Medewerkers VWA steunpunten beschikken over te weinig kennis. Vanuit de VWA steunpunten is er onvoldoende/geen coördinatie en bewaking van de reisschema's en aanvragen export levende dieren.
- M.b.t schapen wordt opgemerkt dat dierenartsen veelal de risico's onderschatten zowel maatschappelijk als voor de organisatie. Daarnaast is de certificerende ambtenaar is niet altijd even zorgvuldig en bewust van de verantwoordelijkheid bij de afgifte van een exportcertificaat aan de aanvrager. De controle schiet tekort op de in het exportcertificaat vermelde voorwaarden.
- Er is weinig grip op overschrijdingen van de reistijden.

6.4 Knelpunten exportrestitutie

- De reisschema's worden niet voldoende geverifieerd. Achteraf wordt niet of niet in voldoende mate gecontroleerd of de reis is verlopen zoals aangegeven op het schema. Dit terwijl reisplannen vaker worden niet geretourneerd of niet binnen gestelde termijn van twee weken. Ook blijken vermelde gegevens op reisschema's onvolledig of niet te kloppen.

7 Conclusies en aanbevelingen

Door de aanvullende informatie uit de literatuur en de nulmeting naar de reisschema's ontstaat een beter beeld van de nalevings- en handhavingssituatie t.a.v. wasplaatsen en reisschema's. Ook t.a.v. de exportrestitutie en de controle op de bestemming is duidelijker geworden wat de huidige controle inhoudt en welke verbeteringen nodig zijn.

Het blijkt dat het makkelijk is voor vervoerders om geen of incomplete gegevens aan te leveren. De verplichting tot het aanleveren van gegevens middels de reisschema's wordt door een flink aantal vervoerders met de voeten getreden. Dit nalatig gedrag betreft zowel retournering als compleet invullen en zorgt voor een gebrekkig zicht op de naleving.

Duidelijk wordt dat met betrekking tot het toezicht op het transport van dieren de eerste knelpunten liggen op het aanleveren van informatie door de vervoerders. Motieven voor de gebrekkige naleving kunnen o.a. liggen in een gebrek aan motivatie bij vervoerders en het ontbreken van sanctiemogelijkheden zijn.

Naast het meten van de huidige situatie is het noodzakelijk dat bij de opzet van de nieuwe organisatie de bovengenoemde knelpunten concreet worden vertalen in een administratie en registratiesysteem die de benodigde gegevens en effecten vastlegt. Alleen dan kan een adequate effectmeting van handhaving en naleving plaatsvinden.

Daarnaast blijkt uit de reconstructie dat veel gegevens niet of verschillend zijn geregistreerd. Informatie is ook vaak gekleurd door de waarneming van de controleur. In veel gevallen zullen uitsluitend gegevens gevonden worden waaruit blijkt dat de situatie in orde is bevonden. Bij afwijkingen kan immers geen goedkeuring of erkenning plaatsvinden.

Het lijkt zinnig op de steekproef naar de reisschema's te vervolgen na de zomer van 2006. Wanneer deze is geschoeid op de leest van de eerdere nulmeting bij de drie regiokantoren, kunnen de effecten van het verandertraject dat inmiddels binnen de VWA in gang is gezet, in kaart worden gebracht. Op basis van de vergelijking van nulmeting en vervolgmeting kan worden gezien of en welke maatregelen er nodig zijn.

Om zowel processen als het noodzakelijke handhavinginstrumentarium te optimaliseren, zal per onderdeel en uitgewerkt moeten worden, welke informatie nodig is, en hoe deze is te verkrijgen. Hierboven is daartoe al een aanzet gegeven.

Bij het herijken van de processen kunnen ook kwaliteitsindicatoren worden benoemd. Door goede registratie, monitoring en het benoemen van verantwoordelijkheden en bevoegdheden kan dan relevante informatie worden verkregen waarop ook sturing mogelijk is.

Bijlagen

Bijlage 1. Overzicht geraadpleegde documenten

Knelpuntenanalyse veetransport, VWA N-W afd. Signalering en Ontwikkeling, nov. 2005.

Verantwoording, samenvatting en voorstel voor oplossingsrichtingen veetransport, ongedateerd.

Besluit inrichting coördinatiepunt Noord, , VWA, dec. 2005.

Jaarplan 2006 Voedsel en Waren Autoriteit, LNV, okt. 2005.

Projectprotocol, Project Registratie deelproject Wasplaatsen, dec. 2005.

Knelpuntenanalyse Levend Vee, CMC/T11 Company, feb. 2006.

Samenvatting Rapport Audit Exportrestituties runderen, VWA, jan. 2006.

Plan van aanpak Landelijk bureau Veetransport, VWA, jan. 2006.

Algemene instructie vervoer en reisschema (versie 1.0.2), VWA afd. Signalering en Ontwikkeling, okt. 2003.

Exportrestituties, controles door RVV + bijlagen, VWA, okt. 2003.

Bewijs van reiniging en ontsmetting, versie 3.1, VWA.

Leidraad effectmeting bij Inspecties, Werkgroep Effectmeting IG-beraad, Ministerie van Justitie, juni 2005.

Bijlage 2 Management samenvatting Nulmeting Reisschema's

De 'Tussenrapportage 0-meting Veetransport' (april 2006) wees uit dat een reconstructie op basis van de bestaande informatie een onvoldoende duidelijk beeld kon verschaffen van de naleving en handhaving van regelgeving op het gebied van diertransporten. Aanvullende informatie bleek nodig om een volledig beeld te krijgen

Met dit onderzoeksverslag wordt getracht dit hiaat te vullen. Het onderzoek bestaat uit een drietal aselechte steekproeven die zijn genomen op drie VWA regiokantoren. Op de drie kantoren, het VWA Noordwest, Oost en Zuid zijn gegevens over de naleving en het toezicht op de diertransporten verzameld en bewerkt tot het onderliggende rapport.

De belangrijkste bevindingen uit het onderzoek zijn:

- er ontbreken relatief veel reisschema's (17%), waardoor controle en toezicht niet mogelijk is;
- een kleiner aantal reisschema's is onvolledig en/of onleesbaar ingevuld.
- in de wel volledig en leesbaar ingevulde reisschema's zijn zeer weinig overtredingen en overschrijdingen te constateren.

Het moge duidelijk zijn dat door het ontbreken van sancties het voor vervoerders de gemakkelijkste methode is om het reisschema of niet of onvolledig te retourneren. Verbeterd toezicht en strengere handhaving op de reisschema's lijkt voorwaarde voor effectief handhavingsbeleid.

Aselechte steekproef

Op de drie kantoren zijn handmatig in totaal 191 dossiers bekeken en vergeleken met gegevens afkomstig uit de geautomatiseerde bestanden, een Access databank. Met de steekproef wordt beoogd om zicht te krijgen op de volgende vier aspecten:

- in hoeverre vervoerders het roze reisschema terugzenden naar de VWA;
- de mate waarin overschrijding van het afgesproken terugzendtermijn (binnen 14 dagen na einde reis) plaatsvindt;
- het nakomen van de gegevens volgens het reisschema, en ingeval van niet-nakomen, wat de afwijkingen inhouden en welke consequenties deze met zich mee brengen;
- de wijze waarop er wordt toegezien op de reisduur en de reiscondities van de diertransporten.

Retourneren

Ten aanzien van het (tijdig) retourneren van de (roze doorslag van de) reisschema's, komen de volgende aspecten uit de steekproeven naar voren.

- Het gemiddelde percentage *ontbrekende reisschema's* bedraagt 17%. Ook blijkt er een min of meer vaste kern te zijn van nalatige vervoerders. Vooral buitenlandse vervoerders scoren slecht op het terugzenden van het schema.
- Het *te laat retourneren* van de roze doorslag, dus niet binnen twee weken na het einde van de reis, komt veelvuldig voor. Over de totale steekproef overschrijdt 28% van de reisschema's de termijn van twee weken. Per regio varieert dit percentage van 17 tot 40%. Ook hier blijkt het te gaan om een vaste groep van vervoerders die te laat terugzendt.

- De inspanningen om te zorgen dat vervoerders de schema's alsnog retourneren verschillen per regio. In de regio's Noordwest en Oost werd standaard een herinneringsbrief verstuurd als de roze doorslag niet binnenkomt. In regio Zuid was dit geen gebruikelijke activiteit.

Omissies en gebreken

Naast het niet-retourneren, vormt het onvolledig en/of onleesbaar invullen van het reisschema een knelpunt voor een adequate controle.

In de gevallen dat een reisschema retour komt en volledig is ingevuld, worden slechts in enkele gevallen overtredingen t.a.v. reisduur en -condities geconstateerd.

Belangrijkste conclusie is dat de VWA door het ontbreken van gegevens het in een relatief groot aantal gevallen moeilijk te controleren of de regels worden nageleefd. Strengere controle, en sancties lijken nodig om dit te verbeteren.

Om basis van de steekproeven kan niet worden geconstateerd dat er veel overtredingen plaatsvinden qua reis- en stoptijden, wel dat er veelal onvolledige informatie over de transporten beschikbaar is.

Controle bestemming

Daarnaast blijkt dat er geen controle plaatsvindt op de totale reisduur en -afstand. Op de planningsafdelingen blijkt dit geen routine te zijn; deels kan deze controle ook nog niet plaatsvinden, omdat de definitieve bestemming nog niet bekend is.

Deze controle blijft ook na 1 april 2006 de verantwoordelijkheid van de planningsafdelingen.

Exportrestitutie

Alleen in de regio Oost wordt standaard aan het PVE een melding gestuurd dat er restitutie moet plaatsvinden. De andere regio's melden dit niet.

Monitoren

Het lijkt zinvol om ook bij het Bureau Veetransport de gang van zaken rond de controle van het reisschema in kaart te brengen. Door deze nulmeting kan de nieuwe situatie dan vergeleken worden met de oude situatie. Het monitoren van de verschillende aspecten kan aan de hand van maandoverzichten uit de Acces database waarbij terugzending, tijdige retournering en compleet/leesbaar invullen wordt vastgelegd. Een handmatige steekproef lijkt daarnaast zinvol als controle op de administratie.

Knelpunten effectief toezicht

Zoals uit de gesprekken met betrokkenen naar voren kwam, kent ook de nieuwe situatie knelpunten als het ontbreken van waterdichte controles en sancties op niet (tijdig) retourneren of onvolledig/onleesbaar invullen van het reisschema. Naast een direct effect op het vervoer, kan het gebrek aan middelen ook bij betrokken VWA-medewerkers de motivatie verminderen.

Doordat waterdichte controle moeilijk is en sancties -o.a. door economische motieven- gevoelig liggen, is een mogelijke aanpak om te beginnen bij de vervoerders zelf. Zo kunnen bijvoorbeeld de vervoerders worden gewezen op haar verantwoordelijkheden en het belang van een goed verloop van diertransporten voor het eigen bedrijf en de Nederlandse vervoerssector.

Buitenlandse vervoerders lijken zich over het algemeen nog minder aan te trekken van de Nederlandse voorschriften om reisplannen te retourneren. Een specifieke plan van aanpak van deze groep lijkt noodzakelijk.

Knelpuntenanalyse Levend Vee

VWA, Noord West

CMC/T11 COMPANY
AMSTERDAM, JANUARI 2006 VERSIE 1.0

Inhoudsopgave

Management samenvatting.....	3
1 Opzet	7
1.1 Achtergrond.....	7
1.2 Probleem- en doelstelling.....	7
1.3 Opzet onderzoek.....	7
1.4 Opzet rapportage	7
1.5 De benadering: het T11- Sturingsmodel	7
1.6 Huidige knelpuntenanalyses.....	9
1.7 Overall inzicht in knelpunten via een management informatie framework: de MIM	9
2 Resultaten vooronderzoek.....	11
2.1 Interviews.....	11
2.2 Gewenste uitkomsten expertsessie	11
2.3 Verkenning van dossiers	11
2.4 Desk research	12
2.5 Voorlopige conclusies	13
3 Resultaten expertsessie	14
3.1 Opbouw sessie.....	14
3.2 Inventarisatie en beoordeling van de knelpunten	15
3.2.1 Ad a. Quick scan handhavingsorganisatie	15
3.2.2 Ad b. Samenwerkingsrelaties.....	16
3.2.3 Ad c. Overtredingsanalyse normen.....	17
3.2.4 Ad d. Knelpunten voor het uitvoeren van adequaat toezicht per gebied	18
3.2.5 Ad e. Beoordeling knelpunten quick scan.....	18
3.2.6 Ad f. Beoordeling knelpunten samenwerkingsrelaties	19
3.2.6 Ad g. Beoordeling knelpunten normen	20
3.3 Verbetermogelijkheden	21
3.3.1 Ad h. Beoordeling verbeter suggesties domeinen.....	21
3.3.2 Ad i. Beoordeling verbeter suggesties algemeen	23
3.3.3 Ad j. Gewenste capaciteitsverdeling.....	24
3.4 Gewenste en geplande capaciteit en prioriteit.....	26
4 Samenvatting, conclusies en aanbevelingen.....	26
4.1 Conclusies ten aanzien van de analyse.....	26
4.2 Conclusies ten aanzien van de oplossingsrichtingen.....	27
4.3 Aanbevelingen.....	27

Management samenvatting

Inleiding

De VWA wil meer inzicht krijgen in de factoren die haar belemmeren in het adequaat uitvoeren van haar toezichtstaak. CMC is gevraagd om bij te dragen aan het maken van een 'knelpuntenanalyse', gericht op handhaafbaarheid van de huidige regels en de adequaatheid van de huidige handhaving van de VWA, Noord West. We vatten het begrip 'knelpunten' breed op, enerzijds gericht op meer directe en specifieke overtredingsrisico's en redenen voor overtreden met betrekking tot regelgeving-doelgroep combinaties, anderzijds meer algemene, indirecte knelpunten bij de handhavingsorganisatie; zaken als communicatie, opleiding e.d. Het onderzoek is in twee fasen uitgevoerd. Eerst is er bij het vooronderzoek een analyse gemaakt van beschikbare stukken zoals de jaarplannen voor 2006 en digitaal beschikbare informatie, zoals omvang van doelgroepen. Ook zijn er een aantal aanvullende interviews gehouden met enkele betrokkenen bij levend vee. Daarna heeft er een uitgebreide expertsessie plaatsgevonden, waarin knelpunten en oplossingsrichtingen zijn geformuleerd.

Vooronderzoek

Uit dit onderzoek komt naar voren dat de VWA zoekende is om een instrumentarium te ontwikkelen dat goede mogelijkheden biedt om overzicht en inzicht te verkrijgen, en goede sturing te kunnen geven aan het complexe en snel veranderende werkveld. Op dit moment probeert men de dingen goed te doen, waarbij er grote onzekerheid is of dit nu wel het geval is. De wens is om naast de dingen goed, ook de goede dingen te doen. De vernieuwde organisatie heeft nog te maken met de verschillende culturen van de ministeries waaruit de VWA is voortgekomen.

Onderdeel van het nieuwe beleid is dat de VWA meer risico-gebaseerd, resultaat gericht en transparant wil opereren. Er worden veel activiteiten benoemd maar nog niet altijd SMART geconcretiseerd (SMART= specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden). Wellicht zijn deze uitgewerkt in onderliggende documenten waarover wij niet beschikten. In de plannen voor 2006 wordt nog weinig onderbouwing gegeven van keuzes, bedoelde effecten, inzet van capaciteit en gewenste norm ten aanzien van regelconform gedrag. In het plan worden wel doelen geformuleerd maar deze zijn vrij vaag. Zo zijn de doelen niet meetbaar geformuleerd. Er wordt verbetering nagestreefd, maar het is niet verifieerbaar of dit ook gaat lukken. Door een sterke krimp van de organisatie wordt de noodzaak om keuzes te maken nadrukkelijker ervaren.

Uitkomsten van de expertsessies

De inventarisatie van de knelpunten en verbetermogelijkheden levert een enorme hoeveelheid gegevens op. Het is daardoor moeilijk om door de bomen het bos nog te zien. We proberen de grote lijnen weer te geven.

Evaluatie en knelpunt analyse

1. Een overall waardering van de handhavingsorganisatie via een Quick Scan laat een organisatie zien die op alle gebieden nog moet groeien. Op alle terreinen wordt nu, met uitzondering van de informatie over de doelgroepen en de overtredingsvormen, een onvoldoende gescoord.

Aspect	Waardering
Beleid: sturing. De doeleinden zijn vertaald of geoperationaliseerd in concrete normen of kengetallen	3,8
Beleid: proces en organisatie. De verantwoordelijkheden zijn volledig duidelijk in het handhavingproces.	5,2
Beleid: inhoud. Er zijn duidelijke doelstellingen en strategieën voor de handhaving.	5,2
Informatie: extern naleving. Er is goed inzicht in de nalevingsrisico's en maatschappelijke risico's.	5,1
Informatie intern: Er is goed inzicht in de sturingrisico's: knelpunten in de organisatie, communicatie, samenwerking en capaciteit.	4,8
Informatie: extern doelgroepen. Er is goed inzicht in doelgroepen en overtredingsvormen.	6,6
Uitvoering: kwaliteit sturing. De inzet of de sturing van de capaciteit is optimaal.	4,4
Uitvoering: capaciteit. Er is voldoende capaciteit en kwaliteit in de uitvoering.	4,4
Uitvoering: productiviteit en effectiviteit. Het effect van de uitvoering op naleving is optimaal.	3,9
Organisatie: De wisselwerking tussen beleid en uitvoering is optimaal.	3,8
Organisatie: De wisselwerking tussen uitvoering en informatie is optimaal.	4,9
Organisatie: Het handhavingsbeleid is voldoende op goede informatie gebaseerd en stuurt ook op goede informatie.	4,7
Gemiddelde	4,7

- Als grootste pijnpunten worden ervaren: a) door beleid zijn de doeleinden niet vertaald naar normen en kengetallen en b) de wisselwerking tussen beleid en uitvoering; de uitvoering ervaart dat door het beleid niet goed wordt gecommuniceerd en geïnformeerd.
2. De VWA kent een groot aantal samenwerkingsrelaties. Als belangrijkste knelpunt in de samenwerking wordt die met de verschillende sectoren genoemd. Voor deze partijen is het handels-/commerciële belang vele malen groter dan regelconform gedrag. Tot nu toe heeft de VWA hier geen weerwoord op.
 3. Uit de overtredingsanalyse komt nadrukkelijk naar voren dat op een aantal wezenlijke normen deze wel bekend en duidelijk zijn maar dat vaak de bereidheid bij de branche niet aanwezig is om zich hieraan te conformeren. Gemiddeld is het ingeschatte overtredingspercentage 25%, maar op enkele gebieden stijgt dit boven de 50% uit: administratie bij verzamelcentra, de identificeerbaarheid van varkens en schapen, en de meldingsplicht van importeurs van levend vee en dierproducten.
 4. Er zijn knelpunten op elk beleidsgebied aangedragen. Vooral door de varkensbranche voelt de VWA zich niet serieus genomen. Hierbij wordt ook de hand in eigen boezem gestoken, omdat men er niet van overtuigd is dat de eigen mensen zich strikt aan de afspraken houden.
 5. Als knelpunten die adequaat toezicht bemoeilijken, worden gebrek aan kennis binnen de eigen organisatie, afstemmingsproblemen, het niet relateren van risico's aan frequentie van bezoeken, onvoldoende krachtdadig en uniform optreden en het verschil tussen de voorschriften en de praktijk genoemd.
 6. De experts geven aan dat er een zeer grote behoefte aan opleidingen is.

Er zijn honderden knelpunten genoemd. Een overzicht van de voornaamste knelpunten binnen de drie bekeken typen is de volgende.

Beleidsaspect	Voornaamste Knelpunten Quick Scan Handhavingsorganisatie	Belangrijkheid
Informatie: extern naleving. Er is goed inzicht in de nalevingsrisico's en maatschappelijke risico's.	er wordt bij beleidsontwikkeling te weinig rekening gehouden met handhavingsmogelijkheden wanneer bekend is dat er grote nalevingsrisico's zijn	8,3
Informatie intern: Er is goed inzicht in de sturing- risico's: knelpunten in de organisatie, communicatie, samenwerking en capaciteit.	Instructies en nieuwe wetgeving belanden veelal zomaar op de werkvloer. een extra bron van zorg vormen de practioners. geen uitbetaling bij opleidingen en werk-overleg, dan komen ze niet, maar mogen wel blijven werken.	8,2
Organisatie: De wisselwerking tussen uitvoering en informatie is optimaal.	nee; de ervaring is dat je nog uit een brei van informatie moet vissen; ook nog vaak dezelfde of elkaar overlappende procedures en instructies	7,9
Uitvoering: kwaliteit sturing. De inzet of de sturing van de capaciteit is optimaal.	door onvoldoende kennis van de inhoud van de werkzaamheden wordt er verkeerd (te krap) gepland	7,8
Organisatie: De wisselwerking tussen uitvoering en informatie is optimaal.	het idee dat informatie binnenbrengen via intranet voldoende is voor een medewerker die 8 uur per dag van de ene naar de andere export rent is een illusie.	7,8
Organisatie: De wisselwerking tussen uitvoering en informatie is optimaal.	tijdsdruk is vaak een knelpunt.	7,8
Organisatie: De wisselwerking tussen uitvoering en informatie is optimaal.	Sommige info die vanuit 'centraal' verstrekt wordt, blijft kennelijk ergens in het regiokantoor hangen. Dat is erg jammer, want zo kun je niet leren van je 'fouten'.	7,8
Knelpunten algemeen	er moeten teveel dingen tegelijk;	7,7
Samenwerkingspartijen	Voornaamste knelpunten samenwerking	
de verschillende sectoren	Handelsbelang gaat boven alles. Zien vaak de risico's niet van een goede naleving.	7,7
brancheorganisaties (NBHV, PVE etc)	brancheorganisaties shoppen tot ze een antwoord krijgen dat hen bevalt	7,4
Norm	Knelpunt	
Varkens: branche- en exporteursprotocollen	men spreekt van alles af, maar houdt zich er niet aan. Wil aan het werk beloofd met idee doen we toch niet. De vwa handhaaft onvoldoende vindt de medewerker heel moeilijk	8,1
Varkens: branche- en exporteursprotocollen	Snelle ondertekening van protocollen, niet voldoen aan de protocollen. Papieren tijger.	7,9
Incidenten: feedback van AID naar VWA: communicatie	Communicatie van AID naar VWA is onvoldoende.Vaak volledig ontbreekt! uitwisseling van info zou voor beide partijen nuttig kunnen zijn.	7,9
Incidenten: Klachten uit het buitenland: grote, structurele klachten	van belang is deze klachten goed uit te zoeken uiteraard, maar ook te documenteren en transparant te maken	7,8
Incidenten: feedback VWA naar AID: communicatie	Terugkoppeling van maatregelen door de AID of OM praktisch afwezig (duurt erg lang, wordt vergeten of mag niet vanwege privacy), dat motiveert niet de meldingen door de VWA	7,8
Incidenten: Klachten uit het buitenland: grote, structurele klachten	Interessant is natuurlijk wat een kleine en wat een ernstige klacht is. Een groot aantal kleine klachten maakt een grote. Vaak zijn de grotere klachten ook politiek gevoeliger.	7,7
Opleidingen: opleidingen verzorgen, expertise verhogen: overdracht werkzaamheden na weg vallen KVS	formatie die zich hier mee bezighoudt is te vlottend: we gaan er van uit dat iedereen kan, waardoor dus te weinig specifiek wordt gehandhaafd	7,6

Uitkomsten inventarisatie en waardering van oplossingsrichtingen

Gelukkig staan tegenover alle knelpunten evenzovele verbeteruggesties:

7. Er wordt gepleit voor een duidelijke eenduidige handhavingsstrategie die voldoende krachtdadig overkomt, zodat de neiging tot overtreding, die nu erg hoog is, wordt omgebogen in regelconform gedrag.
8. Er is een voorstel voor een soort bonus/malus systeem, in termen van ‘weinig toezicht moet je verdienen’; een op risico’s gebaseerde aanpak. De bereidheid is aanwezig om na te denken over nieuwe werkwijzen en methoden
9. Goed opgeleide medewerkers en dierenartsen wordt gezien als voorwaarde van goed toezicht.
10. Het verbeteren van communicatie op meerdere terreinen. Zowel tussen centraal beleid en de regionale inspectie, tussen praktijk en regelgeving, naar medewerkers op de werkvloer, in verslaglegging, goed informatie/kwaliteitssysteem, maar ook om de neuzen dezelfde kant op te krijgen. Kwalitatief goede informatie is van cruciaal belang voor het functioneren van de organisatie.
11. Het benoemen van en aanspreken op verantwoordelijkheden en bevoegdheden maakt rollen tussen medewerkers duidelijker en de organisatie transparanter.
12. Samenwerking moet berusten op gemeenschappelijke heldere doelen en strategieën. Dit draagt bij aan het proces om te komen van een aantal afdelingen tot één organisatie.
13. Door een leidende rol op te pakken naar de sector, deze goed te communiceren en vandaar uit ook te handelen zal dit een positieve bijdrage leveren aan het imago van de VWA als autoriteit.

De belangrijkste verbeteruggesties zijn de volgende.

Aspect	Verbetersuggestie	Effect	Kosten/moete	Effect * Kosten
Voornaamste verbeteruggesties per algemeen aspect				
Aansturing en samenwerking tussen centraal beleid en regionale inspectie	heldere lijnen m.b.t communicatie	8,3	2,8	60
Aansturing en samenwerking regionaal en veld	attitude verandering bij het veld is erg erg belangrijk !!!	8,0	5,6	35
Algemene verbeteringen kwaliteit toezicht en handhaving	Toelatingsbeleid/selectiecriteria voor de medewerkers verhogen! Investeren in kennis en attitude!	7,8	5,4	36
Toe te passen strategie	In samenspraak met o.a. LNV/JZ en AID handhavingsbeleid opzetten: keuzes tussen straf- en bestuursrecht en wanneer welke bestuursrechtelijke acties. Onderzoeken of dwangsommen, bestuurlijke boetes zinvolle aanvullingen zijn.	7,7	5,6	34
Algemene verbetermogelijkheden regionaal	Maak mensen verantwoordelijk voor een taken	7,7	3,2	53
Communicatie	er zou moeten worden gewerkt met echte communicatie, dus ook oor open voor geluiden vanuit de werkvloer	7,6	3,4	50
Toe te passen strategie	Eigen positie in het "veld" bepalen. Sector bewust maken over de rol van VWA in deze kwestie en daaruit handelen!	7,6	4,0	45
Voornaamste verbeteruggesties per domein				
Varkens: branche- en exporteursprotocollen	scherpere verantwoordelijkheid verdeling: niet houden aan het protocol is geen export	7,8	3,0	55
Schaap/geit: branche- en exporteursprotocollen	vasthouden aan strenge handhaving, bonus-malus systeem	7,7	2,6	57
Runderen: branche- en exporteursprotocollen	praktijk en regelgeving (=instructie) op elkaar aanpassen	7,5	2,5	57
Varkens: branche- en exporteursprotocollen	handhaven met behoorlijke sancties	7,5	3,8	47

Advies t.b.v. het vervolg

Het vervolg op deze knelpuntenanalyse kan via een aantal sporen worden ingericht.

1. De samenwerking tussen beleid en uitvoering verdient aandacht zodat er een gedeeld beeld ontstaat van de doelen en de gewenste effecten die de VWA wil bereiken. Het document “leidraad effectmeting bij inspecties” biedt voldoende handvatten om dit proces te starten. De rol van de afdeling S&O, in haar scharnier functie tussen beleid en uitvoering, is hierbij van groot belang. Het streven kan er daarbij opgericht zijn om te komen tot een nieuwe handhavingstrategie. Het proces om de interactie tussen beleid en uitvoering te verbeteren en een handhavingstrategie te ontwikkelen en gefaseerd te implementeren waarbij ook aandacht is voor effectmeting en monitoring zal naar verwachting 2 a 3 jaar vergen.
2. Goed opgeleide medewerkers/dierenartsen is een randvoorwaarde om inspecties uit te kunnen voeren waarbij kwaliteit en uniformiteit van belang zijn. Aan opleidingen dient derhalve een hoge prioriteit te worden toegekend. Op basis van ingeschatte risico's kan hiermee onmiddellijk worden gestart.
3. Het verdient aanbeveling om processen die nu niet goed verlopen of waar onvoldoende inzicht is, op volgorde van ingeschat afbreukrisico, stuk voor stuk te analyseren, te herformuleren en opnieuw (inclusief instructie en opleiding) te implementeren.
4. Om voldoende tijd te kunnen besteden aan de hiervoor genoemde aandachtsgebieden zal het management keuzes moeten maken ten aanzien van de inzet van mensen en de eventuele consequenties hiervan voor de realisatie van het jaarplan. Het is van groot belang medewerkers met de noodzakelijke kwaliteiten en competenties in te zetten voor de hierboven genoemde activiteiten.

Procesmatig raden wij aan om met een werkgroep keuzes te maken op grond van de resultaten, conclusies, suggesties en aanbevelingen om te zetten in een Plak van Aanpak voor een in te zetten vervolgtraject .

1 Opzet

1.1 Achtergrond

Het toezichtsgebied van de VWA omvat veel domeinen in de zin van veel doelgroepen en veel regelclusters. Ieder domein heeft zijn eigen nalevings- en handhavingsproblemen, die soms gelegen zijn in de omvang van de doelgroep, de complexiteit of handhaafbaarheid van regels of in de moeilijkheid van samenwerking met andere handhavingsinstanties. De VWA heeft bij monde van aan CMC gevraagd om bij te dragen aan een zogenaamde knelpuntenanalyse, gericht op de handhaafbaarheid van de huidige regels en de adequaatheid van de huidige handhaving van de VWA, Noord West. De geplande handhaving heeft een nieuwe vorm gekregen in projectplannen. Hierbij zouden aanzetten mogen worden gegeven voor een meer systematische aanpak van nalevings- en risicoanalyse van de regels in de sector en een verbeterde opzet van managementinformatie.

1.2 Probleem- en doelstelling

De algemene probleem- of doelstelling is het aanwijzen van factoren die belemmeren dat de VWA adequaat zijn toezichtstaak uitvoert. Positief geformuleerd: wat moet het VWA doen om zijn toezichtstaak beter uit te voeren. Deze zeer ruime doelstelling laat zich specificeren in een aantal subdoelstellingen:

- het bieden van inzicht in de nalevings- en handhavingsproblematiek.
- het aanreiken van handvatten, op basis waarvan de VWA een keuze kan maken voor de meest adequate toezichtstrategie en controle-aanpak.
- het slaan van een brug tussen het algemene beleid en de operationele handhavingspraktijk.

1.3 Opzet onderzoek

In het onderzoek worden verschillende methoden of bronnen van informatie gehanteerd:

1. beschikbare informatie uit digitale bestanden van de VWA zoals TRACES of BERREG.
2. bestaande rapporten zoals de jaarplannen voor 2006.
3. aanvullende interviews met enkele betrokkenen bij levend vee.
4. uitgebreide expertsessie, waarin knelpunten en oplossingsrichtingen worden geformuleerd.

De eerste drie methoden vormen als het ware het vooronderzoek, en de expertsessie het hoofdonderzoek.

1.4 Opzet rapportage

In deze rapportage treft u achtereenvolgens aan:

- De benadering volgens het T11-stuurmodel waarbij de verschillende soorten van knelpunten worden aangeduid.
- De resultaten van het vooronderzoek (hfst. 3).
- De resultaten van de expertsessie waarbij zowel de opzet als de uitkomsten worden toegelicht (hfst. 4).
- Een samenvatting met conclusies en aanbevelingen (hfst. 5).

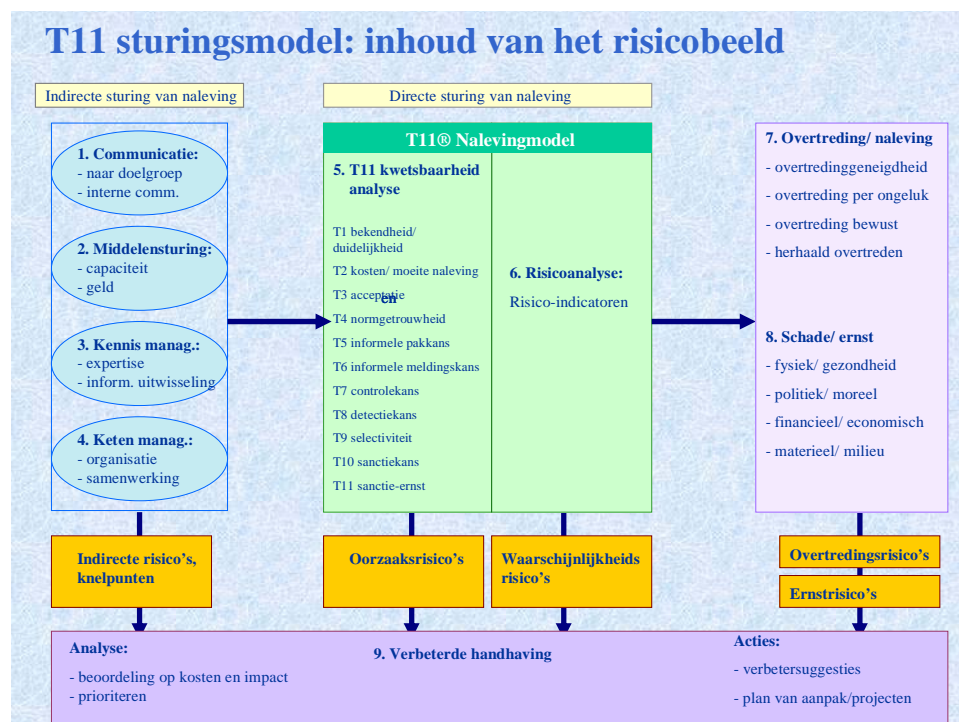
In de Bijlage zijn alle onderzoeksresultaten opgenomen die in de sessie naar voren zijn gekomen.

1.5 De benadering: het T11- Sturingsmodel

Hieronder wordt het werkmodel geschetst om het gevarieerde toezichtsdomein van de VWA en de verschillende soorten van knelpunten inzichtelijk/transparant te maken; het zogenaamde T11-sturingsmodel. Hierin zijn de belangrijkste factoren opgenomen die direct of indirect van invloed zijn op het nalevings-/overtredingsniveau en de hieruit voortvloeiende maatschappelijk risico's. De twee oorzakelijke pijlen lopen in het schema van links naar rechts, maar het schema laat zich het best van rechts naar links toelichten:

- analyse van overtredings- en ernstrisico (blok 7 en 8): in eerste instantie worden naleving en overtreding beoordeeld, liefst gemeten (tellen van registraties in handhavingssysteem), anders geschat.
- oorzaak- en waarschijnlijkheidsrisico's (blok 5 en 6): het is mooi om te weten of er veel overtreden wordt en goed om te bepalen welke maatschappelijke risico's dit met zich meebrengt, maar het is nog beter om te weten waarom er overtreden wordt (oorzaakrisico's) en onder welke omstandigheden zich bepaalde overtredingen meer of minder vaak voordoen (waarschijnlijkheidsrisico's). Omdat het T11-verklaringsmodel hier een centrale plaats in inneemt, spreken we van het T11-sturingsmodel.
- indirecte beïnvloeding/sturing (blokken 1-4). Waar T11-factoren zoals 'onduidelijkheid' van regels (T1) of gering ervaren pakkans (T7-9) als directe oorzaken kunnen worden aangemerkt voor gebrek aan naleving, daar kunnen meer globale factoren als 'slechte samenwerking met handhavingpartners' meer indirect helpen om slechte naleving of inadequate handhaving te verklaren. Het T11-sturingsmodel heeft vier blokken van indirecte sturing geïdentificeerd: blok 1. communicatie, hetzij intern, hetzij extern; blok 2. middelensturing; blok 3. kennismanagement, waaronder de kwaliteit van informatieverzameling en opbouw van professionele expertise; en blok 4. ketenmanagement: het aansturen van de interne organisatie of de samenwerking met externe partners. Op al deze gebieden kunnen knelpunten de kwaliteit van de handhaving en de mate van naleving negatief beïnvloeden.
- verbeterde handhaving (blok 9). De verdieping van de kennis in blokken 1-8 helpt om verbeteracties te formuleren. Deze invloed is met verschillende peilen aangegeven. Mogelijke verbeteracties kunnen eventueel expliciet op potentiële impact en kosten worden beoordeeld, zodat het makkelijker wordt verbeteracties te prioriteren in bijvoorbeeld een Plan van Aanpak.

Figuur 1 T11 Sturingsmodel voor naleving met directe en indirecte beïnvloedingsmogelijkheden

Men kan deze modulair opgebouwde analyse aanduiden als een kwetsbaarheidsanalyse, risico-analyse, oorzaakanalyse of knelpuntenanalyse. In onze systematiek zijn de verschillende onderdelen aangeduid als ernstrisico (blok 7), overtredingsrisico (blok 8), oorzaakrisico (blok 5), specifieke risico-indicatoren (blok 6) en meer indirecte risico's of knelpunten (blokken 1-4). De eerste vier blokken (1-4) zijn meer algemeen, organisatorisch van aard, de blokken 5-8 zijn meer specifiek voor de

verschillende toezichtsdomeinen regel-doelgroep combinaties. Blok 9, de verbetermogelijkheden, zijn of meer algemeen van aard, of meer specifiek per domein.

1.6 Huidige knelpuntenanalyses

Dit verschil tussen algemene en specifieke factoren die een rol spelen bij de verbeterde handhaving en naleving is ook terug te vinden in het¹ recent opgeleverde 'Knelpuntenanalyse Veetransport'. De focus van de analyse lag op gebreken in het nalevingsniveau van de verschillende normen. Bij de analyse hiervan en de geformuleerde aanbevelingen zien we steeds twee sets terugkomen, meer interne of organisatorische punten (als kennis/opleiding van medewerkers of organisatie van de verantwoordelijkheid bij een meldpunt of een landelijke coordinator) of externe, specifieke punten richting de doelgroep (zoals het maken van heldere afspraken met brancheorganisaties of het verzorgen van voorlichtingsbijeenkomsten).

Deze knelpuntenanalyse maakt gebruik van uitkomsten van audits en combineert deze met ervaringen en inzichten uit de praktijk. Oorzaken en aanbevelingen liggen steeds dicht bij elkaar. De hier gevolgde methodiek is enigszins ad hoc, maar levert voldoende heldere inzichten op om hierop beleid te baseren.²

In de specifieke projectplannen die in de loop van 2005 zijn gemaakt voor 2006 zijn ook knelpunten geformuleerd, zij het onder de noemers 'kritische succesfactoren' of 'risico's'. Zo worden bij het project 'erkenningverlening en onderhoud, verzamelcentra' twee kritische succesfactoren genoemd: een juiste planning en uniformiteit. Als risico wordt hier gewezen op de achterstand in inspecties, waardoor de garanties die voor deze bedrijven gegeven worden, niet meer geborgd zijn. In een bijlage wordt een overzicht gegeven van risico's of knelpunten voor elk van de genoemde projecten of toezichtsdomeinen. Er zijn ruim dertig domeinen te onderscheiden, waarbij verschillende diersoorten als een apart domein worden aangemerkt, verdeeld over een aantal clusters.

Tabel 1 Voorbeelden van knelpunten voor verschillende clusters

Clusters van domeinen	Aantal subdomeinen	Voorbeeld van een knelpunt
Erkenningverlening en onderhoud	11	te weinig audits uitgevoerd
Exportcertificering levend vee en levende producten	14	moeizaam overleg met de sector
Incidenten	2	rolverdeling niet altijd even duidelijk
Bestemmingscontroles traces	2	onduidelijk wie de instructies bijhoudt
Registraties	4	aflezen van chips vaak problematisch
Totaal aantal	33	

Het grote aantal domeinen maakt iedere poging om een totaaloverzicht te krijgen uiteraard moeilijk. Toch doen we een poging, zoals hieronder met een MIM, een overzichtsmatrix.

1.7 Overall inzicht in knelpunten via een management informatie framework: de MIM

Knelpunten dienen, als gezegd, om oorzaken voor suboptimaal presteren aan te wijzen en daarmee tegelijk mogelijkheden aan te geven voor verbetering. Tegelijk zijn knelpunten een middel om relatieve prioriteiten te bepalen. Het is dan ook dienstig om te proberen de verschillende kwetsbaarheden en knelpunten voor de verschillende domeinen overzichtelijk bij elkaar te zetten. Dit noemen we een management informatie matrix, afgekort MIM. Voor een overall overzicht zijn minimaal de volgende dimensies van belang:

¹ Knelpuntenanalyse Veetransport, VWA, Dienst Uitvoering, Regio Noordwest, afdeling Signalering en Ontwikkeling, Amsterdam, november 2005.

² Beleidsnotitie, december 2005.

- o *omvang*: omschrijving van de doelgroepen in termen van de omvang van hun doelgroepen en eventueel subgroepen. Dit fungeert deels als achtergrondbeschrijving, maar in het gegeven van puur grote aantallen kan al een belangrijk knelpunt voor handhaving besloten liggen.
- o *aard en omvang van de verplichtingen*: een indicatie van de relevante wetten, aantal inspectiepunten, de kern van de normen.
- o *aard en omvang van overtredingen*: het kan hier gaan om overall percentages maar ook percentages van overtreding van kernbepalingen of overtredingen op een bepaald thema.
- o *oorzaken van overtredingen*: bij een MIM wordt gebruik gemaakt van een beperkt aantal clusters van T11-analyse, die overeen komen met kennen, kunnen, willen en moeten of, anders gezegd, communicatie, facilitering, draagvlak en handhaving. Een dergelijke indicatie geeft al meteen een goed beeld van de situatie, of er eventuele knelpunten zijn op het gebied van communicatie (T1), het draagvlak (T2-5) of de gepercipieerde kwaliteit van de handhaving (T7-11). Hiermee wordt ook de basis gelegd voor de te hanteren handhavingstrategie of de meest wenselijke instrumentenmix.
- o *ernst van overtredingen*: overtredingen kunnen min of meer ernstig zijn. Het is daarom zinvol om, rekening houdend met de omvang van de doelgroep en de aard en omvang van overtredingen een inschatting te geven van de maatschappelijke gevolgen of ernst van de overtredingen. Deze ernst kan variëren van waarschijnlijke consequenties voor gezondheid en welzijn van mens en dier tot politieke afbraakrisico's.

Hiermee komen we uit op de volgende gewenste opzet van een overzichtsmatrix met de bovengenoemde relevante dimensies als kolommen. De meeste cellen zijn kwantitatief in te vullen; een opsomming van knelpunten minder. Eigenlijk is de matrix een uitwerking van het rechtergedeelte van de sturingsmatrix, blok 5, 7 en 8, een opsomming van het overtredingsrisico en ernstrisico met de bijbehorende oorzaakrisico's. De kolom 'knelpunten' correspondeert met de blokken 1-4.

Tabel 2 Opzet van een matrix van toezichtsgebieden met de meest relevante dimensies voor knelpunt analyse

	Omvang				Overtreding				Oorzaken			Knelpunten			Ernst				Prioriteit / Capaciteit							
	Aantal dieren	Aantal werkzame personen	Aantal transporten	Omzet	Overtredingspercentage	Per ongeluk overtreeders	Bewuste overtreeders	Herhaald overtreeders	Overtreding Index100	T1a. kennen	T1b. kunnen	T2-5 willen	T6-11. moeten	communicatie	Middelen	Kennismanagement	Ketenmanagement	gezondheid en veiligheid van de mens	gezondheid en welzijn van dieren	Financieel/ economische schade	Morele/ politieke verontwaardiging	Ramprisico	ErnstIndex 100	Prioriteitsindex	Capaciteitsindex	Huidige Capaciteit
Clusters van toezichtsdomeinen																										
Erkenningsverlening en onderhoud																										
Exportcertificering levend vee en levende producten																										
Incidenten																										
Bestemmingscontroles traces																										
Registraties																										

In het uitgevoerde onderzoek wordt de matrix zo goed mogelijk ingevuld. De uitkomsten kunnen dienst doen voor het onderbouwen van de jaarplannen, maar ook voor een verbeterde prioritering/verdeling van handavingsinspanningen, financiën of managementaandacht, zoals gesuggereerd in de laatste kolom over de verhouding prioriteit en capaciteit.

2 Resultaten vooronderzoek

2.1 Interviews

Ter voorbereiding op de expertsessie zijn er interviews gehouden met.

Uit deze gesprekken komen een aantal zaken naar voren:

- Het domein van de VWA wordt als zeer divers en complex ervaren. De activiteiten die met betrekking tot levend vee door de VWA worden uitgevoerd, worden niet zozeer vanuit een nalevingsperspectief benaderd. Er wordt meer gehandeld vanuit een insteek die moet leiden tot een goedkeuring, certificering of erkenning.
- Een belangrijk deel van de werkzaamheden betreffen opgedragen taken. De VWA heeft geen keuze, maar moet op grond van de geldende regelgeving activiteiten ondernemen om bijvoorbeeld een vrijwaringscertificaat af te geven voor de export. Dit wordt als een nadrukkelijke beperking ervaren m.b.t. de inzet van mensen en middelen.
- Er is een ontwikkeling bij de toezichtarrangementen gaande om van output naar outcome/effectgericht te gaan werken. Hiervoor moet nog wel een kwaliteitsslag worden gemaakt. Daarnaast is er een voorzichtige ontwikkeling zichtbaar van product naar systeemcontrole. De snelheid waarmee deze ontwikkeling zich echter kan voltrekken wordt door Brussel gedictieerd.
- Veel van de wetgeving betreft Europese regelgeving die zeer sterk aan verandering onderhevig is. Er is een grote hoeveelheid werkinstructies, maar die is niet altijd actueel. Er wordt een verschil vastgesteld tussen hoe er gewerkt wordt en hoe dit op papier staat. De sessie zou kunnen helpen bij het scheppen van inzicht en orde.
- De VWA als nieuwe organisatie heeft nog te maken met cultuurverschillen uit het verleden. De afstand tussen beleid en uitvoering was bij VWS veel groter dan bij LNV. Dit leidt soms tot spanningen.
- Als groot exportland bevindt Nederland zich in een kwetsbare positie. Andere landen kijken nauwlettend toe of de regels worden nageleefd.

2.2 Gewenste uitkomsten expertsessie

Als gewenste uitkomsten van de expertsessie zijn tijdens de interviews de volgende punten genoemd:

- inzicht in omvang van de toezichtdomeinen.
- een inschatting van de nalevingproblematiek.
- inzicht op de overige knelpunten.
- bijdragen aan het zoeken naar oplossingsrichtingen.
- vergroten van het inzicht in de samenhang en afhankelijkheid van beleid en uitvoering.

2.3 Verkenning van dossiers

Er heeft verkenning van de dossiers m.b.t. erkenning van verzamel- en wasplaatsen in Leiden plaatsgevonden. Het proces voor het verkrijgen van een erkenning is duidelijk beschreven. Als de erkenning wordt verkregen resulteert dit in een (zeer juridisch opgesteld) document Export Verzamelplaats (EVP). Op een wasplaats moet elk half jaar een audit worden uitgevoerd. De datum waarop de audit zal plaatsvinden wordt twee maanden van te voren aangekondigd. De audits worden uitgevoerd door een dierenarts en twee auditors. Als er ondanks de aankondiging toch nog afwijkingen worden vastgesteld, dan wordt er opdracht gegeven dit direct te herstellen. Het is tot nu toe niet voorgekomen dat een geconstateerde afwijking tot sanctiëring heeft geleid of een erkenning is ingetrokken.

Ook werden er een aantal checklisten voor controle buiten de blokperiode aangetroffen. Deze inspecties worden bij grote exportbedrijven dagelijks uitgevoerd. Er worden hierbij ook afwijkingen vastgesteld. Voorzover dit ter plaatse kon worden vastgesteld worden deze afwijkingen niet gesanctioneerd.

De checklist waarop het bedrijf halfjaarlijks wordt getoetst kent 62 elementen, waarvan de meeste voorzieningen betreffen die aanwezig moeten zijn en die niet aan wijziging onderhevig zijn.

2.4 Desk research

Uit de ter beschikking gestelde informatie kwam een aantal zaken naar voren. De VWA bestrijkt een groot aantal domeinen en heeft te maken met rijke schakering aan doelgroepen. De (voortdurend wijzigende) Nederlandse wetgeving, maar ook een veelheid aan Europese richtlijnen wordt vaak als een extra belasting ervaren. Er worden vraagtekens geplaatst bij het synchroon lopen van wetgeving en praktijk.

Het jaarplan 2006 van VWA (versie 01-10-2005) roept een beeld op van een recent heringericht organisatie die voor een deel nog zoekende is, maar op strategisch niveau wel overtuigd is van nut en noodzaak van risicoreductie. Het voornemen is om hiervoor in 2006 een bureau Risicoreductie op te richten. Opvallend daarbij is overigens wel dat de VWA haar missie – zichtbare risicoreductie – wil realiseren door risicobeoordeling, risicocommunicatie en toezicht. Toezicht wordt in dit kader blijkbaar niet uitgeoefend op basis van risico's. Dit beeld wordt ondersteund in de rest van de tekst. De projecten Gezonde dieren geven inzicht in aantallen inspecties en de daarvoor benodigde capaciteit. De projecten hebben we samengevat in een overzichtstabel. Hieraan is informatie toegevoegd over de omvang van de doelgroep, een verwijzing naar de regelgeving en de belangrijkste norm waaraan de doelgroep zich dient te houden.

Tabel 3 Overzichtsschema geplande projecten voor 2006 met indicatie van doelgroep, norm en risicogedeelte (zie verder bijlage)

Gezonde dieren	omvang	kans op schade	schade	dagen signalering	controle-middelen	aantal	normtijd	dagen HH	dagen S&O	Strategie
erkenningsverlening en onderhoud										
verzamelcentra	79	klein	klein		inspecties	812	0,25	200	25	P1
spermawinstations SWS	118	vrij groot	evt. groot		inspecties	188		94	80	P1
ET-teams										
opslagcentra										
quarantaine inrichtingen	25									
quarantaineruimte sperma	15									
dierentuinen		klein	klein		inspecties	38	0,66	38	25	P1
onderzoeksinstituten										
proefdierinstellingen										
vogelquarantaines	15	klein	groot			52	0,58	30	15	P1
pluimveebedrijven								75	5	
updaten bestaande instructies + bijscholing		groot	evt. groot					50	150	P1
exportcertificering levend vee								2100	150	
registraties incidenten	geen aantallen	klein	evt. groot					350	50	P1
bestemmingscontroles traces	geen aantallen	groot	klein	30		2900	0,25	600	20	P1
incidenten	geen aantallen	klein	evt. groot	150				500	150	
logboek veevervoer		klein	evt. groot	40				60	40	
Totaal				220		3990		4097	710	

Bij het doornemen van het overzicht vallen een aantal zaken op:

- Het sjabloon van het formuleren van projecten voelt nog wat ongemakkelijk, plichtsgetrouw aan;
- Er wordt geen verschil gemaakt tussen kans op/omvang van non-compliance en kans op schade;

- Normtijden worden niet expliciet gegeven maar zijn uit te rekenen; meestal is de normtijd voor een inspectie een kwartdag (0.25) maar soms ruim een halve dag (zie quarantaineruimte varkenssperma en vogelquarantaine; respectievelijk 0.66 en 0.58 dag per inspectie).
- De dominante handhavingstrategie voor zover men keuzevrijheid heeft is die van de controlefrequentie. Minder die van risicoreductie of selectieve aspectcontroles op basis van risico-analyse gericht op de kans op non-compliance en verwachte/mogelijke schade.
- Parallel hieraan zien we geen variatie in strategie. Voor zover er iets over gemeld wordt gaat het steeds over P1. Wat betekent dit precies en is er niet een meer vruchtbare variatie te bedenken?
- Er is uberhaupt geen (digitaal) toegankelijke management informatie over de uitkomsten van routineinspecties. Alleen als er een expliciet project wordt geformuleerd komen deze cijfers boven tafel. Dit zou anders kunnen, anders moeten, wil men handavingsinspanningen gericht inzetten afhankelijk van risico's.
- Het valt op dat de kans op schade en de schade die ontstaat als groot wordt gezien in relatie tot opleidingen. Het aantal dagen dat aan opleidingen wordt besteed, bedraagt in relatie tot de hier vermelde capaciteit 1.25%. Bij de uitkomsten over de gewenste capaciteit (module j) wordt de opleidings wens duidelijk zichtbaar.

2.5 Voorlopige conclusies

Overall kan de conclusie worden getrokken dat de VWA zoekende is om een instrumentarium te ontwikkelen dat goede mogelijkheden biedt om overzicht en inzicht te verkrijgen in en goede sturing te kunnen geven aan het complexe en snel veranderende werkveld. Op dit moment probeert men de de dingen goed te doen, waarbij er grote onzekerheid is of dit nu wel het geval is. De wens is om naast de dingen goed, ook de goede dingen te doen.

De gereorganiseerde organisatie heeft nog te maken met de verschillende culturen van de ministeries waaruit de VWA is voortgekomen.

De VWA wil resultaat gericht en transparanter opereren. Er worden veel activiteiten benoemd maar niet SMART geconcretiseerd. Wellicht zijn deze uitgewerkt in onderliggende documenten waarover wij niet beschikten. In het plan wordt geen onderbouwing gegeven van keuzes, bedoelde effecten, inzet van capaciteit en gewenste norm ten aanzien van regelconform gedrag. In het plan worden wel doelen geformuleerd maar deze zijn vrij vaag. De doelen zijn niet meetbaar geformuleerd. Er wordt verbetering nagestreefd, maar bij het ontbreken van een 0-meting en monitoring is niet verifieerbaar of dit ook gaat lukken. De organisatie wordt geconfronteerd met een sterke krimp van 2500 fte's in 2004 naar 1800 fte's in 2006. De noodzaak om keuzes te maken, wordt hierdoor nadrukkelijker ervaren.

3 Resultaten expertsessie

3.1 Opbouw sessie

Om een goed inzicht te krijgen in de knelpunten die door de VWA wordt ervaren is een mix van beproefde modules gehanteerd tijdens een expertsessie waarbij gebruik wordt gemaakt van groupware. Hierdoor kan de informatie van de deelnemers onmiddellijk worden verwerkt en kan meteen weging en aanvulling op elkaars ideeën plaatsvinden. Op deze wijze kan een enorme procesversnelling worden bereikt. De deelnemersgroep bestond enerzijds uit beleidsmakers, management en adviseurs/onderzoekers, anderzijds uit mensen die in het veld opereren (zie bijlage 1. voor lijst van deelnemers).

Het eerste deel van de expertsessie is gericht op het verzamelen van informatie. Het tweede deel richt zich op het beoordelen van de knelpunten en de verbeteringsuggesties.

A. Inventarisatie en beoordeling van de knelpunten

a. Quick Scan Handhavingsorganisatie

Er is een quick scan handhaving uitgevoerd waarbij aan de hand van stellingen uitspraken worden gedaan over de kwaliteit en knelpunten van de handhaving in relatie tot beleid (sturing, doeleinden), informatie (expertise, intelligentie) en de uitvoering (preventie, controles, capaciteit, productiviteit). Vervolgens is aan de deelnemers gevraagd de knelpunten per component te benoemen.

b. Samenwerkingsrelaties

De samenwerkingsrelaties zijn in beeld gebracht, waarna de knelpunten in de samenwerking zijn geïnventariseerd.

c. Overtredingsanalyse normen

Ten aanzien van de belangrijkste normen is een inschatting op hoofdlijnen gemaakt in relatie tot de T11 cluster-kenmerken niet kennen, niet kunnen, niet willen en niet moeten. Daarnaast is gevraagd aan te geven hoeveel overtreders er zijn en of deze per ongeluk, dan wel herhaaldelijk overtreden. Ook is gevraagd de ernst aan te geven bij overtreding ten aanzien van de aspecten gezondheid/veiligheid van de mens, gezondheid/welzijn dieren, financieel economische schade, politieke gevoeligheid en ramprisico.

d. Knelpunten voor het uitvoeren van adequaat toezicht per gebied

1. knelpunten erkenningsverlening
2. knelpunten exportcertificering
3. overige knelpunten

Voor deze gebieden zijn de knelpunten geïnventariseerd.

e. Beoordeling knelpunten Quick scan

De knelpunten zoals die onder a. zijn aangegeven zijn beoordeeld op belangrijkheid.

f. Beoordeling knelpunten samenwerkingsrelaties

De knelpunten die onder b. zijn genoemd in de samenwerking zijn beoordeeld op belangrijkheid.

g. Beoordeling knelpunten normen

De normen die ook onder c. zijn gehanteerd zijn beoordeeld op belangrijkheid.

B. Verbetermogelijkheden

h. Verbetersuggesties per domein/ beoordelen verbeteringsuggesties domeinen

Per domein zijn de verbeteringsuggesties geïnventariseerd en vervolgens beoordeeld op effect en de kosten/moeite die dit met zich mee brengt om dit te realiseren.

i. Verbetersuggesties algemeen/ beoordelen verbetersuggesties algemeen

De deelnemers is gevraagd meer algemene verbetersuggestie te geven, waarna deze ook op effect en kosten/moeite zijn beoordeeld.

j. Gewenste prioriteit capaciteitsverdeling per beleidsgebied

Als laatste is de deelnemers gevraagd hoe zij de capaciteit voor de verschillende beleidsgebieden zouden verdelen. Dit heeft tot een specificatie binnen elk beleidsgebied geleid en een verdeling tussen de beleidsgebieden.

3.2 Inventarisatie en beoordeling van de knelpunten

De expertsessie levert een enorme hoeveelheid gegevens op. Bij het weergeven van de resultaten volgen we de hiervoor gegeven opzet, waarbij we alleen de belangrijkste resultaten per afgenomen vraagmodule weergeven. De volledige set uitkomsten worden weergegeven in bijlagen. In het laatste hoofdstuk en in de management samenvatting proberen we enkele rode draden te destilleren.

3.2.1 Ad a. Quick scan handhavingsorganisatie

De effectiviteit, kwaliteit of impact van handhaving valt in een formule te vatten:

Impact van handhaving = f capaciteit, expertise en intelligentie, kwaliteit van sturing

In woorden: de impact van handhaving wordt groter naar mate er meer mensen worden ingezet, met meer bekwaamheden en met betere richting of normstelling. We zouden de drie relevante componenten ook kunnen benoemen als:

- beleid: sturing, doeleinden;
- informatie: expertise, intelligentie;
- uitvoering: preventie, controles, capaciteit, productiviteit.

De behoefte aan meer capaciteit zal zich vooral voordoen, als men denkt de gestelde doeleinden niet te kunnen halen met de bestaande bezetting. Capaciteit is dan dus het knelpunt. Maar hoe weet men dat er geen andere, wellicht nog dringender, knelpunten in de handhavingsorganisatie bestaan die verhinderen de doeleinden te bereiken? Wellicht ontbreekt het aan de kwaliteit van sturing of de kwaliteit van de informatievoorziening? Bij wijze van snel overzicht van kwaliteiten en knelpunten kunnen een aantal relevante vragen gesteld worden: een zogenaamde Quick Scan Kwaliteit en Knelpunten. Deze vragen zouden, bijvoorbeeld bij een eerste aanzet tot een hernieuwde planning- en controlcyclus, in ieder geval t.a.v. de volgende punten moeten worden gesteld³:

1. beleid
2. informatie
3. uitvoering, en eventueel nog:
4. organisatie: samenwerking en wisselwerkingen tussen 1, 2 en 3

Hieronder zijn ten aanzien van deze vier componenten vraagpunten geformuleerd, zij het in de vorm van stellingen, waar men het al dan niet mee eens kan zijn. De uitkomsten roepen een somber beeld op. Met name het vertalen van doeleinden in concrete normen of kengetallen en het effect van de uitvoering op de naleving scores ronduit slecht met respectievelijk een 3,8 en een 3,9. Het enige lichtpuntje in deze quick scan is het feit dat er een redelijk goed inzicht bestaat in de doelgroepen en de overtredingsvormen (6,6). Deze score van de quick scan biedt veel ruimte voor verbetering op tal van aspecten.

De deelnemers aan de expertsessie is vervolgens gevraagd de knelpunten te benoemen. Dit resulteerde in een lange lijst van bijna 90 knelpunten. Deze lijst is zijn geheel opgenomen in de bijlage. Onder ad e. worden de als meest belangrijk ervaren knelpunten in deze rapportage nader toegelicht. In lijn met deze resultaten zien we daar verschillende organisatorisch gerichte verbetersuggesties hoog scores.

³ Deze Quick Scan is eigenlijk een verkorte versie van de nulmeting zoals die in het Professionaliseringstraject milieuhandhaving is uitgevoerd, maar is enerzijds meer kernachtig geformuleerd (d.w.z. sneller af te nemen), anderzijds breder geformuleerd (d.w.z. in principe geldig voor iedere organisatie binnen of buiten handhaving).

Tabel 4 Quick scan handhavingsorganisatie (module a)

Aspect	Waardering
Beleid: sturing. De doeleinden zijn vertaald of geoperationaliseerd in concrete normen of kengetallen	3,8
Beleid: proces en organisatie. De verantwoordelijkheden zijn volledig duidelijk in het handhavingsproces.	5,2
Beleid: inhoud. Er zijn duidelijke doelstellingen en strategieën voor de handhaving.	5,2
Informatie: extern naleving. Er is goed inzicht in de nalevingsrisico's en maatschappelijke risico's.	5,1
Informatie intern: Er is goed inzicht in de sturingrisico's: knelpunten in de organisatie, communicatie, samenwerking en capaciteit.	4,8
Informatie: extern doelgroepen. Er is goed inzicht in doelgroepen en overtredingsvormen.	6,6
Uitvoering: kwaliteit sturing. De inzet of de sturing van de capaciteit is optimaal.	4,4
Uitvoering: capaciteit. Er is voldoende capaciteit en kwaliteit in de uitvoering.	4,4
Uitvoering: productiviteit en effectiviteit. Het effect van de uitvoering op naleving is optimaal.	3,9
Organisatie: De wisselwerking tussen beleid en uitvoering is optimaal.	3,8
Organisatie: De wisselwerking tussen uitvoering en informatie is optimaal.	4,9
Organisatie: Het handhavingsbeleid is voldoende op goede informatie gebaseerd en stuurt ook op goede informatie.	4,7
Gemiddelde	4,7

3.2.2 Ad b. Samenwerkingsrelaties

Problemen in de samenwerking met andere organisaties kunnen de effectiviteit van de handhaving in de weg staan. Het is derhalve van belang een beeld te hebben van de meest relevante organisaties waarmee wordt samengewerkt en de knelpunten te kennen die zich hierbij voordoen. De volledige lijst met knelpunten is opgenomen in de bijlage. Ten aanzien van nagenoeg alle samenwerkingsrelaties worden knelpunten aangedragen. Onder ad f. waar de waardering van de knelpunten heeft plaatsgevonden worden de belangrijkste knelpunten in deze rapportage opgenomen.

Tabel 5 Samenwerkingsrelaties (module b)

Item	Samenwerking met
Samenwerkingsrelaties eigen organisatie	Departement LNV
	VWA in Den Haag
	andere regiokantoren
	veld: artsen/teamleiders
	AID
	douane
	Departement VWS
	Buitenlandse zusterorganisaties
	de verschillende sectoren
	brancheorganisaties (NBHV, PVE etc)
	SGS/CBD/PVE
	hoofden TLP
	SG/DG's
	Directie Voedselkwaliteit en Diergezondheid
	Directie Landbouw (met name dierenwelzijn)
Directie Juridische Zaken	
Directie Internationale Zaken (Brussel en LNV attache's)	
Directie Industrie en handel	
directeur NW en via hem de andere regiodirecteuren	
vwa/du/jz	
Samenwerkingsrelaties tussen anderen	VWA den haag met departementen
	AID oa met regio,s
	Signalering en Ontwikkeling met T&C en P,C en S
	Handhavingsafdelingen, bedrijfsvoering met P,C en S
	regiokantoren onderling
	etc etc
	rijksdienst voor het wegverkeer
	Artsen en teamleiders
	teamleider van verschillende organisaties b.v VWA/AID
	juridische zaken VWA
departementen lnv en vws met brussel	
LNV/VD met VWA (o.a. directie toezicht)	
lnv/jz met vwa (o.a. vwa/du/jz)	
VWA-KIC/JZ	
AID met uitvoering VWA	

3.2.3 Ad c. Overtredingsanalyse normen

In onderstaande tabel zijn de meest in het oog springende uitkomsten zichtbaar gemaakt, in die zin dat de hoogste risico's worden weergegeven. Het totale overzicht is opgenomen in de bijlage. Het valt op dat bij erkenningsverlening en onderhoud verzamelcentra hoog wordt gescoord op niet willen en niet moeten bij de doelgroep. De spontane naleving is laag. Ook wordt er ingeschat dat een groot deel herhaaldelijk de regels overtreedt terwijl zij deze goed kennen. Er gaat weinig dreiging uit van het handhavingsapparaat en de middelen die zij daarbij op dit moment hanteert. Op een aantal andere onderdelen wordt geoordeeld dat men daar niet goed op de hoogte is van de regelgeving, maar als dat wel het geval is dan wordt deze herhaaldelijk bewust overtreden. Met name t.a.v. het dieren welzijn wordt er een hoog afbreukrisico ingeschat bij de exportcertificering. Blijkbaar wijkt het belang van de exporteur sterk af van het belang van de toezichthouder. Het ramprisco wordt het hoogst ingeschat als de import van dieren niet wordt gemeld. De politieke gevoeligheid ligt het hoogst bij de hygiënische eisen van de verzamelcentra. Dit overzicht biedt zeker een aantal handvatten voor toekomstige handhavingsstrategie en -beleid en wel in deze zin: een hoge score op: Niet kennen (T1): communicatie, versimpeling of verduidelijking regelgeving; Niet kunnen (T14): verbetering opleiding, ondersteuning, facilitering; Niet willen (T2-5): meer uitleg of overleg, verhoging van verantwoordelijkheid van individuele doelgropleden of branche, Niet moeten (T6-11): verhogen controledruk, selectief toezicht, strengere sancties.

Tabel 6 Oorzaken overtreden, omvang en maatschappelijke consequenties (ernst) (module c)

Item	Norm	Oorzaken overtreden				Omvang overtreden			Ernst				
		Niet kennen (T1a)	Niet kunnen (T1b)	Niet willen (T2-5)	Niet moeten (T6-10)	Hoeveel overtreders	Aandeel per ongeluk	Herhaaldelijk overtreder	Gezondheid/veiligheid van de mens	Gezondheid / welzijn dieren	Financieel economische schade	Politieke gevoeligheid	Ramprisco
Erkenningsverlening en onderhoud: verzamelcentra	Algemeen: moeten voldoen aan bepaalde hygiënische eisen	1,2	2,2	6,5	5,9	4,9	1,0	4,8	2,0	7,4	7,2	7,8	6,0
Erkenningsverlening en onderhoud: verzamelcentra	Algemeen: moeten zorgen voor goede administratie om tracering mogelijk te maken	1,3	3,3	6,9	6,0	6,0	2,1	5,6	4,2	6,6	6,1	7,2	6,2
Exportcertificering levend vee en levende producten: exporteurs	Algemeen: juiste gezondheidsstatus van de dieren en de dieren moeten 'fit to travel' zijn	1,3	0,9	4,6	4,0	3,8	1,4	4,5	3,1	7,5	6,7	6,1	5,6
Exportcertificering levend vee en levende producten: exporteurs	varkens, schapen: dieren moeten per herkomstgroep identificeerbaar zijn.	2,1	2,6	6,6	6,3	5,5	2,7	5,5	2,4	7,8	6,6	6,2	6,7
Exportcertificering levend vee en levende producten: exporteurs	honden en katten: dieren moeten door dierenarts gekeurd zijn en rabies geent	4,3	1,6	1,3	4,6	2,3	3,5	0,9	2,2	5,8	2,0	3,4	2,8
Registraties: eigenaren	wasplaatsen: goede reinigingsinstallatie onder alle klimatologische omstandigheden	0,2	0,9	4,4	5,1	4,1	0,6	5,4	1,4	7,5	5,5	6,3	7,0
Registraties: eigenaren	opfok melkvee, vetweiderij, pluimvee opfokbedrijf, geitenmestbedrijven: moeten zich laten registreren	3,3	2,4	5,1	5,2	3,2	2,7	2,7	2,6	6,2	5,5	6,5	5,5
Bestemmingscontroles traces: importeurs	levend vee en dierproducten: moeten alle imports melden.	4,3	0,2	5,2	5,9	6,3	2,8	6,5	1,6	6,1	6,3	4,9	8,0
Registraties: handelaren	vee, honden/katten, vogels, rest: moeten zich laten registreren	4,3	1,3	4,1	5,3	5,2	2,9	3,2	6,0	7,1	5,5	7,4	7,1

De kleuring slaat op de gehanteerde normering. Deze verschilt van gehanteerde dimensie tot dimensie. Bij niet kennen/niet kunnen is de norm hoger; scores groter dan 3 worden als kwetsbaar gezien. Bij het aandeel overtreden, niet willen en niet moeten geldt een score boven 5 als kwetsbaar en bij de

ernstfactoren is dat een score boven de 7,5. voor een deel gaat het om relatieve beoordelingen, voor een deel om narmatieve aantallen.

Niet kennen, Niet kunnen, Aandeel per ongeluk, Herhaaldelijk	
Kwetsbaar	>=3
Redelijk kwetsbaar	>=1,5 en < 3
Minder kwetsbaar	< 1,5

Niet willen, niet moeten, hoeveel overtreders	
Kwetsbaar	>=5
Redelijk kwetsbaar	>=2 en < 5
Minder kwetsbaar	< 2

Ernstfactoren	
Kwetsbaar	>=7,5
Redelijk kwetsbaar	>=5 en < 7,5
Minder kwetsbaar	< 5

3.2.4 Ad d. Knelpunten voor het uitvoeren van adequaat toezicht per gebied

De knelpunten ten aanzien van erkenningsverlening, exportcertificering en de overige knelpunten zijn geïnventariseerd. Het gaat hierbij om een veelheid van aandachtspunten. Deze inventarisatie beslaat ongeveer vier pagina's en is opgenomen in de bijlage. Op hoofdlijnen richten zij zich met name op:

- gebrek aan kennis binnen de eigen organisatie of maar bij een zeer beperkt aantal mensen,
- afstemmingsproblemen,
- het niet relateren risico's aan frequentie van bezoeken,
- onvoldoende krachtdadig en uniform optreden,
- de administratieve last en inefficiency rondom exportcertificering,
- het verschil tussen de voorschriften en de praktijk,
- suggesties om op een aantal terreinen de verantwoordelijkheid naar de markt te brengen of over te dragen aan b.v. de AID

3.2.5 Ad e. Beoordeling knelpunten quick scan

De deelnemers aan de expertsessie is gevraagd om de knelpunten die onder a. zijn aangedragen op belangrijkheid te scoren. Een 1 is daarbij onbelangrijk en een 10 heel erg belangrijk. In onderstaand overzicht zijn de knelpunten opgenomen die hoger scoorden dan 7,5.

Als het meest belangrijke knelpunt wordt het gebrek aan afstemming tussen beleid en uitvoering ervaren. Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de handhaafbaarheid. Een aantal van de meest belangrijke knelpunten wordt gezien als organisatorisch van aard. Deze liggen met name in de informatie voorziening en afstemming. Door geen of onvoldoende keuzes te maken bestaat het gevoel dat alles moet gebeuren, waarbij 100% de norm is, in te weinig tijd, met vaak onvoldoende kennis, waarbij de vraag wordt gesteld of deze werkwijze eigenlijk wel helpt bij het verbeteren van het nalevingsniveau.

Tabel 7 Beoordeling knelpunten quickscan op belangrijkheid (module e)

Beleidsaspect	Knelpunt	Belangrijkheid
Informatie: extern naleving. Er is goed inzicht in de nalevingsrisico's en maatschappelijke risico's.	er wordt bij het beleidontwikkeling te weinig rekening gehouden met handhavingsmogelijkheden wanneer bekend is dat er grote nalevingsrisico's zijn	8,3
Informatie intern: Er is goed inzicht in de sturingrisico's: knelpunten in de organisatie, communicatie, samenwerking en capaciteit.	Instructies en nieuwe wetgeving belanden veelal zomaar op de werkvloer. een extra bron van zorg vormen de practioners. geen uitbetaling bij opleidingen en werkoverleg, dan komen ze niet, maar mogen wel blijven werken.	8,2
Organisatie: De wisselwerking tussen uitvoering en informatie is optimaal.	nee; de ervaring is dat je nog uit een brei van informatie moet vissen; ook nog vaak dezelfde of elkaar overlappende procedures en instructies	7,9

Uitvoering: kwaliteit sturing. De inzet of de sturing van de capaciteit is optimaal.	door onvoldoende kennis van de inhoud van de werkzaamheden wordt er verkeerd(te krap) gepland	7,8
Organisatie: De wisselwerking tussen uitvoering en informatie is optimaal.	het idee dat informatie binnenbrengen via intranet voldoende is voor een medewerker die 8 uur per dag van de ene naar de andere export rent is een illusie.	7,8
Organisatie: De wisselwerking tussen uitvoering en informatie is optimaal.	tijds druk is vaak een knelpunt.	7,8
Organisatie: De wisselwerking tussen uitvoering en informatie is optimaal.	Sommige info die vanuit 'centraal' verstrekt wordt, blijft kennelijk ergens in het regiokantoor hangen. Dat is erg jammer, want zo kun je niet leren van je 'fouten'.	7,8
Knelpunten algemeen	er moeten teveel dingen tegelijk;	7,7
Beleid: sturing. De doeleinden zijn vertaald of geoperationaliseerd in concrete normen of kengetallen	afstemming over interpretatie van wetgeving of nieuwe regelgeving en de uitvoerbaarheid ervan en de terugkoppeling daarover kunnen beter	7,6
Uitvoering: kwaliteit sturing. De inzet of de sturing van de capaciteit is optimaal.	Inzet en sturing is onderhevig aan de terreur van de planning.	7,6
Informatie: extern naleving. Er is goed inzicht in de nalevingsrisico's en maatschappelijke risico's.	Nalevingsniveau's zijn slecht. Maatschappelijk risico daarvan kan groot zijn: verlies van handelsmarkten of insleep van een dierziekte met alle gevolgen vandien.	7,6

4.2.6 Ad f. Beoordeling knelpunten samenwerkingsrelaties

In onderstaand overzicht zijn de knelpunten die onder b. zijn aangedragen beoordeeld op belangrijkheid. Er is maar één score boven de 7,5. Dit betekent dat naleving ondergeschikt wordt gemaakt door de doelgroep aan het handelsbelang. Het individuele en commerciële belang weegt hier zwaarder dan het maatschappelijke. De belangen tussen brancheorganisaties en toezichthouders hebben weinig gemeen. Wellicht kan het financiële belang bij naleving bij deze doelgroep helpen de balans te herstellen. Alle knelpunten met scores boven 6,5 zijn in onderstaande tabel opgenomen. Ook hier komen weer veel knelpunten naar voren die terug te voeren zijn op gebrekkige samenwerking, onvoldoende kennis en te weinig kennis van de praktijk. Door de sector wordt de VWA niet gezien als de autoriteit. Gemaakte afspraken worden met het zelfde gemak weer gebroken.

Tabel 8 Beoordeling knelpunten samenwerking op belangrijkheid (module f)

Samenwerkingsrelatie	Knelpunt	Belangrijkheid
de verschillende sectoren	Handelsbelang gaat boven alles. Zien vaak de risico's niet van een goede naleving.	7,7
brancheorganisaties (NBHV, PVE etc)	brancheorganisaties shoppen tot ze een antwoord krijgen dat hen bevalt	7,4
directeur NW en via hem de andere regiodirecteuren	Ook regiodirecteuren moeten nog in hun rol groeien. Hebben soms de neiging om uitvoeringsproblemen volledig bij het beleid/de regelgeving te leggen en onderschatten de fouten die hun eigen medewerkers maken.	7,4
Directie Landbouw (met name dierenwelzijn)	komt met uitvoeringsregels die niet uitvoerbaar of controleerbaar zijn	7,2
directeur NW en via hem de andere regiodirecteuren	vooral van belang in het kader van attitude problemen/ onvoldoende harmonisatie in de uitvoering en creëren van draagvlak ivm ontwikkelingen bij Sen O na afstemming met productmanagement	7,1
PVE	spelen handig VD en VWa tegen elkaar uit, op alle organisatie-niveaus: weinig vertrouwenwekkend	7,1
AID	betere samenwerking is zeer belangrijk voor een goede handhaving	7,1
Directie Juridische Zaken	houden er geen rekening mee dat nieuwe regelgeving niet meteen in instructies staat en bij alle vwa'ers bekend is, als zij het in de stcr hebben laten publiceren.	7,1
de verschillende sectoren	zonder draagkracht in de sector en goede voorlichting heeft controle en handhaving geen zin	7,0
PVE	PVE heeft als strategie dat de belangebehartiging zich richt op de zwakke broeders in de sector. Een toekomstgerichte blik ontbreekt, is dus een blok aan het been, geen samenwerkingspartner	7,0
veld: teamleiders	spelen veel beslissingen door naar anderen omdat er inhoudelijk onvoldoende kennis is in't team	7,0
veld: artsen	Vaak bij de dierenartsen zelf onvoldoende bekend wat de context is waarbinnen een dierenarts opereert/handelt.	6,9
Directie Landbouw (met name dierenwelzijn)	zou mee moeten gaan op de werkvloer om te weten wat er speelt, teveel bureaunkennis,	6,8
Departement LNV	in een laat stadium van de beleidsvorming wordt de VWA pas betrokken	6,8
brancheorganisaties (NBHV, PVE etc)	vaak pas contact in laat stadium (als het misgaat)	6,8
de verschillende sectoren	te weinig draagkracht bij de sector frustrereert een goede samenwerking	6,8
veld: artsen	weinig expertise in/binding met de levende sector: instructies worden niet gelezen (dus niet nageleefd)	6,7
veld: teamleiders	TL's moeten meer verantwoordelijkheid nemen en dragen ,maar wel in gelegenheid worden gesteld om context te begrijpen.	6,7
AID	te weinig contact	6,7

AID	Terugkoppeling laat te wensen over; de inzet na meldingen wordt steeds beter	6,7
Directie Juridische Zaken	Veel personele wisselingen, weten soms nagenoeg niets van de praktijk of achtergrond van al bestaande regelgeving. dit levert miscommunicatie en veel onbegrip voor praktijk-vragen op.	6,7
AID	geen feedback; lijnen binnen AID niet duidelijk (je komt elke keer weer andere teamleiders tegen)	6,6
de verschillende sectoren	Rollen tussen Amsterdam en VWA centraal zijn nog niet helder: wie onderhoudt de contacten en waarover?	6,6
brancheorganisaties (NBHV, PVE etc)	Verschuiving van branche georiënteerd naar individuele bedrijven. Komt vaker voor dat branche maar een deel van de sector vertegenwoordigd en in sommige gevallen vooral het eigen belang (als ondernemer)	6,6
VWA in Den Haag	Kloof is nog steeds te groot!!!	6,5
de verschillende sectoren	Er worden afspraken gemaakt om tot werken te komen, maar er is geen draagkracht voor de afgesproken uitvoering	6,5
andere regiokantoren	Afstemming en onderlinge communicatie schiet te kort. Erkenning van regionale aspecten niet aanwezig/.	6,5
Belangrijk knelpunt	>= 7,5	
Redelijk belangrijk knelpunt	>=5 en < 7,5	
Minder belangrijk knelpunt	< 5	

3.2.6 Ad g. Beoordeling knelpunten normen

De knelpunten ten aanzien van de normen zijn beoordeeld op belangrijkheid. Alleen de knelpunten die 7,5 of meer scoorden zijn hier weer gegeven. Het volledige overzicht is opgenomen in de bijlage. Opvallend is de grote groep knelpunten die als belangrijk wordt aangemerkt. Het beeld dat ook al in eerdere overzichten naar voren kwam herhaald zich hier voor een deel. Er is een consistent beeld van de knelpunten. Ook hier wordt als belangrijk knelpunt aangegeven dat de afspraken met brancheorganisaties, zeker waar het varkens betreft, niet worden nagekomen en dat de VWA blijkbaar niet kan/wil handhaven. Er is geen uniformiteit in de handhaving.

Tabel 9 Beoordeling knelpunten normen op belangrijkheid (module g)

Norm	Knelpunt	Belangrijkheid
Varkens: branche- en exporteursprotocollen	men spreekt van alles af, maar houdt zich er niet aan. Wil aan het werk beloofd met idee doen we toch niet. De vwa handhaaft onvoldoende vindt de medewerker heel moeilijk	8,1
Varkens: branche- en exporteursprotocollen	Snelle ondertekening van protocollen, niet voldoen aan de protocollen. Papieren tijger.	7,9
Incidenten: feedback van AID naar VWA: communicatie	Communicatie van AID naar VWA is onvoldoende. Vaak volledig ontbreekt! uitwisseling van info zou voor beide partijen nuttig kunnen zijn.	7,9
Incidenten: Klachten uit het buitenland: grote, structurele klachten	van belang is deze klachten goed uit te zoeken uiteraard, maar ook te documenteren en transparant te maken	7,8
Incidenten: feedback VWA naar AID: communicatie	Terugkoppeling van maatregelen door de AID of OM praktisch afwezig (duurt erg lang, wordt vergeten of mag niet vanwege privacy), dat motiveert niet de meldingen door de VWA	7,8
Incidenten: Klachten uit het buitenland: grote, structurele klachten	Interessant is natuurlijk wat een kleine en wat een ernstige klacht is. Een groot aantal kleine klachten maakt een grote. Vaak zijn de grotere klachten ook politiek gevoeliger.	7,7
Opleidingen: opleidingen verzorgen, expertise verhogen: overdracht werkzaamheden na wegvallen KVS	formatie die zich hier mee bezighoudt is te vlottend: we gaan er van uit dat iedereen alles kan, waardoor dus te weinig specifiek wordt gehandhaafd	7,6
Vogelquarantaines: controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud erkenning inrichting, administratie)	er is geen 'lijntje' tussen bip en vwa i.d. regio, waardoor vwa i.d. regio niet weet wanneer er een zending vogels komt en in quarantaine gaat.	7,6
Knelpunten algemeen VWA bij toezicht	complexe wet en regelgeving. Meespelende overheid (poldermodel). Onzekerheid bij de medewerkers door het gebrek aan relevante kennis.	7,6
Verzamelcentra: schaaap/geit: halfjaarlijkse audits	omissies komen niet altijd in beeld (voorverzamenen); prioriteit & expertise	7,6
Runderen: branche- en exporteursprotocollen	Voorschriften en praktijk lopen nu mijlenver uit elkaar, dat moet opgelost worden.	7,6
Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	intrekken van erkenning op grond van administratieve missers is (bijna) niet haalbaar: geen stok achter de deur dus!	7,5
Varkens: branche- en exporteursprotocollen	De systematiek kan goed werken als iedereen, ook onze mensen, er strikt de hand aan houden.	7,5

Varkens: branche- en exporteursprotocollen	te weinig toezicht op de handhavende ambtenaar; gedogen komt nog steeds voor, daardoor ook geen uniform optreden waardoor VWA niet echt als autoriteit overkomt	7,5
--	---	-----

Belangrijk knelpunt	$\geq 7,5$
Redelijk belangrijk knelpunt	$>=5$ en $< 7,5$
Minder belangrijk knelpunt	< 5

Als we de laatste drie soorten knelpunten samenvatten, dan krijgen we het volgende beeld.

3.3 Verbetermogelijkheden

3.3.1 Ad h. Beoordeling verbeter suggesties domeinen

Eerst is er een inventarisatie gemaakt van de verbeter suggesties in relatie tot de domeinen. Vervolgens is de deelnemers aan de sessie gevraagd deze te beoordelen op effectiviteit en vervolgens op de kosten/moeite die effectuering van de suggestie met zich mee zou brengen. De top 10 qua effectiviteit is de volgende.

Domein	Verbetersuggestie	Effect	Kosten/moeite	Effect * Kosten
Varkens: branche- en exporteursprotocollen	scherpere verantwoordelijkheid verdeling: niet houden aan het protocol is geen export	7,8	3,0	55
Schaap/geit: branche- en exporteursprotocollen	vasthouden aan strenge handhaving, bonus-malus systeem	7,7	2,6	57
Runderen: branche- en exporteursprotocollen	praktijk en regelgeving (=instructie) op elkaar aanpassen	7,5	2,5	57
Varkens: branche- en exporteursprotocollen	handhaven met behoorlijke sancties	7,5	3,8	47
Schaap/geit: branche- en exporteursprotocollen	protocollen moeten de bedrijven verdienen	7,4	1,8	61
Registraties: Eigenaren: Veewagens: 1 keer per 5 jaar keuren vervoermiddel; regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	extern laten doen (RDW)	7,4	3,4	49
Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	ruimte bieden voor een risicogebaseerde aanpak, met verantwoording van de controlefrequenties	7,3	3,5	47
Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	Knelpunt analyse uitvoeren op de te controleren items	7,2	2,2	57
Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	inplannen; ruim tijd voor nemen; expertise (da opleiden)	7,2	4,7	38

De voorstellen die het hoogst scoren op effect en het laagst op kosten/moeite krijgen de hoogste score in de derde kolom. Alle suggesties vanaf 47 punten zijn hier weergegeven. De inventarisatie van de verbeter suggesties en het totale overzicht van de verbeter suggesties zijn opgenomen in de bijlage. Het overzicht spreekt eigenlijk voor zich. Nadrukkelijk komen voorstellen naar voren voor verbetering van samenwerking en afstemming. Ook komt de suggestie om te handhaven op basis van afbreukrisico naar voren. In andere suggesties wordt aangegeven dat handhaving helder, duidelijk, streng en consequent moet zijn.

Tabel 10 Knelpunten

	Aantal	Aantal boven 7,5	Aantal boven 6	Gemiddelde belang-rijkheid	Gemiddelde top 10 belang-rijkheid
Knelpunten handavingsorganisatie	84	11	51	6,6	7,8
Knelpunten samenwerking	98	1	42	5,7	7,2
Knelpunten doelgroepegelcombinaties	121	13	49	5,9	7,8

Er zijn dus ruim 300 knelpunten genoemd. Ook al is er sprake van enige overlap, dan nog moet dit als veel worden gekenmerkt. De knelpunten van handavingsorganisatie zijn voor het merendeel ernstig

(hoog gemiddelde, veel knelpunten boven de 6) Echter ook ten aanzien van de dimensie toezicht en handhaving van de regels zien we een aantal ernstige knelpunten.

Tabel 11 Beoordeling verbeteringsuggesties domeinen (module h)

Domein	Verbetersuggestie	Effect	Kosten/ moeite	Effect * Kosten
Registraties: Handelaren: Vee, honden/katten, vogels, rest: vereist voor export	Geen aantoonbare registratie bij export, dan ook geen export	7,2	1,5	61
Schaap/geit: branche- en exporteursprotocollen	protocollen moeten de bedrijven verdienen	7,4	1,8	61
Opleidingen: instructies: updaten	instructies saneren en iom de werkvloer komen tot werkbare protocollen gecombineerd met voorlichting en heel belangrijk terugkoppeling!!	7,0	1,4	60
Registraties: Eigenaren: Veewagens: 1 keer per 5 jaar keuren vervoermiddel; regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	goede samenwerking opbouwen met VWR (handhavings beleid)	7,0	1,6	59
Schaap/geit: branche- en exporteursprotocollen	vasthouden aan strenge handhaving, bonus-malus systeem	7,7	2,6	57
Runderen: branche- en exporteursprotocollen	praktijk en regelgeving (=instructie) op elkaar aanpassen	7,5	2,5	57
Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	Knelpunt analyse uitvoeren op de te controleren items	7,2	2,2	57
Varkens: branche- en exporteursprotocollen	scherpere verantwoordelijkheid verdeling: niet houden aan het protocol is geen export	7,8	3,0	55
Schaap/geit: branche- en exporteursprotocollen	niet an beginnen voor de sector beter wil naleven	6,7	2,1	54
Opslagcentra: rundersperma: halfjaarlijkse (runderen) of jaarlijkse (andere diersoorten) audits	meenemen bij sws audits: expertise op hoog niveau brengen	6,7	2,1	53
Incidenten: feedback VWA naar AID: communicatie	overleg op regionaal niveau.	7,0	2,5	52
Opleidingen: opleidingen verzorgen, expertise verhogen: overdracht werkzaamheden na wegvallen KVS	zorg voor mensen in de regio die dit kunnen en aansluiting met de medewerker hebben	6,5	2,0	52
Vogelquarantaines: controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud erkenning inrichting, administratie)	Traces laten controleren op illegale importen, taak verantwoordelijk dierenarts. Bij audits hiervan aandachtspunt maken	7,0	2,6	51
Opleidingen: werkzaamheden LDD	Beleid ontwikkelen!!!!	5,8	1,4	50
Quarantaine inrichtingen: halfjaarlijkse (runderen) of jaarlijkse (andere diersoorten) audits	meenemen bij sws audits: expertise op hoog niveau brengen	6,0	1,7	50
Opleidingen: werkzaamheden LDD	breder oriënteren ook in het buitenland	5,5	1,0	49
Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	handhaven hoog afbreukrisico	6,2	2,1	49
Registraties: Eigenaren: Veewagens: 1 keer per 5 jaar keuren vervoermiddel; regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	extern laten doen (RDW)	7,4	3,4	49
Spermawinstations SWS: Algemeen: periodieke audits op inrichting, administratie en gezondheidsstatus	meer structuur: er komen certificerende dierenartsen, verantwoordelijke dierenartsen en auditors (alleen de laatste bezit optimale kennis) en die communiceren niet	6,4	2,3	49
Verzamelcentra: algemeen: Maandelijkse controle buiten openingstijden op hygiëne en leegstand	frequentie aanpassen naar status van het bedrijf bonus malus systeem	6,3	2,2	49
Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	handhaving afstemmen met AID hogere boete erkenning koppelen aan slachthuiserkenning	6,3	2,5	48
Vogelquarantaines: controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud erkenning inrichting, administratie)	beter handhaven en vastleggen	6,5	2,7	48
Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	ruimte bieden voor een risicobaseerde aanpak, met verantwoording van de controlefrequenties	7,3	3,5	47

Effect	
Relatief hoge effectiviteit	>= 7,5
Gemiddelde effectiviteit	>=6 en < 7,5
Relatief lage effectiviteit	< 6

Kosten / moeite	
Relatief gering	<= 2,5
gemiddeld	<=4 en > 2,5
Relatief hoog	> 4

Effect * Kosten/moeite	
Gunstige combinatie	>= 50
gemiddeld	>=36 en < 50
Ongunstige combinatie	< 36

3.3.2 Ad i. Beoordeling verbeteringsuggesties algemeen

Net als bij het voorgaande punt zijn eerst de verbeteringsuggesties in beeld gebracht en zijn deze vervolgens beoordeeld op effect en kosten/moeite. Eerst geven we de top 10 qua effectiviteit, daarna de gecombineerde waarden van effectiviteit en kosten/moeite.

Tabel 12 Top tien verbeteringsuggesties algemeen

Aspect	Verbetersuggestie	Effect	Kosten/moeite	Effect * Kosten
Voornaamste verbeteringsuggesties per algemeen aspect				
Aansturing en samenwerking tussen centraal beleid en regionale inspectie	heldere lijnen mbt communicatie	8,3	2,8	60
Aansturing en samenwerking regionaal en veld	attitude verandering bij het veld is erg erg belangrijk !!!	8,0	5,6	35
Algemene verbeteringen kwaliteit toezicht en handhaving	Toelatingsbeleid/selectiecriteria voor de medewerkers verhogen! Investeren in kennis en attitude!	7,8	5,4	36
Toe te passen strategie	In samenspraak met o.a. LNV/JZ en AID handhavingsbeleid opzetten: keuzes tussen straf- en bestuursrecht en wanneer welke bestuursrechtelijke acties. Onderzoeken of dwangsommen, bestuurlijke boetes zinvolle aanvullingen zijn.	7,7	5,6	34
Algemene verbetermogelijkheden regionaal	Maak mensen verantwoordelijk voor een taken	7,7	3,2	53
Communicatie	er zou moeten worden gewerkt met echte communicatie, dus ook oor open voor geluiden vanuit de werkvloer	7,6	3,4	50
Toe te passen strategie	Eigen positie in het "veld" bepalen. Sector bewust maken over de rol van VWA in deze kwestie en daaruit handelen!	7,6	4,0	45
Aansturing en samenwerking tussen centraal beleid en regionale inspectie	Als iedereen zich aan zijn/haar rol houdt en ook zijn/haar verantwoordelijkheid neemt, zijn we een stuk verder.	7,5	2,9	53
Algemene verbeteringen kwaliteit toezicht en handhaving	dossier-opbouw verbeteren: 'alles' in een dossier stoppen, ook bijv. telefoonnotities e.d. Dit is van belang als een collega verder moet werken met het dossier die het voortraject niet kent (bijv. bij bezwaarschrift!).	7,5	4,5	41
Aansturing en samenwerking regionaal en veld	de samenwerkingsstructuur tussen de verschillende afdelingen moet gericht zijn op de medewerker in het veld.	7,5	4,1	44
Communicatie	Overlegstructuur regelmatig en consequent toetsen op effectiviteit!!! Mentaliteit van de medewerkers veranderen!	7,5	2,8	54

Alle suggesties met 47 of meer punten zijn hieronder weergegeven. De inventarisatie en het volledige overzicht treft u aan in de bijlage.

Tabel 13 Beoordeling verbeteringsuggesties algemeen (module i.)

Aspect	Verbetersuggestie	Effect	Kosten/moeite	Effect * Kosten
Aansturing en samenwerking tussen centraal beleid en regionale inspectie	heldere lijnen mbt communicatie	8,3	2,8	60
Communicatie	Overlegstructuur regelmatig en consequent toetsen op effectiviteit!!! Mentaliteit van de medewerkers veranderen!	7,5	2,8	54
Algemene verbetermogelijkheden regionaal	Verantwoordelijkheid dragen	7,3	2,7	54
Aansturing en samenwerking tussen centraal beleid en regionale inspectie	Als iedereen zich aan zijn/haar rol houdt en ook zijn/haar verantwoordelijkheid neemt, zijn we een stuk verder.	7,5	2,9	53
Algemene verbetermogelijkheden regionaal	Maak mensn verantwoordelijk voor een taken	7,7	3,2	53
Communicatie	er zou moeten worden gewerkt met echte communicatie, dus ook oor open voor geluiden vanuit de werkvloer	7,6	3,4	50
Samenwerking met overige	Zelf initiatief nemen;iedereen op zijn/haar eigen niveau!!!	7,3	3,2	49

instanties				
Aansturing en samenwerking tussen centraal beleid en regionale inspectie	Scherpe verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de verschillende afdelingen!	6,4	2,3	49
Samenwerking met overige instanties	Inzichtelijke doelen geven betere mogelijkheden tot samenwerking	6,9	3,0	48
Aansturing en samenwerking tussen centraal beleid en regionale inspectie	er moet specifiek aandacht zijn voor de leerervaringen uit het veld, zou een toets kunnen zijn bij de opstelling van nieuwe regels en instructies	6,9	3,1	47
Communicatie	Absolute topprioriteit	7,4	3,6	47

Effect	
Relatief hoge effectiviteit	$\geq 7,5$
Gemiddelde effectiviteit	≥ 6 en $< 7,5$
Relatief lage effectiviteit	< 6

Kosten / moeite	
Relatief gering	$\leq 2,5$
Gemiddeld	≤ 4 en $> 2,5$
Relatief hoog	> 4

Effect * Kosten/moeite	
Gunstige combinatie	≥ 50
gemiddeld	≥ 36 en < 50
Ongunstige combinatie	< 36

3.3.3 Adj. Gewenste capaciteitsverdeling

De deelnemers is als laatste gevraagd hoe zij de capaciteit binnen de verschillende beleidgebieden zouden verdelen. In feite gaat het daarmee om een combinatie van prioriteit en inschatting van benodigde tijd/capaciteit. Hiervoor moesten honderd punten per beleidsgebied worden verdeeld. Dit is gedaan in twee stappen. Eerst zijn de verschillende clusters beoordeeld. Dit heeft geleid tot de volgende verdeling.

Tabel 14 Gewenste capaciteit per beleidsgebied

	Gewenste capaciteitsverdeling
Exportcertificering levend vee en levende producten	35,9
Opleidingen	24,2
Erkenningsverlening en onderhoud	20,5
Incidenten	7,0
Bestemmingscontroles traces	6,6
Registraties	5,8
	100,0

Daarna zijn ook de domeinen binnen de clusters verdeeld, steeds samen 100 punten per cluster. In het overzicht hieronder ziet u de gespecificeerde weergave per beleidsgebied. In de tweede kolom is de capaciteitsverdeling over alle normen zichtbaar gemaakt. Het volgende overzicht geeft de onderlinge verhouding weer tussen de beleidsgebieden. In het oog springt onmiddellijk de capaciteit die wordt gewenst in relatie tot opleidingen. Het betreft bijna een kwart van de totale capaciteit.

Daarnaast komt in dit overzicht nadrukkelijk naar voren dat het beleidsgebied Exportcertificering levend vee en levende producten de grootste capaciteit (36%) toebedeeld wordt. Met name de varkens, en in iets mindere mate, algemeen Schapen/geiten en runderen. De overige capaciteit komt versnipperd terug over alle normen in een variatie van 0,5 tot 2,5%. Dit overzicht kan verhelderend werken als het afgezet wordt tegen de capaciteit zoals die nu wordt verdeeld.

Tabel 15 Gewenste capaciteitsverdeling per norm (module j)

Beleidsgebied	Norm	Capaciteit	Capaciteit over alle normen
Erkenningsverlening en onderhoud	Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	12,1	2,5
	Verzamelcentra: varkens: halfjaarlijkse audits	10,1	2,1
	Verzamelcentra: schaap/geit: halfjaarlijkse audits	8,1	1,7
	Grote dierentuinen: indien eenmaal erkend jaarlijks auditen op inrichting, administratie, gezondheidsstatus en dierbewegingen.	7,4	1,5
	Vogelquarantaines: controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud (inrichting, administratie)	7,0	1,4
	Verzamelcentra: runderen: halfjaarlijkse audits	6,1	1,2
	Spermawinstations SWS: Algemeen: periodieke audits op inrichting, administratie en gezondheidsstatus	5,9	1,2
	Verzamelcentra: algemeen: Maandelijkse controle buiten openingstijden op hygiëne en leegstand	5,4	1,1
	Spermawinstations SWS: illegale sws- en paarden: jaarlijkse audit door PVE	5,3	1,1
	Spermawinstations SWS: parden 80 off. 22: jaarlijkse audit	5,1	1,0
	Quarantaine inrichtingen: halfjaarlijkse (runderen) of jaarlijkse (andere diersoorten) audits	4,2	0,9
	Spermawinstations SWS: varkens: jaarlijkse audit	4,1	0,8
	Spermawinstations SWS: runderen: halfjaarlijkse audit	4,1	0,8
	ET-teams: jaarlijkse audit	3,8	0,8
	Opslagcentra: rundersperma: halfjaarlijkse (runderen) of jaarlijkse (andere diersoorten) audits	3,1	0,6
	Onderzoeksinstituten: jaarlijkse audit	2,9	0,6
	Spermawinstations SWS: schaap/geit: jaarlijkse audit	2,7	0,5
Proefdierinstellingen: jaarlijkse audit	2,6	0,5	
	Prioriteit beleidsgebied	100	20,5
Exportcertificering levend vee en levende producten	Varkens: branche- en exporteursprotocollen	26,2	9,4
	Algemeen: aanvoerdocumenten, identificatie, gezondheid	21,4	7,7
	Schaap/geit: branche- en exporteursprotocollen	17,8	6,4
	Runderen: branche- en exporteursprotocollen	14,1	5,1
	Sperma en embryo's: branche- en exporteursprotocollen	9,3	3,3
	Paarden: branche- en exporteursprotocollen	6,4	2,3
	Honden en katten: Keuren dierenartsen	4,9	1,8
	Prioriteit beleidsgebied	100	35,9
Registraties	Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	39,8	2,3
	Registraties: Eigenaren: opfok melkvee, vetweiderij, pluimvee opfokbedrijf, geitenmestbedrijven: regeling preventie	22,6	1,3
	Registraties: Handelaren: Vee, honden/katten, vogels, rest: vereist voor export	20,7	1,2
	Registraties: Eigenaren: Veewagens: 1 keer per 5 jaar keuren vervoermiddel; regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	17,0	1,0
	Prioriteit beleidsgebied	100	5,8
Incidenten	Incidenten: Klachten uit het buitenland: grote, structurele klachten	34,7	2,4
	Incidenten: feedback VWA naar AID: communicatie	24,6	1,7
	Incidenten: feedback van AID naar VWA: communicatie	23,9	1,7
	Incidenten: Klachten uit het buitenland: kleine klachten	16,8	1,2
	Prioriteit beleidsgebied	100	7,0
Opleidingen	Opleidingen: instructies: updaten	40,4	9,8
	Opleidingen: opleidingen verzorgen, expertise verhogen: overdracht werkzaamheden na wegvallen KVS	40,1	9,7
	Opleidingen: werkzaamheden LDD	19,5	4,7
	Prioriteit beleidsgebied	100	24,2
Bestemmingscontroles traces	Prioriteit beleidsgebied	100	6,6

3.4 Gewenste en geplande capaciteit en prioriteit

Als we de gewenste capaciteit vergelijken met de capaciteit zoals die nu voor 2006 is gepland, dan zijn er nogal wat verschillen te constateren.

	Gewenste Capaciteit/prioriteit (expertsessie)	Feitelijke/geplande capaciteit (relatief); planning 2006	Feitelijke/geplande capaciteit (absoluut in dagen; planning 2006)
Erkenningsverlening en onderhoud	21	12	587
Exportcertificering levend vee en levende producten	36	47	2250
Bestemmingscontroles traces	7	13	620
Registraties	6	9	400
Incidenten	7	15	700
Opleidingen	24	4	200
<i>Totaal</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>4807</i>

De capaciteit voor erkenningsverlening zou bijna verdubbeld moeten worden en registraties krijgt 50% meer. Echter, vooral opleidingen zouden een groot deel van de capaciteit moeten krijgen; een investering om zo indirect verbetering van het toezicht te krijgen. Uiteraard gaat dit ten koste van enkele toezichtsdomeinen; exportcertificering, nu nog goed voor de helft van de beschikbare capaciteit zou teruggaan met ongeveer 25%; bestemmingscontrole en incidenten zouden ongeveer gehalveerd worden.

4 Samenvatting, conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies ten aanzien van de analyse

- A. De evaluatie en knelpuntenanalyse van de handhavingsorganisatie laten een organisatie zien die op alle gebieden nog moet groeien. Op alle terreinen van de Quick Scan handhavingsorganisatie wordt nu, met uitzondering van de informatie over de doelgroepen en de overtredingsvormen, een onvoldoende gescoord. Als grootste pijnpunten worden ervaren het feit dat door beleid de doeleinden niet zijn vertaald naar normen en kengetallen en de inadequate wisselwerking tussen beleid en uitvoering. Het onvoldoende scoren in deze analyse van beleid, informatie en uitvoering leidt onherroepelijk tot een onvoldoende in de organisatie waarbij het juist gaat om de samenwerking en wisselwerking tussen de drie hiervoor genoemde componenten. De deelnemers aan de sessie zijn van mening dat er bij de ontwikkeling van beleid onvoldoende rekening wordt gehouden met de handhavingsmogelijkheden ook al is bekend dat er grote nalevingsrisico's zijn. De uitvoering ervaart dat er niet goed wordt gecommuniceerd en geïnformeerd.
- B. De VWA kent een groot aantal samenwerkingsrelaties. Als belangrijkste knelpunt in de samenwerking wordt die met de verschillende sectoren genoemd. Voor deze partijen is het handels-/commerciële belang vele malen groter dan regelconform gedrag. Tot nu toe heeft de VWA hier geen weerwoord op. Een deel van de knelpunten heeft betrekking op samenwerking en het geven en krijgen van informatie zodat er tussen de verschillende samenwerkingsrelaties meer begrip en inzicht ontstaat voor elkaars problemen en wensen.
- C. Uit de overtredingsanalyse komt nadrukkelijk naar voren dat op een aantal wezenlijke normen deze wel bekend en duidelijk zijn maar dat de bereidheid bij de branche niet aanwezig is om zich hieraan te conformeren. Het gemiddelde overtredingspercentage wordt geschat op 25%, maar er zijn verschillende domeinen waar dit boven de 50% is, bijvoorbeeld administratie bij verzamelcentra, de identificeerbaarheid van varkens en schapen, en de meldingsplicht van importeurs van levend vee en dierproducten. De ernst bij overtreding m.b.t. gezondheid/welzijn van de dieren wordt hoog

ingeschat. Bij het beleidsgebied registraties is er onvoldoende kennis bij de doelgroep. Het voldoen aan de hygiënische eisen van verzamelcentra kent een relatief hoog politiek afbreukrisico.

- D. Er zijn zeer veel knelpunten op elk beleidsgebied aangedragen. Vooral door de varkensbranche voelt de VWA zich niet serieus genomen. Hierbij wordt ook de hand in eigen boezem gestoken, omdat men er niet van overtuigd is dat de eigen mensen zich strikt aan de afspraken houden
- E. Als knelpunten die adequaat toezicht bemoeilijken worden, gebrek aan kennis binnen de eigen organisatie, afstemmingsproblemen, het niet relateren van risico's aan frequentie van bezoeken, onvoldoende krachtdadig en uniform optreden en het verschil tussen de voorschriften en de praktijk genoemd.

4.2 Conclusies ten aanzien van de oplossingsrichtingen

Er zijn veel verbeteringsuggesties aangedragen. We noemen de voornaamste:

1. Er zijn een aantal suggesties die pleiten voor helder, duidelijk, streng en consequent te handhaven. Bijvoorbeeld als er geen aantoonbare registratie is bij export, dan vindt er ook geen export plaats. Hieruit mag worden afgeleid dat er wordt gepleit voor een duidelijke eenduidige handhavingsstrategie die voldoende krachtdadig overkomt, zodat de neiging tot overtreding, die nu erg hoog is, wordt omgebogen in regelconform gedrag
2. Er is een voorstel voor een soort bonus/malus systeem, in termen van weinig toezicht moet je verdienen. Een op risico's gebaseerde aanpak. De bereidheid is aanwezig om na te denken over nieuwe werkwijzen en methoden
3. De medewerkers en dierenartsen moeten goed worden opgeleid. Goed opgeleide medewerkers wordt gezien als voorwaarde van goed toezicht.
4. Het verbeteren van communicatie op meerdere terreinen. Zowel tussen centraal beleid en de regionale inspectie, tussen praktijk en regelgeving, naar medewerkers op de werkvloer, in verslaglegging, goed informatie/kwaliteitssysteem, maar ook om de neuzen dezelfde kant op te krijgen. Kwalitatief goede informatie is van cruciaal belang voor het functioneren van de organisatie.
5. Medewerkers voor taken verantwoordelijk maken en ook laten dragen. Het benoemen van en aanspreken op verantwoordelijkheden en bevoegdheden maakt rollen tussen medewerkers duidelijker en de organisatie transparanter.
6. Het formuleren van heldere doelen Ook samenwerking moet berusten op gemeenschappelijke doelen en strategieën. Dit draagt bij aan het proces om te komen van een aantal afdelingen tot één organisatie.
7. De sector bewust maken van de rol van de VWA en vandaar uit ook handelen. Door een leidende rol op te pakken naar de sector en deze goed te communiceren kan dit een bijdrage leveren aan het imago van autoriteit.
8. Volgens de experts moet 36% van de capaciteit worden ingezet in relatie tot exportcertificering en 25% aan opleidingen. Met name het percentage dat gereserveerd wordt voor opleidingen geeft een grote behoefte aan kennis weer.

4.3 Aanbevelingen

Handhavingsstrategie

Er is een goede reden om de handhavingsstrategie te herijken. Hierbij kunnen de aangedragen verbeteringsuggesties 1,2 en 7 zoals hiervoor genoemd worden meegenomen. Wij bevelen aan om de doelen die je wilt realiseren SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden) te benoemen. Naar specifieke doelgroepen wordt geadviseerd om gebruik te maken van handhavingscommunicatie. Ook bij opgedragen taken zoals de VWA die kent is het naar onze mening goed mogelijk te variëren op in te zetten arbeidscapaciteit.

Opleidingen

De roep om opleidingen is overduidelijk. Het lijkt verstandig om afhankelijk hoe de handhaving naar de toekomst vorm wordt gegeven goed te onderzoeken welke kennis bij wie noodzakelijk is en hier vervolgens invulling aan te geven.

Communicatie en samenwerking

De knelpunten op het terrein van samenwerking en communicatie overstijgen het lokale niveau en zullen ook op andere plekken onder de aandacht moeten worden gebracht. Samenwerking vraagt van betrokken partijen meer dan afstemming. Afstemmen kent een grote mate van vrijblijvendheid. Bij samenwerking wordt van alle betrokkenen verwacht vanuit één gedragen missie, visie, strategie te handelen om een gemeenschappelijk belang te bereiken.

Procesmatig raden wij aan om met een werkgroep keuzes te maken op grond van de conclusies, suggesties en aanbevelingen en deze te benoemen voor het in te zetten vervolgtraject.

Bijlagen

Knelpuntenanalyse Levend Vee

VWA, Noord West

Inhoudsopgave

Bijlage 1	3
Deelnemers expertssessie	3
Bijlage 2	4
Bijlage 3	7
Uitvoeringssuggestie.....	7
Bijlage 4	8
Introductie.....	8
Quickscan (module a.).....	10
Knelpunten Quickscan (module a.).....	10
Samenwerkingsrelaties(module b.).....	14
Knelpunten samenwerkingsrelaties (module b.).....	14
Overtredingsanalyse normen (module c.).....	17
Knelpunten erkenningsverlening (module d. 1).....	19
Knelpunten exportcertificering (module d. 2).....	20
Overige knelpunten (module d. 3).....	21
Beoordeling knelpunten quickscan (module e.).....	23
Beoordeling knelpunten samenwerkingsrelaties (module f.).....	24
Beoordeling knelpunten normen (module g.).....	25
Verbetersuggesties domeinen (module h.).....	27
Verbetersuggesties algemeen (module i.).....	32
Beoordelen verbetersuggesties domeinen (module h.).....	34
Beoordeling verbetersuggesties algemeen (module i.).....	37
Gewenste capaciteits verdeling gespecificeerd (module j.).....	39
Capaciteitsverdelingbeleidsgebieden (module j.).....	40

Bijlage 1

Deelnemers expertsessie

Bijlage 2

Overzicht domeinen en indicatie knelpunten

Gezonde dieren	Onderwerp/ diersoort	Wettelijke regeling	Belangrijkste activiteiten VWA qua tijd of risico	Knelpunten aan de kant van de VWA
Erkenningverlening en onderhoud				
verzamelcentra	betreft de diersoorten rund, varkens, schaap/geit	RL		<ul style="list-style-type: none"> ▪ onvoldoende audits ▪ audits die niet goed uitgevoerd worden ▪ aanpakken tekortkomingen
spermawinstations SWS: algemeen	runderen	Eu- en nationale regelgeving	halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie, maandelijks audit buiten blokperiode met nadruk op hygiëne en leegstand	<ul style="list-style-type: none"> ▪ geen prioriteit en/of menskracht ▪ weinig expertise in de regio's
		RL88/407	periodieke audits op inrichting, administratie en gezondheidsstatus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ landelijk geregeld; slechts 6 SWS, wel de nodige expertise aanwezig; ▪ toenemend circuit van "vrije jongens" die niet erkend sperma in de handel brengen (project i.s.m. AID?)
	varkens	RL90/429	halfjaarlijkse audit	<ul style="list-style-type: none"> ▪ één landelijke coördinator (die zich niet aan de instructies houdt); ▪ duidelijke behoefte aan meer experts op dit vlak
	paarden	RL92/65	jaarlijkse audit	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wel auditurs opgeleid; ▪ volgen de afspraken niet altijd; frequentie niet conform regelgeving
	illegale sws-en paarden	nationale regelgeving: pve-verordeningen	jaarlijkse audit	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nog niet bezocht vanwege andere prioriteiten
	schaap/geit	RL 92/65	jaarlijkse audit door PVE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ één sws erkend; ▪ expertise minimaal ▪ uitvoering periodieke audits is niet bekend
ET-teams	vrijwel alleen runderen; andere diersoorten in opkomst m.n. paarden	RL 89/556 en 92/65	jaarlijkse audit	<ul style="list-style-type: none"> ▪ geen goed zicht op aantal actieve ET-teams; ▪ geen prioriteit, ▪ geen expertise; ▪ enkele paarden-ET's geregistreerd en die werkt niet cf de regelgeving
opslagcentra	rundersperma	RL88/407 + nationale regelingen (varkenssperma, paardensperma)	jaarlijkse audit	<ul style="list-style-type: none"> ▪ idem sws; ▪ alleen rundersperma-regelgeving kent apart erkende opslagvoorzieningen, de opslag van sperma van andere diersoorten hangt altijd onder een sws-erkenning
quarantaine inrichtingen		RL88/407 + nationale regelingen (varkenssperma, paardensperma)	halfjaarlijkse (runderen) of jaarlijkse (andere diersoorten) audits	<ul style="list-style-type: none"> ▪ idem sws; ▪ wordt meegenomen met sws-audits; ▪ erkenning gelijk aan opslag
dierentuinen		RL 92/65	halfjaarlijkse audits (runderen) jaarlijkse audits (andere diersoorten)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ erkenningstraject is ingezet ▪ nog geen DT erkend; ondergebracht bij LDD; ▪ nog geen expertise aanwezig in alle regio's
onderzoeksinstituten		RL 92/65	indien eenmaal erkend jaarlijks auditen op inrichting, administratie, gezondheidsstatus en dierbewegingen.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ erkenningstraject is ingezet; ▪ nog geen afgegeven, ▪ is niet ondergebracht bij LDD maar bij PD (Rita) en CE (Iris)
proefdierinstellingen		RL 92/65	idem	<ul style="list-style-type: none"> ▪ erkenningstraject is ingezet; ▪ nog geen afgegeven, ▪ is niet ondergebracht bij LDD maar bij PD (Rita) en CE (Iris)
vogelquarantaines		BE 2000/666	idem	<ul style="list-style-type: none"> ▪ importzendingen worden niet gemeld ▪ onderzoek niet bij CIDC
Updaten bestaande instructies + bijscholing				
instructies		diverse regelingen en richtlijnen	controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud erkenning inrichting, administratie)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ grote achterstand in updating van de instructies (totaal ca. 375); ▪ aantal instructies niet (meer) relevant (ca. 175)

opleiding		instructies		<ul style="list-style-type: none"> ▪ dierenartsen multi-inzetbaar of specialist? ▪ Belangenverstrengeling van practitioners; ▪ de (niet-) rechte rug van de DA
werkzaamheden LDD				<ul style="list-style-type: none"> ▪ door wegvallen KVS in de regio blijven veel vragen onbeantwoord; ▪ geen rol voor S&O-Noordwest, wel voor goed geïnstrueerd LNV-loket
Exportcertificering levend vee en levende producten				
algemeen				<ul style="list-style-type: none"> ▪ vervoersregels (21 dgn, bij- overladen) en welzijn (beladingsgraad en reisplannen)
	varkens	regeling preventie.....; RL 64/432	overdracht werkzaamheden na wegvallen KVS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ naleving van de voor de sector zelf ondertekende protocollen en op zwarte lijst plaatsen; ▪ moeizaam overleg met de sector
	runderen	regeling preventie.....; RL 64/432		<ul style="list-style-type: none"> ▪ instructie export derde landen sluit niet aan op de praktijk inzake toezicht bij inladen en afgifte certificaat
	paarden	RL 90/426; regeling preventie.....	aanvoerdocumenten, identificatie, gezondheid	<ul style="list-style-type: none"> ▪ onderzoek t.b.v. export niet altijd bij CIDC uitgevoerd maar in Duitsland
	schaap/geit	regeling preventie.....; RL91/68	branche- en exporteursprotocollen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ illegaal voorverzamenen; ▪ goed geïnstrueerde dierenartsen nog in opleiding; ▪ moeizaam overleg met de sector
	I&R			<ul style="list-style-type: none"> ▪ tracering schapen naar laatste verzamelslag; ▪ varkens I&R export af boerderij niet inzichtelijk
	pluimvee	RL 90/539		<ul style="list-style-type: none"> ▪ deze sector staat verder weg: nog geen erkenningen op controles op exportwaardigheid; ▪ kan problemen opleveren op welzijnsgebied
	broedeieren	RL 90/539	illegale handelingen niet altijd bij de VWA in beeld t.w. voorverzamenen t.b.v. binnenland; toezicht en handhaving AID	<ul style="list-style-type: none"> ▪ problematisch bij EDK's afkomstig van uit derde landen ingevoerde broedeieren
	sperma en embryo's	idem erkenningverlening	rund=redelijk in beeld; schaaap/varken niet; paard OK	<ul style="list-style-type: none"> ▪ exportwaardigheid verloren bij niet erkende opslag; ▪ rundersperma voor en na 1/1/2005; ▪ mengsperma
	legalisatie honden en katten		eigenlijk niet in beeld	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wordt wellicht in de toekomst problematisch vanwege geen DA op regiokantoren
Registraties			wazig beeld	<ul style="list-style-type: none"> ▪
handelaar			de verschillende richtlijnen voorzien ook in certificaatmodellen voor export	<ul style="list-style-type: none"> ▪ handelaarnummer wordt vaak ten onrechte gebruikt als exporteurregistratienummer (zie de diverse protocollen)
wasplaatsen			geldt nog voor enkele landen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ periodieke audits redelijk goed geregeld op slachterijen, en verzamelplaatsen; minder bij individuele wasplaatsen; ▪ groeiende behoefte aan wasplaatsen t.b.v. pluimveevervoermiddelen; ▪ tekortkoming die jaren geleden zijn geconstateerd vaak nog niet opgelost
veewagens				<ul style="list-style-type: none"> ▪ vrijwel geen expertise op gebied van veewagenkeuring (mede door nieuwe materialen!); ▪ regelgeving niet hierop ingericht
opfok, vetweiderij			vereist voor export	<ul style="list-style-type: none"> ▪ registratieverlening verloopt via regio en centraal; geen direct zicht op; komen wel veel vragen over
Incidenten			periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	
klachten uit het buitenland		nvt	regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	<ul style="list-style-type: none"> ▪ (mede-)afhandeling klachten geen automatisme voor S&O c.q. KVS; ▪ rolverdeling (taken en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen niet altijd even duidelijk

AID	AID bevindingen, optreden van betrokken medewerkers en terugkoppeling met de VWA	nvt	regeling preventie	<ul style="list-style-type: none"> communicatie in het verleden vaak niet goed: AID ondernam zonder overleg acties gebaseerd op emotionele betrokkenheid en verloor daarbij de wet uit het oog; dat gaat nu beter.
Bestemmingscontroles tracés				
import uit derde landen		EU-regelgeving: RL90/425, RL92/65	klachten kunnen, indien de regio voor afhandeling moet zorgen, lang 'ergens' blijven hangen; verlies aan actualiteitswaarde	<ul style="list-style-type: none"> niet goed in beeld; is geheel in handen van de afd. BIP-Rotterdam; geen feedback met S&O-LDD in Amsterdam; onduidelijk wie relevante instructies bijhoudt
intraverkeer		EU-regelgeving: RL64/432, RL90/539, RL91/68, RL90/426, RL88/408, RL89/556 etc.	communicatie	<ul style="list-style-type: none"> op de districtskantoren; loopt redelijk goed
Logboek veevervoer		regeling preventie.....	logboek ligt al jaren op de plank; uitgeven is kennelijk te duur	nog steeds niet in werking
Identificatie en registratie van dieren				
	rund	RL92/102, besluit I&R dieren		<ul style="list-style-type: none"> is redelijk goed geregeld; dieren vrijwel altijd traceerbaar; I&R-controles bij export worden niet of instructies uitgevoerd (150 kalveren: geen complete controle van oormerken en paspoorten)
	varkens	RL92/102, besluit I&R dieren	logboek ligt al jaren op de plank; uitgeven is kennelijk te duur	<ul style="list-style-type: none"> bij boerderijkeuring worden de dieren geblikt ná de keuring en voor het inladen
	schaap/geit	RL92/102, besluit I&R dieren		<ul style="list-style-type: none"> traceerbaarheid is beperkt: bij vp-export tot het laatste blok, niet naar bedrijf van herkomst
	paarden	RL92/102, besluit I&R dieren + pve-verordeningen		<ul style="list-style-type: none"> aflezen van chip vaak problematisch (readers geen standaarduitrusting van de da)
	pluimvee			<ul style="list-style-type: none"> koppelidentificatie waarbij de traceerbaarheid nul is
	bezemdieren	RL 92/65		<ul style="list-style-type: none"> alleen voorgeschreven voor hond/kat, papegaaiaachtlingen, hoefdieren en apen

Bijlage 3

Uitvoeringssuggestie

Overwogen kan worden om exportcertificering bij varkens tot pilot te benoemen waarbij medewerkers uit de hele organisatie bij worden betrokken. Uit de analyse blijkt dat dit nu als een groot probleem wordt ervaren. Door dit als centraal thema te positioneren en de genoemde verbeter suggesties en aanbevelingen hierop toe te passen is er een situatie gecreëerd die bij alle betrokkenen (binnen en buiten de organisatie) de aandacht zal trekken. Randvoorwaarde is wel dat deze pilot uiterst zorgvuldig wordt voorbereid. Deze pilot mag niet mislukken.

Het succesvol afronden van de pilot vergroot betrokkenheid, samenwerkingsgerichtheid en levert een positieve bijdrage aan het imago van de VWA. Daarnaast zal dit succes afstralen naar andere doelgroepen.

Bijlage 4

Introductie

Vraag	Instructie
Wie bent u?	Een kleine vraag ter introductie.
Quick scan handhaving DTE	De impact van toezicht en handhaving wordt groter naarmate er meer mensen worden ingezet, met meer bekwaamheden en met betere richting of normstelling. We zouden de drie relevante componenten ook kunnen benoemen als: - beleid: sturing, doeleinden - informatie: expertise, intelligentie - uitvoering: preventie, controles, capaciteit, productiviteit Met deze Quick Scan proberen wij een beeld te krijgen van de kwaliteit en knelpunten van de toezichtsorganisaties ten aanzien van vervuiling, door een aantal stellingen te laten scoren. Hierbij is de vraag: Scoor elk van de instelling met een score van 1 t/m 10 (1=uitermate slecht; 10=uitermate goed). Straks kunt u bij knelpunten aangeven waarom u zo scoort.
Knelpunten	We gebruiken nu dezelfde aspecten om eventuele knelpunten aan te geven. Geef per aspect de knelpunten weer. Wat functioneert er niet goed op elk van de bovenstaande aspecten.
Knelpunten samenwerking	Hieronder ziet u de samenwerkingsrelaties van de eigen organisatie. Kunt u per partij aangeven welke knelpunten er zijn in de samenwerking tussen uw organisatie en de andere partij.
Prioritering erkenningsverlening en onderhoud	
Samenwerkingsrelaties	We willen nog iets meer doorgaan op samenwerking. Bij het beheersen van risico's is het belangrijk dat partijen goed met elkaar samenwerken en informatie uitwisselen. In deze vraag gaat het om de verschillende partijen waar het regiokantoor in Amsterdam mee samenwerkt. We noemen hier allereerst enkele samenwerkingsrelaties. Zijn er samenwerkingsrelaties die op deze lijst missen en kunt u deze aanvullen?
Kwaliteit informatie-uitwisseling	Kunt u voor de kwaliteit van samenwerking en informatie-uitwisseling een rapportcijfer geven? Als u het idee heeft dat u met een bepaalde organisatie helemaal niet hoeft samen te werken, dan vult u niets in.
Overtredingsanalyse	Deze vraag behandelt enkele aspecten van de overtredingen. Deze bestaan uit vier vragen uit de verkorte T11-analyse om aan te geven waar de redenen van overtreden liggen. Een introductie op deze vragen is op papier uitgedeeld. Alle vragen kunnen met een cijfer tussen de 0 en de 10 beantwoord worden. Bijvoorbeeld bij de vraag over het aantal overtreders luidt: Hoeveel van de 10 doelgroepleden overtreden de regels wel eens. De vraag erop luidt: Hoeveel van de 10 overtreders doen dit per ongeluk. Dus ook als in de vorige vraag minder dan 10 punten gescoord zijn, kan deze vraag nog 10 punten scoren. De vraag over de herhaald overtreders luidt ook: Hoeveel van de 10 overtreders doet dit herhaald en kan dus ook weer tot maximaal 10 punten scoren.
Knelpunten voor uitvoeren adequaat toezicht	We hebben dezelfde gebieden min of meer weergegeven als toezichtstaken. Kunt u bij elk algemeen of specifiek gebied aangeven welke knelpunten er voor adequaat toezicht bestaan? In de volgende items gaat het om toezichtgebieden binnen 'Erkeningsverlening en onderhoud'.
Knelpunten Exportcertificering	Opnieuw wordt er gevraagd naar knelpunten, maar nu binnen de exportcertificering van levend vee en levende producten
Knelpunten overig	De knelpunten van de overige toezichtgebieden
T11 Aspecten	Uit voorgaande vragenlijsten komen twee normen die voor de meeste of meest ernstige problemen zorgen. We zullen voor de voornaamste regels proberen na te gaan hoe dat precies, waarom men eventueel tot overtreding van de regel komt.
Risicoindicatoren	De problemen zijn niet altijd overal even groot. We willen daarom proberen wat meer specifieke risico's aan te geven. Bijvoorbeeld: onder welke omstandigheden zijn de problemen het grootst (bijv. mooi weer/lelijk weer), waar zijn de risico's van non-compliance of maatschappelijke risico's vooral (aanduiding van plaats), wanneer (tijdstip, dag, zomer/winter), wie erger dan anderen (subgroepen, bijv. kleine of grote exporteurs). Kunt u in onderstaande vragenlijst de voornaamste kenmerken of risico's van non-compliance geven?
Specifieke knelpunten	We willen graag twee specifieke problemen bij de kop pakken, te weten die bij: - toe te passen strategie (meestal audits) - instructies (actualiteit en helderheid) Kunt u bij beide onderwerpen de voornaamste knelpunten noemen die er spelen?
Verbetermogelijkheden en	We hebben ons tot nu toe vooral gericht op knelpunten. Nu graag uw suggesties ten aanzien van de verbetermogelijkheden en oplossingsrichtingen. Kunt u verbetermogelijkheden aangeven die de effectiviteit van de VWA significant kunnen verhogen? Er zijn verschillende aspecten waarop uw verbeter suggestie van toepassing kan zijn. Deze zijn in verschillende tabbladen gegeven.
Evaluatie van knelpunten Quick Scan	We hebben de knelpunten van de vorige vragen samengenomen. Wilt u de knelpunten beoordelen op hun belangrijkheid met een cijfer van 10 of lager (1=knelpunt is niet erg belangrijk; 10=knelpunt is zeer ernstig).

Evaluatie van verbetersuggesties	Wilt u de verbeteruggesties waarden op twee aspecten: - Effect: De invloed van de suggestie om het probleem op te lossen (1 = zal weinig tot geen effect hebben; 10 = zeer veel effect, probleem zal uit de wereld zijn) - Kosten/Moeite: de tijd/moeite/geld die het kost om de oplossing of de suggestie tot uitvoering te brengen (1 = zeer weinig tijd/moeite/geld; 10 = zeer veel tijd/moeite/geld)
Prioritering binnen overig	Idem als de vorige vraag. Hier is dezelfde vraag om 100 punten te verdelen echter vier maal gesteld over: - exportcertificering levend vee en levende producten - registraties - incidenten en opleidingen
Prioritering tussen beleidsgebieden	Verdeel opnieuw 100 punten. Het gaat nu om de verschillende
Capaciteitsverdeling binnen gebieden: operationeel	In deze vraag gaat het niet om verdeling van het belang van de doelgroepen, maar om de capaciteit die u per doelgroep zou willen toekennen. U kunt opnieuw binnen elk gebied 100 punten verdelen. Deze 100 punten staan voor de volledige hoeveelheid capaciteit die u voor die gebieden te verdelen heeft. Het gaat in deze vraag om de operationele capaciteit
Capaciteit tussen beleidsgebieden	Verdeel opnieuw 100 punten. Het gaat hier om een verdeling van de beschikbare capaciteit tussen deze beleidsgebieden. Hoe meer punten u aan een gebied geeft, hoe meer capaciteit u voor dit gebied in zou willen zetten ten opzichte van de andere gebieden.
Evaluatie van knelpunten samenwerking	We hebben de knelpunten van de vorige vragen samengenomen. Wilt u de knelpunten beoordelen op hun belangrijkheid met een cijfer van 10 of lager (1=knelpunt is niet erg belangrijk; 10=knelpunt is zeer ernstig).
Evaluatie van knelpunten normen	We hebben de knelpunten van de vorige vragen samengenomen. Wilt u de knelpunten beoordelen op hun belangrijkheid met een cijfer van 10 of lager (1=knelpunt is niet erg belangrijk; 10=knelpunt is zeer ernstig).
Verbetersuggesties toezichtdomeinen	
Evaluatie van verbeteruggesties toezichtdomeinen	Wilt u de verbeteruggesties waarden op twee aspecten: - Effect: De invloed van de suggestie om het probleem op te lossen (1 = zal weinig tot geen effect hebben; 10 = zeer veel effect, probleem zal uit de wereld zijn) - Kosten/Moeite: de tijd/moeite/geld die het kost om de oplossing of de suggestie tot uitvoering te brengen (1 = zeer weinig tijd/moeite/geld; 10 = zeer veel tijd/moeite/geld)
Capaciteitsverdeling binnen gebieden	In deze vraag gaat het niet om verdeling van het belang van de doelgroepen, maar om de capaciteit die u per doelgroep zou willen toekennen. U kunt opnieuw binnen elk gebied 100 punten verdelen. Deze 100 punten staan voor de volledige hoeveelheid capaciteit die u voor die gebieden te verdelen heeft.

Quickscan (module a.)

Aspect	Waarde
Beleid: sturing. De doeleinden zijn vertaald of geoperationaliseerd in concrete normen of kengetallen	3,8
Beleid: proces en organisatie. De verantwoordelijkheden zijn volledig duidelijk in het handhavingproces.	5,2
Beleid: inhoud. Er zijn duidelijke doelstellingen en strategieën voor de handhaving.	5,2
Informatie: extern naleving. Er is goed inzicht in de nalevingrisico's en maatschappelijke risico's.	5,1
Informatie intern: Er is goed inzicht in de sturingrisico's: knelpunten in de organisatie, communicatie, samenwerking en capaciteit.	4,8
Informatie: extern doelgroepen. Er is goed inzicht in doelgroepen en overtredingvormen.	6,6
Uitvoering: kwaliteit sturing. De inzet of de sturing van de capaciteit is optimaal.	4,4
Uitvoering: capaciteit. Er is voldoende capaciteit en kwaliteit in de uitvoering.	4,4
Uitvoering: productiviteit en effectiviteit. Het effect van de uitvoering op naleving is optimaal.	3,9
Organisatie: De wisselwerking tussen beleid en uitvoering is optimaal.	3,8
Organisatie: De wisselwerking tussen uitvoering en informatie is optimaal.	4,9
Organisatie: Het handavingsbeleid is voldoende op goede informatie gebaseerd en stuurt ook op goede informatie.	4,7
Gemiddelde	4,7

Knelpunten Quickscan (module a.)

Item	Knelpunt
Beleid: sturing. De doeleinden zijn vertaald of geoperationaliseerd in concrete normen of kengetallen	De doeleinden gaan uit van 100% compliance. Foutnormen worden niet geaccepteerd.
	Op het terrein van levende dieren/levende producten is nauwelijks beleid gemaakt. Het betreft grotendeels een wettelijk uit te voeren taak, die rechtstreeks voortvloeit uit EU regelgeving
	wordt aan gewerkt; is gezien de fase waarin de organisatie verkeert nog niet uitgekristalliseerd
	in deze sector worden bijna geen kengetallen of concrete normen aangegeven door het beleid.
	Er is geen duidelijke beleid gedefinieerd. Duidelijke normen en kengetallen zijn daardoor niet mogelijk of lastig te definiëren.
	rapportages over de stand van zaken en waar we staan kunnen beter afstemming over interpretatie van wetgeving of nieuwe regelgeving en de uitvoerbaarheid ervan en de terugkoppeling daarover kunnen beter
	De doeleinden worden wel aangegeven maar zijn niet in normen of kengetallen vastgelegd.
	Doeleinde zijn uit worden niet duidelijk aangegeven
Beleid: proces en organisatie. De verantwoordelijkheden zijn volledig duidelijk in het handhavingproces.	de verantwoordelijkheden zijn lang niet bij alle uitvoeringsprocessen duidelijk aangegeven. Ook de scheiding tussen beleid en uitvoering is nog vaag, evenals tussen vwa centraal en s&o.
	verantwoordelijkheden worden vaak bij de verkeerde personen in de lijn gelegd
	De verantwoordelijkheden zijn duidelijk in zoverre de dierenarts uiteindelijk bevoegd is. Aan de andere kant is duidelijk dat LNV de wetgever is. De interactie daartussen verloopt over veel schijven en dat geeft verwarring.
	De verantwoordelijkheden zijn wel neergelegd in wetgeving, instructies en ook wel in taakverdeling tussen verschillende organisatieonderdelen, maar blijken niet bij iedereen bekend. Of men 'durft' niet de eigen verantwoordelijkheid op te pakken.
	De verantwoordelijkheden staan wel duidelijk op papier, maar in de praktijk functioneert het nog niet naar behoren. Dat heeft verschillende oorzaken: komend vanuit een behoorlijke top down organisatie moeten mensen wennen aan het nemen van de eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast is er de neiging om functionele/inhoudelijke verantwoordelijk en de lijn verantwoordelijkheid los van elkaar te zien.
	Hier is nu een start mee gemaakt, maar er moet nog veel gebeuren.
	Verantwoordelijk heden zijn in theorie wel duidelijk maar worden niet in de praktijk zo uitgevoerd
	De verantwoordelijkheden zijn vrij duidelijk neergelegd in wetgeving. Bekendheid daarvan is een van de knelpunten.
	Op papier wellicht duidelijk, nog niet in de lijn. Het nemen van verantwoordelijkheid nog niet voor iedereen weggelegd
Beleid: inhoud. Er zijn duidelijke doelstellingen en strategieën voor de handhaving.	buiten enkele nieuwe instructies, is er geen ondersteuning voor de medewerkers in het veld hoe te handhaven. veelal is er ook geen visie

	betreffende de handhaving.
	de doelstelling is vaak wel helder, maar strategieën ontbreken
	Er zijn doeleinden noch strategieën. De wet is de wet is het credo en de wet wordt 100% toegepast.
	Dit is slechts voor 2 diercategorieën opgestart (schaap en varken)
	als er eenduidige informatie (doel, strategie, uitvoering) wordt gegeven over specifieke zaken (schapen) zie je toch dat de organisatie dat onvoldoende oppakt in de uitvoering en de achtervang
	de doelstellingen zijn wel helder maar er ontbreekt een koppeling met de handhaving en evaluatie.
	Vaak niet. Er zijn onderdelen/sectoren waarbij verschillende belangen de hele strategie /voor de handhaving belemmeren.
	Doelstellingen zijn er wel, maar harde gegevens ontbreken nog grotendeels. dat komt nu op gang en daar blijkt al uit dat de nalevingsniveau's en ook de toezichhoudende taken verre va optimaal zijn. Eerst een beeld krijgen over het functioneren van het systeem, dan verder bouwen aan een strategie.
Informatie: extern naleving. Er is goed inzicht in de nalevingrisico's en maatschappelijke risico's.	de dierenarts in het veld heeft weinig of geen idee van de risico's zowel maatschappelijk als voor de organisatie.
	er wordt bij het beleidontwikkeling te weinig rekening gehouden met handhavingmogelijkheden wanneer bekend is dat er grote nalevingrisico's zijn
	Er is een verschil in perspectief tussen dierenarts en de buitenwereld. De dierenarts heeft in het algemeen weinig begrip voor de maatschappelijke werkelijkheid en onderschat daardoor de risico's (welzijn, dierziektes)
	informatie over de handhaafbaarheid van wetgeving is er wel in de uitvoering, maar klinkt onvoldoende door naar 'boven'
	voor een deel van de sector is er wel inzicht, maar dat geldt lang niet voor alle deelgebieden van deze sector. Denk aan pluimvee etc. het beleid heeft weinig inzicht in de daadwerkelijke problemen en risico's op de werkvloer.
	Het beleid/de buitenwereld focust op de risico's en wil vaak niet weten van de praktische nalevingrisico's (100% compliance is de norm)
	Het inzicht in de risico's is minimaal. Gedacht wordt vaak dat het wel goed is zolang er geen klachten komen.
	Vaak ontbreekt de kennis van de mogelijk
	Inzicht begint nu te komen en daar worden we niet vrolijk van. Nalevingsniveau's zijn slecht. Maatschappelijk risico daarvan kan groot zijn: verlies van handelsmarkten of insleep van een dierziekte met alle gevolgen van dien.
Informatie intern: Er is goed inzicht in de sturingrisico's: knelpunten in de organisatie, communicatie, samenwerking en capaciteit.	de interne communicatie is een zeer zwak punt in de organisatie. Instructies en nieuwe wetgeving belanden veelal zomaar op de werkvloer. een extra bron van zorg vormen de practioners. geen uitbetaling bij opleidingen en werkoverleg, dan komen ze niet, maar mogen wel blijven werken.
	het inzicht is er in principe wel, maar er wordt te weinig rekening mee gehouden
	De organisatie is versnipperd, regio's voeren vaak eigen beleid waardoor zicht op de (landelijke) risico's ontbreken. Er is geen landelijke registratie van knelpunten en overtredingen.
	Interne communicatie is matig. Als wet- en regelgeving niet op regionaal (laag niveau) opgepakt wordt, dan blijft het zweven. Een verbetering hierin is te zien bij de schapenproblematiek.
	De drie aspecten worden niet gekoppeld en getoetst.
	Bij landelijke instellingen/organisatie is de communicatie/samenwerking sowieso een lastig item. Organisatie heeft voldoende inzicht in risico's, knelpunten...maar concrete oplossingen zijn er nog niet...begrijpelijk gezien de fase waar we in zitten.
	Communicatie is een majeur probleem. Daarnaast vormt de VWA nog geen eenheid, er is nog weinig vertrouwen. Dat is jammer, want er is verschrikkelijk veel potentieel aanwezig in de organisatie.
Informatie: extern doelgroepen. Er is goed inzicht in doelgroepen en overtredingvormen.	Deze info is in elk geval bij de werkvloer bekend, maar of dat in de top van de organisatie ook zo tot in detail bekend is???
	De sector is redelijk in beeld. Door intensievere samenwerking/communicatie met o.a. AID komen ook de omissies beter in beeld.
	sommige deel gebieden wel, andere deelgebieden weet bijna niemand wat van.
	Door regionale interne audits is dit inzicht sterk verbeterd.
	De sector/sectoren - doelgroep is/zijn vrij bekend.

	Overtredingvormen zijn redelijk in beeld.
	Er is goed inzicht in de doelgroepen, ja, en ook over de overtredingvormen bestaat een redelijk goed beeld. Probleem is wat mij betreft meer dat het handhavinginstrumentarium nogal beperkt. Dat komt je rol als autoriteit niet ten goede.
Uitvoering: kwaliteit sturing. De inzet of de sturing van de capaciteit is optimaal.	niet waar. Doordat de werkvraag vooral aan het begin en eind van de dag is, zonder dat de organisatie daar instuurt. Bovendien zou bij grensoverschrijdende (regio/team) werkzaamheden nog veel gewonnen kunnen worden
	de kwaliteit van de sturing is nog verre van optimaal; nieuwe leidinggevendens zijn vaak nog niet bekend met hun nieuwe taakgebieden en weten nog niet wat van hen wordt verwacht
	Inzet en capaciteit nog steeds afhankelijk van planningsystematiek; wil nog wel eens wrijving geven.....
	Het lijkt wel alsof er voortdurend achter de feiten wordt aangehold. De sturing op aanwezigheid daar waar nodig loopt wel, maar de kwaliteit van het werk verschilt hier en daar nogal sterk.
	Capaciteit in strikte zin is geen knelpunt. Het werk heeft prioriteit. Wel is er vaak veel druk om snel te werken waardoor tijd voor controles ontbreekt.
	door onvoldoende kennis van de inhoud van de werkzaamheden wordt er verkeerd(te krap) gepland
	Inzet en sturing is onderhevig aan de terreur van de planning.
	Voor optimalisering vatbaar.capaciteit wordt niet volledig - onvoldoende benut.
Uitvoering: capaciteit. Er is voldoende capaciteit en kwaliteit in de uitvoering.	door onvoldoende capaciteit heeft de kwaliteit van werkzaamheden te lijden
	er is onvoldoende capaciteit, maar nog slechter is dat daardoor onvoldoende gekwalificeerde mensen, dit werk met een hoog afbreukrisico uitvoeren. levend vee bungelt aan het eind van de lijn, als er iemand over is kan die nog wel een exportje doen.
	capaciteit in onvoldoende (althans dat roept de werkvloer) en de expertise soms ver te zoeken; vandaar een opleidingstraject voor dierenartsen en teamleiders
	Nee, er is onvoldoende capaciteit voor een goede uitvoering van de werkzaamheden: kwantiteit is voldoende, capaciteitsgebrek vertaalt zich in onvoldoende kwaliteit.
	Er is capaciteit, de uitvoering laat met name door tijdsdruk en druk van het bedrijfsleven te wensen over. Hier en daar ook door kennistekort en daardoor onzekerheid.
	Ja,er is voldoende capaciteit om goed te kunnen handhaven
Uitvoering: productiviteit en effectiviteit. Het effect van de uitvoering op naleving is optimaal.	effectmetingen en productiviteitsmetingen worden nog nauwelijks uitgevoerd
	effecten en productiviteit binnen deze sector zijn nauwelijks meetbaar beslist niet. er wordt nauwelijks iets aan gedaan.
	Dit is tamelijk onbekend terrein.
	Effect is nooit gemeten!!!
Organisatie: De wisselwerking tussen beleid en uitvoering is optimaal.	wisselwerking is vaak niet aanwezig door dat er geen of te laat wordt geëvalueerd
	Info van daadwerkelijke uitvoerders naar beleid over hoe het eigenlijk echt eraan toe gaat komt niet boven tafel. En info van beleid naar uitvoerders over hoe er gewerkt zou moeten worden, wordt door uitvoerders niet in daden omgezet.
	de organisatie is nog zoekende naar een goede invulling van de tbv structuur, met name mbt wisselwerking van buiten naar binnen en andersom
	Beleid wil/kan niet accepteren dat regels niet worden nageleefd. Daarom wordt fictie in stand gehouden dat alles prima is tot het tegendeel blijkt en dan begint het gedonder pas echt.
	Niet aanwezig
Organisatie: De wisselwerking tussen uitvoering en informatie is optimaal.	door de dynamiek van het werk is dit erg lastig optimaal te krijgen. de routes waarlangs info gaat moeten eerst helderder zijn
	Informatie wordt gegeven. De uitvoering sluit hier niet op aan door vele oorzaken, waarbij met name tijd om de informatie tot zich te nemen en druk van buiten om anders te werken een rol spelen.
	het idee dat informatie binnenbrengen via intranet voldoende is voor een medewerker die 8 uur per dag van de ene naar de andere export rent is een illusie.
	nee; de ervaring is dat je nog uit een brei van informatie moet vissen; ook nog vaak dezelfde of elkaar overlappende procedures en instructies
	informatie van boven naar beneden is nog minimaal

	Sommige info die vanuit 'centraal' verstrekt wordt, bijv. in de vorm van afschriften van brieven, bereiken nimmer de uiteindelijk betrokken medewerker, maar blijven kennelijk ergens in het regiokantoor hangen. Dat is erg jammer, want zo kun je niet leren van je 'fouten'.
	tijdsdruk is vaak een knelpunt.
Organisatie: Het handhavingsbeleid is voldoende op goede informatie gebaseerd en stuurt ook op goede informatie.	HH-beleid maar voor enkele onderwerpen uitgeschreven in instructies t.b.v. de werkvloer; daar waar beschreven is OK
	Handhavingsbeleid gaat uit van perfect werkende toezichthouder/controleur, in de praktijk blijkt het echter moeilijk om beleid/regelgeving uit te voeren dan wel te handhaven, en het waarom van die moeilijkheden wordt niet (altijd) teruggekoppeld.
	Nog te weinig evaluaties, risicoanalyses, probleemanalyses e.d. als basis voor beleid.
	Koppeling of het beleid op de werkvloer naar behoren wordt uitgevoerd wordt onvoldoende getoetst of wordt er met de verkregen info te weinig gedaan
	Er is geen handhavingsbeleid
	Er zijn veel te veel instructies. door de bomen is het bos niet meer te zien. De basis van de instructies is oké, maar het waarom en de essenties zijn vaak ondergesneeuwd in al de woorden/info
Knelpunten algemeen	blijven o.h.a. te lang liggen, oplossingen niet voorhanden (juridisch, maatschappelijk...)
	routes waarlangs informatie gaat en zou moeten gaan
	tijd om kwaliteit te leveren.
	er moeten teveel dingen tegelijk;

Samenwerkingsrelaties(module b.)

Item	Samenwerking
Samenwerkingsrelaties eigen organisatie	Departement LNV
	VWA in Den Haag
	andere regiokantoren
	veld: artsen
	veld: teamleiders
	AID
	douane
	Departement VWS
	Buitenlandse zusterorganisaties
	de verschillende sectoren
	brancheorganisaties (NBHV, PVE etc)
	SGS
	CBD
PVE	
Samenwerkingsrelaties tussen anderen	hoofden TLP
	SG/DG's
	Directie Voedselkwaliteit en Diergezondheid
	Directie Landbouw (met name dierenwelzijn)
	Directie Juridische Zaken
	Directie Internationale Zaken (Brussel en LNV attachés)
	Directie Industrie en handel
	directeur NW en via hem de andere regiodirecteuren
	vwa/du/jz
	VWa den haag met departementen
	AID oa met regio,s
	Signalering en Ontwikkeling met T&C en P,C en S
	Handhavingafdelingen, bedrijfsvoering met P,C en S
regiokantoren onderling	
etc etc	
rijksdienst voor het wegverkeer	
Artsen en teamleiders	
teamleider van verschillende organisaties b.v VWA/AID	
juridische zaken VWA	
departementen LNV en VWS met Brussel	
LNV/VD met VWA (o.a. directie toezicht)	
LNV/JZ met VWA (o.a. vwa/du/jz)	
VWA-KIC/JZ	
AID met uitvoering VWA	

Knelpunten samenwerkingsrelaties (module b.)

Samenwerkingspartner	Knelpunt
rijksdienst voor het wegverkeer	verschillende organisatie met verschillende belangen
	bij veewagenregistraties gebruik van maken
	verantwoordelijkheden helderder/inzichtelijker maken en knopen doorhakken
	Geen contact mee
vwa/du/jz	samenwerking begint te komen; ook tussen afdelingen DU en regio's
	de gekozen organisatiestructuur vereist veel afstemming, coördinatie en samenwerking
	van belang bij implementatie van regelgeving. en (!) bij aanpakken van acute situaties.
	maar 1 jurist die zich specifiek met levend vee bezig houdt, bij afwezigheid zijn er wel andere juristen, maar er is geen specifiek aangewezen ' achtervang'.
	gaat goed
	goed, maar er blijven regelmatig te lang zaken liggen
directeur NW en via hem de andere regiodirecteuren	vooral van belang in het kader van attitude problemen/ onvoldoende harmonisatie in de uitvoering en creëren van draagvlak ivm ontwikkelingen bij Sen O na afstemming met productmanagement
	Ook regiodirecteuren moeten nog in hun rol groeien. Hebben soms de neiging om uitvoeringsproblemen volledig bij het beleid/de regelgeving te leggen en onderschatten de fouten die hun eigen medewerkers maken.
SG/DG's	geen direct contact met het beleid, maar wel graag zicht op de ontwikkelingen en de positionering van beleid en VWA en de evt. spanning die daartussen zit
	Zitten ook vaak wel erg op de stoel van de uitvoerder waar het LNV betreft. Mengsel van politiek en bedrijfsleven.
hoofden TLP	meer informeren over wat ze kunnen verwachten van NW en vragen wat de wensen zijn tav NW
	zijn de spin in het web, maar voor alle onderwerpen, hopen dat ze niet verstrikt raken
	niet allemaal ter zake deskundig op LDD gebied

CMC / T11 Company

	hoofden TLP moeten hun rol nog vinden. In principe moeten zij hun werk zo organiseren dat hun afdeling de gewenste doelen behaalt. Dat veronderstelt dat de doelen bekend zijn en inzicht is in de realisatie. Quod non.
	Hebben in sommige gevallen nog niet helemaal een beeld van dit toezichtgebied
	Moeten nog in hun rol groeien!
SGS	doet niet wat ze moeten doen volgens afspraak, wij constateren dat onvoldoende
	houdt zich niet aan afspraken
	Doen die nog wat dan?
	Onbekend!!!
brancheorganisaties (NBHV, PVE etc)	spreken niet dezelfde taal
	sluizen de nodige info niet door naar de belanghebbenden.
	vaak pas contact in laat stadium (als het misgaat)
	brancheorganisaties shoppen tot ze een antwoord krijgen dat hen bevalt
	Afschuiven van problemen naar elkaar, te weinig afstemming van lijnen naar buiten toe
	Verschuiving van branche georiënteerd naar individuele bedrijven. Komt vaker voor dat branche maar een deel van de sector vertegenwoordigd en in sommige gevallen vooral het eigen belang (als ondernemer)
	Tegenstrijdige belangen!!!
de verschillende sectoren	zonder draagkracht in de sector en goede voorlichting heeft controle en handhaving geen zin
	Rollen tussen Amsterdam en VWA centraal zijn nog niet helder: wie onderhoudt de contacten en waarover?
	Er worden afspraken gemaakt om tot werken te komen, maar er is geen draagkracht voor de afgesproken uitvoering
	Handelsbelang gaat boven alles. Zien vaak de risico's niet van een goede naleving.
	te weinig draagkracht bij de sector frustreert een goede samenwerking
	veterinair belang van VWA en financieel belang van sector bij elkaar
Buitenlandse zusterorganisaties	contacten verlopen via VWA centraal. Die contacten zijn minimaal (verlopen eigenlijk alleen via klachten over en weer)
	Weinig contact
	Er is een grote diversiteit alleen al in de 25 lidstaten. Bovendien in sommige landen zoals Italië en Duitsland, erg regionaal georiënteerd
	er is te weinig bekend en we hebben onvoldoende weerwoord wanneer de sector ons daarmee confronteert we zijn de OIE vergeten. we weten onvoldoende wat zij doen, hoe de wind waait en wat er dus op wereldschaal speelt
Departement VWS	VWS op terrein van VGP laat wel erg veel aan VWA zelf over
	Er is onvoldoende kennis bij VWS op dit terrein. Er is maar 1 persoon en deze houdt zich vooral bezig met dierziekten. VWS is eigenlijk geen speler in dit veld.
douane	Gaat volgens mij wel goed, werken als onbezoldigd VWA-ambtenaar als het om veterinaire import gaat bij export is er geen communicatie terwijl dit wel voordelen zou opleveren, wordt in cliënt over gesproken de bip op schiphol werkt zeer autonoom ook als het gaat om de interpretatie van regelgeving, is erg klantgericht
	Onvoldoende communicatie ,bevoegdheden en verantwoordelijkheden tamelijk onbekend(bij de VWA medewerkers).
AID	resultaten komen niet terug
	te weinig contact
	betere samenwerking is zeer belangrijk voor een goede handhaving
	geen feedback; lijnen binnen AID niet duidelijk (je komt elke keer weer andere teamleiders tegen)
	Vaak onduidelijk door wie de AID nu wordt aangestuurd: LNV of OM
	Samenwerking op niveau directies is goed, in de lagen daaronder wordt een andere taal gesproken: AID is een typische politionele dienst met de daarbij behorende normen en waarden.
	Terugkoppeling laat te wensen over; de inzet na meldingen wordt steeds beter
	AID heeft soms andere prioriteiten dan de VWA, waardoor er geen beroep op hen gedaan kan worden
	sfeer is verwijtend
	AID is niet open genoeg om door samenwerking met b.v. VWA betere resultaten te behalen. Op operationele niveau kan veel beter samengewerkt worden.
	AID pakt soms dingen op, om later te zeggen dat het toch maar bestuursrechtelijk afgedaan moet worden, en laat dan een dossier verder weer aan de VWA over. Duidelijkere afspraken maken over wat via straf- en wat via bestuursrecht afgedaan wordt?
veld: teamleiders	via de hoofden tlp, dus niet direct
	zijn met te veel verschillende zaken bezig
	Kan veel pro-actiever
	Gouden regel: moeten achter de beslissingen van hun mensen staan
	teamleiders zijn niet altijd betrokken bij de problemen in het veld en schuiven door of af spelen veel beslissingen door naar anderen omdat er inhoudelijk onvoldoende kennis is in 't team
	TL's moeten meer verantwoordelijkheid nemen en dragen ,maar wel in gelegenheid worden gesteld om context te begrijpen.
	achtergrond teamleider (RVV,KvW) speelt nog een te grote rol bij het (niet) aansturen
veld: artsen	via de lijn werkt vertragend en niet optimaal
	dierenartsen voelen zich te weinig verbonden met de organisatie

CMC / T11 Company

	dierenartsen weten de lijnen niet goed te vinden en voelen zich niet betrokken
	artsen hebben behoefte aan meer expertise in de regio, waar ze met hun vragen terecht kunnen
	Vaak bij de dierenartsen zelf onvoldoende bekend wat de context is waarbinnen een dierenarts opereert/handelt.
	weinig expertise in/binding met de levende sector: instructies worden niet gelezen (dus niet nageleefd)
andere regiokantoren	huidige rollen/verantwoordelijkheden nog niet helder
	moet nog beter vorm krijgen
	mensen moeten nog groeien in hun rollen en verantwoordelijkheden
	verantwoordelijkheden nog niet duidelijk
	Andere regio' s gaan hun eigen gang. Het oude netwerk van kringvakspecialisten werkt nog wel, maar dat staat buiten de lijn.
	Er is geen gegevensuitwisseling met Amsterdam
	Afstemming en onderlinge communicatie schiet te kort. Erkenning van regionale aspecten niet aanwezig/.
	Amsterdam beantwoordt nog (veel) te veel vragen die in de eigen opgelost kunnen worden (maar ook elders: Inv-loket, knmvd, gd etc.)
	ten aanzien van de vogelentoonstellingen loopt het nu
VWA in Den Haag	Er is nog te weinig eenheid en vertrouwen
	nog geen optimale samenwerking; nog zoekende
	Soms te weinig tijd voor communicatie, vertrouwen is er wel.
	Kloof is nog steeds te groot!!!
	aanspreekpunt soms onduidelijk
	samenwerking met faciliterende afdelingen in Den Haag kan beter (ICT, P&Oetc) afdelingen zijn nog teveel met hun eigen organisatie- ontwikkeling bezig
Departement LNV	rechtstreeks contact beperkt tot 1 persoon
	in een laat stadium van de beleidsvorming wordt de VWA pas betrokken
	Beleid bemoeit zich meer met de uitvoering dan dat ze beleid maken
	visies stemmen niet altijd overeen
	Onbekendheid met werkelijkheid!!!
	meer aangeven wat er wanneer speelt, inzicht in beleidsagenda's en politieke ontwikkelingen meer doorgeven
	uitvoering wordt te laat bij beleid betrokken; competentie tussen beleidsafdelingen LNV en VWA?
CBD	is een controlepartner, maar houden we geen toezicht op
	verschuift in het veld de afgesproken en opgelegde normen bij zijn controles
PVE	goede afspraken maken wie waar voor verantwoordelijk is, belangrijke partner
	spelen handig VD en VWA tegen elkaar uit, op alle organisatieniveaus: weinig vertrouwenwekkend
	koppeling ontbreekt vanuit de branche
	Legt graag zwarte pietten bij VWA
	PVE zit in een <i>struggle for life</i> en is daardoor niet echt een betrouwbare partner
	Soms is het wijzer direct met de sector te overleggen en niet altijd via het PVE.
	PVE heeft als strategie dat de belangenbehartiging zich richt op de zwakke broeders in de sector. Een toekomstgerichte blik ontbreekt, is dus een blok aan het been, geen samenwerkingspartner
Directie Voedselkwaliteit en Diergezondheid	vd belt/mailt niet terug, gooit alles over de schutting, schuift alles af.
	Zitten zelf te veel in de uitvoering, daar waar ze beleid zouden moeten maken.
	mee eens
Directie Landbouw (met name dierenwelzijn)	zou mee moeten gaan op de werkvloer om te weten wat er speelt, teveel bureaukennis,
	komt met uitvoeringsregels die niet uitvoerbaar of controleerbaar zijn
	Ook teveel in de uitvoering. Zien VWA vooral als uitvoerder
Directie Juridische Zaken	houden er geen rekening mee dat nieuwe regelgeving niet meteen in instructies staat en bij alle vwa'ers bekend is, als zij het in de stert hebben laten publiceren.
	Veel personele wisselingen, weten soms nagenoeg niets van de praktijk of achtergrond van al bestaande regelgeving. dit levert miscommunicatie en veel onbegrip voor praktijkvragen op.
Directie Internationale Zaken (Brussel en LNV attachés)	niet via nw, maar via pm

Overtredinganalyse normen (module c.)

Item	Norm	Niet kennen	Niet kunnen	Niet willen	Niet moeten	Hoewel overtreders	Aandeel per ongeluk	Herhaaldelijk overtreder	gezonderheid/veiligheid van de mens	ERST: Gezondheid / welzijn dieren	ERST: Inanaceel economische schade	ERST: Politieke gevoeligheid	ERST: ramprisico
Erkenningsverlening en onderhoud: verzamelcentra	Algemeen: moeten voldoen aan bepaalde hygiënische eisen	1,2	2,2	6,5	5,9	4,9	1,0	4,8	2,0	7,4	7,2	7,8	6,0
Erkenningsverlening en onderhoud: verzamelcentra	Algemeen: moeten zorgen voor goede administratie om tracering mogelijk te maken	1,3	3,3	6,9	6,0	6,0	2,1	5,6	4,2	6,6	6,1	7,2	6,2
Erkenningsverlening en onderhoud: spermawinstations SWS	Algemeen: moeten zorgen voor goede administratie om tracering mogelijk te maken	1,1	1,3	2,9	1,8	2,3	1,2	1,6	1,2	5,3	6,5	4,6	6,0
Erkenningsverlening en onderhoud: spermawinstations SWS	Algemeen: moeten zorgen voor een goede gezondheidsstatus van donor en sperma, vrij van dierziekten	1,1	1,0	0,9	1,1	1,7	1,2	1,2	1,2	5,5	6,5	4,9	4,7
Erkenningsverlening en onderhoud: ET-teams	Algemeen: moeten zorgen voor goede administratie om tracering mogelijk te maken	1,6	1,8	1,6	1,7	1,5	0,7	1,0	1,0	5,4	5,0	5,3	3,8
Erkenningsverlening en onderhoud: ET-teams	Algemeen: moeten zorgen voor een goede gezondheidsstatus van donor en sperma, vrij van dierziekten	1,4	1,6	1,0	1,2	1,5	0,7	1,0	1,0	5,4	5,0	5,0	3,8
Erkenningsverlening en onderhoud: opslagcentra	Algemeen: moeten zorgen voor goede administratie om tracering mogelijk te maken	0,5	0,6	1,5	1,1	0,9	0,9	0,9	1,0	5,3	5,3	5,3	5,4
Erkenningsverlening en onderhoud: opslagcentra	Algemeen: moeten zorgen voor een goede gezondheidsstatus van donor en sperma, vrij van dierziekten	0,2	0,4	0,5	1,2	0,6	0,6	0,5	2,2	6,3	5,3	5,5	5,6
Erkenningsverlening en onderhoud: quarantaine inrichtingen	moeten zorgen voor een goede gezondheidsstatus van dieren, vrij van dierziekten	0,6	0,3	0,6	0,2	0,6	0,5	0,3	3,6	7,4	5,0	5,8	6,6
Erkenningsverlening en onderhoud: grote dierentuinen	moeten zorgen voor goede veterinaire zorg	0,1	0,2	0,0	0,8	0,0	0,9	0,0	4,2	6,9	3,7	5,4	5,4
Erkenningsverlening en onderhoud: grote dierentuinen	moeten zorgen voor goede administratie om tracering mogelijk te maken	0,6	0,5	1,5	1,3	0,6	1,4	0,0	5,8	6,6	3,5	5,2	5,0
Erkenningsverlening en onderhoud: grote dierentuinen	moeten het welzijn van dieren garanderen	0,4	0,2	0,4	1,3	0,2	0,6	0,4	3,2	6,3	1,9	4,5	3,4
Erkenningsverlening en onderhoud: onderzoeksinstituten	moeten zorgen voor goede veterinaire zorg	0,0	0,7	0,3	0,0	0,8	0,8	0,0	1,6	3,0	2,8	4,7	2,2
Erkenningsverlening en onderhoud: onderzoeksinstituten	moeten zorgen voor goede administratie om tracering mogelijk te maken	0,5	1,0	1,4	0,0	0,8	0,8	0,0	2,8	3,0	2,8	4,1	2,2
Erkenningsverlening en onderhoud: onderzoeksinstituten	moeten het welzijn van dieren garanderen	0,0	0,7	1,3	0,0	0,8	0,8	0,0	1,6	4,8	2,8	5,1	2,2
Erkenningsverlening en onderhoud: proefdierinstellingen	moeten zorgen voor goede veterinaire zorg	0,5	0,0	0,4	0,7	1,4	1,0	1,3	0,9	2,8	3,6	6,5	3,6

Erkenningsverlening en onderhoud: proefdierinstellingen	moeten zorgen voor goede administratie om tracering mogelijk te maken	0,5	0,0	0,4	0,7	1,4	1,0	1,3	2,4	2,8	3,6	5,9	3,6
Erkenningsverlening en onderhoud: proefdierinstellingen	moeten het welzijn van dieren garanderen	0,0	0,0	0,4	0,7	1,4	1,0	1,3	1,2	4,5	3,6	6,5	3,6
Erkenningsverlening en onderhoud: vogelquarantaines	moeten alle vogels 1 maand in quarantaine houden	1,0	0,7	3,5	3,2	3,4	1,8	3,3	6,0	6,8	3,4	7,3	6,5
Erkenningsverlening en onderhoud: vogelquarantaines	moeten alle vogels binnen 1 maand testen op dierziekten	1,3	0,5	4,3	2,3	2,0	0,4	0,9	5,6	6,9	3,7	7,3	6,8
Exportcertificering levend vee en levende producten: exporteurs	Algemeen: moeten zorgen voor de juiste gezondheidsstatus van de dieren en de dieren moeten 'fit to travel' zijn	1,3	0,9	4,6	4,0	3,8	1,4	4,5	3,1	7,5	6,7	6,1	5,6
Exportcertificering levend vee en levende producten: exporteurs	varkens, schapen: moeten ervoor zorgen dat dieren per herkomstgroep identificeerbaar zijn.	2,1	2,6	6,6	6,3	5,5	2,7	5,5	2,4	7,8	6,6	6,2	6,7
Exportcertificering levend vee en levende producten: exporteurs	runderen, paarden: moeten ervoor zorgen dat dieren individueel identificeerbaar zijn.	1,4	0,6	4,1	3,7	2,6	2,3	2,7	2,2	7,1	5,8	6,7	5,4
Exportcertificering levend vee en levende producten: exporteurs	sperma en embryo's: moeten zorgen voor een goede gezondheidsstatus van sperma en embryo, vrij van dierziekten	0,4	0,4	1,5	1,8	1,5	1,9	0,7	1,8	7,3	6,0	4,1	5,7
Exportcertificering levend vee en levende producten: exporteurs	honden en katten: moeten zorgen dat de dieren door dierenarts gekeurd zijn en rabies geent	4,3	1,6	1,3	4,6	2,3	3,5	0,9	2,2	5,8	2,0	3,4	2,8
Registraties: eigenaren	wasplaatsen: moeten zorgen voor goede reinigingsinstallatie onder alle klimatologische omstandigheden	0,2	0,9	4,4	5,1	4,1	0,6	5,4	1,4	7,5	5,5	6,3	7,0
Registraties: eigenaren	veewagens: moeten zorgen dat het vervoermiddel geschikt is, zodat het welzijn van het dier niet geschaad wordt	0,7	1,9	3,8	4,6	2,6	1,6	2,5	2,9	7,3	5,5	7,6	5,6
Registraties: eigenaren	opfok melkvee, vetweiderij, pluimvee opfokbedrijf, geitenmestbedrijven: moeten zich laten registreren	3,3	2,4	5,1	5,2	3,2	2,7	2,7	2,6	6,2	5,5	6,5	5,5
Bestemmingscontroles traces: importeurs	levend vee en dierproducten: moeten alle imports melden.	4,3	0,2	5,2	5,9	6,3	2,8	6,5	1,6	6,1	6,3	4,9	8,0
Registraties: handelaren	vee, honden/katten, vogels, rest: moeten zich laten registreren	4,3	1,3	4,1	5,3	5,2	2,9	3,2	6,0	7,1	5,5	7,4	7,1
Gemiddelde		1,2	1,0	2,6	2,6	2,3	1,4	2,0	2,6	6,0	4,8	5,8	5,1

Niet kennen. Niet kunnen. Aandeel per ongeluk, Herhaaldelijk	
Kwetsbaar	≥ 3
Redelijk kwetsbaar	≥ 1,5 en < 3
Minder kwetsbaar	< 1,5

Niet willen, niet moeten, aantal overtreders	
Kwetsbaar	≥ 5
Redelijk kwetsbaar	≥ 2 en < 5
Minder kwetsbaar	< 2

Ernstfactoren	
Ernstig	> 7,5
Redelijk ernstig	≥ 5 en < 7,5
Minder ernstig	< 5

Knelpunten erkenningverlening (module d. 1)

Aspect	Knelpunt
Verzamelcentra: algemeen: Maandelijks controle buiten openingstijden op hygiëne en leegstand	frequentie afstemmen naar status bedrijf toegang, medewerking waaghouder, bezoekfrequentie
	controle is routine, moet juist risico gebaseerd zijn: notoire overtreders desnoods iedere dag, verzamelcentra waar nooit iets gebeurt hoeven ook niet bezocht te worden. doe maar naar de AID,
Verzamelcentra: runderen: halfjaarlijkse audits	extern laten uitvoeren expertise, meestal op aangeven van de sector is zeer uitgebreide regelgeving onvoldoende kennis medewerker VWA, tijdsdruk door tariefstelling
Verzamelcentra: varkens: halfjaarlijkse audits	extern laten uitvoeren prioriteit, frequentie wordt niet gehaald staat achteraan op de lijst van uit te voeren werkzaamheden
Verzamelcentra: schaap/geit: halfjaarlijkse audits	extern laten uitvoeren omissies komen niet altijd in beeld (voorverzamenen); prioriteit & expertise teveel gedoogbeleid, geen uniforme aanpak zit politieke druk op, ondanks voldoende aandacht nog weinig resultaat, capaciteit gebrek
Spermawinstations SWS: Algemeen: periodieke audits op inrichting, administratie en gezondheidsstatus	expertise, desuniformiteit (behalve bij runderen) administratieve missers zijn moeilijk aan te pakken dmv intrekken erkenning. kennis maar bij zeer beperkte groep vwa aanwezig. sector zelf welwillend en veel wetend. soms werkt de vwa - wegens gebrek aan kennis - zelf mee aan situaties die niet 100% in overeenstemming zijn met regelgeving.
Spermawinstations SWS: runderen: halfjaarlijkse audit	gaat oha goed loopt goed door landelijke aanpak
Spermawinstations SWS: varkens: jaarlijkse audit	expertise; werken met verouderde checklijsten onvoldoende prioriteit en wisselwerking tussen auditor en certificerend dierenarts
Spermawinstations SWS: parden 80 off. 22: jaarlijkse audit	frequentie wordt niet gehaald; desuniforme benadering (opgeleide!) auditteurs officieel 22 EU-erkend, er wordt volop gehandeld door EU erkende, niet-EU erkende en illegale sws-en paard
Spermawinstations SWS: illegale sws- en paarden: jaarlijkse audit door PVE	vrije jongens nog niet bezocht (wel in beeld)/benadering PVE en VWA loopt uiteen
Spermawinstations SWS: schaap/geit: jaarlijkse audit	een sws in Nederland; niet bekend
ET-teams: jaarlijkse audit	veel erkende et teams niet actief; worden daarom niet geaudit; lijsten niet up to date regelgeving niet altijd te consequent te handhaven
Opslagcentra: rundersperma: halfjaarlijkse (runderen) of jaarlijkse (andere diersoorten) audits	rundersperma-opslag apart erkend; de andere vallen onder een sws erkenning; worden bij betreffende audit meegenomen. O.h.a. geen problemen
Quarantaine inrichtingen: halfjaarlijkse (runderen) of jaarlijkse (andere diersoorten) audits	worden bij audit sws meegenomen; zie audit sws
Grote dierentuinen: indien eenmaal erkend jaarlijks auditen op inrichting, administratie, gezondheidsstatus en dierbewegingen.	zou risico gebaseerd moeten zijn. dierentuinen streven naar 1 aanspreekpunt duidelijke instructie ontbreekt
Vogelquarantaines: controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud erkenning inrichting, administratie)	er is geen 'lijntje' tussen bip en vwa i.d. regio, waardoor vwa i.d. regio niet weet wanneer er een zending vogels komt en in quarantaine gaat. er zijn al jaren discussies tussen sector en ministerie over welk lab/welke labs het onderzoek mogen verrichten en wat dat onderzoek kost. Er is nu maar 1 lab en dat lab vindt de sector te duur. Men probeert hier onderuit te komen. risico voor volksgezondheid en diergezondheid is groot, maar het is een rommelsector deels ook ongeorganiseerd/illegaal/hobbymatig aanvankelijk goed opgezet maar wat weggezakt: onderzoek in Q gestorven dieren; waar onderzoek uitvoeren. jaarlijkse auditfrequentie wordt niet gehaald (sinds is afgestapt van landelijke auditteurs)
Verzamelcentra: algemeen:	capaciteit, prioriteit en expertise

halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	
	frequentie is niet gerelateerd aan risico. Voor iedere audit wordt een tarief in rekening gebracht, dit leidt tot de druk om iedereen gelijk te behandelen, anders ontstaat er economisch voordeel of nadeel.
	bij tussentijds bezoek - ivm exportcertificering - worden gebreken niet opgemerkt, of wel opgemerkt, maar niet benoemd/vastgelegd. Later dan alsnog daarop terugkomen gaat dan niet.
	te lang 'pappen en nathouden' en als we dan erkenning willen intrekken, dan gaat dat haast niet meer, omdat het allemaal al zo lang loopt en het moeilijk is om een buitenstaander - een rechter-duidelijk te maken waarom dan nu opeens wel de maat vol is.
	onvoldoende kennis bij de auditor en onvoldoende tijd om audits naar behoren uit te voeren. Druk vanwege tariefstelling
	intrekken van erkenning op grond van administratieve missers is (bijna) niet haalbaar: geen stok achter de deur dus!

Knelpunten exportcertificering (module d. 2)

Aspect	Knelpunt
Algemeen: aanvoerdocumenten, identificatie, gezondheid	Aanvoerdocumenten niet altijd aanwezig, identificatie niet altijd compleet, gezondheid in het algemeen in orde
	niet aanwezig zijn van de documenten of correcte identificatie, de branche ziet de zin er niet van in. gezondheid is meestal wel in orde
	De tijd tussen aanvraag en daadwerkelijke export is kort Identificatie is vooral bij schapen een probleem
	aanvoerdocumenten ontbreken of er is mee gefraudeerd door de exporteur, VWA controleert de documenten/ identificatie niet, gezondheid meestal wel goed maar soms worden wrakke dieren stiekem toch opgeladen
	de controle op de administratieve aspecten kost veel tijd; zou efficiënter kunnen; handhaving op geen sluitende administratie is niet strikt genoeg; maw geen certificaat afgeven vanwege geen sluitende administratie.komt niet gauw voor
Varkens: branche- en exporteurprotocollen	Snelle ondertekening van protocollen, niet voldoen aan de protocollen. Papieren tijger.
	men spreekt van alles af, maar houdt zich er niet aan. Wil aan het werk beloofd met idee doen we toch niet. De vwa handhaaft onvoldoende vindt de medewerker heel moeilijk
	De systematiek kan goed werken als iedereen, ook onze mensen, er strikt de hand aan houden.
	te weinig toezicht op de handhavende ambtenaar; gedogen komt nog steeds voor, daardoor ook geen uniform optreden waardoor VWA niet echt als autoriteit overkomt
Runderen: branche- en exporteurprotocollen	wachten wij met smart op, is een sector met een hoger nalveingsniveau van regelgeving dan de varkenssector. Knelpunten de slechte in het gareel houden
	Die zijn hoogst noodzakelijk, maar bestaan nog niet. Wordt nu gerefereerd aan varkensprotocollen, zonder dat er garanties ondertekend zijn.
	Voorschriften en praktijk lopen nu mijlenver uit elkaar, dat moet opgelost worden.
Paarden: branche- en exporteurprotocollen	niet van toepassing
	zijn er niet
	Bestaan niet. Knelpunt bij paarden vormt met name het voldoen aan de I&R-regeling (schetsen is paspoort) en de afwezigheid van readers ter controle van de chip
	niet nodig, zijn vaak kleinschalige exporten van waardevolle dieren alleen bij slachtpaarden zouden afspraken met sector gemaakt kunnen worden
Schaap/geit: branche- en exporteurprotocollen	gezien de naleving van de huidige verzamelregelgeving en de te verwachten brancheprotocollen voor de tweede verzamelslag een bron grote zorg
	Zullen er moeten komen. geeft in ieder geval invulling aan de oproep van de minister om de iegen verantwoordelijkheid te nemen.
	Zijn er niet, maar staan op stapel met de komende wijziging van regelgeving. De uitvoering/naleving hiervan baart nu al zorg.
	wetende dat er wijzigingen komen in de regelgeving (met name bij verzamelen)leidt nu tot soepele opstelling bij handhaving
Sperma en embryo's: branche- en exporteurprotocollen	sector die wil en ook meer kennis over kwaliteit in huis heeft. weinig knelpunten behalve onvoldoende kennis bij de vwa medewerkers (op een enkele voormalig vakspecialist na)
	zijn er niet, maar wel een categorie zijn die zich er goed voor leent
	Grootste knelpunt ligt bij paardenembryo's en sperma, waar een enorm illegaal circuit bestaat. De controle hierop is er nauwelijks en de samenwerking met AID minimaal.
	knelpunt ligt hier meer bij de VWA dan bij de sector: kennis
Honden en katten: Keuren dierenartsen	doen we niet, taak practicus
	sluit ik me bij aan
	(zie boven)

	Geen taak in
	voorlichting aan eigenaren schiet tekort, 't zou de VWA veel tijd schelen als goede voorlichting en webinfo beschikbaar zou zijn.
	bedoeld wordt niet keuren, maar legalisatie

Overige knelpunten (module d. 3)

Aspect	Knelpunt
Registraties: Handelaren: Vee, honden/katten, vogels, rest: vereist voor export	mogelijk onvoldoende eenduidigheid in administratie en kwalificatie in klasse Geen taak voor de VWA. Sector zelf moet het oppakken!! sterk hobbymatig, weinig professioneel. deels ook illegaal/particuliere handel is niet zo'n issue Wordt bij export onvoldoende op gecontroleerd (dus wel export en geen registratie)
Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	Taak voor de sector. Sector zelf wil geen verantwoordelijkheid voor de gevolgen van misstanden nemen! zijn de eisen helder genoeg en hoe zit het met de pluimveewagens en de kratten harmonisatie in uitvoering ? hoe helder zijn de sancties en worden de sancties wel uniform toegepast ? VWA heeft een te nadrukkelijke rol in R&O. Dit is een mooi onderwerp voor toezicht op controle
Registraties: Eigenaren: Veewagens: 1 keer per 5 jaar keuren vervoermiddel; regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	de afspraken met rijksdienstwegvervoer zijn niet helder genoeg en lopen teveel vertraging op een keer per 5 jaar lijkt me erg weinig geen taak voor de VWA, onvoldoende expertise, overdoen aan de RDW Ook mooi onderwerp voor toezicht op controle. Met nieuwe transportverordening (2007) kan meer grip op transportsector orden gekregen Verlopen registraties worden niet aangepakt, afgifte nieuwe platen zou te lang op zich laten wachten
Registraties: Eigenaren: opfok melkvee, vetweiderij, pluimvee opfokbedrijf, geitenmestbedrijven: regeling preventie	Rommelsector, vaak geen hoofdactiviteit Registraties worden op papier afgegeven maar er is geen controle
Incidenten: Klachten uit het buitenland: kleine klachten	routing en oplossingen zijn onvoldoende helder is er een overzicht hiervan en wat wordt ermee gedaan? klachten berusten op toeval. Op het aantal zendingen wordt maar zeer beperkt gecontroleerd en nog veel minder geklaagd. Geeft geen goede indicatie van de compliance Geven goed beeld over type overtredingen en kwaliteit van ons werk (certificering). Er wordt nu aan gewerkt om dat als sturingsinstrument te gebruiken (waarom nu pas?). We kunnen er echter door weinig effectief handhavinginstrumentarium vaak niet veel meer mee dan beterschap beloven. Frustrerend
Incidenten: Klachten uit het buitenland: grote, structurele klachten	van belang is deze klachten goed uit te zoeken uiteraard, maar ook te documenteren en transparant te maken Interessant is natuurlijk wat een kleine en wat een ernstige klacht is. Een groot aantal kleine klachten maakt een grote. Vaak zijn de grotere klachten ook politiek gevoeliger.
Incidenten: feedback VWA naar AID: communicatie	samen sterker zou het motto moeten zijn, dan loopt de communicatie ook beter gedacht kan worden aan gezamenlijke acties waarover ook goed teruggekoppeld wordt naar beide organisaties. openlijk draagvlak van topmanagement is van belang verschillende werelden waardoor niet altijd gelijk wordt opgetrokken. Terugkoppeling van maatregelen door de AID of OM praktisch afwezig (duurt erg lang, wordt vergeten of mag niet vanwege privacy), dat motiveert niet de meldingen door de VWA VWA heeft moeite met het leveren van de exacte gegevens die voor vervolging nodig is. Dat demotiveert de AID om door te pakken Voor de VWA geldt dat veel beter schriftelijk vastgelegd moet worden (handhavingcommunicatie) en AID moet beter waar de prioriteiten liggen. Transparanter communiceren. Gebeurt regelmatig..... Onbekendheid met de procedures bij de VWA medewerkers omtrent meldingsplicht.
Incidenten: feedback van AID naar VWA: communicatie	draagvlak van topmanagement is van belang meer weergeven van stand van zaken en mogelijkheden en onmogelijkheden van informatie voorziening en ook de handhaving. gezamenlijk zoeken naar oplossingen en niet ' over de schutting gooien' Communicatie van AID naar VWA is onvoldoende. Vaak volledig ontbreekt! uitwisseling van info zou voor beide partijen nuttig kunnen zijn.

Bestemmingscontroles tracés: importeurs levend vee en dierproducten: aselechte steekproeven	wordt dit al structureel gedaan ?
	lijkt me zeer zinnig voor het bepalen van het toezicht vooral de rapportage en de monitoring door de tijd
	Geen taak voor de VWA. Indien toch onze taak dan uitbesteden!!!
	Krijg het gevoel dat dit als sluitpost functioneert binnen de organisatie.
Opleidingen: instructies: updaten	Beleid ontbreekt!!! Instructies moeten op termijn verdwijnen.
	mer a boire
	eerst saneren, dan updaten van degene die nodig zijn en onderwijl op ontwikkelen van nieuwe vorm van aansturing... tijdspanne; saneren 1 maand, updaten 1 maand, nieuwe methode 3 maanden
	Het woord instructies moet worden verboden. Handhavers moeten de wet toepassen en hebben daarbij mogelijkheden om af te wijken mits dat wordt verantwoord
	e moeten ophouden om ze instructies te noemen!
Opleidingen: opleidingen verzorgen, expertise verhogen: overdracht werkzaamheden na wegvallen KVS	Structureel aanpak ontbreekt!!! Te vaak en te veel ad hoc wordt gehandeld! Overdracht werkzaamheden is ongestructureerd verlopen!!
	formatie die zich hier mee bezighoudt is te vlottend: we gaan er van uit dat iedereen alles kan, waardoor dus te weinig specifiek wordt gehandhaafd
	Opleidingen krijgt te weinig aandacht binnen de VWA. Is cruciale activiteit
Opleidingen: werkzaamheden LDD	Geen structureel beleid v.w.b .opleidingen die relevant zijn voor LDD. Practitioners: als externe partij werkzaam voor de VWa totaal vergeten!!!
	erg ad hoc
	weinig info over onderlinge samenhang
Knelpunten algemeen VWA bij toezicht	complexe wet en regelgeving. Meespelende overheid(poldermodel). Onzekerheid bij de medewerkers door het gebrek aan relevante kennis.
	te weinig sturing
	rol teamleider onvoldoende inzetbaar
	Toezicht wordt niet naar behoren uitgevoerd om dat de kennis niet altijd voldoende is. Instructies zijn niet up to date, worden niet gelezen of niet begrepen
	teveel regionale verschillen
	Naast te weinig sturing wil ik zetten: willen te weinig sturing
Logboek Veevervoer	zie knelpunten analyse NW
	Sector en alle andere belanghebbende erbij betrekken en o.a. hiermee belasten!!
	wordt onvoldoende gehandhaafd, is landelijke sector die regionaal wordt benaderd, dat werkt niet
	Logboek is gereed! Er is een link noodzakelijk met het veewagenregistratiesysteem en die link laat al 2 jaar op zich wachten, door wat voor problemen dan ook.

Beoordeling knelpunten quickscan (module e.)

Beleidsaspect	Knelpunt	Belangrijkheid
Beleid: sturing. De doeleinden zijn vertaald of geoperationaliseerd in concrete normen of kengetallen	afstemming over interpretatie van wetgeving of nieuwe regelgeving en de uitvoerbaarheid ervan en de terugkoppeling daarover kunnen beter	7,6
Beleid: sturing. De doeleinden zijn vertaald of geoperationaliseerd in concrete normen of kengetallen	Er is geen duidelijke beleid gedefinieerd. Duidelijke normen en kengetallen zijn daardoor niet mogelijk of lastig te definiëren.	7,0
Beleid: sturing. De doeleinden zijn vertaald of geoperationaliseerd in concrete normen of kengetallen	Op het terrein van levende dieren/levende producten is nauwelijks beleid gemaakt.	6,9
Beleid: sturing. De doeleinden zijn vertaald of geoperationaliseerd in concrete normen of kengetallen	rapportages over de stand van zaken en waar we staan kunnen beter	6,2
Beleid: sturing. De doeleinden zijn vertaald of geoperationaliseerd in concrete normen of kengetallen	De doeleinden worden wel aangegeven maar zijn niet in normen of kengetallen vastgelegd.	5,7
Beleid: sturing. De doeleinden zijn vertaald of geoperationaliseerd in concrete normen of kengetallen	Doeleinde zijn uit worden niet duidelijk aangegeven	5,4
Beleid: sturing. De doeleinden zijn vertaald of geoperationaliseerd in concrete normen of kengetallen	De doeleinden gaan uit van 100% compliance. Foutnormen worden niet geaccepteerd.	4,6
Beleid: proces en organisatie. De verantwoordelijkheden zijn volledig duidelijk in het handhavingsproces.	de verantwoordelijkheden zijn lang niet bij alle uitvoeringsprocessen duidelijk aangegeven. Ook de scheiding tussen beleid en uitvoering is nog vaag, evenals tussen vwa centraal en s&o.	7,4
Beleid: proces en organisatie. De verantwoordelijkheden zijn volledig duidelijk in het handhavingsproces.	men 'durft' niet de eigen verantwoordelijkheid op te pakken.	7,4
Beleid: proces en organisatie. De verantwoordelijkheden zijn volledig duidelijk in het handhavingsproces.	Verantwoordelijk heden zijn in theorie wel duidelijk maar worden niet in de praktijk zo uitgevoerd	6,6
Beleid: proces en organisatie. De verantwoordelijkheden zijn volledig duidelijk in het handhavingsproces.	verantwoordelijkheden worden vaak bij de verkeerde personen in de lijn gelegd	6,1
Beleid: proces en organisatie. De verantwoordelijkheden zijn volledig duidelijk in het handhavingsproces.	De interactie tussen wetgeve en dierenarts verloopt over veel schijven en dat geeft verwarring.	5,8
Beleid: proces en organisatie. De verantwoordelijkheden zijn volledig duidelijk in het handhavingsproces.	Bekendheid daarvan is een van de knelpunten.	5,6
Beleid: proces en organisatie. De verantwoordelijkheden zijn volledig duidelijk in het handhavingsproces.	een knelpunt is de neiging om functioneel/inhoudelijke verantwoordelijk en de lijn verantwoordelijkheid los van elkaar te zien.	5,5
Beleid: inhoud. Er zijn duidelijke doelstellingen en strategieën voor de handhaving.	als er eenduidige informatie (doel, strategie, uitvoering) wordt gegeven over specifieke zaken (schapen) zie je toch dat de organisatie dat onvoldoende oppakt in de uitvoering en de achtervang	7,4
Beleid: inhoud. Er zijn duidelijke doelstellingen en strategieën voor de handhaving.	de doelstellingen zijn wel helder maar er ontbreekt een koppeling met de handhaving en evaluatie.	6,8
Beleid: inhoud. Er zijn duidelijke doelstellingen en strategieën voor de handhaving.	Dit is slechts voor 2 diercategorieën opgestart (schaap en varken)	6,6
Beleid: inhoud. Er zijn duidelijke doelstellingen en strategieën voor de handhaving.	Doelstellingen zijn er wel, maar harde gegevens ontbreken nog grotendeels. dat komt nu op gang en daar blijkt al uit dat de nalevingsniveau's en ook de toezichthoudende taken verre va optimaal zijn. Eerst ebn beeld krijgen over het functioneren van het systeem, dan verder bouwen aan een strategie.	6,5
Beleid: inhoud. Er zijn duidelijke doelstellingen en strategieën voor de handhaving.	Vaak niet. Er zijn onderdelen/sectoren waarbij verschillende belangen de hele strategie /voor de handhaving belemmeren.	6,4
Beleid: inhoud. Er zijn duidelijke doelstellingen en strategieën voor de handhaving.	de doelstelling is vaak wel helder, maar strategieën ontbreken	6,1
Beleid: inhoud. Er zijn duidelijke doelstellingen en strategieën voor de handhaving.	buiten enkele nieuwe instructies, is er geen ondersteuning voor de medewerkers in het veld hoe te handhaven.	6,0
Beleid: inhoud. Er zijn duidelijke doelstellingen en strategieën voor de handhaving.	er is geen visie betreffende de handhaving.	5,5
Beleid: inhoud. Er zijn duidelijke doelstellingen en strategieën voor de handhaving.	Er zijn doeleinden noch strategieën. De wet is de wet is het credo en de wet wordt 100% toegepast.	5,1
Informatie: extern naleving. Er is goed inzicht in de nalevingsrisico's en maatschappelijke risico's.	er wordt bij het beleidontwikkeling te weinig rekening gehouden met handhavingsmogelijkheden wanneer bekend is dat er grote nalevingsrisico's zijn	8,3
Informatie: extern naleving. Er is goed inzicht in de nalevingsrisico's en maatschappelijke risico's.	Nalevingsniveau's zijn slecht. Maatschappelijk risico daarvan kan groot zijn: verlies van handelsmarkten of insleep van een dierziekte met alle gevolgen vandien.	7,6
Informatie: extern naleving. Er is goed inzicht in de nalevingsrisico's en maatschappelijke risico's.	de dierenarts in het veld heeft weinig of geen idee van de risico's zowel maatschappelijk als voor de organisatie.	7,3
Informatie: extern naleving. Er is goed inzicht in de nalevingsrisico's en maatschappelijke risico's.	Het inzicht in de risico's is minimaal. Gedacht wordt vaak dat het wel goed is zolang er geen klachten komen.	6,5
Informatie: extern naleving. Er is goed inzicht in de nalevingsrisico's en maatschappelijke risico's.	De dierenarts heeft in het algemeen weinig begrip voor de maatschappelijke werkelijkheid en onderschat daardoor de risico's (welzijn, dierziektes)	6,2
Informatie: extern naleving. Er is goed inzicht in de nalevingsrisico's en maatschappelijke risico's.	informatie over de handhaafbaarheid van wetgeving is er wel in de uitvoering, maar klinkt onvoldoende door naar 'boven'	6,2
Informatie: extern naleving. Er is goed inzicht in de nalevingsrisico's en maatschappelijke risico's.	Het beleid/de buitenwereld focust op de risico's en wil vaak niet weten van de praktische nalevingsrisico's (100% compliance is de norm)	5,7

Beoordeling knelpunten samenwerkingsrelaties (module f.)

Samenwerkingsrelatie	Knelpunt	Belangrijkheid
Departement LNV	in een laat stadium van de beleidsvorming wordt de VWA pas betrokken	6,8
Departement LNV	Beleid bemoeit zich meer met de uitvoering dan dat ze beleid maken	6,4
Departement LNV	Onbekendheid met werkelijkheid!!1	6,3
Departement LNV	meer aangeven wat er wanneer speelt, inzicht in beleidsagendas en politieke ontwikkelingen meer doorgeven	6,1
Departement LNV	visies stemmen niet altijd overeen	6,0
Departement LNV	rechtstreeks contact beperkt tot 1 persoon	2,2
VWA in Den Haag	Kloof is nog steeds te groot!!!	6,5
VWA in Den Haag	aanspreekpunt soms onduidelijk	5,7
VWA in Den Haag	nog geen optimale samenwerking; nog zoekende	5,6
VWA in Den Haag	Soms te weinig tijd voor communicatie, vertrouwen is er wel.	5,5
VWA in Den Haag	Er is nog te weinig eenheid en vertrouwen	5,3
VWA in Den Haag	samenwerking met faciliterende afdelingen in Den Haag kan beter (ICT, P&Oetc) afdelingen zijn nog teveel met hun eigen organisatie- ontwikkeling bezig	5,2
andere regiokantoren	Afstemming en onderlinge communicatie schiet te kort.Erkenning van regionale aspecten niet aanwezig/.	6,5
andere regiokantoren	Andere regio' s gaan hun eigen gang. Het oude netwerk van kringvakspecialisten werkt nog wel, maat dat staat buiten de lijn.	6,2
andere regiokantoren	mensen moeten nog groeien in hun rollen en verantwoordelijkheden	5,6
andere regiokantoren	amsterdam beantwoord nog (veel) te veel vragen die in de eigen opgelost kunnen worden (maar ook elders: Inv-loket, knmvd, gd etc.)	5,2
andere regiokantoren	Er is geen gegevensuitwisseling met amsterdam	5,1
andere regiokantoren	ten aanzien van de vogelentoonstellingen loopt het nu	2,9
veld: artsen	Vaak bij de dierenartsen zelf onvoldoende bekend wat de context is waarbinnen een dierenarts opereert/handelt.	6,9
veld: artsen	weinig expertise in/binding met de levende sector: instructies worden niet gelezen (dus niet nageleefd)	6,7
veld: artsen	artsen hebben behoefte aan meer expertise in de regio, waar ze met hun vragen terecht kunnen	6,2
veld: artsen	dierenartsen voelen zich te weinig verbonden met de organisatie	5,9
veld: artsen	via de lijn werkt vertragend en niet optimaal	5,0
veld: teamleiders	spelen veel beslissingen door naar anderen omdat er inhoudelijk onvoldoende kennis is in't team	7,0
veld: teamleiders	TL's moeten meer verantwoordelijkheid nemen en dragen ,maar wel in gelegenheid worden gesteld om context te begrijpen.	6,7
veld: teamleiders	Kan veel pro-actiever Gouden regel: moeten achter de beslissingen van hun mensen staan	6,3
veld: teamleiders	teamleiders zijn niet altijd betrokken bij de problemen in het veld en schuiven door of af	6,2
veld: teamleiders	achtergrond teamleider (RVV,KvW) speelt nog een te grote rol bij het (niet) aansturen	5,9
veld: teamleiders	zijn met te veel verschillende zaken bezich	5,0
veld: teamleiders	via de hoofden tlp, dus niet direct	4,2
AID	betere samenwerking is zeer belangrijk voor een goede handhaving	7,1
AID	te weinig contact	6,7
AID	Terugkoppeling laat te wensen over; de inzet na meldingen wordt steeds beter	6,7
AID	geen feedback; lijnen binnen AID niet duidelijk (je komt elke keer weer andere teamleiders tegen)	6,6
AID	AID is niet open genoeg om door samenwerking met b.v.VWA betere resultaten te behalen. Op operationele niveau kan veel beter samengewerkt worden.	6,4
AID	AID pakt soms dingen op, om later te zeggen dat het toch maar bestuursrechtelijk afgedaan moet worden, en laat dan een dossier verder weer aan de VWA over. Duidelijkere afspraken maken over wat via straf- en wat via bestuursrecht afgedaan wordt?	6,0
AID	resultaten komen niet terug	6,0
AID	sfeer is verwijtend	5,8
AID	Vaak onduidelijk door wie de AID nu wordt aangestuurd: LNV of OM	5,6
AID	AID heeft soms andere prioriteiten dan de VWA, waardoor er geen beroep op hen gedaan kan worden	5,6
AID	Samenwerking op niveau directies is goed, in de lagen daaronder wordt een andere taal gesproken: AID is een typische politioneledienst met de daarbij behorende normen en waarden.	5,3
douane	Onvoldoende communicatie ,bevoegdheden en verantwoordelijkheden tamelijk onbekend(bij de VWA medewerkers).	4,7

Beoordeling knelpunten normen (module g.)

Norm	Knelpunt	Belangrijkheid
Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	intrekken van erkenning op grond van administratieve missers is (bijna) niet haalbaar: geen stok achter de deur dus!	7,5
Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	te lang 'pappen en nathouden' en als we dan erkenning willen intrekken, dan gaat dat haast niet meer, omdat het allemaal al zo lang loopt en het moeilijk is om een buitenstaander - een rechter- duidelijk te maken waarom dan nu opeens wel de maat vol is.	7,4
Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	onvoldoende kennis bij de auditor en onvoldoende tijd om audits naar behoren uit te voeren. Druk vanwege tariefstelling	7,1
Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	bij tussentijds bezoek - ivm exportcertificering - worden gebreken niet opgemerkt, of wel opgemerkt, maar niet benoemd/vastgelegd. Later dan alsnog daarop terugkomen gaat dan niet.	6,9
Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	capaciteit, prioriteit en expertise	6,3
Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	frequentie is niet gerelateerd aan risico. Voor iedere audit wordt een tarief in rekening gebracht, dit leidt tot de druk om iedereen gelijk te behandelen, anders ontstaat er economisch voordeel of nadeel.	5,6
Verzamelcentra: algemeen: Maandelijkse controle buiten openingstijden op hygiene en leegstand	frequentie afstemmen naar status bedrijf	6,8
Verzamelcentra: algemeen: Maandelijkse controle buiten openingstijden op hygiene en leegstand	controle is routine, moet juist risico gebaseerd zijn: notoire overtreders desnoods iedere dag, verzamelcentra waar nooit iets gebeurt hoeven ook niet bezocht te worden.	5,9
Verzamelcentra: algemeen: Maandelijkse controle buiten openingstijden op hygiene en leegstand	toegang, medewerking waaghouders, bezoekfrequentie	5,1
Verzamelcentra: algemeen: Maandelijkse controle buiten openingstijden op hygiene en leegstand	doe maar naar de AID,	5,0
Verzamelcentra: runderen: halfjaarlijkse audits	is zeer uitgebreide regelgeving onvoldoende kennis medewerker VWA, tijdsdruk door tariefstelling	7,0
Verzamelcentra: runderen: halfjaarlijkse audits	extern laten uitvoeren	4,6
Verzamelcentra: runderen: halfjaarlijkse audits	expertise, meestal op aangeven van de sector	4,6
Verzamelcentra: varkens: halfjaarlijkse audits	staat achteraan op de lijst van uit te voeren werkzaamheden	6,4
Verzamelcentra: varkens: halfjaarlijkse audits	prioriteit, frequentie wordt niet gehaald	6,2
Verzamelcentra: varkens: halfjaarlijkse audits	extern laten uitvoeren	4,1
Verzamelcentra: schaap/geit: halfjaarlijkse audits	omissies komen niet altijd in beeld (voorverzamenen); prioriteit & expertise	7,6
Verzamelcentra: schaap/geit: halfjaarlijkse audits	teveel gedoogbeleid, geen uniforme aanpak	7,3
Verzamelcentra: schaap/geit: halfjaarlijkse audits	zit politieke druk op, ondanks voldoende aandacht nog weinig resultaat, capaciteit gebrek	6,0
Verzamelcentra: schaap/geit: halfjaarlijkse audits	extern laten uitvoeren	4,2
Spermawinstations SWS: Algemeen: periodieke audits op inrichting, administratie en gezondheidsstatus	soms werkt de vwa - wegens gebrek aan kennis - zelf mee aan situaties die niet 100% in overeenstemming zijn met regelgeving.	7,4
Spermawinstations SWS: Algemeen: periodieke audits op inrichting, administratie en gezondheidsstatus	expertise, desuniformiteit (behalve bij runderen)	6,3
Spermawinstations SWS: Algemeen: periodieke audits op inrichting, administratie en gezondheidsstatus	kennis maar bij zeer beperkte groep vwa aanwezig. sector zelf welwillend en veel wetend.	5,7
Spermawinstations SWS: Algemeen: periodieke audits op inrichting, administratie en gezondheidsstatus	administratieve missers zijn moeilijk aan te pakken dmv intrekken erkenning.	4,7

CMC / T11 Company

Spermawinstations SWS: runderen: halfjaarlijkse audit	loopt goed door landelijke aanpak	4,4
Spermawinstations SWS: runderen: halfjaarlijkse audit	gaat oha goed	4,3
Spermawinstations SWS: varkens: jaarlijkse audit	onvoldoende prioriteit en wisselweking tussen auditor en certificerend dierenarts	5,8
Spermawinstations SWS: varkens: jaarlijkse audit	expertise; werken met verouderde checklijsten	5,6
Spermawinstations SWS: parden 80 off. 22: jaarlijkse audit	officieel 22 EU-erkend, er wordt volop gehandeld door EU erkende, niet-EU erkende en illegale sws-en paard	6,9
Spermawinstations SWS: parden 80 off. 22: jaarlijkse audit	frequentie wordt niet gehaald; desuniforme benadering (opgeleide!) auditeurs	6,1
Spermawinstations SWS: illegale sws- en paarden: jaarlijkse audit door PVE	vrije jongens nog niet bezocht (wel in beeld)/benadering PVE en VWA loopt uiteen	6,9
Spermawinstations SWS: schaap/geit: jaarlijkse audit	een sws in nederland; niet bekend	5,0
ET-teams: jaarlijkse audit	regelgeving niet altijd te consequent te handhaven	4,9
ET-teams: jaarlijkse audit	veel erkende et teams niet actief; worden daarom niet geaudit; lijsten niet up te date	4,8
Opslagcentra: rundersperma: halfjaarlijkse (runderen) of jaarlijkse (andere diersoorten) audits	rundersperma-opslag apart erkend; de andere vallen onder een sws erkenning; worden bij betreffende audit meegenomen. O.h.a. geen problemen	3,9
Quarantaine inrichtingen: halfjaarlijkse (runderen) of jaarlijkse (andere diersoorten) audits	worden bij audit sws meegenomen; zie audit sws	3,6
Grote dierentuinen: indien eenmaal erkend jaarlijks auditen op inrichting, administratie, gezondheidsstatus en dierbewegingen.	dierentuinen streven naar 1 aanspreekpunt	5,7
Grote dierentuinen: indien eenmaal erkend jaarlijks auditen op inrichting, administratie, gezondheidsstatus en dierbewegingen.	duidelijke instructie ontbreekt	5,4
Grote dierentuinen: indien eenmaal erkend jaarlijks auditen op inrichting, administratie, gezondheidsstatus en dierbewegingen.	zou risico gebaseerd moeten zijn.	5,3
Vogelquarantaines: controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud erkenning inrichting, administratie)	er is geen 'lijntje' tussen bip en vwa i.d. regio, waardoor vwa i.d. regio niet weet wanneer er een zending vogels komt en in quarantaine gaat.	7,6
Vogelquarantaines: controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud erkenning inrichting, administratie)	aanvankelijk goed opgezet maar wat weggezakt: onderzoek in Q gestorven dieren; waar onderzoek uitvoeren. jaarlijkse auditfrequentie wordt niet gehaald (sinds is afgestapt van landelijke auditeurs)	6,5
Vogelquarantaines: controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud erkenning inrichting, administratie)	risico voor volksgezondheid en diergezondheid is groot, maar het is een rommelsector deels ook ongeorganiseerd/illegaal/hobbymatig	6,1
Vogelquarantaines: controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud erkenning inrichting, administratie)	er zijn al jaren discussies tussen sector en ministerie over welk lab/welke labs het onderzoek mogen verrichten en wat dat onderzoek kost. Er is nu maar 1 lab en dat lab vindt de sector te duur. Men probeert hier onderuit te komen.	6,0
Algemeen: aanvoerdocumenten, identificatie, gezondheid	De tijd tussen aanvraag en en daadwerkelijke export is kort Identificatie is vooral bij schapen een probleem	7,1
Algemeen: aanvoerdocumenten, identificatie, gezondheid	aanvoerdocumenten ontbrken of er is mee gefraudeerd door de exporteur, VWA controleert de documenten/ identificatie niet, gezondheid meestal wel goed maar soms worden wrakke dieren stiekem toch opgeladen	7,0
Algemeen: aanvoerdocumenten, identificatie, gezondheid	de controle op de administratieve aspecten kost veel tijd; zou efficiënter kunnen; handhaving op geen sluitende administratie is niet strikt genoeg; maw geen certificaat afgeven vanwege geen sluitende admin.komt niet gauw voor	6,6
Algemeen: aanvoerdocumenten, identificatie, gezondheid	Aanvoerdocumenten niet ltijd aanwezig, identificatie niet altijd compleet, gezondheid in het algemeen in orde	6,5
Algemeen: aanvoerdocumenten, identificatie, gezondheid	niet aanwezig zijn van de documenten of correcte identificatie, de branche ziet de zin er niet van in. gezondheid is meestal wel in orde	6,4

CMC / T11 Company

Varkens: branche- en exporteursprotocollen	men spreekt van alles af, maar houdt zich er niet aan. Wil aan het werk beloofd met idee doen we toch niet. De vwa handhaaft onvoldoende vindt de medewerker heel moeilijk	8,1
Varkens: branche- en exporteursprotocollen	Snelle ondertekening van protocollen, niet voldoen aan de protocollen. Papieren tijger.	7,9
Varkens: branche- en exporteursprotocollen	De systematiek kan goed werken als iedereen, ook onze mensen, er strikt de hand aan houden.	7,5
Varkens: branche- en exporteursprotocollen	te weinig toezicht op de handhavende ambtenaar; gedogen komt nog steeds voor, daardoor ook geen uniform optreden waardoor VWA niet echt als autoriteit overkomt	7,5
Runderen: branche- en exporteursprotocollen	Voorschriften en praktijk lopen nu mijlenver uit elkaar, dat moet opgelost worden.	7,6
Runderen: branche- en exporteursprotocollen	wachten wij met smart op, is een sector met een hoger nalevingsniveau van regelgeving dan de varkenssector. Knelpunten de slechte in het gareel houden	6,7
Runderen: branche- en exporteursprotocollen	Die zijn hoogst noodzakelijk, maar bestaan nog niet. Wordt nu gerefereerd aan varkensprotocollen, zonder dat er garanties ondertekend zijn.	6,4
Schaap/geit: branche- en exporteursprotocollen	Zullen er moeten komen. geeft in ieder geval invulling aan de oproep van de minister om de iegen verantwoordelijkheid te nemen.	7,2
Schaap/geit: branche- en exporteursprotocollen	gezien de naleving van de huidige verzamelregelgeving en de te verwachten brancheprotocollen voor de tweede verzamelslag een bron grote zorg	7,1
Schaap/geit: branche- en exporteursprotocollen	Zijn er niet, maar staan op stapel met de komende wijziginh vn regelgeving. De uitvoering/naleving hiervan baart nu al zorg.	7,0
Schaap/geit: branche- en exporteursprotocollen	wetende dat er wijzigingen komen in de regelgeving (met name bij verzamelen)leidt nu tot soepele opstelling bij handhaving	6,5
Sperma en embryo's: branche- en exporteursprotocollen	Grootste knelpunt ligt bij paardenembryo's en sperma, waar een enorm illegaal circuit bestaat. De controle hierop is er nauwelijks en de amenwerking met AID minimaal.	6,4
Sperma en embryo's: branche- en exporteursprotocollen	knelpunt ligt hier meer bij de VWA dan bij de sector: kennis	5,3
Sperma en embryo's: branche- en exporteursprotocollen	sector die wil en ook meer kennis over kwaliteit in huis heeft. weinig knelpunten behalve onvoldoende kennis bij de vwa medewerkers (op een enkele voormalig vakspecialist na)	4,1
Sperma en embryo's: branche- en exporteursprotocollen	zijn er niet, maar wel een categorie zijn die zich er goed voor leent	3,9
Honden en katten: Keuren dierenartsen	voorlichting aan eigenaren schiet tekort, 't zou de VWA veel tijd schelen als goede voorlichting en webinfo beschikbaar zou zijn.	4,6
Registraties: Handelaren: Vee, honden/katten, vogels, rest: vereist voor export	Wordt bij export onvoldoende op gecontroleerd (dus wel export en geen registratie)	5,9
Registraties: Handelaren: Vee, honden/katten, vogels, rest: vereist voor export	mogelijk onvoldoende eenduidigheid in administratie en kwalificatie in klasse	4,7
Registraties: Handelaren: Vee, honden/katten, vogels, rest: vereist voor export	Geen taak voor de VWA.Sector zelf moet het oppakken!!	3,9
Registraties: Handelaren: Vee, honden/katten, vogels, rest: vereist voor export	sterk hobbymatig, weinig professioneel. deels ook illegaal/particuliere handel	3,8
Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	hoe helder zijn de sancties en worden de sancties wel uniform toegepast ?	6,9
Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	Taak voor de sector.Sector zelf wil geeen verantwoordelijkheid voor de gevolgen van misstanden nemen!	5,7
Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	harmonisatie in uitvoering ?	5,0
Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	VWA heeft een te nadrukkelijke rol in R&O. Dit is een mooi onderwerp voor toezicht op controle	4,9
Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	zijn de eisen helder genoeg en hoe zit het met de pluimveewagens en de kratten	4,8

CMC / T11 Company

Registraties: Eigenaren: Veewagens: 1 keer per 5 jaar keuren vervoermiddel; regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	Verlopen registraties worden niet aangepakt, afgifte nieuwe platen zou te lang op zich laten wachten	6,6
Registraties: Eigenaren: Veewagens: 1 keer per 5 jaar keuren vervoermiddel; regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	Ook mooi onderwerp voor toezicht op controle. Met nieuwe transportverordening (2007) kan meer grip op transportsector orden gekregen	5,0
Registraties: Eigenaren: Veewagens: 1 keer per 5 jaar keuren vervoermiddel; regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	geen taak voor de VWA, onvoldoende expertise, overdoen aan de RDW	4,7
Registraties: Eigenaren: Veewagens: 1 keer per 5 jaar keuren vervoermiddel; regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	de afspraken met rijksdienstwegvervoer zijn niet helder genoeg en lopen teveel vertraging op	3,7
Registraties: Eigenaren: Veewagens: 1 keer per 5 jaar keuren vervoermiddel; regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	een keer per 5 jaar lijkt me erg weinig	2,8
Registraties: Eigenaren: opfok melkvee, vetweiderij, pluimvee opfokbedrijf, geitenmestbedrijven: regeling preventie	Registraties worden op papier afgegeven maar er is geen controle	4,8
Registraties: Eigenaren: opfok melkvee, vetweiderij, pluimvee opfokbedrijf, geitenmestbedrijven: regeling preventie	Rommelsector, vaak geen hoofdactiviteit	4,3
Incidenten: Klachten uit het buitenland: kleine klachten	routing en oplossingen zijn onvoldoende helder	6,1
Incidenten: Klachten uit het buitenland: kleine klachten	klachten berusten op toeval. Op het aantal zendingen wordt maar zeer beperkt gecontroleerd en nog veel minder geklaagd. Geeft geengoede indicatie van de compliance	6,1
Incidenten: Klachten uit het buitenland: kleine klachten	is er een overzicht hiervan en wa wordt ermee gedaan?	6,0
Incidenten: Klachten uit het buitenland: kleine klachten	Geven goed beeld over type overtredingen en kwaliteit van ons werk (certificering). Er wordt nu aan gewerkt om dat als sturingsinstrument te gebruiken (waarom nu pas?). We kunnen er echter door weinig effectief handhavinginstrumentarium vaak niet veel meer mee dan beterschap beloven. Frustrerend	5,9
Incidenten: Klachten uit het buitenland: grote, structurele klachten	van belang is deze klachten goed uit te zoeken uiteraard, maar ook te documenteren en transparant te maken	7,8
Incidenten: Klachten uit het buitenland: grote, structurele klachten	Interessant is natuurlijk wat een kleine en wat een ernstige klacht is. Een groot aantal kleine klachten maakt een grote. Vaak zijn de grotere klachten ook politiek gevoeliger.	7,7
Incidenten: feedback VWA naar AID: communicatie	Terugkoppeling van maatregelen door de AID of OM praktisch afwezig (duurt erg lang, wordt vergeten of mag niet vanwege privacy), dat motiveert niet de meldingen door de VWA	7,8
Incidenten: feedback VWA naar AID: communicatie	VWA heeft moeite met het leveren van de exacte gegevens die voor vervolging nodig is. Dat demotiveert de AID om door te pakken	7,5
Incidenten: feedback VWA naar AID: communicatie	Voor de VWA geldt dat veel beter schriftelijk vastgelegd moet worden (handhavingcommunicatie) en AID moet beter waar de prioriteiten liggen. Transparanter communiceren.	7,2
Incidenten: feedback VWA naar AID: communicatie	openlijk draagvlak van topmanagement is van belang	6,3
Incidenten: feedback VWA naar AID: communicatie	Gebeurt regelmatig..... Onbekenheid met de procedures bij de VWA medewerkers omtrent meldingsplicht.	6,1
Incidenten: feedback VWA naar AID: communicatie	samen sterker zou het motto moeten zijn, dan loopt de communicatie ook beter gedacht kan worden aan gezamenlijke acties waarover ook goed teruggekoppeld wordt naar beide organisaties.	6,0
Incidenten: feedback VWA naar AID: communicatie	verschillende werelden waardoor niet altijd gelijk wordt opgetrokken.	5,6
Incidenten: feedback van AID naar VWA: communicatie	Communicatie van AID naar VWA is onvoldoende. Vaak volledig ontbreekt! uitwisseling van info zou voor beide partijen nuttig kunnen zijn.	7,9
Incidenten: feedback van AID naar VWA: communicatie	gezamenlijk zoeken naar oplossingen en niet ' over de schutting gooien'	6,1
Incidenten: feedback van AID naar VWA: communicatie	draagvlak van topmanagement is van belang	5,6
Incidenten: feedback van AID naar VWA: communicatie	meer weergeven van stand van zaken en mogelijkheden en onmogelijkheden van informatie voorziening en ook de handhaving.	4,5

Bestemmingscontroles traces: importeurs levend vee en dierproducten: aselechte steekproeven	lijkt me zeer zinnig voor het bepalen van het toezicht vooral de rapportage en de monitoring door de tijd	6,0
Bestemmingscontroles traces: importeurs levend vee en dierproducten: aselechte steekproeven	Krijg het gevoel dat dit als sluitpost functioneert binnen de organisatie.	5,0
Bestemmingscontroles traces: importeurs levend vee en dierproducten: aselechte steekproeven	wordt dit al structureel gedaan ?	3,5
Bestemmingscontroles traces: importeurs levend vee en dierproducten: aselechte steekproeven	Geen taak voor de VWA. Indien toch onze taak dan uitbesteden!!!	2,5
Logboek Veevervoer	Logboek is gereed! Er is een link noodzakelijk met het veewagenregistratiesysteem en die link laat al 2 jaar op zich wachten, door wat voor problemen dan ook.	6,6
Logboek Veevervoer	Sector en alle andere belanghebbende erbij betrekken en o.a.hiermee belasten!!	5,9
Logboek Veevervoer	wordt onvoldoende gehandhaafd, is landelijke sector die regionaal wordt benaderd, dat werkt niet	5,5
Opleidingen: instructies: updaten	eerst saneren, dan updaten van degene die nodig zijn en onderwijl op ontwikkelen van nieuwe vorm van aansturing... tijdspanne; saneren 1 maand, updaten 1 maand, nieuwe methode 3 maanden	5,1
Opleidingen: instructies: updaten	mer a boire	5,1
Opleidingen: instructies: updaten	Beleid ontbreekt!!! Instructies moeten op termijn verdwijnen.	4,9
Opleidingen: instructies: updaten	e moeten ophouden om ze instructies te noemen!	4,5
Opleidingen: instructies: updaten	Het woord instructies moet worden verboden. Handhavers moeten de wet toepassen en hebben daarbij mogelijkheden om af te wijken mits dat wordt verantwoord	4,1
Opleidingen: opleidingen verzorgen, expertise verhogen: overdracht werkzaamheden na wegvallen KVS	formatie die zich hier mee bezighoudt is te vlottend: we gaan er van uit dat iedereen alles kan, waardoor dus te weinig specifiek wordt gehandhaafd	7,6
Opleidingen: opleidingen verzorgen, expertise verhogen: overdracht werkzaamheden na wegvallen KVS	Opleidingen krijgt te weinig aandacht binnen de VWA. Is cruciale activiteit	7,2
Opleidingen: opleidingen verzorgen, expertise verhogen: overdracht werkzaamheden na wegvallen KVS	Structureel aanpak ontbreekt!!! Te vaak en te veel ad hoc wordt gehandeld! Overdracht werkzaamheden is ongestructureerd verlopen!!	6,8
Opleidingen: werkzaamheden LDD	Geen structureel beleid v.w.b.opleidingen die relevant zijn voor LDD. Practitioners: als externe partij werkzaam voor de VWa totaal vergeten!!!	7,2
Opleidingen: werkzaamheden LDD	weinig info over onderlinge samenhang	7,0
Opleidingen: werkzaamheden LDD	erg ad hoc	6,3
Knelpunten algemeen VWA bij toezicht	complexe wet en regelgeving.Meespelende overheid(poldermodel). Onzekerheid bij de medewerkers door het gebrek aan relevante kennis.	7,6
Knelpunten algemeen VWA bij toezicht	Toezicht wordt niet naar behoren uitgevoerd omdt de kennis niet altijd voldoende is.	7,3
Knelpunten algemeen VWA bij toezicht	Instructies zijn niet up to date, worden niet gelezen of niet begrepen rol teamleider onvoldoende inzetbaar	6,9
Knelpunten algemeen VWA bij toezicht	te weinig sturing	6,8
Knelpunten algemeen VWA bij toezicht	teveel regionale verschillen	6,5
Knelpunten algemeen VWA bij toezicht	Naast te weinig sturing wil ik zetten: willen te weinig sturing	5,3
	Gemiddelde	5,9
Belangrijk knelpunt	>= 7,5	
Redelijk belangrijk knelpunt	>=5 en < 7,5	
Minder belangrijk knelpunt	< 5	

Verbetersuggesties domeinen (module h.)

Toezichtdomein	Verbetersuggestie
Vogelquarantaines: controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud erkenning inrichting, administratie)	beter handhaven en vastleggen
	tijd en kennis
	Tracés laten controleren op illegale importen, taak verantwoordelijke dierenarts. Bij audits hiervan aandachtspunt maken
	meer samenwerking met AID, sector is niet volledig in beeld bij de VWA
Proefdierinstellingen: jaarlijkse audit	kan gecombineerd worden met proefdier controle mogelijkwerijs
Onderzoeksinstituten: jaarlijkse audit	ja, maar ook in overleg met de afd. proefdieren. ik denk dat hierin het nodige te combineren valt
Grote dierentuinen: indien eenmaal erkend jaarlijks auditen op inrichting, administratie, gezondheidsstatus en dierbewegingen.	eerst allemaal erkennen; dan zijn we al een jaar verder
	auditten zonder dat een erkenning het resultaat is moet ook gebeuren. dwz. blijven auditten en niet pas weer de volgende als het knelpunt voor de erkenning is opgelost
	audit als toezichtinstrument (systeemaudit), dan wel; interne audit is een toets op de wijze waarop toezicht wordt uitgeoefend
Quarantaine inrichtingen: halfjaarlijkse (runderen) of jaarlijkse (andere diersoorten) audits	meenemen bij sws audits: expertise op hoog niveau brengen
Opslagcentra: rundersperma: halfjaarlijkse (runderen) of jaarlijkse (andere diersoorten) audits	idem quarantainevoorzieningen
ET-teams: jaarlijkse audit	kan niet activiteitafhankelijk; niet actieve teams erkenning in laten leveren (audit is EU verplicht!)
Spermawinstations SWS: illegale sws- en paarden: jaarlijkse audit door PVE	Afstemming loopt op dit moment in een project. Er zit traagheid op en te weinig prioriteit om op te schieten
Spermawinstations SWS: parden 80 off. 22: jaarlijkse audit	afstemming PVE en VWA: communicatie
	meer en opgeleide medewerkers met voldoende tijd
Spermawinstations SWS: varkens: jaarlijkse audit	inzicht scheppen in de uitvoering
Spermawinstations SWS: runderen: halfjaarlijkse audit	gebeurt nog wel eens op aangeven van de sector: VWA\zelf bijhouden
Spermawinstations SWS: Algemeen: periodieke audits op inrichting, administratie en gezondheidsstatus	inzicht medewerkers die certificeert vergroten
	Verantwoordelijke dierenartsen tijd geven om hun bedrijven te bezoeken. Geef ze ook sperma exporten waarbij zij tevens kunnen controleren op andere zaken
	meer structuur: er komen certificerende dierenartsen, verantwoordelijke dierenartsen en auditeurs (alleen de laatste bezit optimale kennis) en die communiceren niet
	Inzicht krijgen of wij 'in control' zijn
Verzamelcentra: schaap/geit: halfjaarlijkse audits	kennis, kunde handhavingstools
	Accent op administratieve controle
Verzamelcentra: varkens: halfjaarlijkse audits	expertise: zonodig extern laten uitvoeren
	kennis en kunde en handhavingstools
	Is er een overzicht van de kwaliteit van de verzamelcentra? Nalveingsniveau?
Verzamelcentra: runderen: halfjaarlijkse audits	goed opgeleide& objectieve medewerker
	uitvoeren door externe (uniform uitvoeren)
	kennis geven aan de medewerker
	Is er een beeld van de kwaliteit van de verzamelcentra? Oftewel wat is het nalevingsniveau?
Verzamelcentra: algemeen: Maandelijks controle buiten openingstijden op hygiëne en leegstand	bedrijfsbeheerder bij lten houden en controleren op uitvoering
	meer prioriteit geven aan deze audit, beter rapporteren en kwartaaloverzichten
	vervolg geven aan tekortkomingen
	frequentie aanpassen naar status van het bedrijf bonus malus systeem
	naar aid, verspilde energie van de vwa
	Dit is een opsporingstaak en doen we niet meer. AID neemt dat over. Wordt ook niet meer financieel gedekt in Regelingsafpraak
Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	inplannen; ruim tijd voor nemen; expertise (da opleiden)
	Verantwoordelijke dierenartsen tijd geven om kennis op te doen van hun bedrijf. Niet op eigen bedrijf alleen laten auditten
	ruimte bieden voor een risicogebaseerde aanpak, met verantwoording van de controlefrequenties
	Is er een beeld van de kwaliteit van de verzamelcentra?
Opleidingen: werkzaamheden LDD	breder oriënteren ook in het buitenland
	projectgericht kunnen werken

CMC / T11 Company

	Beleid ontwikkelen!!!!
Opleidingen: opleidingen verzorgen, expertise verhogen: overdracht werkzaamheden na wegvallen KVS	zorg voor mensen in de regio die dit kunnen en aansluiting met de medewerker hebben Regionaal verzorgen
Opleidingen: instructies: updaten	zeer noodzakelijk maar ook implementeren op de werkvloer. Bovendien deskundige hulp inschakelen voor de manier van schrijven(vaak veel te lang etc) instructies beter implementeren op de werkvloer persoonlijke kennis up date toepassen
	instructies saneren en iom de werkvloer komen tot werkbare protocollen gecombineerd met voorlichting en heel belangrijk terugkoppeling!! Instructie afschaffen!!!
Incidenten: feedback van AID naar VWA: communicatie	maatregelen terug koppelen naar de handhaver. probleem NL wetgeving mogelijkheden beter onderzoeken
Incidenten: feedback VWA naar AID: communicatie	overleg op regionaal niveau.
Incidenten: Klachten uit het buitenland: grote, structurele klachten	moet kunnen leiden tot sanctie in NL analyse laten maken door S&O, standaard bij nieuwe instructies de vraag stellen naar klachten
Incidenten: Klachten uit het buitenland: kleine klachten	afhandelen met melding naar de overtreder (zowel bedrijfsleven als vwa-er)
Registraties: Eigenaren: opfok melkvee, vetweiderij, pluimvee opfokbedrijf, geitenmestbedrijven: regeling preventie	meer toezicht op geregistreerde bedrijven(steekproefsgewijze controles) regelgeving vereenvoudigen waardoor handhaving beter mogelijk is instructies hoe de werkvloer met deze bedrijven moet omgaan controleren
Registraties: Eigenaren: Veewagens: 1 keer per 5 jaar keuren vervoermiddel; regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	kennisverbetering bij keurmeesters extern laten doen (RDW) goede samenwerking opbouwen met VWR (handhavingsbeleid)
Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	handhaving afstemmen met AID hogere boete erkenning koppelen aan slachthuiserkenning Knelpunt analyse uitvoeren op de te controleren items handhaven hoog afbreukrisico Aan AID volledig overdragen!!
Registraties: Handelaren: Vee, honden/katten, vogels, rest: vereist voor export	opstarten van steekproefsgewijze controles lijsten updaten communicatie mensen weten niet dat het moet Geen aantoonbare registratie bij export, dan ook geen export Uitbesteden!!!
Honden en katten: Keuren dierenartsen	beter voorlichting aan particulieren Uitbesteden!!!!
Schaap/geit: branche- en exporteurprotocollen	niet aan beginnen voor de sector beter wil naleven protocollen moeten de bedrijven verdienen vasthouden aan strenge handhaving, bonusmalus systeem
Runderen: branche- en exporteurprotocollen	praktijk en regelgeving (=instructie) op elkaar aanpassen
Varkens: branche- en exporteurprotocollen	handhaven met behoorlijke sancties scherpere verantwoordelijkheid verdeling: niet houden aan het protocol is geen export
Algemeen: aanvoerdocumenten, identificatie, gezondheid	dierenartsenpool per diersoort handhavingstools, inzet AID verbeteren dierenartsen bewuster maken van het belang van administratieve controle (maar hoe doen we dat?) zorgen voor goede communicatielijnen met andere bestemmingsadressen, controle op aankomst

Verbetersuggesties algemeen (module i.)

Aspect	Verbetersuggestie
Aansturing en samenwerking tussen centraal beleid en regionale inspectie	heldere lijnen mbt communicatie
	er moet meer gewerkt worden met rechtstreekse kennisoverdracht en niet alleen met papier
	S en O NW moet zich gaan profileren in deze aansturing en communicatie lijnen
	Als iedereen zich aan zijn/haar rol houdt en ook zijn/haar verantwoordelijkheid neemt, zijn we een stuk verder.
	Scherpe verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de verschillende afdelingen!
Aansturing en samenwerking regionaal en veld	er moet specifiek aandacht zijn voor de leerervaringen uit het veld, zou een toets kunnen zijn bij de opstelling van nieuwe regels en instructies
	rol van s en o duidelijk positioneren
	mindsetting belangrijk
	S&O heeft hier een belangrijke brug functie. probleem is dat S&O erg veel brugfuncties krijgt toebedeeld.
	attitude verandering bij het veld is erg belangrijk !!!
Samenwerking met overige instanties	de samenwerkingsstructuur tussen de verschillende afdelingen moet gericht zijn op de medewerker in het veld.
	Overlegstructuur creëren en consequente uit laten voeren. Intervisie en uitwisseling van elkaars ervaringen buitengewoon belangrijk. Erkennen en herkennen van elkaars problemen !!!!
	inzichtelijker en opzetten
	Inzichtelijke doelen geven betere mogelijkheden tot samenwerking
	samenwerking zou moeten berusten op gemeenschappelijke doelen en strategieën. Als die er zijn worden ze vaak niet geëxpliciteerd
Algemene verbeteringen kwaliteit toezicht en handhaving	Zelf initiatief nemen;iedereen op zijn/haar eigen niveau!!!
	Opleidingstraject en consequenties verbinden aan slecht functioneren
	Toelatingsbeleid/selectiecriteria voor de medewerkers verhogen!
	Investeren in kennis en attitude!
	zorgen dat medewerkers goed zijn uitgerust met ICT en opgeleid; zorg dat ze referentiekaders hebben
Communicatie	dossieropbouw verbeteren: 'alles' in een dossier stoppen, ook bijv. telefoonnotities e.d. Dit is van belang als een collega verder moet werken met het dossier die het voortraject niet kent (bijv. bij bezwaarschrift!).
	aansturen van medewerkers is zowel steunen als grenzen stellen, meeste leidinggevendenden kennen maar een strategie.
	vaker en met meerderen, vooral in deze periode is het van belang zoveel mogelijk betrokken partijen aan tafel te hebben. Dit voor het draagvlak en voor de neuzen een kant op..
	Absolute topprioriteit
	vergaderingen: efficiënter, door het vooraf maken van een agenda met uitgewerkte punten en een duidelijke lijst met besluiten achteraf. en een verslag dat zodanig is dat ook zij die er niet bijwaren weten wat er is besproken. geen abracadabra.
Toe te passen strategie	is containerbegrip; communiceren kan altijd beter! meer communiceren over zaken waar het echt omgaat en zorgen voor goed informatiesysteem/kwaliteitssysteem
	er zou moeten worden gewerkt met echte communicatie, dus ook oor open voor geluiden vanuit de werkvloer
	Overlegstructuur regelmatig en consequent toetsen op effectiviteit!!!
	Mentaliteit van de medewerkers veranderen!
	aanpakken en doorpakken in de uitvoering daar waar echt nodig en vangnetten opzetten binnen de VWA en ook juridisch en bij het beleid
Instructies	Eerst orde op zaken stellen, want het aantal probleempunten is nu legio. Vandaar uit systematiek van toezicht op controle aan opzetten.
	strategie moet gebaseerd zijn op haalbaarheid, zowel in de tijd (niet iedere regel wordt direct ingevoerd) als in handhaafbaarheid (de VWA is niet almachtig)
	onderzoeken wat de sector zelf kan waarborgen. Indien dan overtredingen worden geconstateerd dit hard aanpakken. dit scheelt tijd en geneuzel. juridische haalbaarheid is van belang
	In samenspraak met o.a. LNV/JZ en AID handhavingsbeleid opzetten: keuzes tussen straf- en bestuursrecht en wanneer welke bestuursrechtelijke acties. Onderzoeken of dwangsommen, bestuurlijke boetes zinvolle aanvullingen zijn.
	Eigen positie in het "veld" bepalen. Sector bewust maken over de rol van VWA in deze kwestie en daaruit handelen!
Instructies	in instructies duidelijk aangeven op welke regelgeving (artikelniveau) de verschillende eisen zijn gebaseerd, zodat de VWA-medewerker ter plaatse in zijn besluiten e.d. specifiek kan aangeven waar de norm staat, zonder dat hij het wetboek uit zijn hoofd hoeft te kennen.
	Veel instructies zijn oud, en daarmee zeer hoogstwaarschijnlijk verouderd: een actualisering is gewenst.
	Niet alle instructies zijn in het verleden ook langs JZ gegaan. er staan soms fouten in
	Niet alle instructies staan op een logische plek op intranet, sommige zijn nauwelijks vindbaar
	Er moet veel meer op basis van de wet worden gewerkt.
Instructies	practitioners kunnen geloof ik niet op intranet, er zijn volgens mij geen vaste structuren waarlangs zij deze info krijgen
	instructies zouden ook niet als 'heilig' gezien moeten worden, dierenartsen e.d. moeten leren gewoon rechtstreeks in de wet te kijken

CMC/T11 Company

	er zou onderscheid moeten worden gemaakt tussen procedures, die vaak standaard zijn en zelden wijzigen, en specifieke informatie over land/diersoort, die informatie moet anders worden aangeboden
	niet op alle velden moeten instructies zijn; meer vanuit interpretatie wetgeving werken, meer vanuit professionaliteit/denkvermogen medewerker werken
	We moeten af van de term instructies: is dirigistisch. We moeten mensen op de werkvloer ondersteunen en niet voorschrijven wat ze moeten doen, anders nooit een autoriteit.
	instructies in kaart brengen, vervolgens saneren, dan de fouten eruit en afschaffen dwz omzetten in protocollen waarin het doel en de randvoorwaarden en de tools worden aangegeven
Algemene verbetermogelijkheden regionaal	Maak mensen verantwoordelijk voor een taken
	er moet meer besef zijn dat uniformiteit een hulpmiddel is bij de handhaving. Nu is vaak de houding, dat werkt niet bij ons, en gaat men zijn eigen gang. Dat loopt andere regio's ongelooflijk voor de voeten
	ik ben blij dat we nu een SenO afdeling hebben waarin we een aantal van de genoemde verbeterpunten kunnen neerleggen. werk aan de winkel dus
	Verantwoordelijkheid dragen

Beoordelen verbeteringsuggesties domeinen (module h.)

Domein	Verbetersuggestie	Effect	Kosten/voordeel	Effect * Kosten
Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	ruimte bieden voor een risicogebaseerde aanpak, met verantwoording van de controlefrequenties	7,3	3,5	47
Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	inplannen; ruim tijd voor nemen; expertise (da opleiden)	7,2	4,7	38
Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	Verantwoordelijke dierenartsen tijd geven om kennis op te doen van hun bedrijf. Niet op eigen brief alleen laten auditten	7,0	4,6	38
Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	Is er een beeld van de kwaliteit van de verzamelcentra?	5,2	3,2	36
Verzamelcentra: algemeen: Maandelijkse controle buiten openingstijden op hygiëne en leegstand	frequentie aanpassen naar status van het bedrijf bonus malus systeem	6,3	2,2	49
Verzamelcentra: algemeen: Maandelijkse controle buiten openingstijden op hygiëne en leegstand	meer prioriteit geven aan deze audit, beter rapporteren en kwartaaloverzichten vervolg geven aan tekortkomingen	5,9	3,0	41
Verzamelcentra: algemeen: Maandelijkse controle buiten openingstijden op hygiëne en leegstand	bedrijfsbeheerder bij lten houden en controleren op uitvoering	4,9	2,2	38
Verzamelcentra: algemeen: Maandelijkse controle buiten openingstijden op hygiëne en leegstand	Dit is een opsporingstaak en doen we niet meer. AID neemt dat over. Wordt ook niet meer financieel gedekt in Regelingsafpraak	4,7	2,9	33
Verzamelcentra: algemeen: Maandelijkse controle buiten openingstijden op hygiëne en leegstand	naar aid, verspilde energie van de vwa	4,3	3,5	28
Verzamelcentra: runderen: halfjaarlijkse audits	goed opgeleide & objectieve medewerker	6,8	3,9	41
Verzamelcentra: runderen: halfjaarlijkse audits	Is er een beeld van de kwaliteit van de verzamelcentra? Oftewel wat is het nalevingsniveau?	4,8	2,6	36
Verzamelcentra: runderen: halfjaarlijkse audits	uitvoeren door externe (uniform uitvoeren)	5,5	3,8	34
Verzamelcentra: runderen: halfjaarlijkse audits	kennis geven aan de medewerker	5,7	4,4	32
Verzamelcentra: varkens: halfjaarlijkse audits	kennis en kunde en handhavingstools	6,0	3,8	37
Verzamelcentra: varkens: halfjaarlijkse audits	Is er een overzicht van de kwaliteit van de verzamelcentra? Nalveingsniveau?	3,8	3,4	25
Verzamelcentra: varkens: halfjaarlijkse audits	expertise: zonodig extern laten uitvoeren	4,5	4,8	24
Verzamelcentra: schaaap/geit: halfjaarlijkse audits	kennis, kunde jandhavingstools	6,3	3,3	42
Verzamelcentra: schaaap/geit: halfjaarlijkse audits	Accent op administratieve controle	6,3	3,6	40
Spermawinstations SWS: Algemeen: periodieke audits op inrichting, administratie en gezondheidsstatus	meer structuur: er komen certificerende dierenartsen, verantwoordelijke dierenartsen en auditeurs (alleen de laatste bezit optimale kennis) en die communiceren niet	6,4	2,3	49
Spermawinstations SWS: Algemeen: periodieke audits op inrichting, administratie en gezondheidsstatus	inzicht medewerkers die certificeert vergroten	6,7	3,2	46
Spermawinstations SWS: Algemeen: periodieke audits op inrichting, administratie en gezondheidsstatus	Verantwoordelijke dierenartsen tijd geven om hun bedrijven te bezoeken. Geef ze ook sperma exporten waarbij zij tevens kunnen controleren op andere zaken	6,4	3,6	41
Spermawinstations SWS: Algemeen: periodieke audits op inrichting, administratie en gezondheidsstatus	Inzicht krijgen of wij 'in control' zijn	5,3	2,7	38
Spermawinstations SWS: runderen: halfjaarlijkse audit	gebeurt nog wel eens op aangeven van de sector: VWA\zelf bijhouden	3,7	2,6	27
Spermawinstations SWS: varkens: jaarlijkse audit	inzicht scheppen in de uitvoering	3,4	1,9	28
Spermawinstations SWS: parden 80 off. 22: jaarlijkse audit	afstemming PVE en VWA: communicatie	6,1	2,5	46
Spermawinstations SWS: parden 80 off. 22: jaarlijkse audit	meer en opgeleide medewerkers met voldoende tijd	6,4	4,0	38
Spermawinstations SWS: illegale sws- en paarden: jaarlijkse audit door PVE	Afstemming loopt op dit moment in een project. Er zit traagheid op en te weinig prioriteit om op te schieten	5,1	2,8	37
ET-teams: jaarlijkse audit	kan niet activiteit-afhankelijk; niet actieve teams erkenning in laten leveren (audit is EU verplicht!)	4,6	2,6	34
Opslagcentra: rundersperma: halfjaarlijkse (runderen) of jaarlijkse (andere diersoorten) audits	meenemen bij sws audits: expertise op hoog niveau brengen	6,7	2,1	53
Quarantaine inrichtingen: halfjaarlijkse (runderen) of jaarlijkse (andere diersoorten) audits	meenemen bij sws audits: expertise op hoog niveau brengen	6,0	1,7	50

Grote dierenruinen: indien eenmaal erkend jaarlijks auditen op inrichting, administratie, gezondheidsstatus en dierbewegingen.	auditten zonder dat een erkenning het resultaat is moet ook gebeuren. dwz. blijven auditten en niet pas weer de volgende als het knelpunt voor de erkenning is opgelost	4,9	2,1	39
Grote dierenruinen: indien eenmaal erkend jaarlijks auditen op inrichting, administratie, gezondheidsstatus en dierbewegingen.	audit als toezichtinstrument (systeemaudit), dan wel; interne audit is een toets op de wijze waarop toezicht wordt uitgeoefend	5,0	2,7	36
Grote dierenruinen: indien eenmaal erkend jaarlijks auditen op inrichting, administratie, gezondheidsstatus en dierbewegingen.	eerst allemaal erkennen; dan zijn we al een jaar verder	4,6	3,2	31
Onderzoeksinstituten: jaarlijkse audit	ja, maar ook in overleg met de afd. proefdieren. ik denk dat hierin het nodige te combineren valt	4,4	2,0	35
Proefdierinstellingen: jaarlijkse audit	kan gecombineerd worden met proefdier controle mogelijkerwijs	4,6	1,8	38
Vogelquarantaines: controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud erkenning inrichting, administratie)	Traces laten controleren op illegale importen, taak verantwoordelijk dierenarts. Bij audits hiervan aandachtspunt maken	7,0	2,6	51
Vogelquarantaines: controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud erkenning inrichting, administratie)	beter handhaven en vastleggen	6,5	2,7	48
Vogelquarantaines: controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud erkenning inrichting, administratie)	meer samenwerking met AID, sector is niet volledig in beeld bij de VWA	6,3	2,9	45
Vogelquarantaines: controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud erkenning inrichting, administratie)	tijd tijd en kennis	5,5	3,7	34
Algemeen: aanvoerdocumenten, identificatie, gezondheid	zorgen voor goede communicatielijnen met andere bestemmingsadressen, controle op aankomst	6,6	3,5	43
Algemeen: aanvoerdocumenten, identificatie, gezondheid	handhavingstools, inzet AID verbeteren	7,2	4,1	43
Algemeen: aanvoerdocumenten, identificatie, gezondheid	dierenartsen bewuster maken van het belang van administratieve controle (maar hoe doen we dat?)	6,9	4,7	37
Algemeen: aanvoerdocumenten, identificatie, gezondheid	dierenartsenpool per diersoort	6,0	5,1	29
Varkens: branche- en exporteursprotocollen	scherpere verantwoordelijkheid verdeling: niet houden aan het protocol is geen export	7,8	3,0	55
Varkens: branche- en exporteursprotocollen	handhaven met behoorlijke sancties	7,5	3,8	47
Runderen: branche- en exporteursprotocollen	praktijk en regelgeving (=instructie) op elkaar aanpassen	7,5	2,5	57
Schaap/geit: branche- en exporteursprotocollen	protocollen moeten de bedrijven verdienen	7,4	1,8	61
Schaap/geit: branche- en exporteursprotocollen	vasthouden aan strenge handhaving, bonus-malus systeem	7,7	2,6	57
Schaap/geit: branche- en exporteursprotocollen	niet an beginnen voor de sector beter wil naleven	6,7	2,1	54
Honden en katten: Keuren dierenartsen	Uitbesteden!!!!	5,3	3,1	37
Honden en katten: Keuren dierenartsen	betere voorlichting aan particulieren	5,6	3,9	34
Registraties: Handelaren: Vee, honden/katten, vogels, rest: vereist voor export	Geen aantoonbare registratie bij export, dan ook geen export	7,2	1,5	61
Registraties: Handelaren: Vee, honden/katten, vogels, rest: vereist voor export	Uitbesteden!!!	5,9	2,3	45
Registraties: Handelaren: Vee, honden/katten, vogels, rest: vereist voor export	communicatie mensen weten niet dat het moet	6,2	3,1	43
Registraties: Handelaren: Vee, honden/katten, vogels, rest: vereist voor export	opstarten van steekproefsgewijze controle lijsten updaten	6,0	3,0	42
Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	Knelpunt analyse uitvoeren op de te controleren items	7,2	2,2	57
Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	handhaven hoog afbreukrisico	6,2	2,1	49
Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	hogere boete erkenning koppelen aan slachthuiserkenning	6,3	2,5	48
Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	Aan AID volledig overdragen!!	5,2	2,8	38
Registraties: Eigenaren: Veewagens: 1 keer per 5 jaar keuren vervoermiddel; regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	goede samenwerking opbouwen met VWR (handhaving beleid)	7,0	1,6	59
Registraties: Eigenaren: Veewagens: 1 keer per 5 jaar keuren vervoermiddel; regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	extern laten doen (RDW)	7,4	3,4	49
Registraties: Eigenaren: Veewagens: 1 keer per 5 jaar keuren vervoermiddel; regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	kennisverbetering bij keurmeesters	5,5	2,3	42

Registraties: Eigenaren: opfok melkvee, vetweiderij, pluimvee opfokbedrijf, geitenmestbedrijven: regeling preventie	regelgeving vereenvoudigen waardoor handhaving beter mogelijk is	5,7	2,7	42
Registraties: Eigenaren: opfok melkvee, vetweiderij, pluimvee opfokbedrijf, geitenmestbedrijven: regeling preventie	instructies hoe de werkvloer met deze bedrijven moet omgaan controleren	4,8	3,0	34
Registraties: Eigenaren: opfok melkvee, vetweiderij, pluimvee opfokbedrijf, geitenmestbedrijven: regeling preventie	meer toezicht op geregistreerde bedrijven (steekproefsgewijze controles)	5,2	3,8	33
Incidenten: Klachten uit het buitenland: kleine klachten	afhandelen met melding naar de overtreder (zowel bedrijfsleven als vwa'er)	4,9	3,0	35
Incidenten: Klachten uit het buitenland: grote, structurele klachten	moet kunnen leiden tot sanctie in NL	6,6	3,8	41
Incidenten: Klachten uit het buitenland: grote, structurele klachten	analyse laten maken door S&O, standaard bij nieuwe instructies de vraag stellen naar klachten	6,4	4,1	38
Incidenten: feedback VWA naar AID: communicatie	overleg op regionaal niveau.	7,0	2,5	52
Incidenten: feedback van AID naar VWA: communicatie	probleem NL wetgeving mogelijkheden beter onderzoeken	6,1	3,0	43
Incidenten: feedback van AID naar VWA: communicatie	maatregelen terug koppelen naar de handhaver.	6,5	3,5	42
Opleidingen: instructies: updaten	instructies saneren en iom de werkvloer komen tot werkbare protocollen gecombineerd met voorlichting en heel belangrijk terugkoppeling!!	7,0	1,4	60
Opleidingen: instructies: updaten	Instructie afschaffen!!!	5,1	1,0	46
Opleidingen: instructies: updaten	persoonlijke kennis up date toepassen	6,0	2,6	45
Opleidingen: instructies: updaten	instructies beter implementeren op de werkvloer	5,9	3,4	39
Opleidingen: instructies: updaten	zeer noodzakelijk maar ook implementeren op de werkvloer. Bovendien deskundige hulp inschakelen voor de manier van schrijven (vaak veel te lang etc)	5,9	3,9	36
Opleidingen: opleidingen verzorgen, expertise verhogen: overdracht werkzaamheden na wegvallen KVS	zorg voor mensen in de regio die dit kunnen en aansluiting met de medewerker hebben	6,5	2,0	52
Opleidingen: opleidingen verzorgen, expertise verhogen: overdracht werkzaamheden na wegvallen KVS	Regionaal verzorgen	5,9	2,0	47
Opleidingen: werkzaamheden LDD	Beleid ontwikkelen!!!!	5,8	1,4	50
Opleidingen: werkzaamheden LDD	breder oriënteren ook in het buitenland	5,5	1,0	49
Opleidingen: werkzaamheden LDD	projectgericht kunnen wereknen	4,2	1,0	38
	Gemiddelde	5,9	2,9	42,1

Effect	
Belangrijk knelpunt	>= 7,5
Redelijk belangrijk knelpunt	>=6 en < 7,5
Minder belangrijk knelpunt	< 6
Kosten / moeite	
Belangrijk knelpunt	<= 2,5
Redelijk belangrijk knelpunt	<=4 en > 2,5
Minder belangrijk knelpunt	> 4
Effect * Kosten/moeite	
Belangrijk knelpunt	>= 50
Redelijk belangrijk knelpunt	>=36 en < 50
Minder belangrijk knelpunt	< 36

Beoordeling verbeteringsuggesties algemeen (module i.)

Aspect	Verbetersuggestie	Effect	Kosten/moete	Effect * Kosten
Aansturing en samenwerking tussen centraal beleid en regionale inspectie	heldere lijnen mbt communicatie	8,3	2,8	60
Aansturing en samenwerking tussen centraal beleid en regionale inspectie	Als iedereen zich aan zijn/haar rol houdt en ook zijn/haar verantwoordelijkheid neemt, zijn we een stuk verder.	7,5	2,9	53
Aansturing en samenwerking tussen centraal beleid en regionale inspectie	Scherpe verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de verschillende afdelingen!	6,4	2,3	49
Aansturing en samenwerking tussen centraal beleid en regionale inspectie	er moet specifiek aandacht zijn voor de leerervaringen uit het veld, zou een toets kunnen zijn bij de opstelling van nieuwe regels en instructies	6,9	3,1	47
Aansturing en samenwerking tussen centraal beleid en regionale inspectie	S en O NW moet zich gaan profileren in deze aansturingen en communicatie lijnen	5,5	2,8	40
Aansturing en samenwerking tussen centraal beleid en regionale inspectie	er moet meer gewerkt worden met rechtstreekse kennisoverdracht en niet alleen met papier	6,5	4,1	38
Aansturing en samenwerking regionaal en veld	S&O heeft hier een belangrijke brug functie. probleem is dat S&O erg veel brugfuncties krijgt toebedeeld.	6,3	2,7	46
Aansturing en samenwerking regionaal en veld	Overlegstructuur creëren en consequent uit laten voeren. Intervisie en uitwisseling van elkaars ervaringen buitengewoon belangrijk. Erkennen en herkennen van elkaars problemen !!!!	7,2	3,7	45
Aansturing en samenwerking regionaal en veld	de samenwerkingsstructuur tussen de verschillende afdelingen moet gericht zijn op de medewerker in het veld.	7,5	4,1	44
Aansturing en samenwerking regionaal en veld	rol van s en o duidelijk positioneren	6,2	3,0	43
Aansturing en samenwerking regionaal en veld	mindsetting belangrijk	6,5	4,2	37
Aansturing en samenwerking regionaal en veld	attitude verandering bij het veld is erg erg belangrijk !!!	8,0	5,6	35
Samenwerking met overige instanties	Zelf initiatief nemen; iedereen op zijn/haar eigen niveau!!!	7,3	3,2	49
Samenwerking met overige instanties	Inzichtelijke doelen geven betere mogelijkheden tot samenwerking	6,9	3,0	48
Samenwerking met overige instanties	samenwerking zou moeten berusten op gemeenschappelijke doelen en strategieën. Als die er zijn worden ze vaak niet geëxplicteerd	7,1	3,5	46
Samenwerking met overige instanties	inzichtelijker en opzetten	5,8	4,3	33
Algemene verbeteringen kwaliteit toezicht en handhaving	aansturen van medewerkers is zowel steunen als grenzen stellen, meeste leidinggevendenden kennen maar een strategie.	7,4	3,7	46
Algemene verbeteringen kwaliteit toezicht en handhaving	dossier-opbouw verbeteren: 'alles' in een dossier stoppen, ook bijv. telefoonnotities e.d. Dit is van belang als een collega verder moet werken met het dossier die het voortraject niet kent (bijv. bij bezwaarschrift!).	7,5	4,5	41
Algemene verbeteringen kwaliteit toezicht en handhaving	Toelatingsbeleid/selectiecriteria voor de medewerkers verhogen! Investeren in kennis en attitude!	7,8	5,4	36
Algemene verbeteringen kwaliteit toezicht en handhaving	Opleidingstraject en consequenties verbinden aan slecht functioneren	7,0	5,8	29
Algemene verbeteringen kwaliteit toezicht en handhaving	zorgen dat medewerkers goed zijn uitgerust met ICT en opgeleid; zorg dat ze referentiekaders hebben	7,0	6,8	23
Communicatie	Overlegstructuur regelmatig en consequent toetsen op effectiviteit!!! Mentaliteit van de medewerkers veranderen!	7,5	2,8	54
Communicatie	er zou moeten worden gewerkt met echte communicatie, dus ook oor open voor geluiden vanuit de werkvloer	7,6	3,4	50
Communicatie	Absolute topprioriteit	7,4	3,6	47
Communicatie	vaker en met meerderen, vooral in deze periode is het van belang zoveel mogelijk betrokken partijen aan tafel te hebben. Dit voor het draagvlak en voor de neuzen een kant op..	7,3	3,9	44
Communicatie	vergaderingen: efficiënter, door het vooraf maken van een agenda met uitgewerkte punten en een duidelijke lijst met besluiten achteraf. en een verslag dat zodanig is dat ook zij die er niet bijwonen weten wat er is besproken. geen abracadabra.	6,7	3,5	43
Communicatie	is containerbegrip; communiceren kan altijd beter! meer communiceren over zaken waar het echt omgaat en zorgen voor goed informatiesysteem/kwaliteitssysteem	6,4	3,5	41
Toe te passen strategie	Eigen positie in het "veld" bepalen. Sector bewust maken over de rol van VWA in deze kwestie en daaruit handelen!	7,6	4,0	45
Toe te passen strategie	strategie moet gebaseerd zijn op haalbaarheid, zowel in de tijd (niet iedere regel wordt direct ingevoerd) als in handhaafbaarheid (de VWA is niet almachtig)	7,1	3,7	45
Toe te passen strategie	aanpakken en doorpakken in de uitvoering daar waar echt nodig en vangnetten opzetten binnen de VWA en ook juridisch en bij het beleid	7,1	4,0	43

Toe te passen strategie	onderzoeken wat de sector zelf kan waarborgen. Indien dan overtredingen worden geconstateerd dit hard aanpakken. dit scheelt tijd en geneuzel. juridische haalbaarheid is van belang	7,0	4,0	42
Toe te passen strategie	Eerst orde op zaken stellen, want het aantal probleempunten is nu legio. Vandaar uit systematiek van toezicht op controle aan opzetten.	6,7	4,8	35
Toe te passen strategie	In samenspraak met o.a. LNV/JZ en AID handhavingbeleid opzetten: keuzes tussen straf- en bestuursrecht en wanneer welke bestuursrechtelijke acties. Onderzoeken of dwangsommen, bestuurlijke boetes zinvolle aanvullingen zijn.	7,7	5,6	34
Instructies	instructies in kaart brengen, vervolgens saneren, dan de fouten eruit en afschaffen dwz omzetten in protocollen waarin het doel en de randvoorwaarden en de tools worden aangegeven	7,4	4,2	43
Instructies	Veel instructies zijn oud, en daarmee zeer hoogstwaarschijnlijk verouderd: een actualisering is gewenst.	6,9	4,5	38
Instructies	We moeten af van de term instructies: is dirigistisch. We moeten mensen op de werkvloer ondersteunen en niet voorschrijven wat ze moeten doen, anders nooit een autoriteit.	6,2	4,1	37
Instructies	in instructies duidelijk aangeven op welke regelgeving (artikelniveau) de verschillende eisen zijn gebaseerd, zodat de VWA-medewerker ter plaatse in zijn besluiten e.d. specifiek kan aangeven waar de norm staat, zonder dat hij het wetboek uit zijn hoofd hoeft te kennen.	5,9	3,7	37
Instructies	practitioners kunnen geloof ik niet op intranet, er zijn volgens mij geen vaste structuren waarlangs zij deze info krijgen	5,8	3,7	37
Instructies	Niet alle instructies staan op een logische plek op intranet, sommige zijn nauwelijks vindbaar	5,4	3,2	36
Instructies	er zou onderscheid moeten worden gemaakt tussen procedures, die vaak standaard zijn en zelden wijzigen, en specifieke informatie over land/diersoort, die informatie moet anders worden aangeboden	5,8	3,7	36
Instructies	instructies zouden ook niet als 'heilig' gezien moeten worden, dierenartsen e.d. moeten leren gewoon rechtstreeks in de wet te kijken	6,0	4,1	35
Instructies	Er moet veel meer op basis van de wet worden gewerkt.	6,1	4,3	34
Instructies	niet op alle velden moeten instructies zijn; meer vanuit interpretatie wetgeving werken, meer vanuit professionaliteit/denkvermogen medewerker werken	5,5	4,7	29
Instructies	Niet alle instructies zijn in het verleden ook langs JZ gegaan. er staan soms fouten in	5,1	4,8	27
Algemene verbetermogelijkheden regionaal	Verantwoordelijkheid dragen	7,3	2,7	54
Algemene verbetermogelijkheden regionaal	Maak mensen verantwoordelijk voor een taken	7,7	3,2	53
Algemene verbetermogelijkheden regionaal	er moet meer besef zijn dat uniformiteit een hulpmiddel is bij de handhaving. Nu is vaak de houding, dat werkt niet bij ons, en gaat men zijn eigen gang. Dat loopt andere regio's ongeloflijk voor de voeten	7,3	4,1	43
Algemene verbetermogelijkheden regionaal	ik ben blij dat we nu een SenO afdeling hebben waarin we een aantal van de genoemde verbeterpunten kunnen neerleggen. werk aan de winkel dus	5,5	2,8	40
	Gemiddelde	6,8	3,9	41,5

Effect	
Belangrijk knelpunt	>= 7,5
Redelijk belangrijk knelpunt	>=6 en < 7,5
Minder belangrijk knelpunt	< 6
Kosten / moeite	
Belangrijk knelpunt	<= 2,5
Redelijk belangrijk knelpunt	<=4 en > 2,5
Minder belangrijk knelpunt	> 4
Effect * Kosten/moeite	
Belangrijk knelpunt	>= 50
Redelijk belangrijk knelpunt	>=36 en < 50
Minder belangrijk knelpunt	< 36

Gewenste capaciteitsverdeling gespecificeerd (module j.)

Beleidsgebied	Norm	Capaciteit	Capaciteit over alle normen
Erkenningverlening en onderhoud	Verzamelcentra: algemeen: halfjaarlijkse audit met nadruk op inrichtingseisen en administratie	12,1	2,5
	Verzamelcentra: varkens: halfjaarlijkse audits	10,1	2,1
	Verzamelcentra: schaaap/geit: halfjaarlijkse audits	8,1	1,7
	Grote dierentuinen: indien eenmaal erkend jaarlijks auditen op inrichting, administratie, gezondheidsstatus en dierbewegingen.	7,4	1,5
	Vogelquarantaines: controle op importzendingen uit 3e landen en audit's op onderhoud erkenning inrichting, administratie)	7,0	1,4
	Verzamelcentra: runderen: halfjaarlijkse audits	6,1	1,2
	Spermawinstations SWS: Algemeen: periodieke audits op inrichting, administratie en gezondheidsstatus	5,9	1,2
	Verzamelcentra: algemeen: Maandelijks controle buiten openingstijden op hygiëne en leegstand	5,4	1,1
	Spermawinstations SWS: illegale sws- en paarden: jaarlijkse audit door PVE	5,3	1,1
	Spermawinstations SWS: parden 80 off. 22: jaarlijkse audit	5,1	1,0
	Quarantaine inrichtingen: halfjaarlijkse (runderen) of jaarlijkse (andere diersoorten) audits	4,2	0,9
	Spermawinstations SWS: varkens: jaarlijkse audit	4,1	0,8
	Spermawinstations SWS: runderen: halfjaarlijkse audit	4,1	0,8
	ET-teams: jaarlijkse audit	3,8	0,8
	Opslagcentra: rundersperma: halfjaarlijkse (runderen) of jaarlijkse (andere diersoorten) audits	3,1	0,6
	Onderzoeksinstituten: jaarlijkse audit	2,9	0,6
	Spermawinstations SWS: schaaap/geit: jaarlijkse audit	2,7	0,5
Proefdierinstellingen: jaarlijkse audit	2,6	0,5	
	Prioriteit beleidsgebied	20,5	
Exportcertificering levend vee en levende producten	Varkens: branche- en exporteurprotocollen	26,2	9,4
	Algemeen: aanvoerdocumenten, identificatie, gezondheid	21,4	7,7
	Schaaap/geit: branche- en exporteurprotocollen	17,8	6,4
	Runderen: branche- en exporteurprotocollen	14,1	5,1
	Sperma en embryo's: branche- en exporteurprotocollen	9,3	3,3
	Paarden: branche- en exporteurprotocollen	6,4	2,3
	Honden en katten: Keuren dierenartsen	4,9	1,8
	Prioriteit beleidsgebied	35,9	
Registraties	Registraties: Eigenaren: Wasplaatsen: periodieke audits (maandelijks en jaarlijks)	39,8	2,3
	Registraties: Eigenaren: opfok melkvee, vetweiderij, pluimvee opfokbedrijf, geitenmestbedrijven: regeling preventie	22,6	1,3
	Registraties: Handelaren: Vee, honden/katten, vogels, rest: vereist voor export	20,7	1,2
	Registraties: Eigenaren: Veewagens: 1 keer per 5 jaar keuren vervoermiddel; regeling dierenvervoer; besluit dierenvervoer	17,0	1,0
	Prioriteit beleidsgebied	5,8	
Incidenten	Incidenten: Klachten uit het buitenland: grote, structurele klachten	34,7	2,4
	Incidenten: feedback VWA naar AID: communicatie	24,6	1,7
	Incidenten: feedback van AID naar VWA: communicatie	23,9	1,7
	Incidenten: Klachten uit het buitenland: kleine klachten	16,8	1,2
	Prioriteit beleidsgebied	7,0	
Opleidingen	Opleidingen: instructies: updaten	40,4	9,8
	Opleidingen: opleidingen verzorgen, expertise verhogen: overdracht werkzaamheden na wegvallen KVS	40,1	9,7
	Opleidingen: werkzaamheden LDD	19,5	4,7
	Prioriteit beleidsgebied	24,2	
Bestemmingscontroles tracés	Prioriteit beleidsgebied	6,6	6,6

Capaciteitsverdelingbeleidsgebieden (module j.)

	Capaciteit
Exportcertificering levend vee en levende producten	35,9
Opleidingen	24,2
Erkenningverlening en onderhoud	20,5
Incidenten	7,0
Bestemmingscontroles tracés	6,6
Registraties	5,8
	100,0